

Stjórnartíðindi

1933 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfunduð skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. 45, og 196-197.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ÁRIÐ 1933

A-DEILD

REYKJAVÍK 1933
RÍKISPRENTSMÍÐJAN GUTENBERG

Efnisyfirlit

við

Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1933.

A.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	18. janúar	Auglýsing um að Ísland hafi fullgilt alþjóðasamninginn um hleðslumerki skipa, sem gerður var í London þann 5. júlí 1930	1
2	21. janúar	Opið bréf, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar miðvikudaginn 15. febrúar 1933	1
3	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	2
4	6. febr.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	2
5	8. marz	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	3
6	18. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f.	3
7	11. apríl	Auglýsing um að samningurinn, sem prentaður er sem fylgiskjal með lögum nr. 30, 23. júní 1932, um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viðurkenning dóma og fullnægju þeirra, skuli koma í gildi	4
8	S. d.	Tilskipun um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum	5—20
9	22. apríl	Auglýsing um að Ísland hafi gengið að alþjóðasamningnum um öryggi á sjó, sem gerður var í London þann 31. maí 1929	20
10	29. maí	Opið bréf um þingsuppsögn	20
11	2. júní	Lög um bráðabirgðaverðtoll	21—22
12	3. júní	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tollaga, nr. 54, 11. júlí 1911	22—23
13	5. júní	Lög um gengisviðauka og tekju- og eignarskattsauka	23—24

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
14	5. júní	Opið bréf um að Alþingi sé rofið	24
15	S. d.	Opið bréf um nýjar almennar kosningar til Alþingis	25
16	9. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að taka lán erlendis	26
104	14. júní	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	311
105	18. júní	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	312
17	19. júní	Ljósmaðralög	26—29
18	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 50 23. júní 1932, um útflutning hrossa	30
19	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71 28. nóv. 1919, um laun embættismanna	30—31
20	S. d.	Lög um sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr veðmálabókum	31—33
21	S. d.	Lög um samþykktir um mat á heyi til sölu	33—34
22	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 20 27. júní 1925, um heimild til að veita lán úr Bjargráðasjóði	35
23	S. d.	Lög um afnám laga nr. 21 19. júní 1922, um að veita ríkinu einkarétt til þess að selja allt silfurberg, sem unnið verður á Íslandi	35—36
24	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 32 frá 1931, um búfjárrækt	36
25	S. d.	Lög um sölu kirkjujarðarinnar Mið-Sámsstaða	37
26	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 82 23. júní 1932, um sjúkrasamlög	37—38
27	S. d.	Hjúkrunarkvennalög	39—40
28	S. d.	Lög um bann gegn jarðraski við sjó í kaupstöðum, kaupþúnum og sjávarþorpum	40—41
29	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. nóv. 1915, um ullarmat	41—42
30	S. d.	Lög um sjúkrahús o. fl.	43—46
31	S. d.	Lög um einkaleyfi til að flytja út og selja á erlendan markað nýja tegund af saltfiski	46—47
32	S. d.	Lög um tilbúning og verzlun með smjörliki o. fl.	48—51
33	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samkomulagi um viðskiptamál milli Íslands og Noregs	51—57
34	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932 (Bifreiðaskattur o. fl.)	57—58
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 75 frá 1921, um stimpilgjald	58
36	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurkaupstað, nr. 19 11. júlí 1911, og lögum um breyting á þeim lögum, nr. 49 23. júní 1932	59
37	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 29 28. nóv. 1919, um vítagejald	60
38	S. d.	Lög um hafnargerð á Húsavík	60—64

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
39	19. júní	Lög um kjötmat o. fl.	64—68
40	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæj- argjöld í Vestmannaeyjum	68—69
41	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71 23. júní 1932, um bygg- ingarsamvinnufélög	69—70
42	S. d.	Lög um vinnslu, verkun og mat meðalalýsis	70—72
43	S. d.	Lög um stjórn vitamála og um vitabyggingar	73—76
44	S. d.	Lög um stofnun happdrættis fyrir Ísland	76—78
45	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að flytja inn nautgripi af brezkun holdakyni	78—79
46	S. d.	Lög um viðauka við lög um veð, nr. 18 4. nóv. 1887, og um lög um viðauka við þau lög, nr. 34 31. maí 1927	79—80
47	S. d.	Lög um eignarnámsheimild á landi við Skerjafjörð ..	80
48	S. d.	Lög um leiðsögu skipa	81—87
49	S. d.	Lög um breyting á lögum um manntal í Reykjavík ..	88
50	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting nokkurra laga	88—89
51	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 46 15. júní 1926, um út- svör	89—90
52	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi	90
53	S. d.	Lög um lántöku til vega- og brúargerða	91
54	S. d.	Fjáráukalög fyrir árið 1931	92—98
55	S. d.	Lög um samþykkt á landsreikningnum 1931	98—99
56	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 14. nóv. 1917, um áveitu á Flóann	100—101
57	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 51 7. maí 1928, um nokkr- ar breytingar til bráðabirgða á hegningarlöggjöfinni og viðauka við hana	102
58	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 70 27. júní 1921, um út- flutningsgjald	103
59	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36 20. okt. 1917, um stofn- un alþýðuskóla á Eiðum og afhendingu Eiðaeignar til landssjóðs	103—104
60	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 79 14. nóv. 1917, um sam- þykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum ..	105
61	S. d.	Lög um breyting á lögum um dýralækna, nr. 61 3. nóv. 1915	106
62	S. d.	Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 44 19. maí 1930, um refaveiðar og refarækt	106—107
63	S. d.	Lög um ráðstafanir út af fjárþröng hreppsfélaga	108—111
64	S. d.	Lög um breyting á vegalögum, nr. 41 4. júní 1924	112—116
65	S. d.	Lög um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands	117—126
66	S. d.	Lög um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	126—132
67	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 10 20. júní 1923, um sýsluvegasjóði	133—134

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
68	19. júní	Lög um breyting á lögum nr. 17 9. júlí 1909, um almenndan ellistyrk	134—135
69	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús	136
70	S. d.	Lög um útflutning saltaðrar síldar	136—137
71	S. d.	Lög um innlánsvöxtu	137—138
72	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 43 3. nóv. 1915, um atvinnu við vélgæzlu á íslenskum gufuskipum	138—139
73	S. d.	Lög um bann við okri, dráttarvexti o. fl.	140—141
74	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararéttar	141—142
75	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40 7. maí 1928 (Jarðræktarlög)	142—143
76	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 43 23. júní 1932, um barnavernd	143—144
77	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1934	145—200
78	S. d.	Lög um Kreppulánasjóð	201—207
79	S. d.	Lög um heimildir til ýmissa ráðstafana vegna fjárkreppunnar	207—208
80	S. d.	Fjárukalög fyrir árið 1932	209—210
81	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga um verðtoll	210
82	S. d.	Lög um virkjun Sogsins	211—213
83	S. d.	Lög um sérákvæði um verðtoll	213
84	S. d.	Lög um varnir gegn óréttmætum verzlunarháttum	214—218
85	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 18 31. maí 1927, um iðju og iðnað	219
86	S. d.	Lög um skrifstofufé sýslumanna og bæjarfógeta	220—221
87	S. d.	Ábúðarlög	221—235
88	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til ýmissa ráðstafana vegna viðskiptasamnings við brezku stjórnina	235—236
89	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 32 frá 1930, um menntaskóla á Akureyri	236
90	S. d.	Lög um útflutning á kjöti	237—238
91	S. d.	Lög um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk	239
92	S. d.	Lög um lögreglumenn	240—241
93	S. d.	Víxillög	242—264
94	S. d.	Lög um tékka	265—280
95	S. d.	Lög um mjólkurbúastyrk o. fl.	281
96	S. d.	Lög um varnarþing og stefnufrest í víxilmálum	282
97	S. d.	Lög um heilbrigðisráðstafanir um sölu mjólkur og rjóma	283
98	S. d.	Lög um læknishéraða- og prestakallasjóði	284—285
99	S. d.	Lög um veitingaskatt	285—288
100	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 52, 8. sept. 1931 og á lögum nr. 15, 14. júní 1929 (Útflutningsgjald á síld o. fl.)	289
101	S. d.	Vegalög	290—303

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsiðutal
102	19. júní	Lög um samþykktir um sýsluvegasjóði	304—306
103	S. d.	Lög um sjúkrasamlög	307—310
106	29. júní	Auglýsing um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður-Írlands	313—322
107	11. ágúst	Lög um ullarmat	323—325
108	S. d.	Lög um refaveiðar og loðdýrarækt	325—328
109	5. okt.	Opið bréf, er stefnir saman Alþingi til aukafundar fimmtudaginn 2. nóvember 1933	329
110	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	329
111	15. nóv.	Auglýsing um samning milli póststjórnar Íslands og póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, um skipti á böggjum í bögglaþósti	330—342
112	S. d.	Auglýsing um starfsreglugerð til framkvæmda á póst-bögglaþósti milli póststjórnar Íslands og póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, dags. 17. okt. og 3. nóv. 1933	343—355
113	9. des.	Konungsbréf um þingsuppsögn	356
114	S. d.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn sé falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	356
115	16. des.	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	357
116	19. des.	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tollaga, nr. 54 11. júlí 1911	357—358
117	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 86 14. nóv. 1917, um fiskiveiðasamþykktir og lendingarsjóði og lögum nr. 21, 27. júní 1925, um breyting á þeim lögum	358—359
118	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71 8. sept. 1931, um verkamannabústaði	359
119	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 59 14. júní 1929, um kosningar í málefnum sveita og kaupstaða	360

Yfirlit

eftir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
87	19. júní	Ábúðarlög.	221—235
89	S. d.	Akureyri. Lög um breyting á lögum nr. 32 frá 1930, um mennta- skóla á Akureyri	236
2	21. jan.	Alþingi. Opið bréf, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar miðvikudaginn 15. febrúar 1933	1
3	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	2
10	29. maí	Opið bréf um þingsuppsögn	20
14	5. júní	Opið bréf um að Alþingi sé rofið	24
15	S. d.	Opið bréf um nýjar almennar kosningar til Alþingis	25
109	5. okt.	Opið bréf, er stefnir saman Alþingi til aukafundar fimmtudaginn 2. nóvember 1933	329
110	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	329
113	9. des.	Konungsbréf um þingsuppsögn	356
		Alþýðukóli, sjá skólamál.	
6	18. marz	Bankamál. Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgj- ast rekstarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	3
71	19. júní	Lög um innlánsvöxtu	137—138
76	S. d.	Barnavernd. Lög um breyting á lögum nr. 43 23. júní 1932, um barna- vernd	143—144
34	S. d.	Bifreiðar. Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932 (Bifreiða- skattur o. fl.)	57—58

IX

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
22	19. júní	Bjargráðasjóður. Lög um viðauka við lög nr. 20 27. júní 1925, um heimild til að veita lán úr Bjargráðasjóði	35
		Brúargerðir, sjá vegamál.	
41	S. d.	Byggingarsamvinnufélög. Lög um breyting á lögum nr. 71 23. júní 1932, um byggingarsamvinnufélög	69—70
40	S. d.	Bæjarmálefni. Lög um breyting á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum	68—69
60	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 79 14. nóv. 1917, um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum ..	105
119	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 59, 14. júní 1929, um kosningar í málefnum sveita og kaupstaða	360
		Dragnótaveiðar, sjá fiskveiðar.	
61	19. júní	Dýralæknar. Lög um breyting á lögum um dýralækna, nr. 61 3. nóv. 1915	106
59	S. d.	Eiðaskóli. Lög um breyting á lögum nr. 36 20. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhendingu Eiðaeignar til landssjóðs	103—104
47	S. d.	Eignarnám. Lög um eignarnámsheimild á landi við Skerjafjörð ..	80
23	S. d.	Einkaréttur. Lög um afnám laga nr. 21 19. júní 1922, um að veita ríkinu einkarétt til þess að selja allt silfurberg, sem unnið verður á Íslandi	35—36
68	S. d.	Ellistyrkur. Lög um breyting á lögum nr. 17 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk	134—135
86	S. d.	Embættismenn. Lög um skrifstofufé sýslumanna og bæjarfógeta	220—221
31	S. d.	Fiskveiðar. Lög um einkaleyfi til að flytja út og selja á erlendan markað nýja tegund af saltfiski	46—47

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
52	19. júní	Lög um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi	90
70	S. d.	Lög um útflutning saltaðrar sildar	136—137
117	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 86. 14. nóv. 1917, um fiski-veiðasamþykktir og lendingarsjóði og lögum nr. 21, 27. júní 1925, um breyting á þeim lögum	358—359
Fjárgreppan.			
79	19. júní	Lög um heimildir til ýmissa ráðstafana vegna fjárgreppunnar	207—208
Fjárlög, fjárukalög.			
50	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting nokkurra laga	88—89
54	S. d.	Fjárukalög fyrir árið 1931	92—98
77	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1934	145—200
80	S. d.	Fjárukalög fyrir árið 1932	209—210
Flóaáveita.			
56	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 14. nóv. 1917, um áveitu á Flóann	100—101
Hafnarmál.			
36	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavík-kaupstað, nr. 19 11. júlí 1911, og lögum um breyting á þeim lögum, nr. 49 23. júní 1932	59
38	S. d.	Lög um hafnargerð á Húsavík	60—64
Happdrætti.			
44	S. d.	Lög um stofnun happdrættis fyrir Ísland	76—78
Hegningarlög.			
57	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 51 7. maí 1928, um nokkrar breytingar til bráðabirgða á hegningarlöggjöfinni og viðauka við hana	102
Heilbrigðismál.			
17	S. d.	Ljósmeðralög	26—29
27	S. d.	Hjúkrunarkvennalög	39—40
30	S. d.	Lög um sjúkrahús o. fl.	43—46
65	S. d.	Lög um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands	117—126
66	S. d.	Lög um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	126—132
97	S. d.	Lög um heilbrigðisráðstafanir um sölu mjólkur og rjóma	283
Hjúkrunarkvennalög, sjá heilbrigðismál.			

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Iðnaðarmál.	
32	19. júní	Lög um tilbúning og verzlun með smjörliki o. fl.	48—51
85	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 18 31. maí 1927, um iðju og iðnað	219
		Innlánsvextir, sjá bankamál.	
		Jarðrask, sjá kaupstaðir.	
		Jarðræktarlög.	
75	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40 7. maí 1928 (Jarðræktarlög)	142—143
		Kaupstaðir, kaupsþún.	
28	S. d.	Lög um bann gegn jarðraski við sjó í kaupstöðum, kaupsþúnum og sjávarþorpum	40—41
60	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 79 14. nóv. 1917, um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum ..	360
119	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 59 14. júní 1929, um kosningar í málefnum sveita og kaupstaða	105
		Kirkjujarðasala.	
25	19. júní	Lög um sölu kirkjujarðarinnar Mið-Sámstaða	37
		Kjöt, sjá landbúnaður.	
		Kosningar, sjá kaupstaðir.	
		Kreppulánasjóður.	
78	S. d.	Lög um Kreppulánasjóð	201—207
		Landbúnaður.	
21	S. d.	Lög um samþykktir um mat á heyi til sölu	33—34
24	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 32 frá 1931, um búfjárrækt	36
29	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. nóv. 1915, um ullarmat.	41—42
39	S. d.	Lög um kjötmat o. fl.	64—68
45	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að flytja inn nautgripi af brezkum holdakyni	78—79
56	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 14. nóv. 1917, um áveitu á Flóann	100—101
61	S. d.	Lög um breyting á lögum um dýralækna, nr. 61 3. nóv. 1915	106
62	S. d.	Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 44 19. maí 1930, um refaveiðar og refarækt	106—107
75	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40 7. maí 1928 (Jarðræktarlög)	142—143
78	S. d.	Lög um Kreppulánasjóð	201—207

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsiðutal
87	19. júní	Ábúðarlög	221—235
90	S. d.	Lög um útflutning á kjöti	237—238
91	S. d.	Lög um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk	239
95	S. d.	Lög um mjólkurbúastyrk	281
97	S. d.	Lög um heilbrigðisráðstafanir um sölu mjólkur og rjóma	283
107	11. ágúst	Lög um ullarmat	323—325
108	S. d.	Lög um refaveiðar og loðdýrarækt	325—328
Landsreikningur.			
55	19. júní	Lög um samþykkt á landsreikningnum 1931	98—99
Lántökur.			
16	9. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að taka lán erlendis	26
22	19. júní	Lög um viðauka við lög nr. 20 27. júní 1925, um heim- ild til að veita lán úr Bjargráðasjóði	35
53	S. d.	Lög um lántöku til vega- og brúargerða	91
Launamál.			
19	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71 28. nóv. 1919, um laun embættismanna	30—31
17	S. d.	Ljósmæðralög.	26—29
Lýsi.			
42	S. d.	Lög um vinnslu, verkun og mat meðalalýsis	70—72
Læknishéruð.			
98	S. d.	Lög um læknishéraða- og prestakallasjóði	284—285
Lögregla.			
92	S. d.	Lög um lögreglumenn	240—241
Manntal.			
49	S. d.	Lög um breyting á lögum um manntal í Reykjavík ..	88
Menntaskóli, sjá skólamál.			
Mið-Sámstaðir, sjá kirkjujarðasala.			
Milliríkjasamningur, sjá utanríkismál.			
Mjólk, mjólkurbú, sjá landbúnaður.			
Nautgripir, sjá landbúnaður.			

XIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Okur.			
73	19. júní	Lög um bann við okri, dráttarvexti o. fl.	140—141
Póstmál.			
111	15. nóv.	Auglýsing um samning milli pósthjónnar Íslands og pósthjónnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, um skipti á böggjum í böggjapósti	330—342
112	S. d.	Auglýsing um starfsreglugerð til framkvæmda á pósthjónnar Íslands og pósthjónnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, dags. 17. okt. og 3. nóv. 1933	343—355
Prestakallasjóðir.			
98	19. júní	Lög um læknishéraða- og prestakallasjóði	284—285
Refaveiðar.			
62	S. d.	Lög um breyting á og viðauka við lög nr. 44 19. maí 1930, um refaveiðar og refarækt	106—107
108	11. ágúst	Lög um refaveiðar og loðdýrarækt	325—338
Reykjavík.			
36	19. júní	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavík-kaupstað, nr. 19 11. júlí 1911, og lögum um breyting á þeim lögum, nr. 49 23. júní 1932	59
49	S. d.	Lög um breyting á lögum um manntal í Reykjavík ..	88
Ríkisábyrgð.			
6	18. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f. ..	3
Ríkisborgararéttur.			
74	19. júní	Lög um veiting ríkisborgararéttar	141—142
Ríkisstjórn.			
4	6. febr.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	2
5	8. marz	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	3
104	14. júní	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	311
105	18. júní	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	312
114	9. des.	Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn sé falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs	356

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsiðutal
115	16. des.	Konungleg auglýsing um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn	357
		Samgöngur.	
53	19. júní	Lög um lántökur til vega- og brúargerða	91
		Samvinnufélög.	
41	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71 23. júní 1932, um bygg- ingarsamvinnufélög	69—70
		Siglingar, skip.	
1	18. janúar	Auglýsing um að Ísland hafi fullgilt alþjóðasam- ninginn um hleðslumerki skipa, sem gerður var í Lon- don þann 5. júlí 1930	1
8	11. apríl	Tilskipun um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum	5—20
9	22. apríl	Auglýsing um að Ísland hafi gengið að alþjóðasam- ningnum um öryggi á sjó, sem gerður var í London þann 31. maí 1929	20
48	19. júní	Lög um leiðsögu skipa	81—87
72	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 43 3. nóv. 1915, um at- vinnu við vélgæzlu á íslenskum gufuskípum	138—139
		Síld.	
70	S. d.	Lög um útflutning saltaðrar síldar	136—137
100	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 52 8. sept. 1931 og á lögum nr. 15 14. júní 1929 (Útflutningsgjald á síld o. fl.)	289
		Silfurberg.	
23	S. d.	Lög um afnám laga nr. 21 19. júní 1922, um að veita ríkinu einkarétt til þess að selja allt silfurberg, sem unnið verður á Íslandi	35—36
		Sjúkrahús.	
30	S. d.	Lög um sjúkrahús o. fl.	43—46
		Sjúkrasamlög.	
26	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 82 23. júní 1932, um sjúkrasamlög	37—38
103	S. d.	Lög um sjúkrasamlög	307—310
		Skattar, tollar.	
11	2. júní	Lög um bráðabirgðaverðtoll	21—22
12	3. júní	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyt- ing á 1. gr. tolllaga, nr. 54 11. júlí 1911	22—23
13	5. júní	Lög um gengisviðauka og tekju- og eignarskattsauka	23—24

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
34	19. júní	Lög um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932 (Bifreiðaskattur o. fl.).	57—58
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 75 frá 1921, um stimpilgjald	58
37	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 29 28. nóv. 1919, um vitagjald	60
58	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 70 27. júní 1921, um útflutningsgjald	103
69	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús	136
81	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga um verðtoll	210
83	S. d.	Lög um sérákvæði um verðtoll	213
99	S. d.	Lög um veitingaskatt	285—288
116	19. des.	Lög um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tolllaga nr. 54, 11. júlí 1911	357—358
Skerjafjörður.			
47	19. júní	Lög um eignarnámsheimild á landi við Skerjafjörð	80
Skólamál.			
59	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36 20. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og afhendingu Eiðaeignar til landssjóðs	103—104
89	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 32 frá 1930, um menntaskóla á Akureyri	236
Skrifstofufé emb.m.			
86	S. d.	Lög um skrifstofufé sýslumanna og bæjarfógeta	220—221
Smjörlíki.			
32	S. d.	Lög um tilbúning og verzlun með smjörlíki o. fl.	48—51
Sogsvirkjun.			
82	S. d.	Lög um virkjun Sogsins	211—213
Sóttvarnarlög.			
65	S. d.	Lög um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands	117—126
66	S. d.	Lög um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma	126—132
Stefnufrestur.			
96	S. d.	Lög um varnarþing og stefnufrest í víxilmálum	282
Stimpilgjald.			
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 75 frá 1921, um stimpilgjald	58

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Sveitarmálefni.			
63	19. júní	Lög um ráðstafanir út af fjárþröng hreppsfélaga	108—111
Sýsluvegasjóðir.			
67	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 10 20. júní 1923, um sýsluvegasjóði	133—134
102	S. d.	Lög um samþykktir um sýsluvegasjóði	304—306
Sölubúðir.			
60	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 79 14. nóv. 1917, um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum ..	105
Tékkar.			
94	S. d.	Lög um tékka	265—280
Tollar, sjá skattar.			
Ullarmat.			
29	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. nóv. 1915, um ullarmat	41—42
107	11. ágúst	Lög um ullarmat	323—325
Utanríkismál.			
1	18. janúar	Auglýsing um að Ísland hafi fullgilt alþjóðasamninginn um hleðslumerki skipa, sem gerður var í London þann 5. júlí 1930	1
7	11. apríl	Auglýsing um að samningurinn, sem prentaður er sem fylgiskjal með lögum nr. 30 23. júní 1932, um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samningi milli Íslands Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viðurkenning dóma og fullnægju þeirra, skuli koma í gildi	4
8	S. d.	Tilskipun um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum	5—20
9	22. apríl	Auglýsing um að Ísland hafi gengið að alþjóðasamningum um öryggi á sjó, sem gerður var í London þann 31. maí 1929	20
33	19. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samkomulagi um viðskiptamál milli Íslands og Noregs	51
88	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til ýmissa ráðstafana vegna viðskiptasamnings við brezku stjórnina	235—236
106	29. júní	Auglýsing um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norð-ur Írlands	313—322
111	15. nóv.	Auglýsing um samning milli póststjórnar Íslands og póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
112	15. nóv.	Bretlands og Norður-Írlands, um skipti á böggjum í böggjapósti Auglýsing um starfsreglugerð til framkvæmda á póst-böggjasamningum milli póststjórnar Íslands og póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, dagsettur 17. okt. 3. nóv. 1933	330—342 343—355
		Útflutningsgjald.	
18	19. júní	Lög um breyting á lögum nr. 50 23. júní 1932, um útflutning hrossa	30
31	S. d.	Lög um einkaleyfi til að flytja út og selja á erlendan markað nýja tegund af saltfiski	46—47
58	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 70 27. júní 1921, um útflutningsgjald	103
70	S. d.	Lög um útflutning saltaðrar síldar	136—137
90	S. d.	Lög um útflutning á kjöti	237—238
100	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 52, 8. sept. 1931, og á lögum nr. 15, 14. júní 1929 (Útflutningsgjald á síld o fl.)	289
		Útsvör.	
51	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 46 15. júní 1926, um útsvör	89—90
		Varnarþing, sjá stefnufrestur.	
		Veð, veðmálaskuldbindingar.	
20	S. d.	Lög um sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr veðmálabókum	31—33
46	S. d.	Lög um viðauka við lög um veð, nr. 18 4. nóv. 1887, og um lög um viðauka við þau lög. nr. 34, 31. maí 1927	79—80
		Vegamál.	
53	S. d.	Lög um lántöku til vega- og brúargerða	91
64	S. d.	Lög um breyting á vegalögum, nr. 41 4. júní 1924 ..	112—116
101	S. d.	Vegalög	290—306
		Vélgæzla.	
72	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 43 3. nóv. 1915, um atvinnu við vélgæzlu á íslenskum gufuskípum	138—139
		Verkamannabústaðir.	
118	29. des.	Lög um breyting á lögum nr. 71 8. sept. 1931, um verkamannabústaði	359
		Verzlun.	
32	19. júní	Lög um tilbúning og verzlun með smjörlíki o. fl.	48—51

XVIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
84 88	19. júní S. d.	Lög um varnir gegn óréttmætum verzlunarháttum Lög um heimild handa ríkisstjórninni til ýmissa ráð- stafana vegna viðskiptasamnings við brezku stjórnina	214—218 235—236
106	29. júní	Auglýsing um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norð- ur Írlands	313—322
		Vestmannaeyjar.	
40	19. júní	Lög um breyting á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæj- argjöld í Vestmannaeyjum	68—69
		Vítar.	
37	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 29 28. nóv. 1919, um vita- gjald	60
43	S. d.	Lög um stjórn vitamála og um vitabyggingar	73—76
		Víxilmál.	
93	S. d.	Víxillög	242—280
96	S. d.	Lög um varnarþing og stefnufrest í víxilmálum	282
		Þjóðleikhús	
69	S. d.	Lög um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús	136

AUGLÝSING

1

18. jan.

um að Ísland hafi fullgilt alþjóðasamninginn um hleðslumerki skipa,
sem gerður var í London þann 5. júlí 1930.

Þann 25. nóv. 1932 var afhent í utanríkismálaráðuneytinu brezka fullgild-
ingarskjal Íslands að alþjóðasamningnum um hleðslumerki skipa, sem gerður
var í London þann 5. júlí 1930.

Samningurinn gekk í gildi þann 1. janúar 1933.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 18. janúar 1933.

Ásgeir Ásgeirsson.

OPIÐ BRÉF

2

21. jan.

er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar miðvikudaginn 15. febrúar 1933.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt stjórnarskrá konungsríkisins Ísland,
18. maí 1920, allramildilegast höfum ákveðið að láta Alþingi koma saman
til reglulegs fundar miðvikudaginn 15. febrúar 1933.

Um leið og Vér birtum þetta hjóðum Vér öllum þeim, er setu eiga á Alþingi,
að koma nefndan dag til Reykjavíkur og verður þá sett Alþingi eftir að guðs-
þjónustugerð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gjört á Amalíuborg, 21. janúar 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

3

21. jan.

KONUNGSBRÉF

um setning Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vér viljum hér með veita yður sem forsætisráðherra
Vorum umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi, er koma á saman til
fundar miðvikudaginn 15. febrúar 1933.

Gjört á Amaliuborg, 21. janúar 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

4

6. febr.

KONUNGLEG AUGLÝSING

um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þaræð Vér erum á förum til útlanda, viljum Vér sam-
kvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga,
að ríkisstjórn í fjarvist Vorri sé falin á hendur ríkisarfanum.

Því birtum Vér hérmeð Vorum kærú og trúú þegnum, að hans konunglega
tign krónprins Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg tekur við
ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þangað til Vér komum heim aftur.

Gjört á Amaliuborg, 6. febrúar 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

KONUNGLEG AUGLÝSING

5

8. marz

um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Eftir að Vér erum aftur heim kominn úr ferð Vorri til útlanda kunngerum Vér hérmeð Vorum kæru og trúu þegnum, að Vér höfum í dag sjálfur tekið við ríkisstjórninni, sem Vér 6. f. m. samkvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga 30. nóvember 1918, höfðum falið á hendur í fjarveru Vorri hans konunglegu tign ríkisarfa Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gjört í Esbjerg, 8. marz 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

6

18. marz

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir
Útvegsbanka Íslands h/f.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni, fyrir hönd ríkissjóðs, er heimilt að ábyrgjast fyrir eitt ár í senn rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f, er hann tekur hjá einni eða fleiri

6 lánsstofnunum, allt að 100000 sterlingspundum, eða tilsvarendi fjárhæð í annari
18. marz mynt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört á Amaliuborg, 18. marz 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Asgeir Asgeirsson.

7

11. apríl

AUGLÝSING

um að samningurinn, sem prentaður er sem fylgiskjal með lögum nr. 30, 23.
júni 1932, um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í
samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viður-
kenning dóma og fullnægju þeirra, skuli koma í gildi.

Fullgildingarskjöl að samningi þeim, sem gerður var í Kaupmannahöfn þann
16. marz 1932 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um
viðurkenning dóma og fullnægju þeirra, voru, af hálfu allra samningsaðiljanna,
afhent í Kaupmannahöfn þann 18. marz 1933.

Samkvæmt 14. grein samningsins gengur hann því í gildi fyrir öll samnings-
ríkin þann 1. júlí 1933.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 11. apríl 1933.

Asgeir Asgeirsson.

TILSKIPUN

8

11. apríl

um alþjóðlegar sjóferðareglur, sem fylgt skal á íslenskum skipum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Samkvæmt lögum nr. 56, 23. júní 1932, um ráðstafanir
til öryggis við siglingar, viljum Vér hérmeð fyrirskipa eftirfarandi reglur:

Almenn ákvæði.

Reglna þessara skulu öll skip gæta á rúmsjó og á öllum þeim leiðum, er standa í sambandi við rúmsævið og þar sem skipgengt er hafskipum.

Hvort skipið
telst gufu-
skip eða
seglskip

Í reglum þeim, sem hér fara á eftir, eru öll þau gufuskip, er fara undir seglum og nota eigi gufuafl talin seglskip, og öll þau skip, er ganga fyrir gufuafl talin gufuskip, hvort heldur þau jafnframt nota segl eða eigi.

„Gufuskip“ er hvert það skip, er notar vélar til gangs.

Með orðunum „fyrir gufu“, er átt við að skipið hreyfist fyrir einhverskonar vélafli.

Í reglum þessum er skip talið að vera „laust“ (under way) þegar það hvorki liggur fyrir akkeri, landfestum eða stendur grunn.

Sú skal talin lengd skips, sem greind er í skráningarskráteini þess.

Reglur um siglingaljósin.

Þegar orðið „sýnilegt“ er notað um siglingaljósin og merkjaljósin í þessum reglum, er átt við að þau sjáist þegar dimmt er af nóttu, en í bjartviðri.

1. gr.

Reglnanna um siglingaljósin skal gætt frá sólarlagi til sólaruppkomu, hvernig sem viðrar, og má á þessum tíma engin önnur ljós hafa, sem hægt er að blanda saman við hin lögboðnu siglingaljós, eða sem gera erfiðara að siglingaljósin séu sýnileg.

Hvenær ljós-
bendingum
skal beitt

2. gr.

Á gufuskipi, sem „laust“ er, skal vera:

a. Skært, hvítt ljós á framsigli eða beint framundan henni, eða framan til á

Ljós-
bendingar á
gufuskipum

skipinu ef engin framsigla er á því. Ljós þetta skal þannig lagað, að það dreifi samfelldri birtu yfir boga af sjónbaugnum er nema 20 kompásstrikum, og þannig fyrir komið, að það dreifist yfir 10 strik hvorum megin skipsins, sem sé beint fram undan og til beggja hliða 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu, og ennfreður þannig háttáð, að það sé sýnilegt 5 sjómílur á lengdar að minnsta kosti.

- b. Annaðhvort fyrir framan eða aftan hvíta ljósið, er greint er í staflið *a*, annað hvítt ljós, eins háttáð og eins fyrir komið og hvíta ljósið, sem áður var greint.

Skip, styttri en 45,75 metrar, eru ekki skyld að hafa þetta síðar greinda ljós, en þau mega það.

- c. Báðum þessum hvítu ljósum skal fyrir komið í lóðréttum langskurðarfleti gegnum miðju skipsins, og þannig að annað ljósið sé að minnsta kosti 4,57 metrum ofar en hitt, og að neðra ljósið sé framar en efra ljósið og herra en hliðarljós þau, sem getið er um í 2. gr. staflið *d*. og *e*. Hin lóðrétt fjarlægð milli hinna tveggja hvítu ljósa skal minni en hin lárétt fjarlægð þeirra. Lægra ljósinu, eða ef aðeins eitt er notað, — skal þannig fyrir komið, að það sé að minnsta kosti 6,1 metra upp frá bolnum og ef skipið er meir en 6,1 metrar á breidd, skal ljósið að minnsta kosti vera svo marga metra upp frá bolnum, sem breidd skipsins er, þó gerist aldrei þörf að hafa ljósið herra en 12,19 metra upp frá bolnum.
- d. Grænt ljós á stjórnborða, — hliðarljósker — þannig lagað, að það beri samfellda birtu yfir boga af sjónbaugnum, er nemi 10 kompásstrikum, og þannig fyrir komið, að það dreifist beint fram undan og til hliðar á stjórnborða 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu, og ennfreður þannig háttáð, að það sé sýnilegt 2 sjómílur á lengdar að minnsta kosti.
- e. Rautt ljós á bakborða, — hliðarljósker — þannig lagað, að það beri samfellda birtu yfir boga af sjónbaugnum, er nemi 10 kompásstrikum, og þannig fyrir komið, að það dreifist beint framundan og til hliðar á bakborða 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu, og ennfreður þannig háttáð, að það sé sýnilegt 2 sjómílur á lengdar að minnsta kosti.
- f. Við hin greindu grænu og rauðu hliðarljós skal þeim megin, sem að skipinu veit, setja hlíf, sem nær að minnsta kosti 91 sentímetra fram yfir ljósin, þannig að því verði varnað, að ljós þessi sjáist yfir kinnung skipsins hinum megin.

Á herskipum af sérstakri gerð, þar sem ekki er hægt að fullnægja að öllu ákvæðum þessarar greinar um fyrirkomulag ljósanna og sjónarlengd þeirra, skal reglum þessum fylgt, eins nákvæmlega og ástæður leyfa og á herskipum, þar sem því verður eigi komið við að hafa seinna hvíta ljósið, sem greint er í staflið *b* í þessari grein, þarf ekki að hafa það.

3. gr.

Á gufuskipi, er dregur á eftir sér annað skip, skulu, auk hliðarljósanna vera 2 skær, hvít ljós, og sé annað lóðrétt yfir hinu og með 1,83 metra millibili að minnsta kosti. En ef skipið hefir fleiri en eitt skip í eftirdragi, og lengd skipalestarinnar, talin frá afturstafni dráttarskipsins til afturstafns aftasta skipsins í lestinni er yfir 183 metra, skal á því vera ennfremur skært, hvítt ljós 1,83 metra fyrir ofan eða neðan hin ljósin.

Öllum þessum ljósum skal eins háttað og eins fyrir komið; skal einu þeirra fyrir komið á sama stað og hvíta ljósinu, er fyrirskipað er í 2. grein, staflið a. Lægsta ljósið skal eigi vera neðar en 4,57 metra upp frá bolnum.

Gufuskip, sem dregur annað skip, og skip sem dregin eru að undanskildu því, sem aftast er í lestinni, mega í stað ljóss þess, sem fyrirskipað er í 10. gr. hafa lítið hvítt ljós fyrir aftan reykháfinn eða aftursiglu, er hin dregnu skip geti stýrt eftir. Ljósið má þó eigi vera sýnilegt fyrir framan þverskipsstefnu.

4. gr.

a. Á skipi, sem ekki er undir stjórn, skulu vera á þeim stað, er hægast er að sjá, og ef um gufuskip er að ræða, þá í stað ljósa þeirra, er greint er í 2. gr. staflið a. og b., 2 rauð ljós, og sé annað þráðbeint upp af hinu, og að minnsta kosti með 1,83 metra millibili, þannig fyrir komið að lægra ljósið skal eigi vera neðar en 4,27 metra upp frá bolnum. Ljósum þessum skal svo háttað, að þau séu sýnileg hvaðan sem lítið er, 2 sjómílar álangdar að minnsta kosti.

Bendingar
á skipum
sem ekki
verður
stjórnað

Á daginn skulu á skipi því, er svona stendur á fyrir vera 2 svartar kúlur, eða bendingarmyndir á þeim stað, er hægast er að sjá þær; hvor þeirra skal vera 61 sentimetri að þvermáli og önnur þráðbeint upp af hinni, með 1,83 metra millibili að minnsta kosti.

b. Á skipi því, sem er að leggja niður eða taka upp neðansjávarþræði skulu vera í stað ljósa, er greind eru í 2. grein staflið a. og b.: 3 ljós hvert þráðbeint upp af öðru, með 1,83 metra millibili að minnsta kosti, þannig fyrir komið að lægsta ljósið skal vera neðar en 4,57 metra upp frá bolnum.

Efsta og neðsta ljósið skal vera rautt og miðljósið hvítt, og öllum skal þeim þannig háttað að þau séu sýnileg hvaðan sem lítið er, 2 sjómílar álangdar að minnsta kosti.

Á daginn skal það hafa 3 bendingarmyndir á þeim stað, sem hægast er að sjá þær; hver þeirra skal vera 61 sentimetri að þvermáli að minnsta kosti, og hver þráðbeint upp af annari með 1,83 metra millibili að minnsta kosti.

Efsta og neðsta myndin skulu vera hnattmyndaðar og rauðar að lit; miðmyndin skal vera hvít og í lögun sem teningur, hengdur upp á horni.

c. Skip þau, sem um er rætt í þessari grein, skulu eigi hafa hliðarljósin uppi, þegar þau eru ekki á siglingu, en á siglingu skulu þau hafa þau.

d. Önnur skip skulu skoða ljós þau og bendingarmyndir, er boðið er að hafa

8

11. apríl

Ljós-
bendingar
á gufu-
skipum sem
draga önn-
ur skip

8

11. apríl

samkvæmt þessari grein, sem merki þess, að skip þau, sem hafa þau til sýnis, séu ekki undir stjórn, og geti því ekki vikið úr vegi. Hinsvegar skulu skip þau, er í nauð eru stödd og æskja hjálpar, eigi nota bendingar þessar; þeirra merkja er getið í 31. gr.

5. gr.

Ljós-
bendingar
á seglskip-
um og skip-
um sem
dregin eru

Á seglskipi, sem laust er, og öllum skipum, sem eru dregin, skulu vera sömu ljós og um getur í 2. gr. á gufuskipi, sem laust er, nema hvítu ljósin, því að þau ljós mega téð skip aldrei hafa.

6. gr.

Ljós-
bendingar
á smáskip-
um í ill-
viðri

Þegar grænu og rauðu hliðarljósin ekki verða höfð á sínum vanalega stað, eins og til kann að bera á litlum skipum, er laus eru í illviðri, þá skulu þau þó tendruð og til taks, ef á þarf að halda. Ef skipið kemur í námunda við annað skip eða annað skip nálgast það, skal bera út ljósin til sýnis hvort sínum megin, svo snemma að komizt verði hjá ásiglingu, og skal það gert svo, að ljósin verði sem bezt séð, og þannig, að hið græna ljós verði ekki séð bakborða megin og hið rauða ljós ekki stjórnbörða megin og ef unnt er þannig, að hvorugt sjáist aftar, þeim megin sem það er, en 2 kompásstrik frá þverskipsstefnu.

Til þess því að öruggara og hægara verði að nota þessi færiljós, skulu ljóskerin hvort um sig vera máluð að utan með hinum sama lit og ljós það, er í því er kveikt, og búin hæfilegum hlífum.

7. gr.

Ljós-
bendingar
á smáskip-
um þegar
venjulega
viðrar

Á gufskipum, sem eigi ná 40 brúttórúmllestum, og á öðrum skipum, sem eigi ná 20 brúttórúmllestum, og eru undir árum eða seglum, skal eigi skylt, er þau eru laus, að hafa ljós þau, er greind eru í 2. gr., en séu ljós þessi eigi höfð á skipunum, skulu á þeim vera ljós þau, er hér greinir:

1. Á gufuskipum, er eigi ná 40 rúmllestum, skal vera:

- a. Skært, hvítt ljós framan til á skipinu, á reykháfum eða fyrir framan hann, þar sem hægst er að sjá það, skal það að minnsta kosti vera 2,75 metra fyrir ofan borðstokkinn, skal það eins lagað og því fyrir komið eins og ljósi því, er fyrirskipað er í 2. gr. staflíð *a.*, og enn fremur þannig háttað, að það sé sýnilegt 3 sjómílur á lengdar að minnsta kosti.
- b. Græn og rauð hliðarljós, eins löguð og eins fyrir komið og ljósum þeim, er fyrirskipuð eru í 2. grein, staflíðunum *d.* og *e.*, og þannig háttað, að þau séu sýnileg að minnsta kosti 1 sjómílu á lengdar, eða samsett ljós-ker með grænu ljósi í öðru megin, en rauðu ljósi hinum megin, er beri birtu beint fram undan og sitt til hvorrar hliðar 2 strik aftur fyrir þverskipsstefnu. Ljósker þetta skal vera 91 sentímetri fyrir neðan hvíta ljósið að minnsta kosti.

2. Á þesskonar gufubátum, sem eru hafðir á hafskipum, er heimilt að hafa hvíta ljósið neðar en 2,75 metra fyrir ofan borðstokkinn, en þó skal það

vera ofar en hliðarljósinn eða samsetta ljóskerið, er nefnt er í tölulið 1, 8 staflíð *b*.

11. apríl

3. Skip undir árum eða seglum, er eigi ná 20 rúmlestum.

Skulu, ef þau ekki hafa hliðarljósker, hafa ljósker, þar sem það sést bezt, er sýnir grænt ljós öðrum megin og rautt ljós hinum megin, þannig fyrir komið, að græna ljósið sjáist ekki bakborðsmegin og rauða ljósið ekki stjórnborðsmegin, og því skal þannig háttað, að það sjáist að minnsta kosti 1 sjómílu. Ef eigi er hægt að hafa þetta ljósker fast, skal það vera tendrað og tiltækt, og sýnt svo snemma, að komið verði hjá ásiglingu.

4. Róðrarbátar, hvort sem þeim er siglt eða róið, skulu aðeins skyldir að hafa til taks ljósker tendrað hvítu ljósi, sem ef með þarf skal sýnt svo snemma, að komið verði hjá ásiglingu.

Skip þau, er getur um í þessari grein, skulu ekki skyld að hafa ljós þau, er fyrirskipað eru í 4. grein, staflíð *a*. og síðasta hluta 11. greinar.

8. gr.

Þegar segl-hafnsögubátar fara erinda sinna á stöðvum sínum, en liggja ekki fyrir akkeri, skulu þeir eigi hafa ljós þau til sýnis, sem fyrirskipað er að sýna á öðrum skipum, heldur skal á siglutoppi hafa hvítt ljós, er sýnilegt sé á alla vegu, og sjáist 3 sjómílu að minnsta kosti, og auk þess skal með stuttu millibili, sem aldrei má vera lengra en 10 mínútur, sýna ljósblossa einn eða fleiri. Þegar þeir nálgast mjög önnur skip, eða önnur skip þá, skulu þeir hafa hliðarljós sín tendruð og til taks og með stuttu millibili láta þau leiftra eða sýna þau til að gefa til kynna, í hvora átt þeir stefna, en eigi má láta græna ljósið sjást bakborðamegin né rauða ljósið stjórnborðamegin.

Ljós-
bendingar
á hafnsögu-
bátum

Segl-hafnsögubátur, sem er svo lagaður, að nauðsyn beri til að leggja honum að hlið skips, ef koma skal hafnsögumanni upp á það, skal heimilt að sýna hvítt ljós í stað þess að hafa það á siglutoppi, og enn fremur í stað hliðarljós-keranna, er getið var áður, að hafa ljósker með grænu gleri öðrum megin, en rauðu hinum megin; skal það vera til tækt, ef á þarf að halda, og skal með það farið á sama hátt og fyrr er greint.

Gufu-hafnsögubátar, sem eru í hafnsöguerindum á stöðvum sínum og liggja ekki fyrir akkeri, skulu til viðbótar við ljós og blossa, sem fyrirskipað er á segl-hafnsögubátum, hafa rautt ljós 2,40 metra fyrir neðan hvíta siglu-ljósið og að það sé sýnilegt hvaðan sem litið er, 3 sjómílu að minnsta kosti, enn fremur hliðarljósker, er skipum, er laus eru, er skylt að hafa.

Allir hafnsögubátar, þegar þeir eru í hafnsöguerindum á stöðvum sínum og liggja fyrir akkeri, skulu hafa áður nefnd ljósker og ljósblossa, að undanskildum hliðarljóskerum, er þeir mega ekki sýna.

Þegar hafnsögubátar eru ekki í hafnsöguerindum sínum, skulu þeir hafa sömu ljós og önnur skip, af sama flokki og rúmlestatali.

11. apríl

Ljós- og
hljóðbend-
ingar á
fiskiskípum

Fiskiskip og fiskibátar skulu, er þau eru laus og ekki skyld samkvæmt ákvæðum þessarar greinar að hafa eða sýna ljós þau, sem talin eru upp hér á eftir, hafa eða sýna ljós þau, sem fyrirskipuð eru á skipum þeim, sem laus eru og jafnstór að rúmlestatali.

a. Opnir bátar — en þar til teljast bátar, sem ekki eru alþiljaðir og geta því ekki varizt að sjór komi í þá — skulu hafa hvítt ljós, er sjáist hvaðan sem litið er, þegar þeir eru á næturþeli að hverskonar fiski sem er, með veiðarfærin útbyrðis, og þau liggja í sjó í hæsta lagi 45,72 metra í lárétta stefnu frá bátnum.

Opnir bátar, sem eru að fiski á nóttu með veiðarfærin útbyrðis og þau liggja í sjó yfir 45,72 metra í lárétta stefnu út frá bátnum, skulu hafa hvítt ljós, er sýnilegt sé á alla vegu, og auk þess ber þeim, er báturinn nálgast önnur skip, eða þau hann, að sýna annað hvítt ljós, er sé að minnsta kosti 91 sentimetri neðar en fyrri ljósið og með eigi minna en 1,50 metra lárétta millibili frá því, í þá stefnu, sem veiðarfærið er bundið.

Ljós, nefnd í þessum greinakafli, (a), skal vera þannig háttað, að þau sjáist að minnsta kosti 2 sjómilur.

b.³⁾ Þegar skip og bátar — að undanskildum opnum bátum, eins og þeir eru ákvæðnir í staflið a. — veiða með reknetum, skulu þau svo lengi sem netin að öllu eða nokkru eru í sjó, hafa 2 hvít ljós, þar sem þau sjást greinilegast. Ljósum þessum skal þannig fyrir komið, að hin lóðrétta fjarlægð milli þeirra sé í minnsta lagi 1,80 metrar og mesta lagi 4,50 metrar og hin lárétta fjarlægð milli þeirra, miðuð við kjöllinuna, í minnsta lagi 1,50 metrar og í mesta lagi 3 metrar. Neðra ljósið af þessum tveim skal vita þangað, sem netin eru, og báðum ljósunum skal vera þannig háttað, að þau geti sézt á alla vegu og séu sýnileg 3 sjómilur á lengdar að minnsta kosti.

Í Miðjarðarhafinu og höfum þeim, er liggja að Japan og einnig að því er snertir skip rússneska ríkisins (USSR) við strendur þess ríkis (að undanskyldu Eystrasalti), eru fiskiseglskip, sem ekki ná 20 brúttósmálestum, ekki skyld að hafa neðra ljósið, en hafi þau það ekki, skulu þau, ef þau nálgast önnur skip eða önnur skip nálgast þau, sýna hvítt ljós í sömu afstöðu (þ. e. í þá stefnu, sem netin eða veiðarfærið er), er skal vera sýnilegt eigi minna en eina sjómílu á lengdar.

c. Þegar skip og bátar — þó að undanskildum opnum bátum, eins og þeir eru ákvæðnir í staflið a. — eru að veiði með fiskilóðum, og hafa lóðir sínar útbyrðis og þær eru fastar við skipið eða verið að draga þær inn, og þegar þau ekki liggja við akkeri eða kyr á þann hátt, sem greinir í staflið h., skulu

1) Þessi grein gildir ekki fyrir kínversk eða siömsk skip.

2) Með orðinu Miðjarðarhafið í þessari grein b. og c. er Svartahafið innifalið ásamt innhöfum sem siglt er um, og eru í sambandi við það.

3) Hollenzk skip og bátar, sem fiska með „Kol“ eða handfæri, skulu hafa sömu ljós og krafizt er af skipum, sem fiska með reknetum.

þau hafa sömu ljós og skip, sem eru að fiski með reknetum. Þegar þau gefa fiskilóðirnar út eða veiða með reklóðum, skulu þau sýna ljós þau, sem fyrirskipuð eru á gufuskipi eða seglskipi, sem er laust, eftir því, sem við á.

8

11. apríl

Í Miðjarðarhafinu og höfum þeim, er liggja að Japan og einnig hvað snertir skip USSR við strendur þess að undanskildu Eyststrasalti, eru seglskip, sem fást við fiskiveiðar og ekki ná 20 brúttó rúmllestum, ekki skyld að hafa neðra ljósið, en hafi þau það ekki, skulu þau, ef þau nálgast önnur skip, eða önnur skip nálgast þau, sýna hvítt ljós í sömu afstöðu (þ. e. í sömu stefnu og fiskilóðirnar eru), sem skal vera sýnilegt ekki minna en ein sjómílu álangdar.

d. Skip, sem eru að botnvörpuveiðum, þ. e. draga veiðarfæri, hvernig sem þau eru löguð, eftir sjávarbotninum, skulu:

1. Ef þau eru gufuskip, vera skyld að hafa á sama stað og ljós það, sem getur um í 2. gr. a., þrítítt ljósker, sem er þannig gert og fyrir komið, að það geti sýnt hvítt ljós beint fram undan og til hliðar 2 strík á bæði borð og grænt og rautt ljós yfir boga af sjónbaugnum frá 2 stríkum frá beinni stefnu framundan til 2 strík aftur fyrir þverskipsstefnu bæði á stjórnborða og bakborða, svo og í minnsta lagi 1,80 metra og í hæsta lagi 3,60 metrum fyrir neðan þrítítt ljóskerið að hafa hvítt ljós í ljóskeri, sem er þannig lagað, að það geti borið skæra, jafna og samfellda birtu allt í kring.

2. Og ef þau eru seglskip, skulu þau skyld að hafa hvítt ljósker, sem er þannig lagað, að það beri skæra, jafna og samfellda birtu allt í kring, og skulu þau að auki, þegar þau nálgast önnur skip eða önnur skip nálgast þau, sýna á þeim stað sem bezt sést — hvítan ljósblossa eða blys í tæka tíð, til að afstýra árekstri.

Ljós þau öll, sem nefnd eru í staflíð d. 1. og 2. skulu vera sýnileg 2 sjómílu álangdar að minnsta kosti.

e. Skip, er veiða með ostrusköfum eða öðrum botnsköfum, skulu sýna sömu ljós og botnvörpuskip.

f. Fiskiskip og fiskibátar mega auk ljósa þeirra sem þeim samkvæmt þessari grein er skylt að hafa og sýna, viðhafa hvenær sem er ljósblossa og ljós við vinnu sína.

g. Öll fiskiskip og fiskibátar, sem ekki ná 45,72 metrum á lengd, skulu, er þau liggja við akkeri, sýna hvítt ljós, er sé sýnilegt að minnsta kosti 2 sjómílu álangdar, hvaðan sem lítið er.

Öll fiskiskip, sem eru 45,72 metrar á lengd eða þaðan af meira, skulu, er þau liggja við akkeri, sýna hvítt ljós, sem sé sýnilegt að minnsta kosti 2 sjómílu álangdar, hvaðan sem lítið er, og auk þess eitt ljós, eins og ákveðið er í 11. grein um skip að sömu lengd.

Ef slíkt skip, hvort sem það er yfir eða undir 45,72 metrum að lengd, er fast við net eða önnur veiðarfæri, skal það, ef önnur skip nálgast það,

8
11. apríl

sýna hvítt ljós að auki eigi minna en 90 sentímetra fyrir neðan akkeris-ljósið og eigi meira en í 1,50 metra láréttri fjarlægð frá því í þá stefnu, er netið eða veiðarfærið er.

- h. Ef skip, eða bátur, sem er að fiski, liggur kyrrt sökum þess að veiðarfærið festist á kletti eða annari fyrirstöðu, skal skipið, ef á degi er, draga niður dagbending þá, sem fyrirskipuð er í staflíð *k.*; á nóttu skal það sýna það eða þau ljós, sem fyrirskipuð eru á skipum, er liggja við akkeri, og í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum, skal það beita bendingum þeim, er fyrirskipaðar eru á skipi, sem liggur við akkeri (sjá 15. gr. staflíð *d.* og síðustu málsgrein sömu greinar).
- i. Í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum, skulu skip, sem eru að veiði með reknetum og veiðarfæri eru föst við, og skip, sem eru að botnvörpuveiði, skafa eða veiða með hverskonar botnslæðum, eða skip, sem eru að veiði með fiskilóðum og hafa lóðir sínar útbyrðis — ef þau eru 20 rúmlestir brúttó að stærð, eða þaðan af meira — láta kveða við hljóð með ekki lengra en 1 mínútu millibili, gufuskip með gufupípunni eða sírenunni, seglskip með þokuhorninu. Hverju hljóði skal vera samfara klukkuhring-ing. Fiskiskip og fiskibátar, er ekki ná 20 brúttórúmllestum, skulu ekki skyld að gera nýnefndar bendingar, en ef þau ekki gera þær, skulu þau láta kveða við aðra greinilega hljóðbending með ekki lengra en 1 mínútu millibili.
- k. Öll skip og bátar, sem eru að veiðum með netum, fiskilóðum eða botnvörpum og eru laus, skulu á daginn gefa starf sitt til kynna, með því að sýna körfu þaðan sem hægst er að sjá hana. Þegar skip eða bátar liggja við akkeri með veiðarfæri sín útbyrðis, og önnur skip koma í námunda við þau, ber þeim að sýna sömu bendingar til þeirrar hliðar, þar sem leið er frjáls.

Skip þau, sem samkvæmt þessari grein eru skyld að hafa eða sýna ljós þau, sem nánar eru tiltekin í undanfarandi reglum, eru ekki skyld að hafa ljós þau sem fyrirskipuð eru í 4. gr. *a.*, og síðasta hluta 11. greinar.

10. gr.

Ljós-
bendingar
á skipi; er
önnur skip
sigla uppi

Á skipi, sem laust er, skal hafa á afturstafni hvítt ljós þannig lagað og fyrirkomið, og búið svofelldum hlífum, að það dreifi samfelldri birtu yfir boga af sjónbaugnum er nemi 12 kompásstrikum, þ. e. beint aftur undan skipinu og til hliðar 6 strík hvorum megin skipsins. Ljósið skal vera þannig lagað að það sé sýnilegt minnst 2 sjómilur. Ljós þetta skal ennfremur vera jafnhátt upp frá skipinu og hliðarljós, eða því sem næst.

Ef á litlum skipum, í vondum veðrum, eða einhverjum öðrum gildum ástæðum, ekki er hægt að hafa þetta ljósker fast á ákveðnum stað, skal tendrað ljósker vera til taks. Þegar skip nálgast skal sýna ljós þetta svo snemma, að komast megi hjá ásiglingu.

Á herskipum af sérstakri gerð, þar sem ekki er hægt að fullnægja að öllu

ákvæðum þessarar greinar um fyrirkomulag ljósanna og sjónarlengd þeirra 8
skal reglum þessum fylgt eins nákvæmlega og ástæður leyfa.

11. apríl

Um skip, er dregur annað skip, og skip sem eru í eftirdragi, vísast til siðustu málsgreinar 3. greinar.

11. gr.

Þegar skip, sem ekki nær 45,72 metrum að lengd, liggur við akkeri, skal hvítt ljós vera framan til á því á þeim stað, sem hægst er að sjá það, en þó eigi ofar en 6,1 metra upp frá bolnum; skal ljósið vera í þannig löguðu ljósakeri, að það beri skæra, jafna og samfellda birtu og sé sýnilegt að minnsta kosti 2 sjómílar álangdar, hvaðan sem litið er.

Ljós-
bendingar
á skipum
sem liggja
við akkeri
eða standa
grunn

Þegar skip, sem er 45,72 metrar að lengd eða þaðan af meira, liggur við akkeri, skal framantil á því vera eitt samskonar ljós, ekki minna en 6,1 metra upp frá bolnum, og enn fremur eitt samskonar ljós á afturstafni skipsins eða í nánd við hann og skal það vera að minnsta kosti 4,57 metrum lægra en fremra ljósið.

Frá sólaruppkomu til sólarlags skulu öll skip, er liggja fyrir akkeri á fjölförnum skipaleiðum, sýna svarta kúlu 61 sentimetra að þvermáli, framan til á skipinu, þar sem hún sést best.

Ef skip stendur grunn á fjölfarinni skipaleið eða rennu, eða þar í nánd, þá skal það að nóttu til, auk áðurgreinds ljóss eða ljósa, hafa tvö rauð ljós, sem fyrirskipuð eru í 4. gr. staflið a.

Á daginn skulu hafðar 3 svartar kúlur 61 sentímetra að þvermáli þráðbeint hver upp af annari, þar sem þær sjást best.

12. gr.

Auk ljósa þeirra, er fyrirskipað er að hafa samkvæmt reglum þessum, er öllum skipum, ef þörf gerist til þess að vekja athygli á sér, heimilt að sýna ljósblossa eða viðhafa hverja þá hvellbendingu eða hljóðbendingu, sem eigi er hægt að blanda saman við áður fyrirskipaða neyðarbendingu eða þokumerki.

Blossa eða
hvellbend-
ingar á
skipi sem
vill vekja
athygli á sér

13. gr.

Eigi skal neitt það, er fyrirskipað er í reglum þessum, vera því til fyrirstöðu, að fylgt verði hverskonar sérstökum fyrirskipunum, er stjórn hvernar þjóðar, sem er, gerir um frekari notkun stöðva- og bendingarljósa á herskipum tveim eða fleirum, eða á skipum er sigla með herskipafylgd, og eigi heldur því til fyrirstöðu, að sýndar verði einkennisbendingar, er skipaútgerðarmenn hafa valið skipum sínum, ef bendingar þessar eru löggiltar af hlutaðeigandi stjórnnum, og enn fremur skrásettar og auglýstar á hæfilegan hátt.

Sérstakar
ljós-
bendingar
á herskip-
um og gufu-
skipalínunum

14. gr.

Skip, sem er undir seglum, og jafnframt er knúið áfram með gufu eða hverskonar vélaafli, skulu á daginn hafa svarta keilu með mjóa endann upp. Grunnflötur keilunnar skal vera 62 sentimetrar að þvermáli, og komið fyrir framan á skipinu, þar sem hún sést best.

Sérstök
dagbending
á gufuskip-
um, er ein-
göngu fara
undir segl-
um

Hljóðbendingar í þoku o. fl.

15. gr.

Allar bendingar, er fyrirskipaðar eru í þessari grein á skipum, sem eru laus, skulu gerðar:

1. Á gufuskipum, með gufupípunni eða sírenunni.
2. Á seglskipum og dregnum skipum, með þokuhorninu.

Í þessari grein þýða orðin „langt hljóð“ hljóð, er helzt við í 4 til 6 sekúndur.

Á gufuskipum skal vera hljómsterk pípa eða sírena, er gefur hljóð frá sér með gufu eða einhverju, er kemur í gufu stað. Skal henni þannig fyrir komið, að eigi stöðvist hljóðið af öðrum hlutum á skipinu. Á gufuskipum skal enn fremur vera hljóðsterkt þokuhorn, er kveður við, þegar í það er blásið, með þar til gerðu verkfæri, og auk þess hátt ómandi klukka.¹⁾

Á seglskipum, sem eru 20 rúmlestir brúttó eða þaðan af meira, skulu vera álíka þokuhorn og klukkur.

Í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum skal hvort sem er á nóttu eða degi, bendingum þeim, er lýst er í þessari grein, beitt á svofelldan hátt:

- a. Á gufskipum, sem eru á siglingu, skal með 2 mínútna millibili í hæsta lagi láta kveða við langt hljóð.
- b. Á gufuskipum, sem eru laus, en eru stöðvuð og halda eigi áfram, skal með 2 mínútna millibili í hæsta lagi láta kveða við 2 löng hljóð með hér um bil 1 sekúndu hléi, milli hljóðanna.
- c. Á seglskipum, sem eru laus, skal með 1 mínútu millibili í hæsta lagi gefa svofellda bendingu:

Þegar það hefir vindinn á stjórnborða, þveran eða framar, 1 hljóð.

Þegar það hefir vindinn á bakborða, þveran eða framar, 2 hljóð hvort á eftir öðru.

Þegar það hefir vindinn aftar en þveran, 3 hljóð hvert á eftir öðru.

- d. Er skip liggur við ekkeri, skal með 1 mínútu millibili í hæsta lagi, hringja klukkunni ótt í hér um bil 5 sekúndur.

Á skipum, sem eru lengri en 106,75 metrar, skal hringt með klukkunni fram á skipinu, og skal auk þess aftan á skipinu með ekki lengur en 1 mínútu millibili, berja málmbumbu eða eitthvert annað slíkt áhald, að hljóðið frá því verði ekki tekið fyrir klukkuhringingu.

- e. Á skipum, sem draga skip, og á þeim, sem eru að leggja niður eða taka upp neðansjávarþráð, og á þeim, sem eru laus, en sem sökum þess, að þau eru eigi undir stjórn og geta annaðhvort eigi vikið úr leið fyrir öðrum skipum, sem nálgast þau, eða sem eigi verður stjórnað samkvæmt því, sem fyrirskipað er í þessum reglum, skal í stað bendinga þeirra, sem fyrirskipað er í þessari grein, staflíðunum a., b. og c. láta með 2 mínútna milli-

1) Hvarvetna þar sem viðhöfð er klukka eftir reglum þessum, er heimilt á tyrkneskum skipum í stað hennar að hafa bumbu og á smáum hafskipum málmbumbu, þar sem hún er notuð.

bili í hæsta lagi kveða við 3 hljóð hvert á eftir öðru, sem sé 1 langt hljóð og á eftir því 2 stutt. 8

11. apríl

Skip, sem dregið er, eða ef fleiri en eitt skip eru í eftirdragi, þá síðasta skipið, sem dregið er, skal með ekki meira en 2 mínútna millibili láta kveða við 4 hljóð hvert eftir öðru, sem sé: 1 langt hljóð og 3 stutt hljóð. Þessi ákvæði gilda þó ekki þegar ómögulegt er að manna skipið sem dregið er. Þegar hægt er að koma því við skal skipið, sem er í eftirdragi, gefa sínar hljóðbendingar strax eftir að skipið, er hefir hitt í eftirdragi, hefir gefið sína hljóðbendingu.

f. Skip, sem stendur grunn á fjölfarinni skipaleið eða rennu, eða þar í grend, skal gefa hljóðbendingar, sem lýst er í staflið d. og auk þess gefa 3 sérstök og greinileg högg á klukkuna, strax að lokinni hverri hringingu.

Seglskip og bátar, sem eigi ná 20 rúmlestum brúttó, skulu eigi skyld að ofangreindar bendingar, en ef þau eigi nota þær, skulu þau með 1 mínútu millibili í hæsta lagi gera einhverja aðra fullnægjandi hljóðbendingu.¹⁾

Í þoku o. s. frv. skal sigling lægð.

16. gr.

Öll skip skulu í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypiskúrum sigla með minnkaðri ferð, og taka nákvæmt tillit til kringumstæðna allra og ástands.

Ef gufuskip heyrir þokubendingu frá skipi, er virðist vera fyrir framan þverskipsstefnu, en getur þó ekki með vissu ákveðið hvar það muni vera, þá skal það stöðva vél sína að svo miklu leyti sem kringumstæðurnar, þá er slíkt kemur fyrir, leyfa það, og sigla síðan með varkárni allt þar til engin hættu er lengur á því að skipin rekist á.

Reglur fyrir stjórn og siglingu.

Almenn athugasemd. — Hætta á árekstri.

Þegar kringumstæður leyfa, má komast að raun um, hvort hætt sé við árekstri, með því að miða með nákvæmni á kompásinn skip það, er nálgast.

Ef miðunin breytist ekki að mun, ber að álíta, að hætt sé við að skipin rekist á.

17. gr.

Þegar tvö seglskip nálgast hvort annað, þannig að óttast má að þau rekist á, skulu þau víkja hvort fyrir öðru eftir þeim reglum, sem nú skal greina.

Þegar tvö skip nálgast hvort annað

¹⁾ Hollenzk og belgisk hafnsöguskip, sem eru í hafnsöguerindum í þoku, dimmviðri, snjókomu eða steypi-skúrum, skulu með ekki meira en 2 mínútna fresti gefa eitt langt hljóð með sírenunni og eftir 1 sekúndu bið þá langt hljóð með flautunni, og loks eftir 1 sekúndu bið eitt langt hljóð með sírenunni.

Þegar þau ekki eru í hafnsöguerindum þá skulu þau gefa sömu hljóðmerki sem önnur gufuskip.

- 8
11. apríl
- a. Skip, sem hefir liðugan vind, skal víkja úr leið fyrir skipi, sem siglir beitivind.
 - b. Skip, sem hefir beitivind, með vind á bakborða, skal víkja úr leið fyrir skipi, sem hefir beitivind með vind á stjórnborða.
 - c. Ef bæði skipin hafa liðugan vind með vind á gagnstæð borð, skal það skip, sem hefir vind á bakborða, víkja úr leið fyrir hinu.
 - d. Ef bæði skipin hafa liðugan vind með vind á sama borð, skal það skip, er áveðurs siglir, víkja úr leið fyrir hinu, sem í hlé siglir.
 - e. Skip, sem siglir beggjaskauta byr, skal víkja úr leið fyrir hinu skipinu.

18. gr.

Pegar tvö
gufuskip
stefna hvort
á annað

Pegar tvö gufuskip koma beint eða því nær beint hvort á móti öðru, svo óttast má að þau rekist á, skulu bæði víkja á stjórnborða, svo að þau geti bæði farið hvort fram hjá öðru á bakborða.

Grein þessi á einungis við, þá er svo ber undir, að skip koma beint eða því nær beint hvort á móti öðru, svo að óttast má, að þau rekist á, og á ekki við tvö skip, sem hljóta að komast hvort fram hjá öðru, ef bæði halda stefnu sinni óbreyttri.

Grein þessi á aðeins við það, er skipin stefna beint eða því nær beint hvort á annað, eða með öðrum orðum:

Á daginn, þegar siglutré skipanna eru í beinni eða því nær beinni röð, hvort fram af öðru, og

á nóttu, þegar skipin hafa þá afstöðu, að á hvoru um sig sjást bæði hliðarljós hins skipsins.

Greinin á því ekki við:

Á daginn, þegar skip sér annað skip fyrir stafni og leiðir þeirra liggja á mis, eða

á nóttu, þegar rauða ljósið á öðru skipinu blasir við rauða ljósinu á hinu eða græna ljósið á öðru skipinu blasir við græna ljósinu á hinu, eða þegar rautt ljós en ekki hið tilsvareandi græna ljós sést framundan, eða, þegar grænt ljós, en ekki hið tilsvareandi rauða ljós sést framundan, eða þegar bæði sést grænt og rautt ljós í einhverri annari átt en beint framundan.

19. gr.

Pegar tvö
gufuskip
stefna svo að
leiðir liggja
á mis

Pegar tvö gufuskip stefna svo að leiðir liggja á mis, þannig að hætt er við að þau geti rekist á, þá skal það skipið, sem hefir hitt á stjórnborða, víkja úr leið.

20. gr.

Pegar gufu-
skip og segl-
skip nálgast
hvort annað

Pegar gufuskip og seglskip stefna þannig, að hætt er við að þau geti rekist á, skal gufuskipið víkja úr vegi fyrir seglskipinu.

21. gr.

Þegar annað skipið samkvæmt reglum þessum skal víkja úr leið, skal hitt halda stefnu sinni og ferð.

Aths.: Þegar skipið vegna dimmviðris eða annara orsaka er komið svo nálægt hinu skipinu, að ekki verður komizt hjá árekstri með því einu, er skip það, sem víkja á úr leið, gerir til þess, þá skal einnig hitt skipið grípa til þeirra úrræða, er bezt geta stuðlað til að afstýra árekstri (sjá 27. og 29. gr.).

8

11. apríl

Skipið, sem heldur stefnu sinni, skal einnig halda ferð sinni

22. gr.

Sérhvert skip, sem samkvæmt þessum reglum ber að víkja úr leið fyrir öðru skipi, skal, ef svo stendur á, að kringumstæður leyfa það, forðast að fara yfir um leið hins skipsins fyrir framan það.

Skip sem vikur úr leið, skal forðast að fara yfir um leið hins skipsins að framan
Gufuskip sem vikur úr leið, skal minnka ferð sína o. s. frv.

23. gr.

Sérhvert gufuskip, sem samkvæmt þessum reglum ber að víkja úr leið fyrir öðru skipi, skal, þegar það nálgast það, minnka ferð sína eða nema staðar eða halda aftur á bak, ef nauðsyn krefur.

24. gr.

Án tillits til þess, er stendur í reglum þessum, skal sérhvert skip, sem siglir uppi annað skip, víkja úr leið fyrir því, er það siglir uppi.

Sem skip, er siglir uppi annað skip, skal sérhvert það skip skoðað, sem nálgast hitt úr hverri átt sem er, meir en 2 strík fyrir aftan þverskipsstefnu hins skipsins — með öðrum orðum er í þeirri afstöðu frá skipinu, sem það siglir uppi, að það mundi um nótf hvorugt hliðarljós þess geta séð; og ekki skal nein breyting, er síðar verður á innbyrðis afstöðu þessara tveggja skipa, koma því til vegar, að skipið, er siglir uppi, teljist sem skip, er stefnir svo gagnvart öðru skipi, að leiðir þeirra liggja á mis á þann hátt, er átt er við í reglum þessum, eða að það losast við þá skyldu, að forðast skip það, er það siglir uppi, þar til það er komið fram hjá leiðar sinnar.

Skip, sem siglir uppi annað skip, skal víkja úr vegi

Þar eð skip það, er siglir annað uppi, getur ekki á daginn vitað það ætíð með vissu, hvort það er fyrir framan eða aftan ofangreinda stefnu frá hinu skipinu, þá ber því, ef efi leikur á þessu atriði, að skoða sig sem skip, er siglir annað uppi, og því vikja úr leið.

25. gr.

Þegar gufuskip siglir í mjóum sundum, skal það, ef það er hættulaust, halda sér þeim megin í álum eða miðsundinu, sem að stjórnborða veit.

Þegar gufuskip er í mjóum sundum

26. gr.

Seglskip, sem eru laus, skulu víkja úr leið fyrir seglskipum eða bátum, sem eru að fiski með netum, lóðum eða botnvörpum. Þó skal þessi regla ekki gefa neinu skipi eða bát, sem er að fiskveiðum, rétt til að hindra skipaferðir á svæðum eða leiðum, sem önnur skip en fiskiskip eða bátar fara um.

Seglskip skulu víkja úr leið fyrir fiskiseglskipum

8

11. apríl

Afbrigði, er
sérstök atvik
eru og hætta
er á ferðum

27. gr.

Þá er beita á reglum þessum, ber að hafa tilhlýðilegar gætur á öllum hættum, þeim, sem siglingum og árekstri skipa er samfara, svo ber þess og að gæta, að sérstök atvik geta verið fyrir hendi, svo að nauðsyn beri til að víkja frá framanskraðum reglum til þess að forðast bráða hættu.

Hljóðbendingar skipa, er sjá hvort annað.

28. gr.

Hljóð-
bendingar á
gufuskipum

Orðin „stutt hljóð“ þýða í þessari grein hljóð sem varir hér um bil eina sekúndu.

Þegar skip sjá hvort annað, skal gufuskip, sem er laust og gerir einhverja hreyfingu, sem reglur þessar heimila eða skipa fyrir, tilkynna þessa hreyfingu með bendingu með gufupípunni eða sírenunni, sem nú skal greina:

1 stutt hljóð, sem þýðir: „Ég sný til stjórnborða“.

2 stutt hljóð, sem þýða: „Ég sný til bakborða“.

3 stutt hljóð, sem þýða: „Vél mín knýr sem hraðast aftur á bak“.

Ekkert skip má, hvernig sem á stendur vanrækja að viðhafa tilhlýðilegar varúðarreglur.

29. gr.

Ekkert af því, sem að framan er skráð, leysir neitt skip, útgerðarmann þess, skipstjóra eða skipshöfn undan því, að bera afleiðingar þær, er hljóstat af því, að vanrækt hefir verið að hafa ljósker, gefa bendingar eða halda nógu dyggilega vörð, eða af því að vanrækt hefir verið að gæta slíkra varúðarreglna, sem almenn sjómennska eða sérstök atvik, er til kunna að bera, útheimta.

Fyrirvari með tilliti til reglna fyrir siglingum, á höfnum eða innan fjarða.

30. gr.

Ekkert, sem stendur í reglum þessum, skal vera því til fyrirstöðu, að sérstakar reglur gildi fyrir siglingar í höfnum inni, á ám eða fjörðum, séu þær gefnar á tilhlýðilegan hátt af valdsmanni á hverjum stað.

Neyðarbendingar.

31. gr.

Þegar skip er í háska og æskir hjálpar frá öðrum skipum eða úr landi, skal það viðhafa eða sýna eftirfarandi bendingar, annaðhvort allar í einu eða hverja út af fyrir sig.

Á daginn:

8

1. Fallbyssuskot eða aðrar hvellbendingar, með hér um bil 1 mínútu millibili.
2. Neyðarbendingu þá, sem táknun er í hinum alþjóðlegu bendingarreglum.
3. Fjarlægðarbendingu þá, er samsett er af ferskeyttum fána og kúlu eða einhverju, sem líkist kúlu, fyrir ofan eða neðan fánann.
4. Notkun hvers konar þokubendingatóls í sífellu.
5. Alþjóða neyðarmerki, með firðriti eða firðtali, eða hvaða aðferð sem er, til að gefa merki í mikilli fjarlægð.

11. apríl

Á nóttu:

1. Fallbyssuskot eða aðrar hvellbendingar, með hér um bil 1 mínútu millibili.
2. Loga á skipum (t. d. frá brennandi tjörutunnu, olíutunnu o. s. frv.).
3. Eldflaugar eða sprengikúlur, sem skotið er með stuttu millibili, einni og einni í einu, og strá út neistum með hverjum lit og hætti sem er.
4. Notkun hverskonar þokubendingatóls í sífellu.
5. Alþjóðaneyðarmerki, með firðritun eða firðtali, eða hvaða aðferð sem er, til að gefa merki í mikilli fjarlægð.

Bannað er að nota áður greind merki nema í þeim tilgangi að tilkynna að skip sé í háska statt. Ennfremur er bannað að viðhafa önnur merki, sem hægt er að blanda saman við nokkur af áður nefndum merkjum.

Hegningarákvæði.

32. gr.

Brot gegn framangreindum reglum varða sektum allt að 200 krónum ef ekki liggur þyngri hegning við. Sektarmálin skal fara með sem almenn lög-reglumál.

Hvenær tilskipun þessi öðlast gildi og eldri ákvæði falla burt.

33. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi þegar í stað og falla þá jafnframt úr gildi tilskipanir um sama efni 20. janúar 1899 og 11. desember 1906.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 11. apríl 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

9

22. apríl

AUGLÝSING

um að Ísland hafi gengið að alþjóðasamningnum um öryggi á sjó, sem gerður var í London þann 31. maí 1929.

Þann 6. jan. 1933 var afhent í utanríkismálaráðuneytinu brezka tilkynning um, að Ísland gangi að alþjóðasamningnum um öryggi á sjó, sem gerður var í London 31. maí 1929.

Samkvæmt 64. grein samningsins gekk hann því í gildi fyrir Ísland þann 6. apríl 1933.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 22. apríl 1933.

Ásgeir Ásgeirsson.

10

29. maí

OPIÐ BRÉF

um þingsuppsögn.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér viljum hér með veita yður sem Vorum forsætisráðherra umboð til þess í Voru nafni að segja Alþingi slitið þegar það hefir lokið störfum sínum nú bráðlega.

Gjört á Amaliuborg, 29. maí 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

11

2. júní

um bráðabirgðaverðtoll.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Innkaupsreikninga yfir eftirtaldar vörur, sem fluttar eru hingað til lands
og ekki eru af innlendum uppruna (endursendar ísl. afurðir) né teljast til far-
angurs ferðamanna, skal hlutaðeigandi lögreglustjóri, í Reykjavík tollstjóri,
stimpla á þann hátt, sem segir í 1. gr. laga nr. 5 3. apríl 1928, með þeim hundr-
aðshlutum — þar í talinn verðtollur, er á vörunni hvílir samkvæmt lögum nr.
47 1926 og nr. 5 1928 — af innkaupsverði þeirra, kominna um borð í skip, er
flytja á vöurnar hingað til lands, sem hér greinir:

A. Með 50% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur:

Andlitsduft, andlitssmyrsl, ilmsmyrsl og aðrar kosmetiskar vörur. Flug-
eldar og efni í þá. Jólatré. Leikföng, handhnettir og jólatrésskraut. Lifandi
blóm. Loðskinn. Loðskinnavörur. Málverk. Myndir og myndabækur. Skraut-
fjaðrir. Skrautgripir og myndir úr marmara, gipsi, steini o. fl. Spil. Vörur
úr gulli. Vörur úr pletti. Vörur úr silfri. Þurrkaðar plöntur, blóm og blóm-
sveigar.

B. Með 30% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur:

Aldinhlaup og aldinm auk. Ávextir niðursoðnir. Bjúgu (pýlsur). Eggja-
duft. Gólfteppi hverskonar. Grammofónar og tilheyrandi. Grammofóns-
plötur. Húsgögn tilbúin. Kex og kökur. Lakkris. Legsteinar. Mótorhjól.
Myndavélar og hlutar úr þeim. Rammar og rammalistar.

C. Með 15% stimplast reikningar yfir eftirtaldar vörur:

Blaut sápa (græn- og kristals). Blikkkassar. Burstar og sópar. Egg. Hand-
vagnar, hestvagnar. Hart brauð (skipsbrauð og skonrok). Hljóðfæri alls-
konar. Hurðir, gluggar og karmar og annað smíði til húsa. Hvalafurðir. Jarð-
epli. Kreólin. Kringlur og tvíbökur. Myndamót. Niðursoðin mjólk. Oliu-
fatnaður úr öðru en silki. Reikni- og talningarvélar. Róðrarbátar og pramm-
ar. Skófataður úr skinni og flóka. Skrif- og aðrar skrifstofuvélar. Smjör-
liki. Strigaskór með leðursólum. Svinafeiti. Tilbúin prjónavara úr ull. Ull-
arband og hverskonar prjónaband. Vagnaburður. Þvottaefni.

Verði ágreiningur um flokkunina, fellir fjármálaráðherra um það fulln-
aðarúrskurð.

11

2. júní

2. gr.

Ákvæði 1. gr. laga nr. 5 1928 um sýning innkaupsreikninga og ákvæði 2. gr. sömu laga og gildandi reglugerð um verðtoll gilda einnig um gjald og innheimtu samkvæmt 1. gr. þessara laga. Ráðherra getur með reglugerð sett nánari reglur um þetta gjald, og má þá þar ákveða sektir fyrir brot á ákvæðum laganna eða reglugerðarinnar.

3. gr.

Með lögum þessum falla úr gildi allar þær undanþágur frá verðtolti, sem veittar hafa verið að undanfögnu, nema fyrir hráefni eða efnivörur, vélar og áhöld, sem eingöngu er notað til innlendrar framleiðslu.

4. gr.

Ef óeðlilega lágt eða grunsamlegt verð er gefið upp á innfluttri verðtollskyldri vöru, er tollheimtumanni rétt að ákveða sanngjarnt verð á þeirri vöru til verðtollsákvörðunar.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 2. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

12

3. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tolllaga, nr. 54, 11. júlí 1911.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrir 1. lið í 1. gr. laganna komi:

1. a. Af allskonar öli kr. 0,80 af hverjum lítra.
- b. Af límonaði og öðrum samskonar óáfengnum drykkjum, sem ætlaðir eru óblandaðir til drykkjar, kr. 0,30 af hverjum lítra.

Fyrir 8. og 9. lið í 1. gr. laganna komi:

8. a. Af óbrenndu kaffi allskonar kr. 0,60 af hverju kg.
b. Af brenndu kaffi allskonar kr. 0,80 af hverju kg.
9. Af kaffibæti allskonar kr. 1,60 af hverju kg.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 3. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um gengisviðauka og tekju- og eignarskattsauka.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,

Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni skal heimilt til ársloka 1934 að innheimta með 25% gengisviðauka tolla af allskonar áfengum drykkjum (sbr. 2., 3., og 4. tölulið 1. gr. laga nr. 41 27. júní 1921), gosdrykkjum allskonar, sem ætlaðir eru óblandaðir til drykkjar, sóðavatni, kaffi, brenndu og óbrenndu, sykri og sírópi, tegrasi, súkkulaði og kakaódufti, svo og af vitagjaldi, þannig að hver toll- og gjaldeining hækkar um 25%, og reiknast ½ eyrir eða herra brot sem heill eyrir, en minna broti skal sleppt.

2. gr.

Eftir 1. okt. 1933 er ríkisstjórninni heimilt að innheimta aukreitis tekju- og eignarskatt fyrir árið 1933, sem nemur 40% af skattinum það ár samkvæmt áður gildandi lögum. Þó skal eigi innheimta lægri upphæð en 5 krónur hjá gjaldanda.

13

5. júní

3. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni með reglugerð að ákveða fleiri en einn gjald-
daga á skatti samkv. lögum þessum og lögum nr. 74 27. júní 1921 og breyt-
ingum á þeim lögum, ennfremur að skylda kaupgreiðendur til þess að halda
eftir og skila í ríkissjóð upp í skattgreiðslur manna hluta af kaupí þeirra,
sem nægir fyrir skattgreiðslunni. Er ríkisstjórninni heimilt að láta gera sér-
stök skattmerki til notkunar við innheimtu skattsins.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og eru jafnframt úr gildi numin lög nr. 2
27. marz 1924, lög nr. 37 27. júní 1925 og lög um breytingar á þeim lögum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 5. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

14

5. júní

OPIÐ BRÉF

um að Alþingi sé rofið.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þareð Alþingi hefir samþykkt frumvarp til stjórnar-
skipunarlagu um breyting á stjórnarskrá konungsríkisins Íslands þá verður
samkvæmt 26. gr. stjórnarskrárinnar 18. maí 1920 að rjúfa Alþingi. Fyrir
því bjóðum Vér og skipum á þessa leið:

Alþingi sem nú er er rofið.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 5. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

OPIÐ BRÉF**15**

5. júní

um nýjar almennar kosningar til Alþingis.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Með því að Vér höfum með opnu bréfi dagsettu í dag
rofið Alþingi, þá er það allramildilegastur vilji Vor að nýjar almennar kosn-
ingar skuli fara fram sunnudaginn 16. júlí næstkomandi.

Fyrir því bjóðum Vér og skipum svo fyrir að almennar kosningar til
Alþingis skuli fara fram nefndan dag.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 5. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

16

9. júní

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að taka lán erlendis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni, fyrir hönd ríkissjóðs, er heimilt að taka lán hjá erlend-
um banka eða bönkum, allt að 100000 sterlingspund, eða tilsvareandi fjárhæð
í annari erlendri mynt. — Lánið sé ekki tekið til lengri tíma en eins árs í
senn.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Skaganum, 9. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

17

19. júní

LJÓSMÆÐRALÖG

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Rétt til að kalla sig ljósmæður eða yfirsetukonur og stunda ljósmæðrastörf
hér á landi hafa þær konur einar, sem stundað hafa nám tilskilinn tíma í Ljós-
mæðraskóla Íslands í Reykjavík og að loknu prófi þar eru taldar til þess hæfar.

Ráðherra getur og veitt öðrum konum leyfi til að kalla sig ljósmæður og stunda ljósmæðrastörf, ef þær hafa lokið að minnsta kosti jafngildu námi og eru að öðru leyti til þess hæfar að dómi aðalkennara Ljósmæðraskólans og landlæknis. 17
19. júní

2. gr.

Hverri sýslu landsins skal skipta í ljósmæðraumdæmi, og gerir sýslunefnd það með samþykki ráðherra. Skipa skal eina ljósmóður til að gegna hverju umdæmi, og hefir hún þar aðsetur, er sýslunefnd þykir hæfa. Um stundarsakir má þó, ef nauðsyn krefur og með ráði héraðslæknis, fela skipaðri ljósmóður að gegna nágrannaumdæmum ásamt sínu umdæmi.

Í hverjum kaupstað skal vera skipuð ljósmóðir, ein eða fleiri. Því ræður bæjarstjórn, hversu margar þær eru.

3. gr.

Sýslumaður skipar ljósmóður í umdæmi eftir tillögum sýslunefndar og fær þeim veitingarbréf, en í kaupstöðum bæjarfógeti (í Reykjavík lögmaður), eftir tillögum bæjarstjórnar.

Ekki má skipa ljósmæður í kaupstaðarumdæmi, nema þær hafi að loknu tilskildu námi verið að minnsta kosti eitt ár aðstoðarljósmæður á fæðingardeild Landsspítalans, eða notið framhaldsmenntunar sem því svarar, að dómi aðalkennara Ljósmæðraskólans og landlæknis.

Jafnan skal leita álits hlutaðeigandi héraðslæknis áður en ljósmóðir er skipuð. Ef héraðslæknir telur hana óhæfa til starfsins, skal fresta skipuninni og skjóta því máli undir fullnaðarúrskurð landlæknis.

4. gr.

Laun skipaðra ljósmæðra í kaupstöðum skulu greidd úr bæjarsjóði, en utan kaupstaða að einum þriðja hluta úr sýslusjóði og að tveimur þriðju hlutum úr ríkissjóði. Í kaupstöðum skulu launin greidd mánaðarlega, en á manntalsþingi utan kaupstaða.

Launin skal miða við manntal umdæmisins við síðustu áramót, þannig:

1. Í þeim umdæmum, þar sem fólkestal er 300 eða minna, skulu árslaun vera 300 krónur.
2. Í umdæmum, sem hafa fleiri en 300 manna, skulu árslaunin vera 300 krónur að viðbættum 10 krónum fyrir hverja fulla fimm tugi manna, sem fram yfir eru 300.
3. Í kaupstöðum, þar sem eru tvær eða fleiri skipaðar ljósmæður, skal deila íbúatölu jafnt milli þeirra, og því næst reikna þeim laun á sama hátt og öðrum skipuðum ljósmæðrum, þó aldrei yfir 1000 krónur í byrjunarlaun.

Laun allra skipaðra ljósmæðra skulu hækka eftir 5 ár um 50 kr. og eftir önnur 5 ár um 50 kr. Þó mega launin án dýrtíðaruppbótar aldrei fara fram úr 1500 krónum.

Á laun þessi greiðist dýrtíðaruppbót af aðiljum eftir þeim reglum, sem gilda um starfsmenn ríkisins.

- 17 Skipaðri ljósmóður, sem falið er um stundarsakir að gegna nágrannaumdæmi,
19. júní ber að greiða fyrir það hálf byrjunarlaun þess umdæmis.

Ríkissjóður leggur til áhöld í ljósmæðraumdæmin, og ákveður landlæknir í samráði við aðalkennara Ljósmæðraskólans, hver þau skuli vera.

5. gr.

Ef skipuð ljósmóðir slasast, þegar hún er að gegna lögmæltu starfi sínu, svo að hún verður að fá lausn, og er ekki fær um að vinna fyrir sér á annan hátt, þá skal hún, unz skipuðum ljósmæðrum hefir verið tryggður lífeyrir með lögum, eiga kröfu til eftirlauna frá sömu aðiljum, og greiði þeir henni launin í sömu hlutföllum. Sýslunefndir, með samþykki ráðherra, og bæjarstjórnir ákveða upp- hæð eftirlaunanna. Ef sýslunefndir, með samþykki ráðherra, eða bæjarstjórnir til þess tíma ákveða að greiða ljósmæðrum eftirlaun, eftir að þær hafa látið af störf- um sínum sem skipaðar ljósmæður, fyrir elli sakir eða vanheilsu, greiðir ríkis- sjóður sinn hluta af eftirlaununum til móts við sýslusjóð.

6. gr.

Ljósmóðir, sem ekki er skipuð, en óskar að setjast að í umdæmi sem starfandi ljósmóðir, skal tilkynna það hlutaðeigandi héraðslækni, leggja fyrir hann skilríki sín og sanna honum, að hún hafi nauðsynleg áhöld til jafns við áhöld skipaðra ljósmæðra. Sýslumaður eða bæjarfógeti (í Reykjavík lögmaður) getur með ráði héraðslæknis bannað henni að stunda ljósmóðurstörf í umdæminu, ef hún hefir ekki tilskilin áhöld, eða ef ætla má, að umdæmið verði ofsett ljósmæðrum, ef hún bætist við, svo að hætta geti orðið á, að því haldist ekki á skipaðri ljósmóður. Ef ljósmóður er bannað að stunda ljósmóðurstörf í umdæmi af hinni síðartöldu á- stæðu, má hún þó leita úrskurðar bæjarstjórnar eða sýslunefndar.

7. gr.

Allar starfandi ljósmæður, skipaðar og óskipaðar, eru skyldar til að láta að- stoð sína tafarlaust í té hverri þeirri sængurkonu í umdæminu, er gerir boð eftir þeim.

Nú baga ljósmóður veikindi eða önnur lögleg forföll, og eru þá ljósmæður í næstu umdæmum skyldar að gegna, ef þær mega því við koma án þess að van- rækja sín umdæmi.

Allar ljósmæður, þó óstarfandi séu, eru skyldar til, ef þær eru nærstaddar og ekki næst í skipaða eða starfandi ljósmóður — nema því alvarlegri forföll banni — að veita sængurkonu nauðsynlegustu hjálp, unz til starfandi ljósmóður hefir náðst.

8. gr.

Ljósmæðrum ber sanngjörn þóknun fyrir yfirsetu og hjúkrun sængurkvenna og að auki ókeypis fararbeiði báðar leiðir. Þessi þóknun skal eigi vera minni en 7 krónur fyrir að sitja yfir og kr. 2,50 fyrir hvern dag, sem ljósmóðir dvelur hjá sængurkonunni, nema þann dag, er hún tekur á móti barninu, en 1 kr. fyrir hverja vitjun í kaupstað, þar sem ljósmóðir býr.

Ef sængurkona þiggur af sveit eða er svo fátæk, að hún getur ekki borgað, **17**
þá á ljósmóðir heimtingu á, að sveitarsjóður greiði henni þóknunina fyrir yfir- 19. júní
setustarfið og nauðsynlega aðhjúkrun, og skal ekki telja þau gjöld sem veittan
sveitarstyrk.

9. gr.

Landlæknir skal í samráði við aðalkennara Ljósmæðraskólans semja
reglugerð, er ráðherra staðfestir, um skyldur ljósmæðra og gjöld fyrir aukaverk
þau, er þær inna af hendi.

10. gr.

Brot gegn lögum þessum og ljósmæðrareglugerðinni varða sektum, 50—500
kr., nema þyngri hegning liggi við brotinu að lögum. Fyrir ítrekað brot og
mikilsháttar (sbr. næstu grein) er rétt að svipta ljósmóður rétti til ljósmæðra-
starfa um stundarsakir, og fyrir fullt og allt, ef sakir eru miklar.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

11. gr.

Sýslumaður eða bæjarfógeti (í Reykjavík lögmaður) má víkja skipaðri ljós-
móður frá starfi sínu, ef hún að dómi héraðslæknis hefir brotið alvarlega af sér
sem ljósmóðir, einkum ef hún hefir oftast en einu sinni skorast undan að vitja
sængurkvemma tafarlaust og að forfallalaus, ef hún hefir ljóstað upp trúnaðar-
máli, sem hún hefir komið að sem ljósmóðir, eða ef hún hefir gert sig seka um
óáfsakanleg afgangur eða óhæfu í ljósmóðurstörfum. Á sama hátt má banna starf-
andi ljósmóður ljósmóðurstörf í umdæmi fyrir tilsvarendi sakir. Ef um ein-
hverja óhæfu er að ræða að dómi landlæknis og aðalkennara Ljósmæðraskólans,
má ráðherra svipta ljósmóður rétti til ljósmóðurstarfa, en skjóta má hún þeim
úrskurði til dómstólanna.

12. gr.

Ákvæði 1. málsg. 1. greinar ná ekki til þeirra lærðra ljósmæðra, sem rétt
hafa til ljósmæðrastarfa hér á landi, þegar lög þessi ganga í gildi, þó að þær
hafi ekki lokið námi eins og þar segir.

Ekki má banna starfandi ljósmóður ljósmóðurstörf í umdæmi samkvæmt
6. grein, ef hún hefir starfað þar áður en lögin ganga í gildi, nema hún hafi ekki
tilskilin áhöld til ljósmóðurstarfa.

13. gr.

Yfisetukvænnalög, nr. 63 19. maí 1930, og lög nr. 15, 23. júní 1932, eru úr
gildi numin.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

18

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 50 23. júní 1932, um útflutning hrossa.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laganna bætist:

Til ársloka 1935 getur ráðherra á sama hátt veitt leyfi til þess, að hross
sáu flutt út á tímabilinu frá 15. okt. til febrúarloka.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

19

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 71 28. nóv. 1919, um laun embættismanna.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Upphaf 13. gr. laganna orðist svo:

Heilsuhælislæknarnir á Vífilstöðum og í Kristnesi o. s. frv.

2. gr.

Aftan við sömu grein bætist:

Aldursuppbót núverandi heilsuhælistæknis í Kristnesi miðast við þann tíma, er hann tók við forstöðu hælisins, 1. október 1927.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

20

19. júní

um sérstaka heimild til að afmá veðskuldbindingar úr veðmálabókum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sýslumenn og bæjarfógetar, og í Reykjavík lögmaður, skulu þegar eftir að lög þessi öðlast gildi gera skrá, hver fyrir sitt umdæmi, um þau þinglýst veðbréf í fasteignum, sem dagsett eru fyrir 1. janúar 1905 og ekki hafa verið afmáð úr veðmálabókunum.

Í skrár þær, sem um er getið í 1. málsg., skal þó ekki taka þau fasteigna-veðsbréf, er standa skulu um aldur og æfi eða alla lífstíð eins eða fleiri eða tiltekinn tíma svo langan, að þau hafi ekki átt að vera greidd að fullu fyrir 1. janúar 1930.

2. gr.

Þegar skrár þær, sem í 1. gr. getur, eru fullgerðar, skal hlutaðeigandi dómari senda eigendum þeirra fasteigna, sem veðsettar eru, og eigendum veðbréfanna fyrirspurn um, hvort veðskuldin muni vera greidd eða ekki.

20 Nú bera afsals- og veðmálalabækur ekki með sér, hver er eigandi fasteignar, 19. júní og er dómara þá ekki skylt að senda honum fyrirspurn eftir 1. málsg. þessarar gr., nema hann á annan hátt viti um eigandann. Hið sama er, ef veðbréf sýnir ekki, hver er eigandi þess, eða hann er látinn eða óvist er um bústað hans eða hann er fluttur af landi burt, eða stofnun á í hlut, sem liðin er undir lok.

3. gr.

Nú berst dómara svar eða svör við fyrirspurn, sem hann hefir sent samkvæmt 2. gr., og skal hann þá, ef það eða þau að áliti hans sýna, að veðbréf það, sem við er átt, sé ekki greitt að fullu, gera athugasemd um þetta í veðmálalabókina, þar sem veðbréfið er skráð, og í fasteignaskrána. Jafnframt gerir hann athugasemd um þetta í skrá þá, sem í 1. gr. getur.

4. gr.

Nú eru liðnir 4 mánuðir frá því fyrirspurnir þær, sem um er rætt í 2. gr., voru sendar, og skal þá dómari gefa út opinbera stefnu í samræmi við reglurnar um ógildingu viðskiptabréfa með dómi, til ógildingar þeirra veðbréfa, sem í skrá eru tekin samkvæmt 1. gr. og ekki falla burt eftir reglum 2. og 3. gr. Stefna skal í einni stefnu í lögsagnarumdæmi hverju, og birtir dómari stefnuna þrisvar í Lögbirtingablaðinu. Fyrir birtinguna greiðist ekkert gjald.

Stefnur samkvæmt þessari gr. skal birta fyrir 1. apríl 1934.

5. gr.

Þau mál, sem 4. gr. ræðir um, skulu rekin fyrir aukarétti, þar sem dómari er búsettur. Réttargjöld greiðast ekki í þeim málum.

6. gr.

Nú gefur einhver sig fram á þeim degi, sem til er tekinn í stefnunni, eða áður, og færir þær líkur eða sannanir, er dómari tekur gildar, fyrir því, að það veðskuldabréf, sem um ræðir, sé ekki að fullu greitt, og fellur þá málið niður, að því leyti sem það bréf snertir, en dómari gerir athugasemd í veðmálalabók um þetta eftir reglum 3. gr.

7. gr.

Nú gefur einhver sig fram og skýrir frá, að umstefnt veðskuldabréf sé enn í gildi, en að það hafi glatazt fyrir honum, og skal honum þá veittur frestur, ekki styttri en 1 mánuður og ekki lengri en 6 mánuðir, til þess að færa sönnur á það, að eigandi hinnar veðsettu eignar kannist við veðskuldbindinguna eða að veðhafi hafi undirbúið málssókn til ógildingar bréfinu. Ef veðhafi gerir hvorugt, fer um bréfið eins og segir í 8. gr., en kannist eigandi fasteignarinnar við veðskuldbindinguna, fer um það eftir 6. gr., ella skal biðja dóms í hinu nýja máli, og fer þá um bréfið eftir úrslitum hans.

8. gr.

Um þau veðskuldabréf, sem enginn gefur sig fram sem eigandi að í síðasta lagi á þeim degi, er stefna tilgreinir, skal með dómi ákveða, að þau megi af-

má úr veðmálabókum, og skal það síðan gert ókeypis og vísað til heimildar í **20**
dóminum. 19. júní

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

21

19. júní

um samþykktir um mat á heyi til sölu.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt er sýslunefndum að gera samþykktir fyrir einn hrepp eða fleiri um
mat á heyi til sölu.

2. gr.

Þegar samþykkt er gerð á sýslufundi, skal með nægum fyrirvara kvatt til
fundar á svæði því, sem ætlazt er til, að samþykktin nái yfir. Sýslunefndin á-
kveður fundarstað, en oddviti hennar eða sá, er hún kys til, auglýsir fundar-
dag og stjórnar fundi. Atkvæðisrétt á þeim fundi eiga allir, er kosningarrétt hafa
í sveitarmálefnum.

3. gr.

Á fundi þeim, sem um getur í 2. gr., leggur fundarstjóri fram frumvarp
sýslunefndarinnar til samþykktar. Fallist fundurinn með $\frac{2}{3}$ atkvæða á frum-
varpið óbreytt, sendir sýslumaður það atvinnumálaráðherra til staðfestingar og
löggildingar. Eins fer um frumvarpið, þótt fundurinn geri við það breytingar, ef
þær eru samþykktar með $\frac{2}{3}$ atkvæða og sýslunefnd fellst á þær.

- 21** Fallist sýslunefnd ekki á breytingar fundarins, skal kveðja til fundar á 19. júní ný, og samþykki fundurinn þá frumvarpið óbreytt með $\frac{2}{3}$ atkvæða, fer um það sem fyrr segir.

Frumvarp, sem ekki nær $\frac{2}{3}$ atkvæða á samþykktarfundi, er fallið.

4. gr.

Nú er samþykkt send ráðherra til staðfestingar, en hún þykir fara í bága við grundvallarreglur laga eða rétt manna, eða hún virðist ekki tryggja nægilega hag kaupanda eða seljanda heys, og synjar þá ráðherra um staðfestingu, endursendir frumvarpið og tilgreinir ástæður fyrir synjaninni. Að öðrum kosti staðfestir hann samþykktina, skipar fyrir um birting hennar og tiltekur, hvenær hún öðlist gildi. Gildir hún þá upp frá því fyrir alla þá, sem kaupa eða selja hey, sem framleitt er á samþykktarsvæðinu.

Staðfestri samþykkt verður ekki breytt á annan hátt en til hennar var stofnað.

5. gr.

Í samþykkt skal ákveða:

- a. Að allt hey, sem selt er kaupanda utan hrepps, skuli metið af matsmönnum, er lögreglustjóri nefnir til, nema aðilar séu á annað sáttir. Lögreglustjóri setur heymatsmönnum erindisbréf, og skulu þeir undirrita drengskaparvottorð áður en þeir taka við starfi sínu, um að þeir vilji rækja það af alúð og samvirkusemi.
- b. Hversu flokka skal hey eftir gæðum.
- c. Hvar mat skal fram fara.
- d. Um merkingu á heyi og umbúnað við sendingu.
- e. Um borgun til matsmanna.
- f. Annað, sem þurfa þykir, eftir atvikum og staðháttum.

6. gr.

Í samþykktum má ákveða sektir í sýslusjóð, allt að 500 kr., fyrir brot gegn þeim. Mál út af þeim brotum skulu rekin sem almenn lögreglumál.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

22

19. júní

um viðauka við lög nr. 20 27. júní 1925, um heimild til að veita lán úr
Bjargráðasjóði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 1. gr. laga nr. 20 27. júní 1925, um heimild til að veita lán úr
Bjargráðasjóði, komi svo hljóðandi málsgrein:

d. sýslufélögum, til að fyrirbyggja kornvöruskort vegna samgöngutálma af
hafisvöldum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

23

19. júní

um afnám laga nr. 21 19. júní 1922, um að veita ríkinu einkarétt til þess að selja
allt silfurberg, sem unnið verður á Íslandi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Lög nr. 21 19. júní 1922 eru með lögum þessum úr gildi numin.

23

19. júní

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

*Þorsteinn Briem.***24**

19. júní

L Ö G**um breyting á lögum nr. 32 frá 1931, um búfjárrækt.**

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldiuborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir orðunum „taka þátt í sameiginlega kostnaðinum, sbr. 3. gr.“ í
1. mgr. 7. gr. laganna komi: og má taka hið niðurjafnaða gjald lögtaki.

Orðin „nema hálfan“ í 2. mgr. sömu greinar falli niður.

2. gr.

Á eftir orðunum „lög nr. 19, 15. júní 1926“ í 89. gr. laganna komi: lög
nr. 27 7. maí 1928.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G**25**

19. júní

um sölu kirkjujarðarinnar Mið-Sámsstaða.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Búnaðarfélagi Íslands kirkjujörðina Mið-Sámsstaði í Fljótshlíðarhreppi innan Rangárvallasýslu fyrir fjögur þúsund krónur, frá fardögum 1933 að telja.

2. gr.

Kaupverðið greiðist eins og venja er, þá er kirkjujarðir eru seldar.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

*Þorsteinn Briem.***L Ö G****26**

19. júní

um breyting á lögum nr. 82 23. júní 1932, um sjúkrasamlög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir 3. gr. laganna komi tvær nýjar greinar, sem verða 4. og 5. gr., svo
hljóðandi:

26 a. (4. gr.) Ráðherra er heimilt að lögskrá sjúkrasamlög fyrir skóla, aðra en
19. júní barnaskóla, með eftirfarandi skilyrðum:

1. Samlagið nái að jafnaði yfir einn skóla. Þó mega tveir eða fleiri skólar vera saman um samlag, ef þeir eru í sama hreppi eða kaupstað.
2. Samlagið skal veita viðtöku og full félagsréttindi:
 - a. hverjum nemanda skólans, nema vitað sé, að hann, ef hann er fullra 16 ára, eða framfærandi hans, ef hann er yngri, hafi þær tekjur eða sé svo efnum búinn, að hann geti ekki þess vegna orðið hlutgengur meðlimur í sjúkrasamlagi samkv. ákvæðum 3. gr., enda sé hann fullhraustur, er hann gengur í samlagið.
 - b. hverjum kennara og starfsmanni skólans, sem uppfyllir skilyrði 3. gr.
3. Samlagið uppfylli að öðru leyti skilyrði 3. gr. Þó má takmarka trygginguna meira en þar er gert ráð fyrir, svo sem með því að láta trygginguna ekki ná til sumarleyfa og sleppa dagpeningatryggingu.
- b. (5. gr.) Enginn má vera hluttækur félagi í meira en einu sjúkrasamlagi í senn.

Nú óskar félagi að flytja sig úr einu samlagi í annað, og er þá stjórn þess samlags, er hann æskir inntöku í, heimilt að veita honum viðtöku án inntökugjalds, sérstakrar læknisskoðunar og án tillits til aldurs hans, enda sýni hann skilríki frá því samlagi, er hann fer úr, að hann sé fullgildur félagi þar.

Greinatalan breytist samkvæmt þessu.

2. gr.

Pegar lög þessi hafa verið staðfest, skal fella texta þeirra inn í meginmál laga nr. 82 1932 og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

HJÚKRUNARKVENNALÖG

27

19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Rétt til að kalla sig hjúkrunarkonur hafa þær konur einar hér á landi, sem stundað hafa nám tilskilinn tíma í hjúkrunarkvennaskóla Íslands í Reykjavík og að loknu prófi þar eru taldar hæfar til hjúkrunarkvennastarfa.

Ráðherra getur og veitt öðrum konum leyfi til að kalla sig hjúkrunarkonur, ef þær hafa lokið að minnsta kosti jafngildu námi og eru að öðru leyti hæfar til hjúkrunarkvennastarfa, að dómi aðalkennara hjúkrunarkvennaskólans og landlæknis.

2. gr.

Ekki má ráða aðrar konur en þær, sem eru fullgildar hjúkrunarkonur samkvæmt 1. gr., til sjálfstæðra hjúkrunarkvennastarfa við sjúkrahús, sjúkraskýli, elliheimili, barnahæli og aðrar þess háttar stofnanir, að skólum sem skólahjúkrunarkonur, né til að starfa að öðrum tilsvarendi almennum hjúkrunarkvenna-störfum.

Ráðherra getur veitt undanþágur frá ákvæðum þessum, þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

Ákvæði greinarinnar ná ekki til almennrar hjúkrunar og hjálparstarfsemi á heimilum utan kaupstaða, hvort sem hún fer fram á vegum sveitarfélaga eða einstakra hjúkrunar- eða líknarfélaga í sveitum.

3. gr.

Ef hjúkrunarkona gerir sig seka um einhverja óhæfu í störfum sínum eða hagar sér þannig, að hjúkrunarkonu sé sérstaklega ósamboðið, að dómi aðalkennara hjúkrunarkvennaskólans og landlæknis, má ráðherra svipta hana rétti til að kalla sig hjúkrunarkonu, en skjóta má hún þeim úrskurði til dómstólanna.

4. gr.

Þeim hjúkrunarkonum, sem eru starfandi hér á landi sem sjálfstæðar hjúkrunarkonur á sjúkrahúsum eða annarsstaðar, þegar lög þessi ganga í gildi, má ráðherra með ráði aðalkennara hjúkrunarkvennaskólans og landlæknis veita rétt til að kalla sig hjúkrunarkonur áfram og til að njóta meðfylgjandi réttinda, þó að þær uppfylli ekki skilyrði 1. gr., enda leiti þær eftir því innan árs.

27

5. gr.

19. júní

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál, og varða brotin sektum, 50—500 kr. Sektirnar renna í ríkissjóð.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

28

L Ö G

19. júní

um bann gegn jarðraski við sjó í kaupstöðum, kauptúnum og sjávarþorpum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í kaupstöðum, kauptúnum og sjávarþorpum er bannað grjótnám, malar-taka og annað jarðrask í fjörum og svo langt frá flóðmáli, að öruggt sé, að ekki stafi af því landbrot eða aðrar skemmdir af völdum sjávar. Bann þetta nær þó ekki til ruðnings á bátalendingum né til grunnjöfnunar vegna hafnar-gerða eða annara mannvirkja.

2. gr.

Ákvæði þessara laga gilda 500 m. út fyrir takmörk verzlunarlóða og 800 m. frá byggð í sjávarþorpum, til beggja handa meðfram fjöru.

3. gr.

Nú hagar þannig til, að áhættulaust virðist að taka efni í landi, sem ofan-greind ákvæði ná til, og getur þá landeigandi leyft jarðraskið á ákveðnu svæði með samþykki vitamálastjóra, að fengnum tillögum bæjarstjórnar eða hrepps-nefndar. Slikt leyfi má ekki veita til lengri tíma en 5 ára í senn, en það má endurnýja með samþykki vitamálastjóra, ef það er þá talið hættulaust. Nú þyk-ir einhverjum rétti sínum hallað, og getur hann þá skotið ákvörðun vitamála-stjóra til ráðherra, og er úrskurður hans um málið fullnaðarúrskurður.

Nú hefir leyfi verið fengið, og ber þá bæjarstjórn eða hreppsnefnd að auglýsa og merkja á fullnægjandi hátt, á hvaða svæði efnisnámið sé leyft.

28
19. júní

4. gr.

Brot gegn ákvæðum þessara laga varða sektum frá 20 til 500 kr., er renna í sveitarsjóð. Mál, er rísa út af brotum gegn lögum þessum, skal fara með sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

29
19. júní

um breyting á lögum nr. 45 3. nóv. 1915, um ullarmat.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrir orðin „Öll vorull og þvegin haustull“ í upphafi 1. gr. laganna komi: Öll ull.

Orðin „og samrit af vottorðinu ritað á farmskrána“ í niðurlagi þriðja máls. sömu greinar falli niður.

2. gr.

Á eftir 1. gr. laganna komi ný grein, svolátandi, og breytist greinatala laganna eftir því:

Ráðherra getur lagt bann við því, að verzlanir kaupi ómetna ull eða taki hana í umboðssölu. Ennfremur má leggja bann við því, að verzlanir kaupi óþvegna vorull, nema ullin sé metin og hlutaðeigandi verzlanir starfræki ullarþvottahús, sem sé svo fullkomið, að dómi ullarmatsmanns, að meðferð og mat ullarinnar geti verið í góðu lagi.

29

19. júní

3. gr.

Upphaf 2. gr. laganna orðist þannig:

Sameiginlegt merki á allri ull, sem flutt er út frá Íslandi, skal vera stimpill með nafni landsins.

4. gr.

Aftan við 4. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Einn af yfirullarmatsmönnum, sá er ráðherra skipar til þess, skal jafnframt vera ráðunautur stjórnarinnar í öllu því, sem að ullarmati lýtur, og nefnist hann ullarmatsformaður. Skal hann og veita ullarmatsmönnum og yfirullarmatsmönnum fræðslu um framkvæmd ullarmatsins og flokkun ullarinnar, og er yfirullarmatsmönnum og ullarmatsmönnum skylt að haga ullarmatinu eftir fyrir-mælum hans, og má leita úrskurðar hans, ef ágreiningur verður um ullarmatið.

Ráðuneytið tiltekur nánar starfsvið hans, eftir því sem þurfa þykir.

5. gr.

Upphaf 7. gr. laganna orðist þannig:

Árslaun ullarmatsformanns skulu vera 800 kr., en árslaun yfirullarmatsmanna skulu vera 400 kr. til hvers þeirra og greiðast úr ríkissjóði.

6. gr.

Orðin „allt að 200 kr. hver þeirra“ í niðurlagi 8. gr. laganna falla burt.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

8. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu, skal fella texta þeirra inn í meginmál laga nr. 45 1915 og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um sjúkrahús o. fl.

30

19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Enginn má setja á stofn eða starfrækja undir neinu nafni sjúkrahús, sjúkraskýli, geðveikrahæli, heilsuhæli, hjúkrunar- eða hressingarheimili, baðstaði, nuddstofur, ljóslækningastofnanir, fæðingarheimili, elliheimili, barnahæli eða aðrar tilsvarendi heilbrigðisstofnanir, nema með leyfi ráðherra.

Sama gildir um breytingar á húsakynnum og starfrækslu slíkra stofnana, enda skipti breytingarnar einhverju máli.

2. gr.

Beiðni til ráðherra um leyfi samkvæmt 1. grein skulu fylgja upplýsingar um verksvið stofnunarinnar og hvar henni er ætlaður staður, uppdrættir af byggingum, lóðum og löndum og afstöðu til nágrennis ásamt lýsingum á húsakynnum, innanstokksmunum og áhöldum, ennfremur greinargerð um eigendur stofnunarinnar og fjárhagsástæður hennar og loks skýrsla eða áætlun um stjórn, starfsfólk, rekstrarfyrirkomulag, hversu mörgum sjúklingum eða vistmönnum henni er ætlað að taka á móti og með hverjum kjörum o. s. frv.

Ráðherra veitir ekki leyfið, nema stofnunin verði talin fullnægja heilbrigðiskröfum og ætla meg, að hún leysi á viðunandi hátt þau verkefni, sem henni er gert að leysa, enda leiði hún ekki til óheilbrigðrar samkeppni við tilsvarendi opinberar stofnanir á sama stað eða í grennd.

Leita skal staðfestingar ráðherra á reglugerðum um starfrækslu sjúkrahúsa og annara stofnana, sem um getur í lögum þessum, og getur ráðherra krafizt, þegar honum þykir ástæða til, að slíkar reglugerðir séu settar.

3. gr.

Heilbrigðisfyrirvöld skulu jafnan eiga greiðan aðgang til eftirlits að stofnunum þeim, sem um getur í lögum þessum.

4. gr.

Við hvert sjúkrahús eða stofnun, sem tekur sjúklinga til dvalar og lækninga, skal vera sérstakur sjúkrahúslæknir eða yfirlæknir.

30
19. júní

Sjúkrahúslæknir eða yfirlæknir annast að jafnaði öll læknisstörf eða hefir yfirumsjón með öllum læknisstörfum við sjúkrahúsið. Hann hefir lækni-seftirlit með rekstri sjúkrahússins, er til andsvara heilbrigðisyfirvöldum, stendur skil á skýrslum þeim, sem af sjúkrahúsinu kunna að verða heimtaðar, o. s. frv.

Ef sjúkrahús er í fleiri en einni deild, má sérstakur sjúkrahúslæknir eða yfirlæknir vera fyrir hverri deild.

Nú er heimilað, að fleiri en einn læknir starfi sjálfstætt við eitt og sama sjúkrahús eða sjúkrahúsdeild, og skal þá engu síður vera sérstakur yfirlæknir við sjúkrahúsið eða deildina, og eins þó að sjúkrahúsið eða deildin sé opin fyrir alla lækna.

5. gr.

Héraðslæknar skulu teljast hæfir til að vera sjúkrahúslæknar eða yfirlæknar við almenn sjúkrahús eða sjúkraskýli, hver innan síns héraðs, enda séu þau sjúkrahús eða sjúkraskýli við hæfi héraðanna og taki ekki yfir 20 sjúklinga.

Að öðrum sjúkrahúsum eða stærri má ekki ráða sjúkrahúslækni eða yfirlækni, nema að fenginni viðurkenningu ráðherra fyrir því, að hann sé til þess hæfur.

Í reglugerð, sem læknadeild háskólans semur og ráðherra staðfestir, má setja reglur um þær kröfur, sem gera ber til lækna til þess að þeir eigi rétt á að teljast hæfir sjúkrahúslæknar eða yfirlæknar við sjúkrahús og sjúkrahúsdeildir.

6. gr.

Nú hefir sveitar- (bæjar- eða sýslu-) stjórn eða stjórnir innan læknishéraðs samþykkt að stofna eða starfrækja fyrir læknishéraðið sjúkrahús, sjúkraskýli eða læknishústað, eða að taka þátt í stofnun eða starfrækslu sjúkrahúss eða sjúkraskýlis með sveitarfélögum annars héraðs eða héraða, einstökum mönnum eða félögum, en samþykki annara sveitarstjórna innan læknishéraðsins ekki náðst, og getur þá ráðherra gert samþykktina skuldbindandi fyrir öll sveitarfélög læknishéraðsins, ef meiri hluti héraðsbúa er innan þeirra sveitarfélaga, sem að samþykktinni standa.

Ráðherra getur þó leyst einstök sveitarfélög eða hluta sveitarfélaga undan þátttökunni, ef þau teljast ekki geta haft veruleg not fyrirtækisins eða eiga hægara með að hafa not annarar tilsvarendi stofnunar, enda taki þau þátt í starfrækslu hennar.

7. gr.

Þegar samþykkt hefir verið, að sveitar- (bæjar- eða sýslu-) félög reisi eða starfræki eða taki þátt í að reisa eða starfrækja, beinlínis eða með einhverskonar styrkveitingum eða hlunnindum, sjúkrahús, sjúkraskýli eða læknishústað, skulu sveitarfélögin og þeir aðrir, er að fyrirtækinu standa, gera samning um þátttökuna, hluttöku í stofnkostnaði og rekstri, hvernig eign og ábyrgð skiptist á milli aðila, hvernig fyrirtækinu skuli stjórnað og það annað, er fyrirtækið varðar.

Rétt er að miða þátttöku sveitarfélaganna í kostnaðinum við hlutfallslegan 30
fólksfjölda þeirra, aðstöðu til að hafa not af stofnuninni, og þegar um læknis- 19. júní
bústað er að ræða, kostnað við læknisvitjanir úr hinum einstöku sveitum.

Leita skal staðfestingar ráðuneytisins á samningum þeim, sem hér um
ræðir. Ef ágreiningur er á milli sveitarfélaga um einstök atriði, sker ráð-
herra úr.

8. gr.

Nú vilja eigendur eða forráðamenn sjúkrahúsa, sjúkraskýlis, læknisbú-
staðar eða annarar heilbrigðisstofnunar, sem um getur í lögum þessum og reist
hefir verið með styrk úr ríkissjóði, hætta að starfrækja hana, og skulu þeir
þá tilkynna það ráðherra, sem getur krafizt endurgreiðslu á ríkissjóðsstyrkn-
um, ef stofnunin er lögð niður eða þeirri starfrækslu hætt, sem hún var upp-
haflega ætluð til. Á ríkissjóður þá kröfu til jafnmikils hluta af þáverandi verð-
mæti eignarinnar sem ríkissjóðsstyrkurinn telst hafa verið af kostnaðarverði
hennar, og hvílir veð á eigninni næst á eftir áður áhvilandi veðkröfum fyrir
kröfuupphæðinni.

Nú hefir ríkissjóður lagt fram fé til þess að reisa heilbrigðisstofnun, sem
lög þessi ná til, og má þá ekki, án samþykkis ráðherra, veðsetja hana fyrir
öðrum skuldum en þeim, sem stafa af stofnkostnaði hennar, viðaukum eða
endurbótum.

9. gr.

Sjúkrahús og aðrar heilbrigðisstofnanir, sem um getur í lögum þessum og
ríkið á eða starfrækir, skulu vera undir sameiginlegri yfirstjórn fimm manna
nefndar, er ráðherra skipar. Það er verkefni nefndarinnar að skipuleggja
rekstur þessara stofnana og samræma hann þeim til hagsbóta, koma á sam-
vinnu á milli þeirra, eftir því sem hagkvæmt þykir, láta þær koma fram sem
eina heild við samninga um vörukaup og annað o. s. frv. Að öðru leyti ákveð-
ur ráðherra verkvið nefndarinnar.

10. gr.

Sjúkrahús, sjúkraskýli, læknisbústaðir og aðrar stofnanir, sem um getur
í lögum þessum og eru í eigu sveitar- (bæjar- eða sýslu-) félaga eða starfrækt
af þeim, þegar lög þessi ganga í gildi, eru undanþegin því að sækja um leyfi
til starfrækslunnar samkvæmt fyrri málsgrein 1. greinar þessara laga.

Nú vilja slíkir opinberir eigendur eða þátttakendur í starfrækslu sjúkra-
húss, sjúkraskýlis eða læknisbústaðar koma betra skipulagi á sameignina eða
hinn sameiginlega rekstur með því að komast undir ákvæði 6. og 7. gr. þessara
laga, og getur þá ráðherra gert það heimilt, ef fyrir liggja tilsvarendi sam-
þykktir um það og 6. gr. mælir fyrir um, þegar um nýjar stofnanir eða starf-
rækslu er að ræða. Ekki má þó gegn vilja sveitar- (bæjar- eða sýslu-) félaga
úrskurða þau þannig eftir á til að taka á sig kvaðir vegna eignarhlutdeildar í
sjúkrahúsum, sjúkraskýlum eða læknisbústöðum, er fari fram úr sannvirði
þess eignarhluta, er þá fellur til þeirra, að mati dómkvaddra manna.

30

19. júní

11 gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá 100 til 10 þús. kr., sem renna í ríkissjóð. Með mál út af brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

31

19. júní

L Ö G

um einkaleyfi til að flytja út og selja á erlendan markað nýja tegund af saltfiski.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Frá gildistöku laga þessara til ársloka 1938 veitist Sveini Árnasyni, yfirfiskimatsmanni á Seyðisfirði, einkaleyfi til þess að flytja út og selja á erlendum markaði saltfiskstegund, er hann nefnir „Magna“ og verkuð er með sérstakri aðferð, sem hann hefir tekið upp og endurbætt. Saltfiskur þessi líkist að verkun, útliti og eðli vörunnar saltfiskstegund þeirri, sem í hinum ýmsu stöðum í Miðjarðarhafslöndunum er nefnd ýmsum nöfnum, svo sem „shorefish“, „bankfish“, „Gaspé“, „Newfoundlandfish“ og „Bacalao Ingles“, eftir stærð, uppruna eða markaðslandi.

2. gr.

Heimilt er leyfishafa að framselja einkaleyfið, að meira eða minna leyti, sameignarfélagi eða hlutafélagi, sem hann sjálfur er þátttakandi í og veitir forstöðu. Gengur sá félagsskapur þá inn í réttindi og skyldur leyfishafa samkvæmt þessum lögum.

3. gr.

Fisk þann, er einkaleyfishafi flytur út samkvæmt heimild laga þessara, getur atvinnumálaráðherra undanþegið ákvæðum laga nr. 46 8. sept. 1931, um

fiskimat, enda sé berum orðum fram tekið á farmskirteini, að fiskurinn sé **31**
 „Magna“-fiskur (shorefish, bankfish o. s. frv.). 19. júní

4. gr.

Einkaleyfi þetta er bundið eftirfarandi skilyrðum:

- a) Að leyfishafi flytji eða láti flytja út af umræddri saltfiskstegund að minnsta kosti 300 smálestir árlega eftir lok ársins 1933.
- b) Að hann greiði í ríkissjóð 500 króna árlegt gjald fyrir einkaleyfi þetta.
- c) Að hann kenni íslenskum útgerðar- og fiskverkunarmönnum verkunar- aðferð sína, eftir því sem markaður og aðrar ástæður leyfa, og að aðferðin verði almenningseign að leyfistíma loknum.

Verði þessi skilyrði ekki haldin, getur atvinnumálaráðherra svipt hann einkaleyfinu, og skal þá leyfissviptingin auglýst í Lögbirtingablaðinu.

5. gr.

Meðan leyfistíminn stendur er öllum öðrum óheimilt, án leyfis leyfishafa, að flytja út vöru þá, er einkaleyfið nær til, eða eftirlíkingar af henni, er seldar yrðu á erlendum markaði sem tegundir þær, er nefndar eru í 1. gr. Brot gegn ákvæðum greinar þessarar varða sektum frá 2000—20000 kr., er renna í ríkissjóð, svo og skaðabótum til leyfishafa eftir almennum reglum.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
 (L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um tilbúning og verzlun með smjörlíki o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Smjörlíki nefnist í lögum þessum allt það feitmeti, sem líkist smjöri, hver sem uppruni þess er eða samsetning, þegar í því eru einhver fituefni, sem ekki eiga rót sína að rekja til mjólkur.

Ostlíki nefnist ostur, sem í er önnur feiti en mjólkurfeiti.

Rjómalíki nefnist feitijafningur, sem líkist rjóma, en er ekki eingöngu gerður úr mjólkurefnum.

Mjólkurlíki kallast vökvi, sem líkist mjólk að útliti og efnasamsetningu, en önnur feiti er í en mjólkurfeiti.

Þar sem í lögum þessum er talað um smjörlíkisgerð, eftirlit með smjörlíkisgerðum o. s. frv., tekur það einnig til ostlíkis-, mjólkurlíkis- og rjómalíkisgerða, eftir því sem við getur átt.

2. gr.

Bannað er að framleiða smjörlíki þar, sem smjörgerð er höfð um hönd, og eigi má nota sömu tæki til skiptis við framleiðsluna.

3. gr.

Hver, sem ætlar sér að búa til smjörlíki, ostlíki, rjómalíki eða mjólkurlíki, skal tilkynna það atvinnumálaráðuneytinu minnst 2 mánuðum áður en starfsemi byrjar. Atvinnumálaráðuneytið lætur þá þann, er það hefir falið eftirlit með smjörlíkisgerðum, eða þegar nauðsyn ber til, annan þar til hæfan mann, skoða húsakynninn. Sé þeim ábótavant, má starfsemin eigi byrja fyrr en breytingar eru gerðar, sem fullnægja þeim kröfum, sem gerðar eru til húsnæðis og áhalda.

Sé breyting gerð á húsnæði, eða nýtt húsnæði fengið fyrir smjörlíkisgerð, þarf einnig til þess samþykki eftirlitsmanns.

Smjörlíkisgerð má eigi, án samþykkis atvinnumálaráðherra, vera í húsnæði, þar sem önnur starfsemi er höfð með höndum.

Smjörlíkisgerðum er skylt að halda bækur yfir framleiðsluna, og skulu þær um hver áramót senda eftirlitsmanni smjörlíkisgerða nákvæma skýrslu um, hve framleiðslan hefir verið mikil af smjörlíki eða öðrum vörum, sem ræðir um í lögum þessum, á árinu. Einnig skulu þær tilkynna honum, hve mikið hafi verið

notað af hverri tegund fituefna til framleiðslu varanna, þar á meðal af mjólk, **32**
rjóma og smjöri. 19. júní

Þess skal gætt, að framleiðslan sé þrífaleg og að fylgt sé nauðsynlegum heilnæmisreglum við hana. Atvinnumálaráðherra getur sett reglur um bókhald og skýrslur smjörlikisgerða, svo og hverjar kröfur eru gerðar til þrífnaðar o. fl.

4. gr.

Þegar vörur þær, sem um getur í 1. gr. laga þessara, eru boðnar til sölu, sýndar eða auglýstar, fluttar inn í landið eða út úr því, skulu þær nefndar, eftir því sem við á, smjörliki, ostliki, rjómaliki eða mjólkurliki, svo og skal geta nafns framleiðanda. Bannað er, að orðin smjör, mjólk og rjómi eða nokkur orð eða myndir, sem minnt geti á landbúnaðarafurðir, séu notuð í sambandi við vörur þær, sem lög þessi fjalla um, á nokkurn annan hátt en í vöruheitunum sjálfum, svo sem þau eru skilgreind í 1. gr.

5. gr.

Í smjörliki á að vera að minnsta kosti 80% fituefni og eigi meira en 16% vatn. Smjörliki og önnur þau efni, sem nefnd eru í 1. gr., mega ekki vera blönduð öðrum efnum til varnar skemmdum en matarsalti, og eigi vera lituð með efnum, sem eru hættuleg fyrir heilsu manna, og hefir atvinnumálaráðherra úrskurðarvald um þau efni.

6. gr.

Atvinnumálaráðherra getur, eftir tillögum Búnaðarfélags Íslands, ákveðið, að í öllu smjörliki, sem framleitt er hér á landi til sölu, sé tiltekinn hundraðshluti af islenzku smjöri. Skytt er að blanda erlent smjörliki, sem selt er hér á landi, sama hundraðshluta af islenzku smjöri og ákveðið er um innlent smjörliki á sama tíma. Skal sú blöndun fram fara hér á landi og undir sama eftirliti og islenzku smjörlikisgerðirnar eru háðar.

Atvinnumálaráðherra setur nánari reglur um þetta, eftir því sem þurfa þykir.

Annars er bannað að verzla með smjör, sem á annan hátt en segir í þessari grein er blandað smjörliki eða öðrum fituefnum en mjólkurfeiti.

7. gr.

Í öllu mjólkurliki og rjómaliki, sem búið er til eða notað í landinu, skal vera litarefni, sem greini það glögglega frá mjólk og rjóma. Atvinnumálaráðherra ákveður, hver litarefni skuli notuð og hve mikið af þeim.

8. gr.

Í öllu smjörliki, ostliki, rjóma- og mjólkurliki skulu vera 2‰ af hreinni jarðeplasterkju.

9. gr.

Á umbúðum alls innlends smjörlikis skal standa skýru lettri orðið Smjörliki ásamt nafni smjörlikisgerðar þeirrar, sem vöruna hefir framleitt. Um innflutt

32 smjörliki gilda sömu ákvæði, þó svo, að fyrir orðið Smjörliki má standa Margarine, en á umbúðum standi ávallt með greinilegu lettri orðið Útlent. Þessi ákvæði taka einnig til smjörlikis, sem selt er í lausri vigt í sölubúðum.

Nú er smjörliki selt mótað, og skal þá þungi skökunnar vera $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eða $\frac{1}{4}$ kg., og skal skrá það á umbúðirnar.

Atvinnumálaráðherra getur sett nánari reglur um umbúðir og merkingu á vörum þeim, sem lög þessi fjalla um, svo og um hámarksverð á smjörliki, sem blandað er smjöri.

10. gr.

Atvinnumálaráðuneytið sér um, að ákvæðum laga þessara sé fylgt, og getur ráðuneytið falið forstöðumanni efnarannsóknarstofu ríkisins eftirlit með starfsemi smjörlikisgerðanna.

Eftirlitsmanni skal jafnan heimill aðgangur að smjörlikisgerðum þeim, sem honum er falið eftirlit með. Er honum heimilt að taka sýnishorn til rannsóknar, bæði af hráefnum og fulltilbúnum vörum. Forstöðumönnum smjörlikisgerða er skylt að veita eftirlitsmanni þær upplýsingar um framleiðsluna, sem hann óskar og starf hans varðar, og sýna honum framleiðslubækur þær, sem nefndar eru í 3. gr.

Eftirlitsmaður hefir þagnarskyldu um allt, sem lýtur að framleiðslu og rekstri smjörlikisgerða, og má ekki sjálfur notfæra sér eða láta öðrum í té upplýsingar, sem hann kann að fá um sérstakan útbúnað eða aðferðir hverrar verksmiðju.

11. gr.

Lögreglustjórum er falið eftirlit með rekstri smjörlikisgerða og útsölustöðum í samráði við eftirlitsmann, og skal þeim jafnan heimilt að taka til rannsóknar sýnishorn af hráefnum og vörum þeim, er smjörlikisgerðirnar framleiða.

Lögreglustjórar og tollstjórinn í Reykjavík hafa eftirlit með inn- og útflutningi á vörum þeim, sem nefndar eru í 1. gr., og hafa rétt til að láta rannsaka þær.

12. gr.

Til greiðslu á kostnaði við eftirlit og framkvæmd þessara laga getur atvinnumálaráðuneytið lagt gjald á verksmiðjur þær, sem framleiða þær vörur, sem nefndar eru í lögunum. Gjaldið skal miða við framleiðslu verksmiðjanna, og má fela eftirlitsmanni innheimtu þess.

Gjald það, sem verksmiðjunum ber að greiða, má taka lögtaki.

13. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá 100 til 5000 krónum, nema þyngri hegning liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Skal fara með mál út af þeim sem almenn lögreglumál, nema um brot á hegningarlögunum sé að ræða.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla úr gildi lög nr. 38 20. júní 1923, um verzlun með smjörlíki og líkar iðnaðarvörur, tilbúning þeirra m. m., og lög nr. 28 27. júní 1925, um breyting á lögum nr. 38 20. júní 1923, um verzlun með smjörlíki o. s. frv.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samkomulagi um viðskiptamál milli Íslands og Noregs.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að samkomulag það, er undirritað var í Oslo þann 17. sept. 1932 milli Íslands og Noregs og prentað er sem fylgiskjal með lögum þessum, um fiskiveiðahagsmuni Norðmanna á Íslandi og innflutninginn á söltuðu íslenzku kindakjöti til Noregs, skuli koma í gildi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

33 Fylgiskjal.

19. júní

Undirritaðir, sem hafa til þess fullt umboð ríkisstjórna sinna, hafa orðið ásáttir um eftirfarandi samkomulag:

I. kafli. Fiskiveiðahagsmunir Norðmanna á Íslandi.

1. *grein.* Hinar norsku sildarverksmiðjur, sem nú eru á Íslandi, er heimilt að reka áfram.

2. *grein.* Auk þess, sem íslenskum sildarverksmiðjum er almennt heimilt að kaupa við og við nýja sild af erlendum fiskiskipum (að svo miklu leyti sem þetta getur samrýmt 3. gr. fiskiveiðalaganna), er norsku sildarverksmiðjunum, sem nefndar eru í 1. gr., heimilt að gera samninga, er gilda ákveðið sildveiðatímabil, við eins mörg erlend fiskiskip eins og þær kynnu að óska, um kaup á nýrri sild til bræðslu. Það sildarmagn, sem norsk verksmiðja tekur á móti samkvæmt slíkum samningum, að viðbættu því, sem verksmiðjan kynni að kaupa við og við frá erlendum fiskiskipum, má þó ekki samanlagt fara fram úr 60% af bræðslusild verksmiðjunnar á því sildveiðatímabili.

3. *grein.* Norskum sildveiðaskipum er heimilt að þurrka og gera við veiðarfæri sín á Siglufjarðar- og Akureyrarhöfn. Meðan á því stendur skal skipið, sem í hlut á, liggja við akkeri eða festar, og hafa uppi merki, sem nánar verður ákveðið.

4. *grein.* Norskum sildveiðaskipum skal heimilt að fara með veiðarfæri sín í land og gera við þau á Akureyri og Siglufirði. Meðan á því stendur skal skip það, sem í hlut á, liggja við akk-

Undertegnede dertil behørig bemyndigede av sine respektive regjeringer er kommet overens om følgende overenskomst:

Kap. I. De norske fiskeriinteresser ved Island.

Art. 1. Det tillates fortsatt drift av nuværende norske sildoljefabrikker på Island.

Art. 2. Ved siden av de islandske sildoljefabrikkers almindelige rett til leilighetsvis (innenfor rammen av fiskerilovens Prgr. 3) å opkjøpe fersk sild fra fremmede fiskefartøier tillates det de i art. 1 nevnte norske sildoljefabrikker å avslutte sesongkontrakter med det antall fremmede fiskefartøier som de måtte ønske, om levering av fersk fabrikkisild. Det sildkvantum som vedkommende norske fabrikk mottar på slike sesongkontrakter og ved leilighetsvise innkjøp fra fremmede fiskefartøier, skal dog tilsammen ikke overstige 60% av fabrikkens råstofforbruk i sesongen.

Art. 3. Norske sildfiskefartøier tilates å tørre og efterse sine fiskeredskaper under ophold i Siglufjord og Akureyri. Under dette arbeide skal vedkommende fartøi være forankret eller fortøiet og føre nærmere fastsatt signalflegg.

Art. 4. Norske sildfiskefartøier tilates å ilandbringe og reparere sine fiskeredskaper i Siglufjord og Akureyri. Under dette arbeide skal vedkommende fartøi være forankret eller for-

eri eða festar, og hafa uppi nánar ákveðið merki.

5. *grein.* Norskum fiskiskipum er heimilt að nota veiðibáta sína til flutninga og vatnstöku í Reykjavík, á Ísafirði, Skagaströnd, Siglufirði, Krossanesi, Akureyri, Raufarhöfn, Seyðisfirði, Eskifirði, í Vestmannaeyjum og Hafnarfirði, en til vatnstöku þó því aðeins, að það komi ekki í bága við einkarétt til afhendingar vatns.

6. *grein.* Norskum fiskiskipum, sem afhenda ekki sild til söltunar í móðurskip eða í annað erlent skip, skal heimilt að selja í land til söltunar alls 500 tonnur af reketaskipi hverju og 700 tonnur af snurpunótaskipi.

Fyrir norsk fiskiskip, sem uppfylla þetta skilyrði og hafa gert samning yfir sildveiðatímabil við sildarverksmiðju á Íslandi, hækkar þessi tunnutaala upp í 700 tonnur fyrir reketaskip og 1200 tonnur fyrir snurpunótaskip.

Ef þessi söluheimild verður afnumin eða torvelduð með sérstökum lagaákvæðum eða öðrum fyrirmælum yfirvalda, getur norska stjórnin, þrátt fyrir ákvæði 18. greinar, hvenær sem er sagt upp samningi þessum með 3 mánaða fyrirvara.

7. *grein.* Norskum fiskiskipum, sem ekki láta af hendi sild til söltunar í móðurskip eða annað erlent skip, og hafa gert samning yfir sildveiðatímabil við sildarverksmiðju á Íslandi, skal heimilt að búlka afla sinn og það, sem til útgerðarinnar þarf, á höfnunum á Siglufirði og Akureyri. Hlutaðeigandi hafnarstjórn skal fyrirfram tilkynnt, að slík búlkun fari fram, og skipið, sem í hlut á, skal, meðan á

töiet og före nærmere fastsatt signalflagg.

Art. 5. Norske fiskefartöier tillates å benytte sine fangstbåter til transport og vannfylling i Reykjavik, Isafjord, Skagastrand, Siglufjord, Krossanes, Akureyri, Raufarhavn, Seydisfjord, Eskefjord, Vestmannöyane og Havnafjord, vannfylling dog kun forsåvidt det ikke strider mot etablert monopol på vannforsyningen.

Art. 6. De norske fiskefartöier som ikke leverer sild til salting på moderskib eller på annet fremmed fartöi tillates å selge iland til salting ialt 500 tønner og 700 tønner pr. skib, henholdsvis for drivgarns- og snurpenotfartöier.

For de norske fiskefartöiers vedkommende som foruten å opfylle denne betingelse også har sesongkontrakt med sildoljefabrikk på Island forhøies det nevnte kvantum til henholdsvis 700 tønner og 1200 tønner.

Såfremt denne adgang opheves eller vanskeliggjøres ved særlige lovbestemmelser eller andre forføininger fra myndighetenes side, skal den norske regjering uansett bestemmelsene i art. 18., nårsomhelst kunne opsigte denne overenskomst med 3 måneders varsel.

Art. 7. De norske fiskefartöier som ikke leverer sild til salting på moderskib eller på annet fremmed fartöi, og som har sesongkontrakt med sildoljefabrikker på Island, tillates å foreta omstuvning av egen last av fangst og utrustning under ophold i Siglufjord og Akureyri. Dette arbeide skal på forhånd anmeldes til vedkommende havnemyndigheter, og under arbeidet skal fartöiet være forankret eller for-

33 verkinu stendur, liggja við akkeri eða
19. júní festar og hafa uppi nánar ákveðið
merki.

8. *grein.* Norsk fiskiskip greiða afgreiðslugjald og vitagjald einungis þegar þau koma frá útlöndum.

9. *grein.* Það telst ekki viðkoma í útlöndum, er sildveiðaskip hefir samband við annað skip utan landhelgi, ef hið siðarnefnda skipið hefir einnig greitt lögboðin gjöld á Íslandi á veiðitímanum, og hefir ekki siðar haft samband við útlönd eða við önnur skip, sem beint eða óbeint hafa haft samband við útlönd eftir að hin lögboðnu gjöld voru innt af hendi. Sýna ber skilríki fyrir þessu frá skipstjóra hins skipsins.

10. *grein.* Nú varpar skip akkerum utan löggiltra hafna, og greiðast þá ekki opinber gjöld, ef skipið hefir ekki samband við land.

11. *grein.* Norsk fiskiskip, sem leita neyðarhafnar á Íslandi, skulu aðeins greiða venjuleg gjöld fyrir tollskoðun og heilbrigðiseftirlit, og hafnsögunnangjald og hafnargjöld o. þv. aðeins ef um slik afnot er að ræða.

12. *grein.* Norsk fiskiskip, sem geta sannað, að þau hafi rekið inn í landhelgi vegna straums og/eða storms, skulu ekki sæta ákæru, ef það er ljóst af öllum atvikum, að þetta hafi ekki átt sér stað vegna stórkostlegs gáleysis eða ásetnings, í þeim tilgangi að veiða eða verka aflann innan landhelgi, enda sé þessu kippt í lag svo fljótt sem auðið er.

13. *grein.* Ef norskt fiskiskip vill ekki greiða sekt, heldur óskar að dómur gangi, skal skipinu þegar sleppt,

töiet og före nærmere fastsatt signalflagg.

Art. 8. Klareringsavgift og fyravgift avkreves norske fiskefartøier kun ved anløp fra utlandet.

Art. 9. Det regnes ikke som anløp av utlandet når et sildfiskefartøi har forbindelse med annet fartøi utenfor territorialgrensen såfremt vedkommende annet fartøi også har innklart på Island i sesongen og ikke senere har hatt forbindelse med utlandet eller med fartøier som har hatt direkte eller indirekte forbindelse med utlandet efter innklarering på Island. Bevidnelse herom må foreligge fra det annet fartøis fører.

Art. 10. Ved opankring utenfor legale islandske havner skal norske fiskefartøier ikke avkreves avgifter, såfremt skibet ikke har forbindelse med land.

Art. 11. Norske fiskefartøier som søker nødhavn på Island avkreves kun de vanlige avgifter for toll- og sundhetseftersyn samt i tilfelle av virkelig benyttelse los- og havneavgifter o. lign.

Art. 12. Det skal ikke innledes rettslig forføining mot norske fiskefartøier som kan bevisse å være drevet inn på sjöterritoriet på grunn av ström og/eller storm hvis det av alle omstendigheter med tydelighet fremgår at dette ikke er gjort ved grov uaktsomhet eller forsetlig i den hensikt å fange eller tilvirke fangst innenfor territorialgrensen og såfremt forholdet hurtigst mulig bringes i orden.

Art. 13. Hvis norsk fiskefartøi ikke vedtar böteforlegg men önsker dom, skal fartöiet straks frigis mot deposi-

gegn geymslufjárgreiðslu, en ekki haldið þar til dómur fellur.

II. kafli. Innflutningurinn á söltuðu íslenzku kindakjöti til Noregs.

14. grein. Aðalinnflutningstollurinn skal strax lækkaður niður í 15 aura pr. kg., að viðbættum venjulegum viðaukum, fyrir innflutningsmagn, er nemi allt að 13000 tunnum árið 1932—1933.

15. grein. Eins fljótt og unnt er verður lagt fyrir Stórþingið frumvarp um lækkan á aðaltollinum niður í 10 aura pr. kg., og um heimild til þess að endurgreiða íslenzku ríkisstjórninni mismun þess tolls, sem greiddur hefir verið, þ. e. 15 aura aðaltolli pr. kg., og tollsins samkvæmt nýja aðaltollinum, í báðum tilfellum með venjulegum viðaukum, og að því er snertir innflutningsmagn, er nemi 13000 tunnum árið 1932—1933.

16. grein. Nýi aðaltollurinn, 10 aurar pr. kg., skal gilda framvegis um eftirfarandi innflutningsmagn af söltuðu íslenzku kindakjöti:

- a) Árið 1933—34 fyrir 11500 tunnur, en af þeim flytjist ekkert inn frá 1. júlí til 15. október, 8000 tunnur frá 16. október til 31. desember, og það, sem eftir er, frá 1. janúar til 30. júní.
- b) Árið 1934—35 fyrir 10000 tunnur, en af þeim flytjist ekkert inn frá 1. júlí til 15. október, 7000 tunnur frá 16. október til 31. desember, og það, sem eftir er, frá 1. janúar til 30. júní.
- c) Árið 1935—36 fyrir 8500 tunnur, en af þeim flytjist ekkert inn frá 1. júlí til 15. október, 6000 tunnur frá 16. október til 31. desember,

tum og ikke fastholdes inntil dom faller.

33
19. júní

Kap. II. Innførsel av saltet islandsk saukjøtt i Norge.

Art. 14. Tollen nedsettes straks til 15 öre pr. kg. i grunnsats med vanlige tariffmessige tillegg ved fortolling i 1932/33 av inntil 13.000 tønner.

Art. 15. Snarest mulig fremsettes det forslag for Stortinget om nedsettelse av grunnsatsen til 10 öre pr. kg. og om bemyndigelse til å tilbakebetale til den islandske regjering forskjellen mellem på den ene side erlagt toll efter en grunnsats av 15 öre pr. kg. og på den annen side tollen efter den nye grunnsats, begge med vanlige tariffmessige tillegg for et importkvantum på 13.000 tønner i 1932—33.

Art. 16. Den nye grunnsats av 10 öre pr. kg. gjøres fremtidig gjeldende ved fortolling av følgende mengder saltet islandsk saukjøtt:

- a) I sesongåret 1933—34 for 11500 tønner, hvorav intet i tiden 1. juli — 15. oktober, 8.000 tnr. i tiden 16. oktober — 31. desember og resten i tiden 1. januar — 30. juni.
- b) I sesongåret 1934—35 for 10.000 tønner, hvorav intet i tiden 1. juli — 15. oktober, 7.000 tnr. i tiden 16. oktober — 31. desember og resten i tiden 1. januar — 30. juni.
- c) I sesongåret 1935—36 for 8.500 tønner, hvorav intet i tiden 1. juli — 15. oktober, 6.000 tnr. i tiden 16. oktober — 31. desember

33
19. júní

- og það, sem eftir er, frá 1. janúar til 30. júní.
- d) Árið 1936—37 fyrir 7000 tonn, en af þeim flytjist ekkert inn frá 1. júlí til 15. október, 5000 tonn frá 16. október til 31. desember, og það, sem eftir er, frá 1. janúar til 30. júní.
- e) Árið 1937—38 og síðar fyrir 6000 tonn, en af þeim flytjist ekkert inn frá 1. júlí til 15. október, 5000 tonn frá 16. október til 31. desember, og það, sem eftir er, frá 1. janúar til 30. júní.

III. kafli. Gildistaka og uppsögn.

17. grein. Samningur þessi gengur í gildi og endurgreiðslan samkvæmt 15. grein fer fram, þegar eftirfarandi skilyrði eru fyrir hendi:

þegar Stórþingið hefir tekið ályktun í samræmi við 15. grein hér á undan,

þegar Alþingi hefir, ef með þarf, samþykkt nauðsynlegar breytingar á fiskiveiðalöggjöfinni,

þegar samningum milli landanna hefir verið komið í lag, annaðhvort með afturköllun uppsagnarinnar af Íslands hálfu, eða með því að gera nýjan verzlunar- og siglingasamning, er byggi á sömu meginreglum og samningar og yfirlýsingar, sem nú eru í gildi, en hefir verið sagt upp,

og ekki seinna en 15. apríl 1933.

18. grein. Samningi þessum getur hvort ríkið fyrir sig sagt upp með 6 mánaða fyrirvara, þó þannig, að af Íslands hálfu má ekki segja upp samningnum þannig, að hann gangi úr gildi á tímabilinu 1. júní til 30. september, og frá Noregs hálfu ekki þannig, að

og resten í tiden 1. januar — 30. juni.

- d) I sesongåret 1936—37 for 7.000 tønner, hvorav intet i tiden 1. juli — 15. oktober, 5.000 tnr. i tiden 16. oktober — 31. desember og resten i tiden 1. januar — 30. juni.
- e) I sesongåret 1937—38 og senere for 6.000 tnr., hvorav intet i tiden 1. juli — 15. oktober, 5.000 tønner i tiden 16. oktober — 31. desember og resten i tiden 1. januar — 30. juni.

Kap. III. Ikraftttredelse og opsigelse.

Art. 17. Nærværende overenskomst trer i kraft og den i art. 15 omhandlede tilbagebetaling av tolldifferansen finner sted,

når Stortinget har fattet beslutning overensstemmende med foranstående art. 15,

når Altinget har fattet beslutning om eventuelle nødvendige endringer i fiskeriloven,

når traktatforholdet mellem de to land er ordnet enten ved tilbakekallelse av opsigelsen fra Islands side eller ved avsluttelse av en ny handels- og sjøfartstraktat bygget på de samme prinsipper som de nugjeldende, opsagte konvensjoner og deklarasjoner, og senest 15. april 1933.

Art. 18. Nærværende overenskomst kan opsies med 6 måneders varsel av hver av de to stater, dog skal opsigelse fra norsk side ikke kunne finne sted slik at overenskomsten utløper i tiden 1. oktober til utgangen av februar eller fra Islands side slik at overenskomsten

hann gangi úr gildi á tímabilinu 1. október til febrúarloka.

utlöper i tiden 1. juni til 30. september.

33
19. júní

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir skrifað nafn sitt undir samkomulag þetta, sem er gert í tveimur eintökum á íslenzku og tveimur eintökum á norsku.

Til bekræftelse herav har undertegnede underskrevet denne overenskomst, som er ufterdiget i 2 eksemplarer på norsk og i 2 eksemplarer på islandsk.

Oslo, þann 17. september 1932.

Oslo, den 17. september 1932.

Fyrir Ísland:

Fyrir Noreg:

For Norge:

For Island:

Ólafur Thors.

T. Anderssen-Rysst.

T. Anderssen-Rysst.

Ólafur Thors.

Jón Árnason.

S. Johannessen.

S. Johannessen.

Jón Árnason.

Stefán Þorvarðsson.

Johan Askeland.

Johan Askeland.

Stefán Þorvarðsson.

L Ö G

34

19. júní

um breyting á lögum nr. 84 6. júlí 1932 (Bifreiðaskattur o. fl.).

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað orðanna „1 — eina — krónu“ í 1. gr. b. í lögunum komi: 50 aura.

2. gr.

Í stað „1931“ í 4. gr. laganna komi: síðastliðnum.

3. gr.

Fyrir „750“ í 7. gr. laganna komi: 250.

4. gr.

Í stað „ræktunarvegarsins“ í 8. gr. b.-lið komi: ræktunarveganna.

5. gr.

Á undan síðustu málsg. 8. greinar laganna komi nýr stafliður, þannig:

- d. Frá 1. jan. 1934 færirst hundraðshlutinn samkvæmt a-lið niður í 50%, en 15% af hvers árs tekjum skal þá verja til þess að malbika umferðarvegi í kaupstöðum og í verzlunarstöðum með fleiri en 300 íbúum, eða gera á þeim

34
19. júní

slitlag úr öðru varanlegu efni. Ráðherra ákveður með reglugerð skiptingu þessa fjár milli aðilja, og er heimilt að krefjast jafnmikils framlags í móti frá hlutaðeigendum. Að því leyti, sem þessi hluti skattsins verður ekki notaður árlega, skal geyma hann í sérstökum sjóði, er nefnist „sjóður til malbikunar á bæjarvegum“, í vörzlum atvinnumálaráðuneytisins.

6. gr.

Orðin í 11. gr. laganna „og gilda til ársloka 1933“ falli burt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

35
19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 75 frá 1921, um stimpilgjald.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Störmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 17. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Undanskildir stimpilgjaldi eru þó útdrættir úr skiptabók og önnur skjöl, er sýna eignayfirfærslu fasteigna, er lagðar hafa verið út erfingjum sem arfur, eða maka upp í búshelming hans (lóðseðlar), enda sé eigi samhliða um sölu eða um söluafsal að ræða.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G**36**

19. júní

um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurborg, nr. 19 11. júlí 1911, og
lögum um breyting á þeim lögum, nr. 49 23. júní 1932.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir orðunum „5 fulltrúum“ í fyrstu málsg. 3. gr. l. nr. 49 23. júní 1932
(6. gr. l. nr. 19 11. júlí 1911) komi: og 5 varafulltrúum.

2. gr.

Aftan við 10. gr. l. nr. 19 11. júlí 1911 bætist:

Gjöld þessi hafa forgangsrétt samkvæmt 83. gr. b. 3. skiptalaganna, og eru
skipagjöldin auk þess tryggð með lögveði í skipinu, og gengur það veð í eitt ár
fyrir samningsveði í skipinu.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

37

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 29 28. nóv. 1919, um vitagjald.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað „40 aura“ í 1. gr. laga nr. 29 28. nóv. 1919, um vitagjald, komi: 20 aura.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

38

19. júní

L Ö G

um hafnargerð á Húsavík.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Til hafnargerðar á Húsavík veitast úr ríkissjóði $\frac{2}{5}$ kostnaðar, eftir áætlun,
sem ríkisstjórnin hefir samþykkt, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum, allt að
kr. 400000 — fjögur hundruð þúsund krónur — gegn $\frac{3}{5}$ hlutum frá hafnar-
sjóði Húsavíkurkaupþúns.

2. gr.

38

19. júní

Ríkisstjórninni veitist heimild til að ábyrgjast fyrir hönd ríkissjóðs allt að kr. 600000 — sex hundruð þúsund króna — lán, er hafnarsjóður Húsavíkur kann að fá til hafnargerðar, gegn ábyrgð sýslunefndar Suður-Þingeyjarsýslu. Tillagið úr ríkissjóði og ábyrgð ríkissjóðs er bundin því skilyrði, að yfirumsjón með verkinu og reikningshald sé falið manni, sem atvinnumálaráðuneytið samþykkir.

3. gr.

Sérhver er skyldur að láta af hendi mannvirki og land, er þarf til að gera höfnina, eða undir brautir og vegi í þarfir hafnarinnar, svo sem leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur er grjót, möl eða önnur jarðefni, og þola þær eignakvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem hafnargerðin hefir í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bæturnar, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaðurinn við matið greiðist úr hafnarsjóði Húsavíkur. Nú vill annarhvor málsaðili ekki una mati, og getur hann heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan 14 daga frá því að matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefir krafizt, ef matsupphæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsupphæð, ella greiðist kostnaðurinn úr hafnarsjóði Húsavíkur.

4. gr.

Hafnarmerki skulu ákveðin af atvinnumálaráðherra, að fengnum tillögum hafnarnefndar Húsavíkurkaupþúns.

5. gr.

Meðfram strandlengjunni umhverfis höfnina má ekki gera í sjó fram neina bryggju eða önnur mannvirki, né fylla upp eða dýpka út frá landi, nema eftir tillögum hafnarnefndar og með samþykki hreppsnefndar Húsavíkurhrepps. Sá, sem vill gera eitthvert slíkt mannvirki, skal senda hafnarnefndinni beiðni um það, og skal beiðninni fylgja lýsing á því, svo og uppdráttur, ef með þykir þurfa í tvennu lagi, og heldur hafnarnefnd öðru eintakinu. Hafnarnefnd afgreiðir siðan málið til hreppsnefndar.

Sá, sem fengið hefir slíkt leyfi, skal skyldur að halda mannvirkinu svo við, að engin hætta stafi af því. Þessi ákvæði gilda og um þær bryggjur og önnur mannvirki, sem þegar hafa verið gerð á hafnarsvæðinu.

Brot gegn þessari grein varða sektum, frá 20—500 kr., og hafnarnefnd getur látið nema burt mannvirkið á kostnað eiganda.

6. gr.

Hreppsnefnd Húsavíkurhrepps hefir á hendi stjórn hafnarmálefna undir yfirumsjón atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins.

38

19. júní

7. gr.

Framkvæmd hafnarmála og eftirlit með höfninni skal fela hafnarnefnd. Í hafnarnefnd sitja 3 menn, 2 kosnir af hreppsnefnd Húsavíkurhrepps, en 1 af sýslunefnd Suður-Þingeyjarsýslu. Nefndarmenn skulu kosnir til 3 ára. Gengur einn úr árlega, fyrstu 2 árin eftir hlutkesti. Að minnsta kosti 2 nefndarmanna skulu eiga heima í Húsavíkurkaupúni.

8. gr.

Eigum hafnarsjóðs má aðeins verja í þarfir hafnarinnar. Hreppssjóður ábyrgist skuldir hafnarsjóðs og hreppsnefndin hefir ábyrgð á eignum hafnarinnar.

9. gr.

Hreppsnefnd má ekki án leyfis ráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir hafnarsjóðsins, eða kaupa nokkrar nýjar fasteignir, taka stærri lán eða lán til lengri tíma en að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem fer í hönd, né endurnýja slík lán eða fresta borgunartímanum, og ekki heldur gera nein þau mannvirki við höfnina, sem eru svo stórvaxin, að árstekjurnar hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

10. gr.

Hafnarsjóður á allt það land við höfnina, sem nú flýtur yfir með stórs-traumsflóði.

11. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald hafnarvirkja og til árlegs rekstrarkostnaðar hafnarinnar er heimilt að innheimta gjöld þau, sem hér segir:

1. Árlegt gjald af bryggjum og öðrum mannvirkjum, sem gerð eru samkv. 5. gr.
2. Af skipum og bátum, er hafna sig á Húsavíkurhöfn, og farmi þeirra:
 - a. Lestagjald.
 - b. Vitagjald.
 - c. Vörugjald. — Undanskildar skulu þó vörur þær, er samkvæmt farmskrá skipsins eiga að fara til annara hafna á landinu, ef þær eru ekki settar á land.
 - d. Bryggjugjald af skipum, er leggjast við bryggjur hafnarinnar.
 - e. Festargjald af skipum, sem nota festar hafnarsjóðs.
 - f. Allt að $\frac{1}{4}$ hlutar af hverjum vélbát 12 smál. eða stærri, og hlutfallslega af sildveiðiskipum og togurum, en allt að $\frac{1}{6}$ hlutar af smærri vélbátum en 12 smál. og róðrabátum.

Gjöld þessi, sem og gjöld fyrir afnot af öðrum eignum hafnarinnar, skulu ákveðin í reglugerð, sem hafnarnefnd Húsavíkurkaupúns semur og atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið staðfestir.

Herskip og skemmtiskip skulu undanþegin gjöldum til hafnarinnar samkvæmt tölulið 2. a., b. og c.

12. gr.

Nú má álíta, að tekjur af gjaldstofnum þeim, sem heimilaðir eru í 11. gr., hrökkvi ekki fyrir árlegum útgjöldum hafnarinnar, og getur þá hafnarnefndin, með sérstöku samþykki atvinnumálaráðuneytisins fyrir hvert ár, ákveðið, að leggja megi aukatoll á aðflutningsgjaldskyldar og útflutningsgjaldskyldar vörur. Gjaldið má þó aldrei fara fram úr 4% af tolli þeim, er greiða ber í ríkissjóð. Gjald þetta innheimtir hafnarnefnd. Gjald þetta, sem og gjöldin samkv. 11. gr., má taka lögtaki.

13. gr.

Reikningsár hafnarsjóðs er almanaksárið.

14. gr.

Fyrir 1. nóvember ár hvert ber hafnarnefnd að leggja fyrir hreppsnefnd frumvarp til áætlunar um tekjur og gjöld hafnarinnar á komandi ári. Hreppsnefnd skal hafa fullsamið áætlunina fyrir lok nóvembermánaðar og senda hana síðan atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu til samþykktar fyrir árslok, ásamt nauðsynlegum skýringum á einstöku gjalda- og tekjuliðum.

15. gr.

Nú hefir hreppsnefnd í hyggju einhverjar meiri háttar aðgerðir við höfnina, eða hún vill gera einhverjar þær ráðstafanir, er samþykki atvinnumálaráðuneytisins þarf til, og skal hún þá senda ráðuneytinu sérstaka tillögu um það efni. Skal það gert svo tímanlega sem kostur er á, að samþykki ráðuneytisins geti komið til áður en hún lætur fjárhagsáætlun hafnarinnar fara frá sér.

16. gr.

Komi það í ljós, þegar fram á árið liður, að óumflýjanlegt sé að sinna einhverjum aðgerðum utan áætlunar, eða fara fram úr áætluðum fjárhæðum, ber hafnarnefnd að tilkynna það hreppsnefnd í tæka tíð. Fallist hún á tillögur hafnarnefndar, skal þegar leitað samþykkis ráðuneytisins til þess að víkja megi frá áætluninni. Fyrr má ekki framkvæma verkið né stofna til tekjuhallans.

17. gr.

Við lok hvers reikningsárs, og ekki síðar en fyrir febrúarlok, skal hafnarnefnd gera reikning yfir tekjur og gjöld hafnarinnar á hinu liðna ári og efnahagsreikning hennar. Reikningana skal endurskoða og úrskurða á sama hátt og hreppsreikninga.

18. gr.

Að öðru leyti skal ákveða með reglugerð, er hafnarnefnd semur og ráðuneytið staðfestir, allt það, er lýtur að greiðri og hættulausri umferð um höfnina, góðri reglu og öðru höfninni viðvikjandi, er við þykir eiga. Í reglugerðinni má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 20—1000 kr.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í hafnarsjóð.

38

19. júní

19. gr.

Með mál þau, sem rísa út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

39

19. júní

L Ö G

um kjötmat o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í lögum þessum merkir:

Sláturfénaður: Sauðfé allskonar, nautgripi, svín, hross, alifugla o. s. frv.

Sláturfjárafurðir: Kjöt, hausa, innyfli, gærur og skinn o. s. frv.

Læknir: Dýralækni þann, er kjötskoðunina annast, eða hvern þann annan lækni eða læknisnema, sem löggiltur hefir verið til starfsins samkvæmt 4. gr. laga þessara.

Kjötmatismaður: Hvern þann undirkjötmatsmann, er lýtur yfirkjötmatsmanni og aðstoðarmönnum hans, sbr. 7. gr.

2. gr.

Sláturfénaði, sem slátra á í því augnamiði að flytja kjötið fryst eða kælt á erlendan markað, má aðeins slátra í löggiltum sláturhúsum, og frysting eða kæling kjötsins aðeins fara fram í löggiltum frystihúsum.

Atvinnumálaráðuneytið löggildir sláturhús og frystihús, að fengnum til-lögum yfirkjötmatsmanns og læknis þess, er kjötskoðun annast í hlutaðeigandi umdæmi, ef húsin eru að dómi þeirra svo fullkomin að gerð og öllum útbún-aði, að hægt sé þess vegna að fullnægja nauðsynlegum heilbrigði- og hreinlætis-

kröfum. Skyld er löggiltum sláturhúsum að hafa lækni jafnan við hendina til eftirlits meðan slátrun fer fram. 39
19. júní

Ráðuneytið heldur skrá yfir löggilt sláturhús og frystihús, þar sem hvert þeirra hefir sérstakt löggildingarmerki.

Ráðherra setur reglur um útbúnað löggiltra sláturhúsa og frystihúsa.

Nú fullnægir löggilt sláturhús eða frystihús eigi lengur skilyrðum þeim, sem sett voru fyrir löggildingu, og ber yfirkjötmatsmanni eða lækni þegar að skýra ráðuneytinu frá því. Setur ráðuneytið umráðamönnum hússins hæfilegan frest til að kippa því í lag, sem ábótavant er, og fellur löggildingin niður, ef eigi er bætt úr göllunum innan hins ákveðna frests.

3. gr.

Hús, sem slátrað er í skepnum til söltunar á kjötinu til útflutnings eða til sölu innanlands og ekki eru löggilt sláturhús, skulu vera þrífaleg og svo rúm-góð og þannig hagað, að kjöt geti kólnað þar nægilega fljótt og því sé þar að öðru leyti ekki hætt við skemmdum. Ráðherra getur sett nánari reglur um slík sláturhús, eftir því sem þurfa þykir.

4. gr.

Læknisskoðun skal fram fara á öllum sláturfénaði áður en slátrun fer fram, ef kjötið er ætlað til útflutnings fryst, kælt eða saltað, og mega ekki liða meira en 12 klst. frá þeirri skoðun og til slátrunar.

Ennfremur skal læknisskoðun á öllu kjöti og innyflum fara fram þegar eftir slátrun og áður en kjötið er fryst, kælt eða saltað. Að skoðun lokinni skal læknirinn merkja kjötið samkvæmt reglum, er ráðherra setur um skoðun og merkingu á kjöti. Ennfremur getur ráðherra sett reglur um skoðun og merkingu skinna og annara sláturfjárafurða. Ef þörf þykir, getur ráðherra sett sérstakar reglur um slátrun, mat og merkingu á kjöti til ákveðinna landa, eftir því hverjar kröfur þar eru gerðar í því efni. Í reglum þeim, sem ráðherra setur samkvæmt þessari grein, má ákveða hámarksþóknun fyrir skoðun og merkingu kjöts og annara sláturfjárafurða.

Sláturfjárafurðir, sem reynast spilltar eða sýktar, svo að hætta geti stafað af að nota þær til manneldis eða á annan hátt, skulu þegar í stað ónýttar samkvæmt fyrirmælum ráðuneytisins á þann hátt, að tryggt sé, að engin hætta geti stafað af þeim.

Ekki má slátra í sláturhúsi sjúku sláturfé, er nokkur smithætta getur stafað af, að álitni læknis þess, sem skoðunina hefir á hendi, nema sérstakur klefi sé til þeirra afnota einna í sláturhúsinu. Sjálf dauðar skepnur má ekki flytja inn í sláturhús né á lóð þess, nema til komi leyfi læknis þess, er kjötskoðun annast í hlutaðeigandi sláturhúsi.

5. gr.

Þar sem því verður við komið, skipar ráðherra dýralækni til að annast kjötskoðun og merkingu á kjöti og öðrum sláturfjárafurðum. Náist ekki til

39 dýralæknis, skipar ráðherra, að fengnum tillögum dýralæknis, lækni eða læknisefni, er að minnsta kosti hefir lokið fyrsta hluta læknaprófs, til starfsins, enda hafi hann lokið kjötskoðunarprófi hjá löggiltum dýralækni hér á landi.

Reynist ókleift að fá lækni til kjötskoðunar á einhverjum slátrunarstað, getur ráðuneytið veitt undanþágu frá læknisskoðun saltkjöts á þeim stað.

6. gr.

Allt kjöt, sem flutt er á erlendan markað, skal metið og flokkað eftir tegundum og gæðum af kjötmatsmönnum, sem starfa undir umsjón yfirkjötmatsmanns og aðstoðarmanna hans. Flokkun kjötsins skal vera nákvæm, og setur ráðuneytið, að fengnum tillögum yfirkjötmatsmanns og nokkurra af helztu útflytjendum, reglur um flokkun, frystingu, söltun, umbúðir og merkingu kjötsins og meðferð.

Kjöt, sem saltað er í sláturhúsum til sölu innanlands, skal einnig metið og flokkað af kjötmatsmönnum samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur.

7. gr.

Ráðherra skipar einn yfirkjötmatsmann til að hafa umsjón með mati á öllu því kjöti, er meta skal samkvæmt 6. gr. Skal hann hafa fullkomna þekkingu á kjöti og öllu því, er lýtur að meðferð þess. Yfirkjötmatsmaður skal hafa að minnsta kosti 3 menn til aðstoðar við starf sitt meðan aðalsauðfjárslátrun stendur yfir ár hvert.

Ráðuneytið setur yfirkjötmatsmanni og aðstoðarmönnum hans reglur um störf þeirra.

Ekki má yfirkjötmatsmaður eða aðstoðarmenn hans þiggja neina þóknun hjá þeim, er við útflutning kjöts eru riðnir, né heldur hafa með höndum sölu á kjöti til útlanda né neinskonar milligöngu í því efni, er hann eða þeir geti haft hagnað af.

Yfirmatsmaður skal hafa að árslaunum 1200 kr., en aðstoðarmenn hans 300 kr. hver. Auk þess skulu aðstoðarmenn hafa daglaun fyrir þá daga, sem þeir starfa í yfirmatserindum, og ákveður ráðuneytið þau, að fengnum tillögum yfirkjötmatsmanns.

Auk ferðakostnaðar eftir sanngjörnum reikningi, sem ráðuneytið úrskurðar, skal yfirkjötmatsmaður og aðstoðarmenn hans fá 4 kr. hver í fæðispeninga og húsnæðis meðan þeir eru frá heimilum sínum vegna yfirmatsins. Allur kostnaður, sem af yfirmatinu leiðir, greiðist úr ríkissjóði.

8. gr.

Lögreglustjóri skipar kjötmatsmenn, einn eða fleiri á hverjum stað. Fer um tölu þeirra og val eftir tillögum yfirkjötmatsmanns.

Kjötmatsmenn annast hlutverk það og starf, sem þeim er falið með lögum þessum, samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur.

Kaup kjötmatsmanna ákveður yfirkjötmatsmaður í samráði við forstöðu-

menn sláturhúsa eða hlutaðeigandi verzlani á hverjum stað, og greiða verzlani þær eða sláturhús, sem slátrunina framkvæma, kaupið. Eigi mega kjötmatsmenn þiggja neina aukapóknun eða hlunnindi hjá þeim, sem þeir meta kjöt fyrir eða riðnir eru við útflutning kjötsins, né vera þeim háðir á þann hátt, að ætla megi þá hlutdræga í matinu.

Nú vanrækir kjötmatsmaður starf sitt, eða leysir það illa af hendi að dómi yfirkjötmatsmanns, og skal yfirkjötmatsmanni þá heimilt að vikja honum frá um stundarsakir, en tilkynna skal hann hlutaðeigandi lögreglustjóra samstundis þessa ráðstöfun, sem þá vikur hinum brotlega kjötmatsmanni endanlega frá störfum og skipar annan matsmann í hans stað.

9. gr.

Í kaupstað eða kauptúni, þar sem eru 1000 íbúar eða fleiri, skal allt kjöt af skepnum, sem slátrað er þar eða flutt er þangað nýtt og ætlað er til sölu þar, skoðað og merkt af lækni þeim, er kjötskoðun annast þar á staðnum, og getur ráðuneytið sett nánari reglur þar um. Ákvæði þetta tekur þó ekki til kjöts, sem áður hefir verið merkt til útflutnings í löggiltu sláturhúsi eða lækni hefir skoðað og merkt í sláturhúsi, sem í 3. gr. getur. Ráðherra getur sett nánari reglur um þessi atriði, ef þurfa þykir.

Kjöt, sem flutt er að, nýtt, kælt eða frosið, skal flutt í þar til gerðum umbúðum, er læknir tekur gildar.

Ráðuneytið getur einnig, ef ástæður þykja til, fyrirskipað samskonar kjötskoðun í kauptúnum, þar sem búa færri en 1000 manns.

Þar, sem sláturhús er í kaupstað eða kauptúni, getur kjötskoðun og merking farið fram í sláturhúsinu sjálfu, en bæjarfélag eða hreppsfélag skal sjá fyrir löggiltu húsnæði til skoðunar á aðfluttu nýju kjöti, gegn sanngjörnu gjaldi, er eigandi kjötsins greiðir samkvæmt nánari fyrirmælum ráðuneytisins, og skal öllum þeim, er flytja nýtt kjöt, ómerkt, til sölu í kaupstað eða kauptúni, skylt að láta þar fram fara skoðun á kjötinu áður en þeir afhenda það kaupanda.

Nú neitar læknir að merkja kjöt, og er eiganda þess þá óheimilt að selja það eða afhenda innan kaupstaðarins eða kauptúnsins, en telji hann sig órétti beittan, getur hann innan 12 klst. skotið máli sínu til úrskurðar heilbrigðisnefndar. Úrskurði heilbrigðisnefndin kjötið söluhæft, skal það merkt sérstöku merki.

10. gr.

Í kaupstöðum og kauptúnum, sem lög þessi taka til, má eigi hafa ómerkt kjöt, nýtt eða frosið, í kjötbúðum eða á öðrum sölustöðum.

11. gr.

Ráðherra getur sett reglur um útbúnað kjötbúða og um það, hverjar vörur aðrar megi selja í kjötbúðum en þær, sem um ræðir í lögum þessum, og annað, sem lýtur að verzlun með sláturfjárafurðir. Sömuleiðis getur ráðherra sett

- 39** reglur, eftir því sem þurfa þykir, um atvinnurekstur við tilbúning matvæla úr
19. júní sláturfjárafurðum, svo sem pylsugerð, niðursuðu sláturfjárafurða og annað
því um líkt.

12. gr.

Nú flytur einhver eða lætur flytja út kjöt til sölu á erlendum markaði án þess að gæta fyrirmæla laga þessara um mat, flokkun og merkingu þess og án þess að hafa fengið undanþágu frá kjötmerkingu samkvæmt 5. gr. 2. mgr., og varðar það sektum frá 500 til 5000 kr. Önnur brot gegn lögum þessum eða reglum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum allt að 2000 krónum.

Fara skal með mál út af brotum þessum sem almenn lögreglumál.

Um refsingar fyrir brot yfirkjötmatsmanns, aðstoðarmanna hans, kjötmatsmanna og lækna gegn ákvæðum þessara laga fer sem um brot opinberra starfsmanna almennt.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 42 19. maí 1930, um mat á kjöti til útflutnings, og lög nr. 12 13. september 1912, um merking á kjöti.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalíuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

40

L Ö G

19. júní

um breyting á lögum nr. 23 15. júní 1926, um bæjargjöld í Vestmannaeyjum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir 1. gr. laganna komi svo hljóðandi grein, er verður 2. gr.:

Ennfremur skal bæjarstjórn Vestmannaeyjakaupstaðar, til þess að standa straum af útgjöldum kaupstaðarins, heimilt að leggja á vörur, sem fluttar verða

til og frá Vestmannaeyjum, sérstakt vörugjald, er nemi allt að 50% af vörugjaldi til Vestmannaeyjahafnar eins og það er á hverjum tíma, og skal um upphæð gjaldsins, innheimtu og annað, er þurfa þykir, ákveðið með reglugerð, er bæjarstjórn semur og atvinnumálaráðherra staðfestir. 40
19. júní

Undanþegnar gjaldi þessu eru vörur, sem innfluttar eru til stofnana eða einstakra manna, búsettra í öðrum héruðum, eða koma frá þeim til útflutnings, enda þótt settar séu í land í Vestmannaeyjum.

Gjald þetta má taka lögtaki. Í reglugerð má ákveða, að vörur megi ekki afhenda eða afgreiða til útflutnings, nema sýnd sé kvittun fyrir greiðslu gjaldsins.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1935.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 71 23. júní 1932, um byggingarsamvinnufélög. 41
19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað orðanna „og er þá félagið löglega stofnað“ í lok 2. gr. komi: og skal leita staðfestingar atvinnumálaráðuneytisins á þeim.

2. gr.

3. gr. B. orðist þannig:

Með árlegu gjaldi í rekstrarsjóð félagsins, sem ákveðið skal í samþykktum þess, og sé þessum sjóði varið til þess að standa straum af rekstrarkostnaði félagsins. Kostnaður við að reisa nýjar byggingar telst ekki rekstrarkostnaður.

41

19. júní

3. gr. C. orðist þannig:

Ennfremur getur félagið tekið lán til útlánsstarfsemi sinnar. Heimilt er fjármálaráðherra f. h. ríkissjóðs að ábyrgjast þau lán. Lánin má taka í erlendri mynt. Gefa skal út skuldabréf fyrir lánum þessum, er hvert um sig nemi ákveðinni upphæð, sem fjármálaráðherra samþykkir. Hvert slíkt lán telst til útlána einn lánaflokkur, og er honum til tryggingar samábyrgð allra þeirra félagsmanna, sem fá lán samkvæmt 4. gr. í þeim flokki. Ekki mega vera færri en 15 félagsmenn í hverjum flokki.

4. gr.

Orðin „með tveggja til fjögurra herbergja íbúðum, auk eldhúss og geymslu“ í 6. gr. A. falli burt.

Í þess stað komi: og rúmtak hverrar íbúðar fari ekki fram úr 500 teningsmetrum.

5. gr.

Ríkisábyrgðin fyrir lánum til byggingarsamvinnufélaga er því skilyrði bundin, að fyrsti veðréttur að viðbættri ríkisábyrgð nemi ekki hærri upphæð en 15 þús. kr. fyrir hverja einstaka íbúð.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

42

19. júní

L Ö G

um vinnslu, verkun og mat meðalalýsis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í lögum þessum merkir:

Meðalalýsi lýsi til manneldis, sem er unnið úr fisklifur, samkvæmt skilmerkingu viðurkenndrar lyfjaskrár (pharmacopoea).

Lýsisverkun hverskonar hreinsun á meðalálýsi, svo og aðskilnað á efnum þess, með eða án kælingar. 42

19. júní

Lýsismatsmaður hvern þann undirlýsismatsmann, sem lýtur yfirlýsismatsmanni

2. gr.

Hver, sem ætlar að vinna eða verka meðalálýsi til sölu innanlands eða til útlanda, skal sækja um leyfi til atvinnumálaráðuneytisins, áður en starfrækslan hefst, og hlíta fyrir mælum þess um meðferð lifrar og lýsis.

3. gr.

Meðalálýsisvinnsla og verkun meðalálýsis má aðeins fara fram í löggiltum vinnslustöðvum og verkunarstöðvum, hvort heldur er á sjó eða landi.

Atvinnumálaráðuneytið löggildir lýsisvinnslustöðvar og lýsisverkunarstöðvar, að fengnum tillögum yfirlýsismatsmanns.

Ráðherra setur, að fengnum tillögum yfirlýsismatsmanns, reglur um útbúnað löggiltra lýsisvinnslustöðva og lýsisverkunarstöðva. Nú fullnægir löggilt lýsisvinnslustöð eða lýsisverkunarstöð ekki lengur skilyrðum þeim, sem sett voru fyrir löggildingunni, og ber yfirlýsismatsmanni þegar að skýra ráðuneytinu frá því. Setur ráðuneytið umráðamönnum stöðvarinnar hæfilegan frest til þess að kippa því í lag, sem ábótavant er, og fellur löggildingin niður, ef eigi er bætt úr göllunum innan hins setta frests.

4. gr.

Allt meðalálýsi, sem er selt innanlands eða flutt á erlendan markað, skal vegið, metið og flokkað eftir tegundum og gæðum af lýsismatsmönnum, sem starfa undir umsjón yfirlýsismatsmanns. Flokkun lýsisins skal vera nákvæm, og setur ráðuneytið, að fengnum tillögum yfirlýsismatsmanns og nokkurra helztu útflytjenda, reglur um rannsókn, flokkun, umbúðir og merkingu lýsisins og meðferð.

Meðalálýsisssendingu til útlanda, sem er yfir 10 kg., skal fylgja vottorð um þunga, tegund og gæði lýsisins, eftir nánari ákvæðum ráðuneytisins, og skal vottorðið vera ritað á farmskirteinið fyrir sendingunni.

5. gr.

Ráðherra skipar, að fengnum tillögum Lýsissamlags íslenzkra botnvörpunga, einn yfirlýsismatsmann til að hafa umsjón með verkun og mati á meðalálýsi. Skal hann hafa fullkomna þekkingu á öllu því, er lýtur að meðferð þess og flokkun.

Ráðuneytið setur, í samráði við Lýsissamlag íslenzkra botnvörpunga, yfirlýsismatsmanni reglur um störf hans.

Ekki má yfirlýsismatsmaður þiggja þóknun hjá þeim, sem eru riðnir við lýsisvinnslu eða útflutning, né heldur hafa með höndum sölu á lýsi til útlanda eða innanlands.

42

19. júní

Árleg laun yfirlýsismatsmanns skulu vera 2400 krónur.

Auk ferðakostnaðar eftir reikningi, sem ráðuneytið úrskurðar, skal yfirlýsismatsmaður fá kr. 4.00 í fæðispeninga á dag meðan hann er frá heimili sínu vegna starfa síns sem yfirlýsismatsmaður. Allur kostnaður, sem af starfsemi hans leiðir, greiðist úr ríkissjóði.

Yfirlýsismatsmaður skal vera búsettur í Reykjavík eða grennd.

6. gr.

Lögreglustjóri skipar lýsismatsmenn, einn eða fleiri á hverjum stað. Fer um tölu þeirra og val eftir tillögum yfirlýsismatsmanns.

Lýsismatsmenn annast hlutverk það og starf, sem þeim er falið með lögum þessum, samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur.

Ráðherra ákveður kaup lýsismatsmanna í samráði við yfirlýsismatsmann, og greiða þeir það, sem mats beiðast. Eigi mega lýsismatsmenn þiggja neina aukapóknun eða hlunnindi hjá þeim, sem þeir meta fyrir.

Nú vanrækir lýsismatsmaður starf sitt, eða leysir það illa af hendi að dómi yfirlýsismatsmanns, og skal yfirlýsismatsmanni þá heimilt að víkja honum frá um stundarsakir, en tilkynna skal hann hlutaðeigandi lögreglustjóra samstundis þessa ráðstöfun, sem þá vikur hinum brotlega lýsismatsmanni endanlega frá, eftir rannsókn á máli hans, og skipar annan í hans stað.

7. gr.

Nú vinnur einhver meðalalýsi eða verkar það, eða flytur út meðalalýsi án þess að gæta fyrirmæla þessara laga, og varðar það sektum frá 50—5000 krónum.

Fara skal með mál út af brotum þessum sem almenn lögglumál.

Um refsingar fyrir brot yfirlýsismatsmanns og lýsismatsmanna gegn ákvæðum laganna fer sem um brot opinberra starfsmanna almennt.

8. gr.

Lög þessi öðlast gildi frá 1. janúar 1934, og falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 42 1917, um lýsismat.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

43

19. júní

um stjórn vitamála og um vitabyggingar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI.

Um stjórn vitamála.

1. gr.

Ráðherra hefir með höndum yfirstjórn allra vitamála í landinu.

2. gr.

Konungur skipar vitamálastjóra, er stjórnir framkvæmdum allra vitamála landsins og sé ráðherra til aðstoðar um allt, er lýtur að vita- og hafnamálum.

3. gr.

Vitamálastjóri hefir með höndum undirbúning að og yfirstjórn við byggingu nýrra vita og gerð nýrra sjómerkja, umsjón með allri starfrækslu vita ríkisins og sjómerkja, svo og umsjón og eftirlit með vitum og sjómerkjum, sem hafnarstjórnir, sveitarstjórnir eða einstakir menn byggja eða setja upp, sbr. lög nr. 23 11. júlí 1911, lög nr. 43 14. júní 1929 og lög nr. 16 14. júní 1929.

Ennfremur má fela vitamálastjóra undirbúning, framkvæmd og eftirlit með öllum hafnarmannvirkjum, bryggjugerðum og lendingabótum, sem gerðar eru að öllu eða nokkru leyti fyrir fé ríkissjóðs eða með styrk af því.

Nánari ákvæði um starf vitamálastjóra setur ráðherra í erindisbréfi.

4. gr.

Um laun vitamálastjóra fer eftir launalögum. Í fjárlög skal árlega taka upp fjárveitingu til greiðslu á skrifstofukostnaði hans.

5. gr.

Ráðherra skipar vitaverkfræðing til aðstoðar vitamálastjóra. Um laun hans fer eftir launalögum.

6. gr.

Ráðherra skipar vitaverði að fengnum tillögum vitamálastjóra, með þeim kjörum, sem ákveðin eru í launalögum eða í fjárlögum.

43

19. júní

7. gr.

Vitamálastjóri gerir árlega, í samráði við forstöðumann stýrimannaskólans í Reykjavík og forseta Fiskifélags Íslands, tillögur og áætlun um fjárveitingar úr ríkissjóði til vitamála. Skal það gert svo snemma, að ríkisstjórnin geti haft þær tillögur til hliðsjónar, er frv. til fjárlaga er samið.

II. KAFLI.

Um byggingu vita og sjómerkja.

8. gr.

Verja skal árlega, ef ástæður ríkissjóðs leyfa, álíka upphæð til vitamála og vitagjaldi nemur, meðan stendur á byggingu vita þeirra, er ræðir um í 9. gr., ennfremur ef þurfa þykir til sjómerkja, sbr. 11. gr.

9. gr.

Ráðherra lætur reisa vita þá, sem taldir eru hér á eftir, eftir því sem fé er veitt í fjárlögum og aðrar ástæður leyfa:

Á Þjófakletti í Borgarfirði	ljósviti
– Borgareyjum	—
– Rauðanesi	—
– Hjörtsey á Mýrum	—
– Búðarhrauni	—
– Stórfiskaskeri við Hagabót	—
– Bjargtöngum	stækkun ljósvita
– —	radioviti
– Vatneyri við Patreksfjörð	ljósviti
– Álftamýri við Arnarfjörð	—
– Þingeyri við Dýrafjörð	—
– Fjallaskaga við Dýrafjörð	—
– Flateyri við Önundarfjörð	—
– Galti í Önundarfirði	radioviti
– —	hljóðviti
– Óshólum í Bolungavík	ljósviti
– Æðey	—
– Sléttæyri í Jökulfjörðum	—
– Aðalvík	—
– Hornbjargi	radioviti
– —	hljóðviti
– Munaðarnesi	ljósviti
– Krossnesi	—
– Kaldrananesi	—
– Kjörseyri við Hrutafjörð	—

Á Ánastaðabökkum	ljósviti
– Skagaströnd	—
– Kálfshamarsnesi	stækkun ljósvita
– Skagatá	stækkun —
– Reykjadisk á Skagafirði	ljósviti
– Hegranesi	—
– Straumnesi eða Málmey	—
– Sauðanesi við Siglufjörð	—
– — — — —	hljóðviti
– Siglunesi	radioviti
– Grímsey	ljósviti
– Húsavíkurhöfða	—
– Snartastöðum	—
– Hjálmarsnesi við Þistilfjörð	—
– Svínalækjartanga	—
– Langanesi	stækkun ljósvita
– —	radioviti
– —	hljóðviti
– Digranesi	ljósviti
– Kolbeinstanga í Vopnafirði	—
– Glettinganesi	hljóðviti
– Hellisnesi við Norðfjörð	ljósviti
– Grímutanga við Reyðarfjörð	—
– Selnesi	—
– Seley	—
– —	radioviti
– —	hljóðviti
– Hvalsnesi	ljósviti
– Stokknesi	radioviti
– Hestgerði	ljósviti
– Ingólfshöfða	stækkun ljósvita
– Stórhöfða	—
– Faxaskeri	ljósviti
– Loftstaðahól	—
– Hafnarnesi við Þorlákshöfn	—
– Reykjanesi	radioviti
– —	hljóðviti
– Gróttu	radioviti
– —	hljóðviti

10. gr.

Vitar þeir, sem taldir eru í 9. gr., skulu byggðir í þeirri röð, sem ráðherra ákveður að fengnum tillögum vitamálastjóra.

- 43** Eftir tillögum vitamálastjóra er ráðherra og heimilt að breyta legu vita
19. júní þessara, ef það þykir hentugt eftir nánari rannsóknir á þeim svæðum, sem vitunum er ætlað að ná til.

11. gr.

Eftir tillögum vitamálastjóra (sbr. 7. gr.) getur ráðherra, eftir því sem vitafé er fyrir hendi, látið setja upp ný sjómerki og leggja út ný dufl, svo og bæta eldri vita og önnur mannvirki, sem ætluð eru sjófarendum til öryggis.

12. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

44

19. júní

L Ö G

um stofnun happdrættis fyrir Ísland.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ráðuneytinu veitist heimild til að veita Háskóla Íslands einkaleyfi til stofnunar íslenzks happdrættis með þeim skilyrðum, er nú skal greina:

- a) Hlutatalan má ekki fara fram úr 25000, er skiptist í 10 flokka á ári hverju, og skal dráttur fara fram fyrir einn flokk á mánuði hverjum, nema janúarmánuð og febrúarmánuð, dráttur fyrsta flokks í marzmánuði og tíunda flokks í desembermánuði.
- b) Iðgjald fyrir heilan hlut skal vera 60 kr. fyrir alla 10 flokka, en 6 kr. í hverjum flokki. Hlutina má selja bæði í heilu lagi og hálfu og ennfremur skipta þeim í fjórðunga, ef reynslan sýnir, að það sé hentuga.

- c) Vinningarnir skulu vera samtals 5000 og nema að minnsta kosti 70% af ið-
gjöldunum samantöldum í öllum 10 flokkum.
- d) Drættirnir fara opinberlega fram í Reykjavík, og skal happdrættinu
stjórnað þaðan undir eftirliti nefndar, er ráðuneytið skipar til þess. Skulu
í henni sitja 5 menn, og skulu að minnsta kosti 2 nefndarmenn vera lögfræð-
ingar. Nefndin leggur fullnaðarúrskurð á allan ágreining um lögmæti eða
gildi dráttanna, bæði meðan dráttur fer fram og eftir að honum er lokið,
enda hefir hún eftirlit með happdrættinu. Kostnaðinn af þessu ber happ-
drættið.
- e) Einkaleyfið til að reka happdrættið má veita til 10 ára, frá 1. jan. 1934 að
telja, og skal ágóðanum varið til þess að reisa hús handa háskólanum, enda
greiði leyfishafi í rikissjóð 20% af nettóársarði í einkaleyfisgjald.

2. gr.

Þegar nægilegs fjár hefir verið aflað til þess að reisa hús handa háskólan-
um, skal ríkið taka happdrættið í sínar hendur og reka það á þann hátt, sem
fyrir er mælt í lögum þessum.

Hreinum ágóða af happdrættinu skal varið til þess að mynda sjóð, sem
nefnist byggingarsjóður Íslands. Skal tekjum sjóðsins varið samkvæmt ályktun
á fundi í sameinuðu þingi í hvert skipti, til þess að reisa opinberar byggingar,
eftir því sem til vinnst og þörf krefur.

3. gr.

Frá því er happdrættið tekur til starfa er bannað að setja á stofn nokkurt
annað peningahappdrætti hér á landi, svo og að verzla með eða hafa á boð-
stólum miða erlendra happdrætta, auglýsa þá í innlendum blöðum eða hvetja
menn til að kaupa þá, að viðlögðum sektum, 200—2000 kr. Þó getur ráðherra
veitt undanþágu að því er kemur til happdrættis, sem stofnað er til í góðgerða-
skyni einungis, og þó með skýrum takmörkum, t. d. fyrir einn bæ eða sveitar-
félag, og aldrei nema um ákveðinn tíma, lengst eitt ár.

4. gr.

Enginn má selja hlutamiða happdrættisins, nema löggiltir útsölumenn
þess, er fá miðana frá aðalskrifstofu happdrættisins, og öll önnur verzlun með
miðana er bönnuð, að viðlögðum sektum, er nánar má ákveða í reglugerð.

5. gr.

Ekki skal taka tillit til vinninga í happdrættinu við útreikning tekjuskatts
eða aukaútsvars það ár, sem vinningarnir falla.

6. gr.

Ráðuneytið setur reglugerð um starfsemi happdrættisins í einstökum at-
riðum, og má í henni ákveða sektir fyrir brot. Mál út af brotum skulu sæta með-
ferð almennra lögreglumála.

44

7. gr.

19. júní

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skal fyrsti dráttur fara fram í marzmánuði 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

45

L Ö G

19. júní

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að flytja inn nautgripi af brezku holdakyni.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni að láta flytja inn nautgripi af brezku holdakyni, til hreinræktar og blendingsræktar hér á landi.

Kaupverð gripanna og annar kostnaður við framkvæmd laga þessara greiðist úr ríkissjóði.

Framkvæmd laganna og öll mál, sem standa í sambandi við þau, heyra undir atvinnumálaráðherra í samráði við Búnaðarfélag Íslands, rannsóknarstofu atvinnuveganna og dýralækna landsins, einkum dýralækninn í Reykjavík.

2. gr.

Vilji ríkisstjórnin nota heimild þá, sem henni er veitt í 1. gr., til innflutnings nautgripa, skal hún leita álits Búnaðarfélags Íslands um það, hvert eða hver kyn skal flytja inn, og má þá eigi flytja inn önnur kyn en þau, sem það mælir með.

3. gr.

Nú eru nautgripir fluttir inn í landið samkvæmt heimild í lögum þessum, og gilda þá, eftir því sem við getur átt, öll hin sömu ákvæði um heilbrigði hinna innfluttu gripa, einangrun og sóttvarnir, sem sett eru í lögum nr. 27 8. sept. 1931, svo og ákvæði þeirra laga um brot og sektir.

4. gr.

45

Nánari fyrirmæli um framkvæmd laga þessara setur atvinnumálaráðherra með reglugerð. 19. júní

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

46

um viðauka við lög um veð, nr. 18 4. nóv. 1887, og um lög um viðauka við þau lög, nr. 34 31. maí 1927. 19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 1. gr. laga nr. 34 31. maí 1927 (4. gr. laga nr. 18 4. nóv. 1887) komi: Ákvæði 89. gr. skiptalaga, nr. 3 12. apríl 1878, gilda eigi um veðrétt þennan, að undanteknum kröfum þeim, er um ræðir í 3. og 5. lið 83. greinar þeirra laga.

2. gr.

Aftan við 6. gr. laga nr. 18 4. nóv. 1887 komi:

Svo er og þeim, er veðsetur skrásett skip, rétt að semja svo um, að skipinu skuli, auk venjulegs fylgifyjár, fylgja aðrir lausafjármunir, sem ætlaðir eru til

46 notkunar á skipinu, svo sem kola- og oliubirgðir þær, sem í skipinu eru í hvert 19. júní skipti, veiðarfæri, skipsbúnaður og önnur áhöld.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

47

19. júní

L Ö G

um eignarnámsheimild á landi við Skerjafjörð.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarstjórn Reykjavíkur er heimilt að láta taka eignarnámi um 80 hektara landsvæði, sem liggur suðvestan í og vestan við Öskjuhlíð hér í bænum, en landsvæði þetta er nú þinglesin eign The Harbours and Piers Association.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

48

19. júní

um leiðsögu skipa.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI

Um leiðsöguumdæmi og leiðsögumenn.

1. gr.

Skipa skal leiðsögumenn umhverfis land allt. Í reglugerð, er atvinnu-
málaráðherra setur, skal kveðið á um skipting og tölu leiðsöguumdæma, hvar
leiðsögumenn skulu skipaðir og hve margir í stað. Þar skal og kveðið nánar
á um starf þeirra, skyldur og réttindi.

Ef ekki er öðruvísi ákveðið, er skipstjóra frjálst, hvort hann notar leið-
sögumann eða ekki, en ráðherra er heimilt, þegar nauðsyn þykir, að fyrirskipa
leiðsöguskyldu fyrir skip á ákveðnu svæði.

2. gr.

Ráðherra skipar leiðsögumenn og vikur þeim frá. Þó nær þetta ákvæði
ekki til þeirra hafnsögumanna, sem skipaðir eru fyrir sérstakar hafnir sam-
kvæmt sérstökum lögum, en um réttindi þeirra til leiðsögu um stærri svæði
ákveður ráðherra.

3. gr.

Löggiltur leiðsögumaður skal fylla þau skilyrði, sem hér segir:

1. Vera íslenskur ríkisborgari, minnst 25 ára að aldri, hafa óflekkað mann-
orð, góða heilsu, sjón og heyrn.
2. Vera vanur sjómaður, reglusamur og gættinn og að jafnaði hafa tekið stýri-
mannspróf.
3. Vera kunnur stjórn stórra skipa, þekkja erlenda fána, allsherjar siglinga-
reglur, allsherjarreglur um ljós- og hljóðbendingar skipa og neyðarmerki,
notkun sjókorta og áttavita.
4. Vera nákunnugur siglingaleiðum, straumum, sjávarföllum, grynningum,
skerjum, boðum, skipalegum, miðum, ljósum, duflum og öðrum siglinga-
merkjum, allt á leiðsögusvæði sínu.

- 48 5. Kunna nokkuð í útlendum málum, sérstaklega ensku og einu Norður-
19. júní landamáli.
6. Kunna að leggja skipi að bryggju og báti að skipshlið.
7. Vera nákunnugur öllum reglum fyrir leiðsögumenn og hafnarreglugerðum á svæði sínu.
8. Vera kunnur löggjöf um tolla og gjöld skipa og um sóttvarnarreglur þeirra.

4. gr.

Ráðherra skipar leiðsögumenn eins marga og þurfa þykir. Eru þeir skipaðir um óákveðinn tíma, en 5. hvert ár skulu þeir leggja fram læknisvottorð um heilsu, sérstaklega sjón og heyrn. Nú er slíkt vottorð ekki talið fullnægjandi, eða aðrar ástæður valda, að leiðsögumaður er ekki talinn fullnægja kröfum þeim, sem til hans eru gerðar, og er þá ráðherra heimilt að afturkalla skipun hans. Þar sem hafnarnefnd er, fer skipun leiðsögumanna og afturköllun hennar fram að fengnum tillögum nefndarinnar, sbr. þó 2. gr. Á öðrum stöðum skulu fengnar tillögur hreppsnefndar og umsögn sýslumanns.

II. KAFLI

Um réttindi og skyldur leiðsögumanna.

5. gr.

Leiðsögumenn eru skyldir til að vera toll- og heilbrigðisstjórn hjálplegir í starfi þeirra eftir föngum. Þeir skulu og tafarlaust gera vitamálastjóra aðvart um allt, sem ábótavant eða skakkt er í vitum, leiðarmerkjum svo og allar torfærur og tálmanir siglingum skipa.

6. gr.

Leiðsögumenn hafa yfirleitt einir heimild til að vísa skipum leið fyrir borgun, hver á sínu svæði. Ráðherra setur gjaldskrá um störf þeirra og birtir hana í Stjórnartíðindum. Skulu leiðsögumenn ávallt hafa hana með sér þegar þeir eru að leiðsögustarfi. Nú óskar skipstjóri að fá leiðsögumann út fyrir leiðsögusvæði hans, og ber honum þá að semja sérstaklega við leiðsögumanninn um þóknun fyrir þann hluta leiðsögunnar. Komi skipið í ferð sinni inn á svæði annars leiðsögumanns, ber skipstjóra að kalla til leiðsögumann svæðisins, nota aðstoð hans innan þess og greiða honum eftir gjaldskrá.

7. gr.

Á hverjum leiðsögustað skulu venjulega vera a. m. k. 2 lögskipaðir leiðsögumenn, og skal a. m. k. annar þeirra ávallt vera viðbúinn að veita skipi leiðsögu, ef á þarf að halda. Eldri eða elzti leiðsögumaðurinn að starfsaldri eða sá, sem ráðuneytið hefir tilnefnt, er talinn leiðsöguformaður á staðnum og ákveð-

ur í hvert skipti, hver skuli veita leiðsögu, sem beðið er um. Ef óskað er, má þó fela þessa yfirstjórn leiðsögu- og hafnsögumanna á ákveðnu svæði hafnarstjóra eða formanni hafnarnefndar. 48 19. júní

8. gr.

Nú gefur skipstjóri merki um, að hann óski að fá leiðsögumann, en enginn kemur, og skal þá öðrum manni, sem telur sig nægilega kunnugan starfinu, heimilt að bjóða að vísa skipi leið þangað til leiðsögumaður er kominn, en honum ber þegar í stað að benda skipstjóra á, að hann sé ekki lögskipaður leiðsögumaður, og skipstjóra ber að sýna leiðsögumerkið, þótt sá, er aðstoð sína bauð, sé kominn á skipsfjöl, og ber hinum kunnuga manni að láta af leiðsögu þegar leiðsögumaður er kominn á skip. Nú vanrækir hinn ólöggilti maður að gera skipstjóra aðvart um, að hann sé ekki löggiltur leiðsögumaður, og varðar það sektum samkvæmt 27. gr. Nú dregur skipstjóri niður leiðsögumerkið meðan hinn kunnugi maður er um borð, enda þótt hann viti, að hann sé ekki löggiltur leiðsögumaður, og varðar það sektum. Meðan hinn ólöggilti maður er á skipinu, skal bæði hann og skipstjóri hafa gát á, hvort hinn löggilti leiðsögumaður sé í nánd og taka hann á skipsfjöl eins fljótt og unnt er. Tekur hann þá þegar við leiðsögunni, en hið lögboðna leiðsögugjald skiptist milli beggja hlutfallslega eftir vegalengd. Skipstjóra er heimilt að notfæra sér þekkingu þeirra skipverja, sem eru kunnugir siglingum á sérstökum svæðum.

9. gr.

Enginn leiðsögumaður má vísa skipum leið á öðru leiðsögusvæði en sínu eigin, nema ekki náist í leiðsögumenn þess. Leiðsögumanni er þó heimilt með leyfi skipstjóra að vera áfram í skipi, sem hann hefir veitt leiðsögu, og að veita því leiðsögu í bakaleið. Annars mega leiðsögumenn ekki taka að sér leiðsögu til baka, nema í samráði við leiðsögumenn svæðis síns, eða engir leiðsögumenn séu þar fánlegir.

10. gr.

Leiðsögumenn fá þóknun fyrir leiðsögustörf sín eftir gjaldskrá, er ráðherra semur. Leiðsögumenn skulu sjálfir sjá sér fyrir farartæki út í skip, en þar, sem hafnarsjóður er, skal leiðsögumaður hafa aðgang að farkosti hafnarinnar til þess, að svo miklu leyti, sem það er hægt vegna annara starfa bátanna.

III. KAFLI

Um leiðsögu.

11. gr.

Leiðsögumenn skulu hafa gætur á skipum, sem nálgast, og veita því nákvæma athygli, hvort þau sýna hið alþjóðlega merki um, að þau óski leiðsögu.

- 48 Skal leiðsögumaður fara út í skip það, er leiðsögu beiðist, eins fljótt og ástæður leyfa. Nú koma fleiri en eitt skip samtímis, og tekur þá hver leiðsögumaður sitt skip, en að jafnaði skal það skip tekið fyrst, sem næst er komið aðsetri leiðsögumanns.

12. gr.

Skipstjóri, sem vill fá leiðsögumann, skal í tæka tíð sýna hið fyrirskipaða alþjóðaleiðsögumerki, en það skal taka burt þegar er leiðsögumaður er kominn á skipsfjöl.

Nú vill skipstjóri fá leiðsögumann, er hann leggur úr höfn, og skal hann þá beiðast þess í tæka tíð hjá leiðsögumanni eða leiðsöguformanni þar.

13. gr.

Ráðherra lætur gera hæfilega mörg einkennismerki handa leiðsögumönnum, og skal afhenda hverjum leiðsögumanni eitt slíkt merki um leið og hann er skipaður í stöðuna. Leiðsögumaður skal, meðan hann er að starfi sínu, hafa þetta leiðsögumerki hjá sér, og skal hinn löggilti hafnsöguféni hafður uppi á bátnum, sem flytur leiðsögumanninn. Ennfremur skal starfandi leiðsögumaður hafa með sér reglur, sem settar eru um leiðsögu.

14. gr.

Skipstjóri, sem gefið hefir leiðsögumerki, skal stýra skipi sínu þannig, að leiðsögumaður komist sem fljótast og hægst upp í það.

Nú kemst leiðsögumaður ekki í skip, og skal hann þá fara á undan á bát sínum og gefa með bendingum merki um, hvernig skipi skuli stýrt.

15. gr.

Þegar leiðsögumaður er kominn í skip til þess að veita því leiðsögu, ber honum fyrst að leita sér upplýsinga um, hve djúpt skipið ristir og um brúttóstærð þess, og síðan um annað, sem nauðsynlegt er fyrir hann að vita. Jafnframt ber honum að leita upplýsinga um, hvort eldfim efni eða sprengiefni séu í skipi. Þegar nálgast höfn, ber honum að kynna skipstjóra þau ákvæði hafnarreglugerðar, sem gæta skal við innsiglingu á höfnina. Nú gefur skipstjóri rangar eða ófullnægjandi upplýsingar, og ber hann þá sjálfur alla ábyrgð á þeim skaða, sem skipið kann að verða fyrir vegna þess.

16. gr.

Á skipinu fær leiðsögumaður, auk lögákveðins eða umsamins gjalds, ókeypis fæði, og skal hann auk þess eiga kost á viðunandi hvíldarstað til afnota, þegar tími og ástæður leyfa. Nú óskar leiðsögumaður að hafa mann með sér til aðstoðar á skipinu, og fær þá sá maður einnig ókeypis fæði og hvíldarstað, en ekkert kaup.

Að jafnaði skal skipstjóri, þegar leiðsögumaður óskar þess, hafa bát hans í eftirdragi og lána kaðla til þess. Nú stendur svo á, að það er ekki hættulaust

fyrir skip eða bát að hafa leiðsögumannsbát í eftirdragi, og skal þá skipstjóra heimilt að neita að taka hann, en verður þá að bæta leiðsögumanni þann auka-kostnað, sem hann verður fyrir vegna þess. 48 19. júní

17. gr.

Leiðsögumaður ber ábyrgð á leiðsögu sinni. Hann segir fyrir um stjórn skipsins og gætir þess, að allt sé framkvæmt, sem nauðsynlegt er til þess að skipið komist leiðar sinnar óskemmt og án óþarfra tafa.

Leiðsögumaður hefir ekki vald til þess að gefa skipshöfninni fyrirskipanir, en ef sá, sem fyrirskipunarvaldið hefir, framkvæmir ekki hæfilega fljótt það, sem leiðsögumaður segir fyrir um stjórn skipsins, verður leiðsögumanni ekki gefin sök á því, sem af því hlýzt.

Skipstjóra er skylt að láta halda vörð meðan leiðsögumaður er í skipi. Sé þess ekki gætt, eða skipstjóri gerir ekki leiðsögumanni aðvart í tæka tíð, ef hætt er við árekstri, ber leiðsögumaður enga ábyrgð á skaða, sem kann að verða vegna árekstrar.

18. gr.

Nú sér leiðsögumaður ekki vita, sjómerki eða önnur siglingamerki vegna myrkurs, dimmviðris eða annara slíkra ástæðna, eða skipið lætur ekki vel að stjórn, svo að leiðsögumaður treystir sér ekki til að veita skipinu örugga leiðsögu af þessum eða öðrum ástæðum, sem hann ber eigi ábyrgð á, t. d. að hann telur sjávardýpið ekki nægilegt, og skal hann þá tilkynna skipstjóra það. Vilji skipstjóri þrátt fyrir það fá leiðsögu hans, skal leiðsögumaður í viðurvist minnst tveggja skipverja lýsa því yfir, að hann geti ekki með fullu öryggi veitt skipinu leiðsögu, og fer þá leiðsagan fram án ábyrgðar fyrir leiðsögumanninn, en framkvæma skal hann leiðsöguna svo vel og samvískusamlega sem unnt er.

19. gr.

Leiðsögumanni ber að leiðbeina skipi til þeirrar hafnar eða til þess staðar, sem skipstjóri óskar, og þangað sem honum er skylt að veita því leiðsögu, nema ástæður leyfi það ekki. Sé svo, ber leiðsögumanni að tjá skipstjóra það og veita honum allar upplýsingar um þær hafnir og legustaði, sem hann eftir atvikum getur leiðbeint skipinu til.

Leiðsögumaður má ekki fara af skipi fyrr en það er komið í höfn eða hefir lagzt fyrir traustum akkerum á þeim legustað, sem því er ætlaður, nema annar leiðsögumaður sé kominn á skipsfjöl og hafi tekið að sér leiðsöguna. Þegar leiðsögumaður leggur skipi, skal hann gæta þess, að það sé sem minnst til tálmunar umferð annara skipa og báta.

Nú veitir leiðsögumaður skipi leiðsögu úr höfn, og má hann þá ekki án samþykkis skipstjóra fara af skipi fyrr en hann hefir leiðbeint því eins langt og honum er skylt, nema skipið neyðist til að snúa aftur til leiðsögustöðvar hans. Þá má hann fara af skipinu, ef skipstjóri þarf ekki þegar aftur á aðstoð hans að halda.

48

19. júní.

20. gr.

Nú hlekkist skipi á meðan leiðsaga stendur yfir, og má þá leiðsögumaður ekki yfirgefa skipið, nema með leyfi skipstjóra. Leiðsögumaður skal án aukaþóknunar hjálpa skipstjóra að koma skipi á flot.

Nú hlekkist skipi á þegar leiðsögumaður er ekki á skipsfjöllum, en skipstjóri gefur leiðsögumerki, og skal þá leiðsögumaður koma út í skipið, en honum ber ekki skylda til að taka að sér leiðsögu, fyrr en skip er laust. Ef skipstjóri á annan hátt óskar eftir aðstoð leiðsögumanns meðan skipið er á grunni, má leiðsögumaður ekki neita henni, en um greiðslu fyrir hana ber honum að semja við skipstjóra. Nú kallar skipstjóri á leiðsögumann, en notar hann ekki, þótt hann komi, og ber honum þó að greiða honum hina ákveðnu þóknun.

21. gr.

Leiðsögumanni ber að vara skipstjóra við að varpa út seglfestu, ösku eða öðru slíku á höfnum og stöðum, þar sem það getur orðið til tálmunar siglingaleiðum. Honum ber að benda skipstjóra á, hvar slíku má varpa út. Nú verða leiðsögumenn varir við, að skip varpar út seglfestu, ösku eða öðru slíku þar, sem það er ekki leyfilegt, og skal hann þá þegar tilkynna það lögreglustjóra. Skipstjóra ber að greiða allan kostnað við að nema burt aftur það, sem varpað hefir verið út í óleyfi, nema það hafi verið gert í neyð til þess að bjarga skipinu, en hafi svo staðið á, ber honum þegar að tilkynna það lögreglustjóra.

Skipstjóri, sem er innan landhelgislínu, skal skýra leiðsögumanni frá heimilisfangi skips, nafni þess, áætlunarstað og hvaðan það komi, ef óskað er.

IV. KAFLI.

Gjöld fyrir leiðsögu.

22. gr.

Gjöld fyrir leiðsögu fara eftir gjaldskrá, er ráðherra setur, og skal miða hana við brúttó-stærð skipa, hve djúpt þau rista, leiðsöguleiðina og örðugleika. Fyrir skip, sem fara eftir fastri áætlun og jafnan nota leiðsögumann, má setja lægra gjald. Fyrir landflutning og heimferð leiðsögumanna er gjaldið ákveðið án tillits til stærðar skipa.

Á tímabilinu 1. apríl til 30. september, að báðum dögum meðtöldum, skal farið eftir sumargjaldskrá. Nú fer leiðsaga skips fram á báðum þessum tímabilum, og skal þá fara eftir þeirri gjaldskrá, sem er í gildi þegar leiðsaga byrjar.

Vetrargjaldskrá skal vera $\frac{1}{3}$ hærri en sumargjaldskrá.

Varðskip, herskip og skemmtiskip greiða sama leiðsögugjald og önnur skip.

Störf, er leiðsögumenn vinna og gjaldskrá nær ekki til, greiðast eftir samkomulagi milli leiðsögumanns og skipstjóra.

Nú hefir leiðsögumaður ekki komizt á skipsfjöllum, heldur leiðbeint með bend-

ingum frá bát eða merki frá landi, og greiðir þá skipstjóri eigi að síður fyrir 48
leiðsögu samkvæmt gjaldskrá.

19. júní

23. gr.

Leiðsögumaður á ekki kröfu á þóknun fyrir starf sitt, ef skip skemmist vegna árekstrar eða kennir grunnns meðan leiðsagan stendur yfir, og honum er um að kenna.

24. gr.

Skipstjóra ber að undirrita leiðsögumiða að leiðsögu lokinni og greiða samtímis leiðsögugjöld, en leiðsögumaður gefur skipstjóra kvittun fyrir gjöldunum á samrit af miðanum.

25. gr.

Nú greiðir skipstjóri ekki leiðsögumanni lögboðin gjöld áður þeir skilja að lokinni leiðsögu, og ber skipstjóra þá að greiða þessi gjöld tvöföld áður en skip hans er afgreitt á næstu höfn. Fari skip beint til útlanda, gerir leiðsögumaður ráðuneytinu aðvart, en það gerir ráðstafanir til innheimtu gjaldanna hjá útgerð skipsins.

26. gr.

Gjöld fyrir leiðsögu og annað, sem stendur í sambandi við hana, renna til leiðsögumanna, nema öðruvísi sé ákveðið.

V. KAFLI.

Um sektir o. fl.

27. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, allt að 200 krónum, nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Fara skal með brot gegn lögum þessum sem almenn lögreglumál.

28. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

49

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum um manntal í Reykjavík.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

Störf þau, sem lögreglustjóranum í Reykjavík eru falin í lögum nr. 18 13.
sept. 1901, skulu hér eftir falin borgarstjóranum í Reykjavík.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

50

19. júní

L Ö G

um bráðabirgðabreyting nokkurra laga.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

1. Framkvæmd laga nr. 50 10. nóv. 1913, um að landssjóður leggi landsbankanum til 100 þúsund krónur á ári í næstu 20 ár, er frestað til ársloka 1934.
2. Tekjur eftir lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús, renna í ríkissjóð til ársloka 1934.

3. Tekjur eftir lögum nr. 58 8. sept. 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki, skulu renna í ríkissjóð til ársloka 1934. 50
19. júní
4. Framkvæmd 2. og 3. gr. laga nr. 45 10. nóv. 1913, um bjargráðasjóð Íslands, er frestað til ársloka 1934.
5. Framkvæmd 12. gr. laga nr. 40 7. maí 1928, um breyting á jarðræktarlögum, nr. 43 20. júní 1923, er frestað á árinu 1934.
6. Kennslueftirlit það, sem ræðir um í 6.—8. gr. laga nr. 35 19. maí 1930, fellur burt til ársloka 1934.
7. $\frac{1}{8}$ hluti þeirra tekna, sem ræðir um í 1. gr. laga nr. 54 7. maí 1928, um menningarsjóð, skal frá 1. jan. 1934 til loka s. á. renna í ríkissjóð. Sjóðnum skal skylt að kaupa landinu til handa náttúrufræðisafn Guðmundar G. Bárðarsonar eftir mati þriggja manna, er ríkisstjórnin tilnefnir.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 46 15. júní 1926, um útsvör.

51
19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

6. gr. A. II. 2. 1. málsg. orðist svo:

Samvinnufélög. Þau greiða útsvar af arði síðasta útsvarsárs, sem leiðir af skiptum við utanfélagsmenn, eftir sömu reglum og kaupmenn sama staðar. Skattanefnd ákveður arð þennan, enda láti félagið nefndinni í té glögga skýrslu um skipti sín við utanfélagsmenn og ágóða af þeim. Annarskostar áætla skattanefnd arð af skiptum þessum, og byggist útsvarið á því.

- 51** 19. júní Úrskurði skattanefndar má skjóta til yfirskattanefndar og ríkisskattanefndar, eftir sömu reglum og gilda um áfrýjun útsvara, hvort heldur er sérstökum eða ásamt kæru yfir aukaútsvari því, sem niðurjöfnunarnefnd hefir lagt á arð af þessum viðskiptum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

52

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 55 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 2. gr. laga nr. 55 1928 bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Á svæðinu frá Hjörleifshöfða vestur um til Látrabjargs skulu veiðar með dragnótum leyfðar í landhelgi frá 15. júní til 30. nóvember ár hvert. Á Breiða-firði og Faxaflóa skal slík veiði þó aðeins heimil skipum, sem skrásett eru inn-an lögsagnarumdæma, er að þeim liggja, öðrumhvorum eða báðum.

2. gr.

Ákvæði 8. gr. laganna falla niður að því er snertir það svæði, er um ræðir í 1. gr.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

53

19. júní

um lántöku til vega- og brúargerða.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Péttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán innanlands á ábyrgð ríkissjóðs á árunum 1933—35, allt að 200 þús. kr. til vegagerðar á þjóðvegum og allt að 300 þús. kr. til byggingar þeirra brúa, sem taldar eru í 2. gr. laga nr. 32 23. júní 1932, um brúargerðir. Lánin endurgreiðist á 6—8 árum og vextir séu allt að 1% hærri en venjulegir innlánsvextir Landsbanka Íslands. Vexti og afborganir af lánum þessum skal telja með öðrum slíkum gjöldum ríkissjóðs.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1931.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Til viðbótar við gjöld þau, sem veitt eru í fjárlögum 1931, eru veittar kr.
3392238.14 til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2.—11. grein hér á eftir.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 10. gr. er veitt.

I. Ráðuneytið o. fl.

	Kr.	Kr.
Við 4. Annar kostnaður	38268.51	
— 5. Fyrir að gegna ríkisféhirðisstörfum	12530.24	
— 6. b. Til pappírs og prentunar	14519.25	
c. Til kostnaðar við sendingar	599.50	
II. Hagstofan.		
— 3. Prentun eyðublaða	1386.48	
— 5. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður	1740.57	
— 6. Manntal 1703	40.56	
		69085.11

3. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 11. gr. er veitt:

A. Dómgæzla og lögreglustjörn.

Við 1. b. Annar kostnaður	6849.98	
— 4. b. Húsaleiga o. fl.	120.00	
d. Samning spjaldskrár	1140.00	
— 5. a. Laun fulltrúa og 4 skrifara	11230.00	
b. Laun 6 tollvarða	3480.00	
	Flyt 22819.98	69085.11

	Flutt	Kr.	Kr.	54 19. júní
Við 5. c.—d. Húsaleiga, hiti og ljós		22819.98	69085.11	
e. Innheimtukostnaður		800.00		
— 6. a. Laun fulltrúa og 3 skrifara		7845.00		
b.—c. Húsaleiga, hiti og ljós		7130.80		
d. Ýmis gjöld		1287.00		
— 7. Skrifstofukostn. sýslumanna og bæjarfógeta ..		1358.91		
— 9. Til landhelgisgæzlu		8700.00		
— 11. Til hegningarhússins og viðhaldskostn. fangah.		235242.09		
— 12. Til vinnuhælisins á Litla Hrauni		4935.03		
— 13. Annar sakamála- og lögreglumála m. m.		47000.00		
— 14. Þóknun til sjóðósmanna		122156.60		
— 15. Þóknun til setu- og varadómara		64.00		
		7858.75		
B. Sameiginl. kostn. við embættisrekstur.				
— 1. a. Burðareyrir		38289.98		
b. Embættisseyti		9006.81		
— 4. Skattanefndakostnaður m. m.		62089.56		
— 5. Eyðublöð o. fl.		32696.35		
			609280.86	

4. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 12. gr. er veitt:

Til læknaþjónunar og heilbrigðismála.

Við 2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis	4745.02	
— 3. Læknisvitjanastyrkur	600.00	
— 8. Geislalækningastofa ríkisins	1249.28	
— 10. Styrkur til héraðslækna til utanferða	257.51	
— 13. Heilsuhælið á Vífilsstöðum	9887.50	
— 15. b. Til sjúkraskýla og læknisbústaða	13190.28	
h. Heilbrigðiseftirlit með alþýðuskólum	826.93	
m. Til styrktar mönnum, er þurfa gervilimi ..	150.00	
		30906.52

5. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 13. gr. er veitt:

Til samgöngumála.

A. Póstmal:

Við 1. b. Póstafgreiðslumenn utan Rvíkur	5516.67	
— 2. Póstflutningur	60512.98	
	Flyt	66029.65
		709272.49

54

19. júní

		Flutt	Kr.	Kr.
Við	3. a. Skrifstofukostnaður		66029.65	709272.49
	d. Önnur gjöld		17578.91	
			52709.55	
	B. Vegamál:			
—	I. 3. Ferðakostn. og fæðispeningar		1447.98	
—	4. Til aðstoðarm. og mælinga		2677.82	
—	5. Skrifstofukostnaður		8079.30	
—	II. Þjóðvegir:			
—	a. 4. Vesturlandsvegur		19010.96	
—	5. Húnavatnssýsluvegur		1547.84	
—	10. Pistilfjarðarvegur		7920.60	
—	12. Biskupstungnabraut		580.19	
—	13. Skaftártunguvegur		15529.04	
—	b. Viðhald og umbætur		319088.50	
—	III. Til brúargerða samkv. brúalögum		38047.71	
—	IV. Til slitlags á akvegum		45000.00	
—	V. Fjallvegir		6643.08	
—	VI. 1. Til áhalda		24318.82	
—	VII. 1. Til akfærra sýsluvega		1791.04	
—	X. Til vetrarflutninga		10037.78	
—	XIII. Til húsa í Bakkaseli		238.71	
—	XIV. Til útihúsa í Fornahvammi		6673.53	
	C. Samgöngur á sjó:			
	1. a. Til strandferða		327389.49	
	D. Vitamál og hafnargerðir:			
—	I. 3. Til verkfróðra aðstoðarmanna		1018.00	
—	4. Til skrifstofuhalds		7099.58	
—	5. Ferðakostnaður og fæðispeningar		131.60	
—	III. Rekstrarkostnaður vitanna		20015.77	
—	IV. Sjómerki og viðhald sæluhúsa		3046.46	
—	V. Til vitagerðar		14013.12	
—	VII. Ýmislegt		10168.34	
	F. Hraðskeyta og talsímasamband:			
—	I. Til viðauka símakerfa o. fl.		2459.19	
—	II. Til einkasíma í sveitum		489.30	
—	III. Til nýrra símlagninga		17169.19	
—	V. 2. Kostnaður af aðalskrifstofu		6017.16	
—	3. Ritsímastöðin í Reykjavík		6234.06	

 Flyt 1060202.27 709272.49

		Kr.	Kr.	54
	Flutt	1060202.27	709272.49	19. júní
Við	V. 4. Loftskýtastöðin í Reykjavík	4276.35		
—	5. Bæjarsíminn í Reykjavík	39178.08		
—	6. Áhaldahúsið	3257.27		
—	7. Ritsímastöðin á Akureyri	4682.72		
—	8. — á Seyðisfirði	3517.14		
—	9. — á Ísafirði	683.32		
—	10. Símastöðin á Borðeyri	222.55		
—	11. — í Hafnarfirði	2996.02		
—	12. — í Vestmannaeyjum	2168.23		
—	13. — á Siglufirði	3812.09		
—	14. Til aukaritsímaþjónustu	3546.62		
—	15. Til annara símast. og eftirlitsst.	2166.28		
—	16. b. Til uppbótar á launum símrítara o. fl.	3485.00		
	c. Til uppb. á launum kvenvarðstj. o. fl.	949.86		
—	VI. Eyðublöð, prentun, ritföng o. fl.	5555.96		
—	VII. Viðbót og viðhald stöðvanna	9767.98		
—	IX. Ferðakostnaður	4427.25		
—	X. Viðhald landssímanna	23446.77		
—	XIII. Tillag til alþjóðaskrifst. í Bern	326.30		
—	XIV. Ýmis gjöld	3823.01		
	G. Útvarp:			
—	II. 2. Útvarpsráð og útvarpsefni	56749.48		
—	3. Viðhald, ræsting, ljós, hiti o. fl.	6996.36		
—	4. Ýmis gjöld	7708.02		
			1253944.93	

6. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 14. gr. er veitt:

Til kirkju- og kennslumála.

A. Andlega stéttin:

Við	b. 7. Til húsabóta á prestssetrum	7552.53
-----	---	---------

B. Kennslumál:

—	I. 1. Hiti, ljós, ræsting o. fl.	1130.89
—	m. 2. Ýmis gjöld	9148.05
—	II. a. Til islenzkra stúdenta í erl. háskólum	1053.07
	b. Námsstyrkir	649.45
—	III. b. 2. Eldiviður, ljós og ræsting	2020.36

 Flyt 21554.35 1963217.42

54

19. júní

		Flutt	Kr.	Kr.
			21554.35	1963217.42
Við	III. b. 3.	Til skólahúss, utan og innan	5817.44	
	9.	Ýmis gjöld	1789.58	
	10.	Til verðlaunabóka	117.40	
—	IV. b. 1.	Aukakennarar og stundakennarar ..	10431.99	
	4.	Eldiviður og ljós	3771.35	
	7.	Til viðhalds	67.68	
	8.	Ýmis gjöld	8001.88	
—	V. b. 1.	Stundakennsla	2882.68	
	2.	Eldiviður og ljós	46.15	
	3.	Bókakaup og áhöld	212.40	
	5.	Vornámskeið	1872.14	
	6.	Til viðhalds	1383.01	
	7.	Ýmis gjöld	1897.92	
—	VI. b. 1.	Stundakennsla	300.00	
	2.	Eldiviður og ljós	315.77	
	5.	Ýmis gjöld	125.46	
—	VII. b. 1.	Stundakennsla	180.00	
	5.	Til prófhalda	188.00	
—	VIII. 1.e. 2.	Kennsluáhöld	207.00	
	3.	Eldiviður og ljós	633.68	
	4.	Ýmis gjöld	835.32	
—	2.c. 1.	Verklegt nám	1360.30	
	2.	Kennsluáhöld	149.01	
	3.	Eldiviður og ljós	1323.72	
	4.	Ýmis gjöld	1839.94	
—	XI. 2. b.	Annar kostnaður	1136.33	
—	XIII. 1.	Skrifstofukostnaður	5560.00	
—	5.	Prófdómarar	1499.20	
—	6.	Barnaskólahús utan kaupstaða	879.00	
—	8.	Utanfararstyrkur barnakennara	1000.00	
—	XIV. 1. b. 2.	Eldiviður og ljós	500.00	
	c.	Til vatnsveitu í skólann	1978.68	
—	5.	Til að reisa héraðsskóla	63136.38	
—	XVI.	Til kennslu heyrnar- og málleysingja	9730.05	
—	XVII. 1.	Til kennslu blindra barna	81.11	
				152804.92
			Flyt	2116022.34

Kr. 54

Flutt 2116022.34 19. júní

7. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 15. gr. er veitt:

Til vísinda, bókmennta og lista.

Við 1. d. Bækur, handrit og bókband	34.29
— 5. a. Eldiviður, ljós og ræsting	380.54
b. Viðhald og áhöld	2416.14
— 41. Til listasafnshúss Einarssonar	10777.70
— 45. Ferðastyrkur til útlanda	931.70
	14540.37

8. gr.

Til viðbótar við gjöld í 16. gr. er veitt:

Til verklegra fyrirtækja.

Við 17. b. Til aðstoðar	7310.98
c. Til veðurathugana o. fl.	439.17
d. Til veðurskeyta o. fl.	2613.07
e. Til loftskýtataekja	361.78
f. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	962.14
h. Til að varpa út veðurskeytum á erlendum málum	400.00
— 18. Til landmælinga	1525.71
— 21. e. Ferðakostnaður yfirmatsmanna	5285.59
— 22. b. Skrifstofukostnaður	3340.11
— 23. Til markaðsleitar erlendis	1596.57
— 24. Til erindrekkstrar í Miðjarðarhafslöndum ..	5904.10
— 40. Til dýraverndunarfél. Íslands	750.00
— 45. Til mælinga og rannsókna á vatnasv. Þverár og Markarfljóts	8591.89
	39081.11

9. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 17. gr. er veitt:

Til almennrar styrktarstarfsemi.

Við 6. Til slysatryggingar	5268.18
----------------------------------	---------

10. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 19. gr. er veitt:

Óviss gjöld.

Óviss gjöld	82596.48
-------------------	----------

 Flyt 2257508.48

11. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 25. gr. er veitt:

Greiðslur samkvæmt lögum m. m.		
Bryggjugerð í Borgarnesi	6346.71	
Væntanleg fjáráukalög	1118569.75	
Þingsályktanir	9813.20	
		1134729.66
		Kr. 3392238.14

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um samþykkt á landsreikningnum 1931.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

I. Tekjur:

		Áætlun	Reikningur
		Kr.	Kr.
1. Samkv. 2. gr. fjárlaga:	Skattar og tollar ...	12500000.00	14345793.71
2. — 3. — —	Tekjur af fasteignum rikissjóðs o. fl.	34600.00	22694.38
3. — 4. — —	Tekjur af bönkum og vaxtatekjur	112000.00	363041.53
4. — 5. — —	Óvissar tekjur, ýmislegar greiðslur og endurgjöld	170000.00	514491.34
5.	Hækkun lausaskulda		166488.22
6.	Lækkun á innstæðu		1071122.48
7.	Lækkun á sjóði		1706230.54
Samtals		12816600.00	18189862.20

II. Gjöld:

	Fjárveiting	Reikningur
	Kr.	Kr.
1. Greiðslur af lánum ríkissjóðs og framlag til landsbankans	1273138.00	2037164.84
2. Borðfé Hans Hátignar konungsins	60000.00	73711.50
3. Kostnaður við alþingi og yfirskoðun landsreikninga	229200.00	282614.20
4. Til ríkisstjórnarinnar	387300.00	465400.93
5. Dómgæzla og lögreglustjórn	1019600.00	1606482.74
6. Læknaskipun og heilbrigðismál	585515.00	627153.00
7. Til samgöngumála	4301030.00	5281811.04
8. Til kirkju- og kennslumála	1616375.00	1965948.78
9. Til visinda, bókmennta og lista	291910.00	393349.26
10. Til verklegra fyrirtækja	1697110.00	1884154.80
11. Til almennrar styrktarstarfsemi	997350.00	917420.49
12. Eftirlaun og styrktarfé	253216.25	243276.73
13. Óviss útgjöld	100000.00	182596.48
14. Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10000.00	25250.17
15. Heimildargreiðslur		357003.81
16. Greiðslur samkv. lögum, fjáráukalögum og þingsályktunum		1846523.43
Samtals	12821744.25	18189862.20

55

19. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

56

19. júní

L Ö G

um viðauka við og breyting á lögum nr. 68 14. nóv. 1917, um áveitu á Flóann.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni heimilast að gefa eftir skuld þá, sem stofnað hefir verið til vegna áveitu á Flóann, að öðru en því, er í lögum þessum segir, og með þeim skilmálum, er þar greinir.

2. gr.

Hver jarðeigandi á áveitusvæðinu, sem njóta vill ívilnunar laga þessara, skal greiða áveituskatt, er nemi 1 krónu á hektara áveitulands hans í 30 ár. Áveituskattur þessi skal tryggður með lögveði í jörðinni og hafa forgangsrétt fyrir öllum samningsbundnum veðskuldum, enda skal kvöðin innfærð í veðmálabækur sýslunnar.

3. gr.

Í stað þess að greiða áveituskatt samkv. 2. gr. skal landeiganda heimilt að láta land af hendi upp í áveitukostnað í eitt skipti fyrir öll. Heimild þessi er þó því skilyrði bundin, að nægilega mikið land fáist samfelldt frá einni eða fleiri jörðum til stofnunar nýbýlis, að dómi þeirra, er falin er framkvæmd laganna samkv. 11. gr.

4. gr.

Nú er land tekið samkv. ósk landeiganda upp í greiðslu á áveitukostnaði, sbr. 3. gr., og skal það þá þannig gert, að af hverjum 8 hekturum áveitulands fær rikissjóður 2 hektara, en 3 hektara, ef beutiland er tekið í staðinn. Heimilt er þó atvinnumálaráðherra að víkja frá þessu hlutfalli, ef sérstök ástæða þykir til með tilliti til gæða landsins og legu.

5. gr.

Hafi landeigandi gert mannvirki á hinu tekna landi, svo sem flóðgarða o. s. frv., skal meta þau til verðs á móti landi og taka þeim mun minna land, er mannvirkjunum nemur. Mat mannvirkjanna skal fara fram samkv. ákvæðum jarðræktarlaganna um mat á mannvirkjum til landskuldargreiðslu.

6. gr.

56

19. júní

Þar, sem svo stendur á, að landi jarðar eða torfu hefir verið skipt milli fleiri ábúenda eða eigenda, en óhentugt þykir að taka land upp í áveitukostnað í réttum hlutföllum við skiptin, skal heimilt að taka land án tillits til skiptanna. En fari svo, að einn landeigandi eða notandi verði harðara úti en annar við landtökuna, skulu ný landskipti þegar fara fram samkvæmt landskiptalögum.

7. gr.

Jafnóðum og lokið er útmælingu þeirra landa, er tekin kunna að verða upp í áveitukostnað, skulu sett upp greinileg landamerki milli þeirra og aðliggjandi jarða, eftir því sem atvinnumálaráðherra nánar mælir fyrir um. Gera skal uppdrátt af þeim löndum, er ríkissjóður fær.

8. gr.

Nú er land látið upp í áveitukostnað af jörð, sem er í leiguábúð, og breytir það í engu umsömdum leigumála jarðarinnar.

9. gr.

Þangað til öðruvísi verður ákveðið með lögum, skal landsstjórnin, að svo miklu leyti sem unnt er, leigja út lönd þau, er ríkissjóður fær samkvæmt ákvæðum laga þessara. Ábúendur þeirra jarða, sem löndin eru tekin frá, skulu hafa forleigurétt fyrir það verð, er ríkisstjórnin ákveður.

10. gr.

Útmæling landa samkvæmt ákvæðum laga þessara skal fram fara, að svo miklu leyti sem unnt er, sumarið 1933. En verði verkinu eigi lokið á þeim tíma, skal það framkvæmt á sumarmánuðunum 1934.

11. gr.

Búnaðarfélagi Íslands skal falið að annast framkvæmd laga þessara undir yfirstjórn atvinnumálaráðherra, samkv. reglugerð, er hann setur, og greiðist kostnaðurinn úr ríkissjóði.

12. gr.

Lög þessi öðlast gildi nú þegar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

57

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 51 7. maí 1928, um nokkrar breytingar til bráðabirgða á hegningarlöggjöfinni og viðauka við hana.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

4. gr. orðist svo:

Ákvæðin um skilorðsbundna hegningardóma í 1.—4. gr. laga nr. 39 16. nóvember 1907 taka til allra, sem dæmdir eru í allt að 1 árs betrunarhúsvinnu. Fjársektardóma má þó ekki skilorðsbinda að því er sektir snertir, nema dæmt sé eftir hinum almennu hegningarlögum eða viðaukum og breytingum við þau.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og ná til þeirra brota, sem þá eru ódæmd.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

58

19. júní

um breyting á lögum nr. 70 27. júní 1921, um útflutningsgjald.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað orðanna „sild, fóðurmjöli“ í 1. gr. laganna komi: hverskonar salt-
aðri sild, sildarmjöli.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

59

19. júní

um breyting á lögum nr. 36 20. okt. 1917, um stofnun alþýðuskóla á Eiðum og
afhendingu Eiðaeignar til landssjóðs.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

3. gr. laga nr. 36 1917 skal orða svo:

Kennslugreinar skulu vera þessar: Íslenska og íslensk fræði, eitt norður-

- 59 landamál, saga, stærðfræði, náttúrufræði, landafræði, félagsfræði, bókhald, teiknun, söngur, leikfimi, handavinna. Auk þess skulu nemendur eiga kost á tilsögn í ensku.

2. gr.

4. gr. laganna skal orða svo:

Þegar því verður við komið, skal halda fyrirlestránámsskeið við skólann fyrir almenning í nokkra daga nær miðjum vetri. Ennfremur má halda við skólann vornámsskeið, þegar stjórn skólans telur ástæður fyrir hendi. Fastir kennarar skólans skulu skyldir til að kenna við námsskeiðin, hver í sínum greinum.

3. gr.

5. gr. laganna skal orða svo:

Við skólann skal skipaður skólastjóri og tveir kennarar; taka þeir laun eftir 26. gr. laga nr. 71 28. nóv. 1919, um laun embættismanna. Auk þess skal séð fyrir nauðsynlegri stundakennslu, svo og kennslu við námsskeiðin, að svo miklu leyti sem kennslukraftar skólans hrökkva ekki til.

4. gr.

6. gr. laganna skal orða svo:

Skólaárið telst frá 20. október til fyrsta sunnudags í sumri.

5. gr.

Árspróf skal halda að loknu námi hinn fyrra vetur, og burtfararpróf að loknu námi hinn síðara vetur. Þeir, sem lokið hafa námi, fá prófskírteini, er sýni kunnáttu þeirra í öllum skyldunámsgreinum skólans.

6. gr.

Nánari fyrirmæli um starfstilhögun skólans og skipulag getur ráðuneytið sett með reglugerð.

7. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 24 27. júní 1921.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

60

19. júní

um viðauka við lög nr. 79 14. nóv. 1917, um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir 2. málsg. 2. gr. laga nr. 79 14. nóv. 1917 komi tvær nýjar málsgreinar, svo hljóðandi:

Enn er bæjarstjórnnum heimilt að gera samþykktir um lokunartíma sölubúða og sölustaða, þar sem innlendar vörur eða innlendur varningur er hafður á boðstólum, t. d. konfektbúða, og um lokunartíma vinnustofa, sem hafa viðskipti við almenning, svo sem rakarastofur, þótt enginn varningur sé þar seldur.

Þá er og bæjarstjórnnum heimilt að gera samþykktir um takmörkun á vinnutíma sendisveina, er starfa hjá hverskonar verzlunar- eða iðnaðarfyrirtækjum eða skrifstofum. Til að tryggja vinnutíma sendisveina má í samþykkt meðal annars ákveða, að útsendingu á vörum, bréfaburði og innheimtu, er sendisveinar starfa að, skuli lokið eigi síðar en á lokunartíma. Heimilt er að ákveða vinnutíma sendisveina misjafnlega stuttan, eftir aldri þeirra.

2. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 12 7. maí 1928, um viðauka við lög nr. 79 14. nóv. 1917, um samþykktir um lokunartíma sölubúða í kaupstöðum.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

61

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum um dýralækna, nr. 61 3. nív. 1915.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr. í lögum nr. 61 3. nív. 1915 orðist svo:

Dýralæknar skulu fimm, tveir í Sunnlendingafjórðungi, þriðji í Vestfirðinga-
fjórðungi, fjórði í Norðlendingafjórðungi, fimmti í Austfirðingafjórðungi. At-
vinnumálaráðuneytið skipar þá og kveður á um bústað þeirra.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

62

19. júní

L Ö G

um breyting á og viðauka við lög nr. 44 19. maí 1930, um refaveiðar og refarækt.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað orðsins „refarækt“ í fyrirsögn laganna og í fyrirsögn II. kafla þeirra
komi: loðdýrarækt.

2. gr.

13. gr. laganna orðist þannig:

Hver sá, er ætlar að setja á stofn refaræktarþú eða annað loðdýraræktar-

bú, eða stunda refaeldi eða eldi annara loðdýra, hvort heldur til skinnafram-
leiðslu eða til sölu á lifandi dýrum, þarf til þess leyfi sýslunefndar. Það telst
loðdýraræktarbú, þar sem refir eða önnur loðdýr eru alin árlangt, en refaeldi
eða loðdýraeldi, þar sem refir eða önnur loðdýr eru alin skemmri tíma, hvort
sem fleiri eru eða færri.

3. gr.

14. gr. laganna orðist þannig:

Bannað er að geyma refi eða önnur loðdýr, sem að dómi atvinnumála-
ráðherra gætu orðið skaðleg ef þau sleppa úr haldi, öðruvisi en í fulltrygg-
um girðingum eða annari öruggri vörzlu. Nú sleppur slíkt dýr úr vörzlu og
næst ekki. Skal þá eigandi sæta að minnsta kosti 200 kr. sekt fyrir hvert dýr,
sem sleppur.

4. gr.

15. gr. laganna orðist þannig:

Atvinnumálaráðuneytið setur með reglugerð ákvæði um öryggi refagirðinga
og annara loðdýragirðinga, geymslu og flutning dýranna og um lækniseftir-
lit með loðdýraræktarbúum. Hreppstjórar í sveitum og lögreglustjórar í
kaupstöðum skulu hafa sérstakt eftirlit með því, að geymsla refa og annara
loðdýra sé svo örugg sem reglugerð ákveður.

5. gr.

Aftan við 16. gr. laganna komi ný málsg., svo hljóðandi:

Ráðherra getur sett tilsvarendi reglur og segir í þessari grein um út-
flutning annara loðdýra, eftir því sem ástæða kann að þykja til.

6. gr.

Í stað orðanna „refaræktarbú og annað refaeldi“ í 17. gr. laganna komi:
loðdýraræktarbú og annað loðdýraeldi.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

8. gr.

Þegar lög þessi hafa verið staðfest, skal fella texta þeirra inn í lög nr. 44
1930 og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

63

19. júní

L Ö G

um ráðstafanir út af fjárþröng hreppsfélaga.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Hreppsfélag, sem er í svo mikilli fjárþröng, að það telur sér ekki fært að standa í skilum, getur snúið sér til atvinnumálaráðherra um aðstoð eftir lögum þessum, ef ætla má, að ekki greiðist úr í náinni framtíð.

2. gr.

Beiðni um aðstoð, sem í 1. gr. getur, skulu fylgja nákvæmar skýrslur um eignir og skuldir hreppsfélags, hvern arð eignir gefa, hvaða veðbönd hvíla á þeim, hvernig skuldum er fyrir komið, af hverju þær stafa, hve mikið af þeim er fallið í gjalddaga, hversu þær eru tryggðar og annað, sem telst skipta máli, er athuga skal nákvæmlega fjárhag hreppsfélags.

Ennfremur skal fylgja beiðni afrit af síðustu skattskrá og niðurfjöfnunarskrá og greinargerð hreppsnefndar um, hverjar aðalástæður séu til fjárþrotanna.

3. gr.

Nú hefir ráðherra borizt beiðni samkvæmt 2. gr., en hann telur fjárhag hreppsfélagsins þannig, að það geti uppfyllt skyldur sínar án aðstoðar, og synjar hann þá um aðstoðina og færir rök fyrir.

4. gr.

Nú hefir ráðherra borizt beiðni samkvæmt 2. gr., sem hann telur bera með sér, að svo sé ástatt um hreppsfélagið sem í 1. gr. getur, og skipar hann þá mann til þess að vera til aðstoðar hreppsfélagi eftir því, sem lög þessi mæla fyrir.

5. gr.

Aðstoðarmaður hreppsnefndar, sem um ræðir í 4. gr., skal kynna sér nákvæmlega allan hag hreppsfélags og athuga nákvæmlega í samráði við hreppsnefnd, hvort fjárhagsörðugleikunum verði af létt með því að draga úr gjöldum eða auka tekjur eða hvorttveggja. Telji aðstoðarmaður það fært án þess að vanræktar séu skyldur hreppsfélags eða íbúum þess íþyngt um of, skal hann bera málið undir hreppsnefnd og senda það síðan ráðherra ásamt tillögum sín-

um og hreppsnefndar. Ráðherra sker þá úr, hvort fylgja skuli tillögum aðstoðarmanns að nokkru eða öllu leyti eða hvort hreppnum skuli látin í té frekari aðstoð eftir lögum þessum. 63 19. júní

6. gr.

Nú verður ekki bót ráðin á fjárhagsörðugleikum hreppsfélags með þeim hætti, sem í 5. gr. getur, og skal þá aðstoðarmaður reyna að koma á samkomulagi milli hreppsnefndar og skuldheimtumanna hreppsfélags um greiðslu skulda með eða án greiðslufrests og með eða án eftirgjafar eða vaxtalækkunar. Í þeim tilgangi getur aðstoðarmaður kallað saman skuldheimtumenn eða umboðsmenn þeirra þar sem hentast þykir. Á fundi þeim skal liggja fyrir nákvæm skýrsla eins og segir í 2. gr. Ef samkomulag næst milli aðilja á fundinum eða á annan hátt, er málinu lokið.

7. gr.

Nú heppnast aðstoðarmanni ekki að koma á samkomulagi samkvæmt 6. gr., en hann telur, að hreppsfélag geti uppfyllt þá skilmála, sem í boði voru, og skal þá bera málið undir ráðherra eftir reglum 5. gr., og sker hann úr.

8. gr.

Ef samkomulag hefir ekki náðst samkvæmt 6. gr. og málið er ekki útkljáð samkvæmt 7. gr., skal aðstoðarmaður í samráði við hreppsnefnd semja yfirlit yfir þau gjöld, sem hreppsfélag getur komizt af með minnst, og þær tekjur, sem fært þykir að afla eftir gildandi lögum, án þess að íbúum þess sé íþyngt um of. Yfirlit þetta, með umsögu hreppsnefndar, sendir aðstoðarmaður skuldheimtumönnum hreppsfélags, þeim er það varðar, í ábyrgðarbréfi, svo og þeim, sem í ábyrgð kunna að vera, ásamt tillögum sínum um, hversu skuli fara um þann hluta skuldanna, sem yfirlitið sýnir, að ekki getur orðið greiddur eins og þá er ástatt.

9. gr.

Í tillögum eftir 8. gr. getur aðstoðarmaður lagt til:

- a) eftirgjöf skulda að nokkru eða öllu leyti,
- b) greiðslufrest um ákveðinn tíma,
- c) vaxtalækkun eða brottfall vaxta,

allt eftir því, sem hann telur óhjákvæmilegt með hliðsjón af fjárhag hreppsfélags.

Í tillögunum skal farið eftir 82.—89. gr. skiptalaga 12. apríl 1878 að því leyti, sem þær eiga við. Skuldir við önnur hreppsfélög teljast ekki forgangs-skuldir, nema veð sé fyrir.

10. gr.

Nú er skuld tryggð með veði, og skal þá selja veðið eftir fyrirmælum 87. gr. skiptalaga 12. apríl 1878, eins fljótt og við verður komið og áður aðstoðarmaður gerir tillögur eftir 8. og 9. gr. Ráðherra getur, ef aðstoðarmaður leggur það til,

- 63** krafizt þess, að veðið verði lagt hreppsfélaginu út fyrir hæsta boð, sem uppboðs-
 19. júní ráðandi tekur gilt, og þá einnig ákveðið greiðsluskilmála, enda verði uppboðs-
 andvirðið tryggt með veði í eigninni og ábyrgð sýslusjóðs.

Þegar svo stendur á sem segir í þessari grein, greiðast hvorki innheimtulaun af söluandvirði né gjöld til sýslusjóðs.

Fasteignir hreppsfélags, sem ætlaðar eru til almennra afnota, skulu virtar af 2 mönnum, og nefnir veðhafi, sem hlut á að, annan, en hreppsfélag hinn, en vilji veðhafi ekki nefna virðingarmann, skal ráðherra gera það. Verði ágreiningur um matsverðið, sker ráðherra úr, og skal þá með samskonar skilyrðum og áður segir hreppsfélaginu afhent fasteignin fyrir það verð.

Það, sem umfram er veðskuldir, ákveðnar samkvæmt því, er í greininni segir, er heimilt að strika út í veðmálabók.

11. gr.

Nú samþykkja skuldheimtumenn, sem ráða yfir meiri hluta skulda, sem tillögur aðstoðarmanns ná til, að ganga að því, sem í tillögunum greinir, og er það þá bindandi fyrir hina skuldheimtumennina. Atkvæðisrétt eiga þeir einir, sem úrslit atkvæðagreiðslunnar snertir fjárhagslega.

Skuldheimtumenn, sem ekki hafa komið svari sínu til aðstoðarmanns áður 3 mánuðir eru liðnir frá því hann afhenti tillögur sínar á póst, teljast samþykkja þær.

12. gr.

Nú fæst ekki fullnægjandi samþykki skuldheimtumanna samkvæmt 11. gr., og sendir þá aðstoðarmaður skjöl málsins til ráðherra ásamt skýringum sínum. Ráðherra leggur síðan úrskurð á málið, að fengnum nánari upplýsingum, ef hann telur þeirra þörf.

13. gr.

Í úrskurði þeim, sem í 12. gr. getur, er ráðherra heimilt að ákveða:

- a) að skuldir skuli gefnar eftir að nokkru eða öllu leyti,
- b) að skuldir skuli greiðast á ákveðnum fresti,
- c) að vextir skuli lækka eða falla niður,

allt eftir því, sem hann telur óhjákvæmilegt með hliðsjón af fjárhag hreppsfélags.

Ákvörðun þá, sem um ræðir í a-lið þessarar greinar, má ráðherra þó því aðeins gera, að

- a) skrifstofustjórinn í atvinnumálaráðuneytinu, sýslumaður hreppsfélags, er hlut á að, og hagstofustjórinn telji, að hinnar eftirgefna skuldir séu að mestu eða öllu leyti tapaðar með hliðsjón af gjaldgetu og framtíðarhorfum, enda sé ekki framfar gengið í eftirgjöfum en embættismenn þessir eru sammála um að leggja til,
- b) ríkissjóði sé gert að greiða allt að 10% af hinu eftirgefna,
- c) hlutaðeigandi sýslusjóði sé gert að greiða helming móts við ríkissjóð af hinu

eftirgefna, nema ráðherra telji, að fengnum upplýsingum, fjárhag sýslu- **63**
félags svo þróngan, að greiðslan verði því til verulegs hnekks.

19. júní

14. gr.

Eignir hreppsfélags verða ekki teknar til gjaldþrotaskipta.

15. gr.

Aðför eða kyrrsetning getur ekki farið fram hjá hreppsfélagi, sem leitað hefir aðstoðar eftir lögum þessum. Þó má veðhafi í fasteign gera aðför.

16. gr.

Meðan stendur á ákvörðunum þeim, sem lög þessi ráðgera, ber aðstoðarmanni og hreppsnefnd, að viðlagðri ábyrgð að lögum, að sjá um, að í fjármál-efnum hreppsfélags sé ekkert aðhafzt, sem rýri möguleika skuldheimtumanna til að fá greiðslu. Fyrir því má ekki inna af hendi önnur gjöld en þau, sem þarf til að halda uppi lögboðinni starfsemi svo að sæmilegt sé, eða samningsbundnar greiðslur af fasteignaveðslánum og forgangsskuldum.

17. gr.

Þóknun aðstoðarmanna hreppsfélaga eftir lögum þessum greiðir ríkissjóður eftir reikningi, sem ráðherra úrskurðar.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um breyting á vegalögum, nr. 41 4. júní 1924.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. gr. laganna skal orða svo:

Þjóðvegir eru þessir:

A. Um Suðurland:

1. *Suðurlandsvegur*: Frá Reykjavík um Ölfus, Flóa og Holt austur yfir brú á Ytri-Rangá. Um Rangárvelli, Landeyjar, Eyjafjöll, Sólheimasand og Mýrdal til Víkur. Um Mýrdalssand, Skaftártungu, yfir Eldhraun, um Síðu, Fljótshverfi, Skeiðarársand, Örafi, Breiðamerkursand, Suðursveit, Mýrar, um Hóla í Nesjum, um Almannaskarð og Lón að Lónsheiði.
2. *Þingvallabraut*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar nálægt Köldukvísl til Þingvalla.
3. *Geysisvegur*: Frá Þingvöllum um Laugardal til Geysis.
4. *Biskupstungnabraut*: Frá vegamótum hjá Ingólfsfjalli um Grimsnes og Biskupstungur hjá Vatnsleysu að vegamótum Geysisvegar hjá Múla.
5. *Eyrarbakkevegur*: Frá Selfossi að Eyrarbakka.
6. *Laugardalsvegur*: Frá vegamótum Biskupstungnabrautar hjá Svínavatni að vegamótum Geysisvegar hjá Laugarvatni.
7. *Skeiða- og Hreppavegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar í Flóa, norðan Flatholts upp Skeið og Hrunamannahrepp að vegamótum Gullfossvegar vestan við Hvítárbrú á Brúarhlöðum.
8. *Gullfossvegur*: Frá vegamótum Biskupstungnabrautar hjá Tungufljóti til Gullfoss.
9. *Gnúpperjavegur*: Frá vegamótum Skeiðavegar sunnan Laxár um brú á Kálfá að vegamótum hjá Þjórsárholti.
10. *Landvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar hjá Meiri-Tungu í Holtum upp Land að Múla.
11. *Fljótshlíðarvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar hjá Garðsauka inn Fljótshlíð að Hlíðarenda.
12. *Hafnarbraut*: Frá Höfn í Hornafirði á Suðurlandsveg hjá Hólum.
13. *Reykjanesbraut*: Frá Reykjavík um Hafnarfjörð til Keflavíkur.

14. *Vífilsstaðavegur*: Frá vegamótum Hafnarfjarðarvegar til Vífilsstaða. 64
 15. *Útvarpsstöðvarvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar fyrir innan Reykjavíkur að Útvarpsstöð á Vatnsendahæð. 19. júní
 16. *Þykkvabæjarvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar fyrir vestan Ægisíðu að fyrirhuguðu brúarstæði á Hólsá.

B. Um Vesturland:

1. *Vesturlandsvegur*: Frá vegamótum hjá Ártúni við Elliðaár um Mosfellssveit og Kjalarnes, kringum Hvalfjörð, yfir Ferstikluháls, um Svínadal, um Hestháls, þvert yfir Borgarfjörð sunnan við Grímsá, yfir Hvítárbrú hjá Hvítárvöllum og á vegamót Borgarnesbrautar norðan við Gufá. Um Norðurárdal, Bjarnadal, Sökkólfssdal, Miðdal, Búðardal, Svínadal, kringum Gilsfjörð, yfir Geiradal, um Þorskafjarðarheiði og Langadal að Arnagerðareyri.
2. *Hafnarfjallsvegur*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar hjá Ferstiklu út með Hvalfirði, um Leirársveit og Andakil á vegamót Vesturlandsvegar hjá Hvítárvöllum.
3. *Akranesvegur*: Frá Akranesi inn að vegamótum Hafnarfjallsvegar hjá Lambhaga.
4. *Borgarnesbraut*: Frá Borgarnesi að vegamótum Vesturlandsvegar norðan Gufár.
5. *Borgarfjarðarbraut*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar hjá Haugum um Stafholtstungur yfir Hvítárbrú á Kálffossi.
6. *Stykkishólmsvegur*: Frá vegamótum fyrir ofan Borgarnes um Mýrar, um Kerlingarskarð og Helgafellssveit til Stykkishólms.
7. *Ólafsvíkurvegur*: Frá vegamótum Stykkishólmsvegar austan við Straumfjarðará um Staðarsveit og Fróðarheiði til Ólafsvíkur.
8. *Hellusandsvegur*: Frá Ólafsvík um Ennisdal til Hellusands.
9. *Laxárdalsvegur*: Frá vegamótum sunnan Laxár um Laxárdal og Laxárdalsheiði að vegamótum Strandavegar utan Borðeyrar.
10. *Strandavegur*: Frá vegamótum við Hrútafjarðará um Borðeyri, út með Hrútafirði, um Stíkuháls, meðfram Bitrufirði, um Bitruháls, Kollafjörð, Hólmavík, Steingrímsfjarðarheiði að vegamótum Vesturlandsvegar á Þorskafjarðarheiði.
11. *Steinadalsvegur*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar hjá Brekku í Gilsfirði um Steinadal og Steinadalsheiði að vegamótum Strandavegar í Kollafirði.
12. *Vestfjarðavegur*:
 - a. Frá Ísafirði um Breiðadalsheiði inn fyrir Önundarfjörð um Gemlufallsheiði að Gemlufalli við Dýrafjörð.
 - b. Frá Þingeyri um Brekkudal að Rafnseyri.
 - c. Frá Bíldudal um Hálfðán fyrir Tálknafjarðarbotn um Mikladal til Geirseyrar við Patreksfjörð.
13. *Bolungavíkurvegur*: Frá Ísafirði um Hnífsdal til Bolungavíkur.

C. Um Norðurland:

1. *Norðurlandsvegur*: Frá vegamótum hjá Dalsmynni í Norðurárdal, um Holtavörðuheiði, Hrútafjörð og Hrútafjarðarháls yfir Miðfjarðará hjá Reykjum, um Línakradal, Auðunnarstaðaháls, um Viðidalssárbrú hjá Lækjamóti, um Gljúfurárbrú hjá Miðhópi, yfir Vatnsdalsárbrú hjá Hnausum, um Blöndubré hjá Blönduósi, um Langadal og Stóra-Vatnsskarð. Yfir Skagafjörð um Norðurárdal, Öxnadalshéiði, Öxnadal, Delamörk og Kræklingahlið til Akureyrar. Yfir Vaðlaheiði, um Ljósavatnsskarð, Fljótsheiði og Aðalreykjadal til Húsavíkur. Um Reykjaheiði, Kelduhverfi að vegamótum austan við Jökulsárbrú nálægt Ferjubakka.
2. *Hvammstangabraut*: Frá Hvammstanga að vegamótum hjá Stóra-Ósi.
3. *Miðfjarðarvegur*: Frá vegamótum sunnan Melstaðar að Litlu-Tungu.
4. *Vesturhópsvegur*: Frá vegamótum Norðurlandsvegar hjá Vatnshorni að Vesturhópsvatni móts við Breiðabólstað.
5. *Vatnsdalsvegur*: Frá Vatnsdalshólum að Undirfelli.
6. *Svinvetningabraut*: Frá Blönduósi að Svinavatni.
7. *Skagastrandarvegur*: Frá Blöndubré við Blönduós til Skagastrandar.
8. *Siglufjarðarvegur*: Frá Hofsósi um Sléttuhlið og Fljót til Siglufjarðar.
9. *Sauðárkróksvegur*: Frá Sauðárkróki að vegamótum austan við Viðimýri.
10. *Hofsósvegur*: Frá Sauðárkróki um Héraðsvatnabryr og Hegranes, Viðvíkursveit, um brú á Hjaltadalsá, um Óslandshlið til Hofsóss.
11. *Eyjafjarðarbraut*: Frá vegamótum sunnan Akureyrar að Saurbæ ásamt brautinni að Kristneshæli.
12. *Dalvíkurvegur*: Frá Dalvík um brú á Svarfaðardalsá hjá Árgerði um Árskógsströnd og Arnarneshrepp, um brú á Hörgá hjá Möðruvöllum að vegamótum Norðurlandsvegar á Moldhaugahálsi.
13. *Mývatnssveitarvegur*: Frá Breiðamýri um Mývatnshéiði að Skútustöðum.
14. *Tjörnesvegur*: Frá Húsavík kringum Tjörnes að vegamótum Norðurlandsvegar hjá Lóni í Kelduhverfi.
15. *Kópaskers- og Raufarhafnarvegur*: Frá vegamótum austan við Jökulsá í Axarfirði um Kópaskerskaupþún, yfir Melrakkaslétu um Blikalón og Raufarhöfn, um Hálsa, hjá Svalbarði, um Þistilfjörð til Þórshafnar.

D. Um Austurland:

1. *Austurlandsvegur*: Frá vegamótum Norðurlandsvegar austan við Jökulsárbrú í Axarfirði, um Hólsfjöll hjá Grímsstöðum, hjá Möðrudal, um Möðrudalsöræfi, um Jökuldal hjá Skjöldólfsstöðum, um Jökulsárbrú hjá Fossvöllum, um Hróarstungu, um Lagarfljótsbrú hjá Egilsstöðum, um Velli og Skriðdal, um Breiðdalshéiði, um Breiðdal, hjá Eyðölum, um Strætishvarf, um Berufjarðarströnd til Djúpavogs. Um Geithellnahrepp yfir Lónshéiði.
2. *Stranda- og Vopnaffjarðarvegur*: Frá Þórshöfn þvert yfir Langanes um

Strandir, Sandvíkurheiði, Vopnafjörð, Hellisheiði og Jökulsárhlið að vegamótum Austurlandsvegar vestan við Jökulsárbrú hjá Fossvöllum.

64
19. júní

3. *Úthéraðsvegur*: Frá vegamótum Fjarðarheiðarvegar austan við Eyvindararbrú, um Eiðapinghá og Hjaltastaðapinghá að Óshöfn.
4. *Upphéraðsvegur*: Frá Lagarfljótsbrú vestan Fljóts að Brekku í Fljótsdal.
5. *Fjarðarheiðarvegur*: Frá vegamótum Austurlandsvegar hjá Egilsstöðum um Fjarðarheiði til Seyðisfjarðar.
6. *Fagradalsbraut*: Frá vegamótum Austurlandsvegar hjá Egilsstöðum um Fagradal til Reyðarfjarðarkauptúns.
7. *Eskifjarðarvegur*: Frá Reyðarfjarðarkauptúni til Eskifjarðarkauptúns.
8. *Norðfjarðarvegur*: Frá Eskafirði til Neskaupstaðar.
9. *Fáskrúðsfjarðarvegur*: Frá Fagradalsbraut í Reyðarfirði um Sléttuströnd og Hrossadalsskarð að Búðum í Fáskrúðsfirði.
10. *Mjóaffjarðarvegur*: Frá Fagradalsbraut við Köldukvísl um Eyvindardal, Slenjudal og Mjóafjarðarheiði að Mjóafirði.

2. gr.

Aftan við 3. gr. bætist 2 nýjar málsgreinar, er orðist svo:

Þar, sem mörk kaupstaðar- eða verzlunarlóðar eru ekki ákveðin, úrskurðar ráðherra, hvar þjóðvegur endar.

Nú nær byggð meðfram slíkum vegi út fyrir mörk kaupstaðar- eða verzlunarlóðar, og skal þá ekki telja þjóðveg lengra en þar að, sem byggð telst enda samkvæmt úrskurði ráðherra.

3. gr.

1. málsgrein 8. gr. skal orða svo:

Sýslunefndir hafa, undir yfirumsjón vegamálastjóra, umsjón og stjórn þeirra vegagerða og þess viðhalds, sem kostað er af sýslusjóði eða sýsluvegasjóði; fela má sýslunefnd oddvita sínum umsjón með tilteknum vegagerðum, eða sýslunefndarmanni eða hreppsnefndum umsjón með sýsluvegagerð, hverjum í sínum hreppi, og ber þeim, sem umsjón er falin, að ráða til þann verkstjóra, sem hæfur er til þess starfa. Skyld er sýslunefndum að hlíta ráðum vegamálastjóra um framkvæmd vegagerða.

4. gr.

Aftan við síðari málsgrein 11. gr. skal bæta:

Þar, sem enginn skurður er meðfram vegi, má girðingu ekki setja nær miðju vegar en 4 metra og ekki reisa hús nær en 8 metra, nema sérstök heimild komi til.

5. gr.

12. gr. skal orða svo:

Ríkissjóður kostar umbætur og viðhald þjóðvega. Skulu þeir gerðir akfærir svo fljótt sem fé er veitt til í fjárlögum. Nú verður álitid gagnlegt að

- 64 19. júní gera einhvern þjóðvegarkafla akfæran, og má þá, þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi, gera það að skilyrði, að hlutaðeigandi sveitarfélög eða sýslufélög leggi fram tiltekinn hluta alls vegagerðarkostnaðar.

6. gr.

13. grein skal orða svo:

Stjórn vegamála ákveður, hvaða fjallvegir skuli gerðir akfærir. Aðrir fjallvegir skulu gerðir reiðfærir og varðaðir svo sem nauðsyn ber til. Greiðist kostnaður við þá úr ríkissjóði.

7. gr.

Aftan við 36. gr. bætist ný málsgrein, er orðist svo:

Hvergi má festa upp auglýsingaspjöld meðfram alfaravegum utan kaupstaða og kauptúna, eða setja upp auglýsingar á annan hátt, nema um opinberar tilkynningar sé að ræða.

Heimilt er þó þeim, sem býr við alfaraveg, að auglýsa þar atvinnurekstur sinn.

8. gr.

30. gr. orðist svo:

Brýr skal gera samkvæmt lögum nr. 32 23. júní 1932.

9. gr.

Aftan við 44. gr. komi ný málsgrein, er orðist svo:

Þyki vegamálastjórninni ástæða til að halda akfærum kafla þjóðvegarméð snjómokstri að vetrarlagi, má telja þann kostnað með viðhaldi vegarins.

10. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi númin lög nr. 57 19. maí 1930.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

12. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu, skal fella texta þeirra inn í meginmál laga nr. 41 4. júní 1924 og gefa þau út svo breytt sem vegalög.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

65

19. júní

um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

I. KAFLI

Orðaskýringar og almenn ákvæði.

1. gr.

Í lögum þessum hafa orð þau, er nefnd eru hér á eftir, þá merking, sem tilfærð er við hvert þeirra.

„Útlönd“ merkir öll lönd önnur en Ísland.

„Skip“ tekur yfir sérhvert fljótandi far.

„Aðkomuskip“ er hvert skip, sem hér kemur að landi, ef það annaðhvort síðast hefir lagt út frá útlöndum eða á leið sinni tekið við mönnum eða farangri frá öðru skipi, er síðast hefir lagt út frá útlöndum. Er skipið aðkomuskip þar til það hefir fengið heilbrigðisvottorð á íslenskri höfn.

„Sóttgæzluskirteini“ merkir skirteini gefið út af heilbrigðisyfirvaldi því, er í hlut á, um það, hvort nokkur erlend eða önnur sérstaklega tilgreind næm sótt gangi á brottfararstaðnum eða þar í nánd.

„Erlendar sóttir“ tekur yfir pest (pestis), austurlenzka kóleru, (cholera asiatica), bólusótt (variola), dílasótt (typhus exanthematicus), blóðkreppusótt (dysenteria tropica) og gula hitasótt (febris flava).

„Heilbrigðisvottorð“ merkir vottorð, er aðkomuskip fær hjá sóttgæzlumanni á komustað sínum hér við land, þess efnis, að ekkert sé því til fyrirstöðu samkvæmt lögum þessum, að mönnum eða farangri frá skipinu sé hleypt í land á höfnum á Íslandi.

„Sóttgæzlumaður“ er sá maður í hafnarstað á Íslandi, er samkvæmt lögum þessum skal skoða sóttgæzluskirteini aðkomuskipa og veita þeim heilbrigðisvottorð.

„Höfn“ merkir löggilta höfn, þar sem sóttgæzlumaður er (5. gr.).

„Farangur“ tekur yfir alla lausa muni í skipi, líka afla.

„Bannaður farangur“ merkir farangur, sem ráðherra hefir bannað með auglýsingu að flytja inn vegna sótthættu, eða þá bundið hann vissum skilyrðum (21. gr.).

65

19. júní

2. gr.

Skipstjóri á skipi, sem fer frá útlöndum til Íslands og ætlar sér að hafa samband við land eða landsbúa, en tekur ekki með sér sóttgæzluskirteini, skal kynna sér, hvort alvarlegir, næmir sjúkdómar ganga á brottfararstaðnum eða þar í nánd um það leyti, sem hann leggur af stað, og vera við því búinn að láta í té skriflega yfirlýsingu þar að lútandi samkvæmt 8. gr.

3. gr.

Ekkert aðkomuskip má, nema tilneytt sé, hleypa mönnum eða farangri í land, né hafa annað samband við land eða landsbúa, annarsstaðar en á höfnunum, sbr. 7. gr.

4. gr.

Íslensk skip skulu ekki utan hafna, hvorki innan landhelgi né utan, taka við mönnum né farangri úr aðkomuskipum, hleypa mönnum út í slík skip né hafa önnur mök við þau eða menn úr þeim, nema tilneydd séu.

II. KAFLI

Sóttvarnarnefndir og sóttvarnarhús.

5. gr.

Sóttvarnarnefnd skal vera í hverjum kaupstað og á hverjum löggiltum verzlunarstað hér á landi.

Í kaupstöðum skulu í nefndinni vera bæjarfógeti (í Reykjavík tollstjóri), héraðslæknir og einn maður, er bæjarstjórnin kys úr sínum flokki. Bæjarfógeti (í Reykjavík tollstjóri) er formaður nefndarinnar og sóttgæzlumaður.

Á öllum öðrum stöðum skal í nefndinni vera sýslumaður, hafi hann aðsetur þar á staðnum, héraðslæknir og einn maður, er sýslunefnd kys, búsettur þar. Hafi sýslumaður eigi aðsetur á verzlunarstaðnum, skal umboðsmaður hans þar koma í hans stað. Sýslumaður eða umboðsmaður hans er formaður nefndarinnar og sóttgæzlumaður.

Sóttvarnarnefndir skulu sjá um, að lögum þessum sé hlýtt.

Hafnsögumönnum, hreppstjórum, bæjar- og sveitarstjórnnum er skylt að aðstoða sóttvarnarnefndir við skyldustörf þeirra.

Sóttvarnarnefndir og héraðslæknar skulu við framkvæmdir þessara laga, jafnan þegar unnt er, leita sem nánastra leiðbeininga landlæknis. Þegar um meiri háttar ráðstafanir er að ræða, skal, ef við verður komið, leita fyrirfram samþykkis ráðherra, og einkum, ef um er að ræða ráðstafanir samkvæmt ákvæðum 3. og 4. málsg. 8. greinar, 13.—17., 19. og 20. greinar, en tilkynna skal annars tafarlaust allar þess háttar ráðstafanir, sem gerðar eru án slíks samþykkis.

Ráðherra setur að öðru leyti reglur um störf sóttvarnarnefnda

6. gr.

65

19. júní

Í Reykjavík skal vera sóttvarnarhús fyrir allt landið, sóttvarnarhús ríkisins, er sé jafnan til taks með öllum útbúnaði til þess að taka við sjúkum mönnum frá aðkomuskipum, ef þörf gerist að sóttkvía þá. Sóttvarnarnefndin í Reykjavík skal hafa umsjón yfir húsinu, annast viðhald á því og öllum útbúnaði þess, og ráða þjónustufólk eftir þörfum, er jafnan sé til taks.

Héraðslæknirinn í Reykjavík annast lækningu þeirra sjúklinga, sem hafðir eru í sóttvarnarhúsinu, nema ráðherra skipi til þess annan lækni.

Ráðherra setur reglur um afnot sóttvarnarhússins.

III. KAFLI

Almenn ákvæði um varnir gegn næmum sjúkdómum.

7. gr.

Nú vill aðkomuskip hleypa mönnum eða farangri á land á höfn eða hafa önnur mök við land eða menn úr landi, sbr. 3. gr., og skal það þá biðja þess, að sóttgæzlumaður (eða í kaupstöðum fyrir hans hönd tollgæzlumaður eða lögregluþjónn) komi út að skipinu eða út í skipið. Gerir skipstjóri sóttgæzlumanni grein fyrir heilsufari manna á skipinu og leggur fyrir hann sóttgæzluskirteini þess, ef til er. Á undan sóttgæzlumanni má enginn fara út í skipið úr landi né frá öðrum skipum, nema hafnsögumaður, ef nauðsyn krefur, og enginn má fara úr skipinu, ekki heldur hafnsögumaður né sóttgæzlumaður, engan farangur setja á land né í önnur skip, og engin mök hafa við land eða menn úr landi fram yfir það, sem leiðir af ákvæðum 8. greinar, fyrr en skipstjóri hefir fengið heilbrigðisvottorð samkvæmt 8. grein.

8. gr.

Nú leggur skipstjóri á aðkomuskipi fram fullgilt sóttgæzluskirteini, og er þess eigi getið í því, og heldur eigi kunnugt eða grunað á annan hátt, að á brottfararstað skipsins hafi gengið alvarlegur, næmur sjúkdómur. Skal þá sóttgæzlumaður þegar veita skipinu heilbrigðisvottorð, ef skipstjóri lýsir því yfir fyrir honum, að í skipinu séu eigi eða hafi verið á leiðinni menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á að væru næmir, og að hann viti ekki til, að skipið geti verið sóttmengað á annan hátt.

Hafi skipið ekkert eða ekki fullgilt sóttgæzluskirteini, skal sóttgæzlumaður engu að síður að jafnaði tafarlaust veita því heilbrigðisvottorð, ef skipstjóri lætur honum í té skriflega yfirlýsingu upp á æru og samvizku um, að honum sé ekki kunnugt um, að á brottfararstaðnum hafi gengið neinn alvarlegur næmur sjúkdómur, að á skipinu séu eigi eða hafi verið, hvorki á brottfararstaðnum né á leiðinni, menn með sjúkdóma, er grunur gæti leikið á, að væru næmir, eða lík manna, sem dánir séu úr næmum sjúkdómum, og að hann viti ekki til, að skipið geti verið sóttmengað á annan hátt.

65 Ef þess er getið í sóttgæzluskírteini skipsins, eða kunnugt eða grunað á
 19. júní annan hátt, að alvarlegur næmur sjúkdómur hafi verið á brottfararstaðnum, ef sjúkir menn eru eða hafa verið á skipinu á leiðinni, eða lík, og grunur er á, að um næman sjúkdóm sé eða hafi verið að ræða, eða grunur er um sóttmengun skipsins á annan hátt, svo og ef framburður eða vottorð skipstjóra er á einhvern hátt tortryggilegt, þá má eigi veita heilbrigðisvottorð fyrr en héraðslæknir hefir rannsakað skipið og úrskurðað, að heilbrigðisvottorð megi gefa. Nú reynist erlend sótt í skipinu, og skal þá farið með það samkv. ákvæðum IV. kafla þessara laga, en ef um annan næman sjúkdóm er að ræða, sem opinberum vörnum er beitt við samkv. lögum um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma, eða héraðslæknir telur ástæðu til að beita slíkum vörnum, skal farið með skipið samkv. ákvæðum þeirra laga og ekki veita því heilbrigðisvottorð fyrr en þær ráðstafanir hafa verið gerðar, að öruggt þykir, að sjúkdómurinn berist ekki í land eða breiðist út.

Læknisrannsókn á skipi og þeim, er á því eru, skal jafnan fram fara svo fljótt sem auðið er, og öllum sóttvarnarráðstöfunum skal, eftir því sem unnt er, haga svo, að skipinu verði til sem minnstrar tafar og trafala. Sé héraðslæknir eigi viðstaddur, er sóttvarnarnefnd heimilt að fela öðrum lækni rannsókna. Sé enginn læknir viðstaddur, skal skipstjóra gefinn kostur á að leita annarar hafnar, þar sem læknir býr. Ef einangra þarf sjúklinga af skipinu, en tómerki eru á að gera það á staðnum, er heimilt að vísa skipinu til næstu hafnar, þar sem einangrun er framkvæmanleg, en þó því aðeins, að sjúklingum sé eigi hætta búin af þeim flutningi. Ef skipið er sóttkvíð, er skipstjóra heimilt að velja sér höfn til að liggja á, að svo miklu leyti sem það kemur ekki í bága við nauðsynlega læknisrannsókn og lækniseftirlit.

Þegar skip strandar, skal sá, er ræður fyrir björguninni, sjá um, að farið sé eftir fyrirmælum greinar þessarar og 7. greinar, að svo miklu leyti, sem því framast verður við komið.

9. gr.

Ráðherra getur veitt herskipum, sem hafa lækni, þá tilslökun á ákvæðum 7. og 8. greinar, sem ráðlegt þykir og gerlegt eftir atvikum.

IV. KAFLI

Sérstök ákvæði um varnir gegn erlendum sóttum.

10. gr.

Í hvert sinn er áreiðanleg vitneskja er fengin um, að einhver erlend sótt hafi gert vart við sig einhversstaðar í útlöndum, og ástæða er til að ætla að sóttin geti borizt þaðan til Íslands, gefur ráðherra út auglýsingu um, að sjúkdómur sá sé talinn ganga á þessum stað, og ef svo virðist, sem eigi sé beitt fulltryggum vörnum gegn því, að sóttin breiðist út þaðan, á stöðum þar í nánd, svo víða sem ástæða þykir til.

Þessu skal þó eigi beitt, ef aðeins ein manneskja eða örfáar hafa sóttina og eigi er ástæða til að ætla, að hún muni breiðast út. **65**

19. júní

Ráðherra gefur aftur út auglýsingu um, hvenær ráðstöfunum þessum skuli hætt.

11. gr.

Þá er svo ber til:

- 1) að skip kemur frá eða hefir á leið sinni haft viðskipti við stað, sem auglýsing er gefin út um samkvæmt 10. grein, eða stað, sem getið er um í sóttgæzluskirteini skipsins, eða á annan hátt er vissa fyrir eða grunur á, að erlend sótt gangi á;
- 2) að skip á leið sinni hefir átt mök við skip, sem á eru eða hafa verið sjúkir menn eða dauðir, og vissa er fyrir eða grunur á, að um erlenda sótt sé eða hafi verið að ræða;
- 3) að á skipi eru eða hafa verið á brottfararstað þess eða á leiðinni sjúkir menn eða dauðir, og ástæða er til að ætla, að um erlenda sótt sé eða hafi verið að ræða, eða vissa fyrir eða grunur á, að skipið sé á annan hátt alvarlega mengað erlendri sótt,

skal skipið, þá er það kemur í landhelgi við Ísland, eða ef það ætlar til íslenzkrar hafnar, undir eins og land er í sýn, draga gula sóttvarnarveifu upp á framsiglihúni, og ef gul veifa er ekki til á skipinu, þá hvíta veifu, og skal veifan vera uppi þangað til skipið er komið aftur út fyrir landhelgi, eða hefir tekið íslenzka höfn og fengið þar heilbrigðisvottorð. Ef skipið hefir senditæki, skal það sem fyrst senda ráðherra skeyti með tilkynningu um, hversu ástatt sé fyrir því og hvar og hvenær það sé væntanlegt að landi.

12. gr.

Ef svo er ástatt fyrir skipi sem sagt er í 11. gr. 1) og 2), er skipinu frjálst að taka hverja höfn sem vill.

Sé aftur á móti svo ástatt, sem sagt er í 11. gr. 3), má skipið ekki leita hafnar annarsstaðar en í Reykjavík, nema það sé til neytt.

13. gr.

Þangað til rannsókn héraðslæknis hefir fram farið og leyfi hefir verið gefið til þess að hafa samgöngur við land, skal skip, sem svo er ástatt um sem segir í 11. gr., afkvíað, og má engum, sem á skipinu er, hleypa úr því á land, og ekki heldur má neinn fara úr landi eða öðrum skipum út í það, nema í embættiserindum. Þeir, sem hafa verið úti í skipinu, eru háðir þeim sóttthreinsunarfyrirmælum, sem sóttvarnarnefnd eða héraðslæknir setur þeim, og má, ef þörf gerist, láta þá sæta sömu meðferð og þá, er komið hafa á skipinu.

14. gr.

Ef læknir finnur engan mann á skipinu sjúkan eða dauðan af erlendri sótt og skipstjóri lætur í té skriflega yfirlýsingu upp á æru sína og samvizku

65 um, að á leiðinni hafi ekki verið í skipinu menn með sjúkdóma, er grunur gæti
 19. júní leikið á að væru erlendar sóttir, að hann viti ekki til, að skipið geti verið meng-
 að af þeim á annan hátt, og ennfremur að enginn bannaður farangur sé í því,
 skal þá, ef framburður eða vottorð skipstjóra er á engan hátt tortryggilegt,
 veita skipinu heilbrigðisvottorð, ef 5—14 dagar, eftir því um hverja sótt er að
 ræða, eru liðnir frá því er skipið hafði síðast mök við sóttmengað byggðarlag
 eða skip, enda sé ekkert því til fyrirstöðu vegna hinna almennu ákvæða um
 næma sjúkdóma, sbr. 8. gr.

Nú er þessi frestur ekki útrunninn, og skal þá sóttvarnarnefnd, ef þörf
 gerist, sóttkvía skipið, þar til sá tími er liðinn, er á vantar. Að þeim tíma liðn-
 um skal veita skipinu heilbrigðisvottorð, ef enginn hefir sýkt á því af erlendri
 sótt, meðan það var sóttkvíað. Ef skipið er herskip, þá þarf héraðslæknir ekki
 að skoða skipið, ef skipslæknir lætur honum í té skýrslu um heilsufar á skip-
 inu. Þær sóttvarnarreglur, er slíku skipi eru settar samkvæmt þessari eða eft-
 irfarandi greinum og byggðar eru á greindri skýrslu, skulu birtar foringja
 skipsins.

15. gr.

Nú kemur það upp, að á skipinu hafa á brottfararstaðnum eða á leiðinni
 verið sjúkir menn eða dauðir, og er ástæða til að ætla, að um erlenda sótt hafi
 verið að ræða, eða þá að á skipinu er bannaður farangur eða grunur um, að
 skipið sé á einhvern hátt mengað erlendum sóttum, og má þá ekki leyfa nein-
 ar samgöngur við land, fyrr en skipið hefir verið tryggilega sótthreinsað og
 bönnuðum farangri lógað, þeim er eigi hefir auðið verið að sótthreinsa í skip-
 inu. Að því búnu skal farið eftir ákvæðum undanfarandi greinar.

16. gr.

Nú kemur það í ljós við læknisrannsókn, að annaðhvort eru á skipinu sjúk-
 ir menn eða dauðir, og ástæða er til að ætla, að um erlenda sótt sé eða hafi
 verið að ræða eða skipið sé á annan hátt alvarlega mengað erlendri sótt, og
 skal þá, ef unnt er, vísa skipinu tafarlaust til Reykjavíkur, og láta lækni fara á
 því, ef þörf gerist. Nú er slíkt skip komið til Reykjavíkur, og skal þá sóttvarn-
 arnefndin þar annast um það, um leið og hún að öðru leyti heldur skipinu al-
 veg afkvíuðu, 1) að sjúkir menn, þar með taldir smitberar, séu fluttir í sótt-
 varnarhúsið, 2) að lík séu flutt í land og jarðsett eða brennd, 3) að skipið sé
 sótthreinsað eins og með þarf, 4) að lógað sé bönnuðum farangri, sem ekki er
 unnt að sótthreinsa í skipinu, 5) að dýrum, sem í skipinu kunna að vera og
 breitt geta út sjúkdóminn, sé eytt eða þau gerð skaðlaus, og 6) að allir ósjúkir
 skipverjar og farþegar séu einangraðir annaðhvort úti á skipinu eða í sérstöku
 húsi á landi, þar til 5—14 dagar eru liðnir frá því, er skipið var sótthreinsað
 eða þeir fluttir í land.

Ef ekki er unnt að vísa skipinu til Reykjavíkur eða þess ekki þörf að dómi
 ráðherra, skal sóttvarnarnefndin fara með skipið þar sem það er statt eftir á-

kvæðum þessarar greinar að svo miklu leyti sem unnt er eða eftir nánari fyrir- **65**
mælum ráðherra.

19. júní

17. gr.

Þegar um skip er að ræða, sem ætluð eru til fólksflutninga, eða skip, sem virðast vera óheilnæm vegna óþrífnaðar eða af öðrum ástæðum, má fara með þau eftir ákvæðum 16. greinar, þótt önnur skilyrði fyrir því séu ekki fyrir hendi. Ef mikill rottugangur er í skipum eða önnur óþrífadýr, má og gera sérstakar ráðstafanir til varnar því, að þau berist í land eða til að eyða þeim í skipunum. Aldrei má þó vísa skipi, sem hreinsa þarf aðeins vegna óþrifa eða óþrífadýra, lengra en til næstu hafnar þar sem slík hreinsun er framkvæmanleg.

18. gr.

Ráðherra setur reglur um sóttgreinsun á skipum og farangri.

Það er skylt, ef sóttvarnarnefndin æskir þess, að af skipsins hálfu sé látinn í té við sóttgreinsun þess og einnig við eyðingu rotta eða annara óþrífadýra allur sá vinnukraftur og önnur aðstoð, sem skipinu er auðið.

19. gr.

Þegar skip á að leita hafnar í Reykjavík samkvæmt 12. gr. 2. mgr., en hefir neyðzt til að leita hafnar annarsstaðar, skal sóttgæzlumaður á þeim stað tafarlaust kalla saman sóttvarnarnefndina, og skal hún fara með skipið samkvæmt ákvæðum undanfarinna greina, að svo miklu leyti sem framast unnt er.

Nú er brýn nauðsyn að veita skipinu hjálp tafarlaust, áður en læknir er kominn, og skal þá sóttgæzlumaður annast hjálpina, og skal hún, ef þess er kostur, veitt án þess, að nokkur maður fari á land úr skipinu eða úr landi út í skipið.

20. gr.

Um strandað skip og bannaðan farangur á því gerir næsta sóttvarnarnefnd eða lögreglustjóri þær ráðstafanir, er með þarf, að svo miklu leyti sem auðið er, samkvæmt ákvæðum undanfarinna greina.

Reki skip á land eða bannaðan farangur, sem ætla má að sé frá stað, þar sem erlend sótt gengur, skal það látið kyrrt liggja, eftir að því hefir verið bjargað undan sjó með mestu varkárni, þangað til lögreglustjóri hefir látið fram fara rannsókn og ákveðið, hvernig með það skuli fara. Ef telja verður hið bjargaða sóttmengað, skulu björgunarmenn einangraðir á hæfilegan hátt samkvæmt meginreglum undanfarinna greina.

21. gr.

Ráðherra er heimilt, þegar hann gefur út auglýsingu samkvæmt 10. gr., að banna það jafnframt eða binda skilyrðum, að fluttar séu til landsins frá hinum sóttgrunaða stað þær tegundir farangurs, sem nánar verða tilgreindar í auglýsingunni.

65

19. júní

22. gr.

Nú gengur influenza einhversstaðar í útlöndum og er þar mjög útbreidd eða illkynjuð, og er ráðherra þá heimilt að gefa út auglýsingu um þá sótt eftir því sem ákveðið er í 10. grein um aðrar erlendar sóttir, og sé eins ástætt um einhverja aðra næma sótt, sem eigi er talin með erlendum sóttum í lögum þessum, má með konungsráðgjafi ákveða, að ákvæðunum í þessum kafla skuli beitt.

Ef svo mikil hættu stafar af einhverri þesskonar sótt, er síðast ræðir um, að ekki tjáir að fresta ráðstöfunum gegn henni, getur ráðherra fyrirskipað þessar ráðstafanir, en leita skal þó konungsráðgjafa tafarlaust.

V. KAFLI

Kostnaðarákvæði, refsíákvæði o. fl.

23. gr.

Fyrir venjulegt sóttvarnareftirlit samkvæmt lögum þessum skal greiða af skipum, sem ná 60 smálestum, 4 krónur, sem eru frá 60 upp að 100 smálestum, 6 kr., og 10 kr. af skipum, sem eru yfir 100 smálestir, auk kostnaðar við flutning sóttgæzlumanns út í skipið.

Gjöld þessi renna í sérstakan sjóð, sóttvarnarsjóð, sem vera skal í vörslum fjármálaráðherra.

24. gr.

Sóttvarnarhús ríkisins í Reykjavík skal útbúa, halda við og endurnýja á kostnað sóttvarnarsjóðs. Sömu leiðis skal greiða úr sóttvarnarsjóði allan legukostnað sjúklinga í húsi þessu, eða annarsstaðar, þar sem þeir kunna að verða einangraðir samkvæmt lögum þessum, útfararkostnað framliðinna og allan annan kostnað, sem af lögum þessum leiðir, meðan tekjur hans hrökkva, en síðan úr ríkissjóði, að því undanteknu, er hér greinir:

- a. Skipið skal ávallt greiða gjald það, sem nefnt er í 23. gr., svo og kostnað við flutning út í skipið og í land aftur. Einnig aukreitis jafnhátt gjald til læknis fyrir skoðunargerð hans, ef hann er tilkvaddur samkvæmt lögum þessum, ennfremur fyrir ferð hans eða ferðir út í skipið samkvæmt gjaldskrá héraðslækna, svo og flutningskostnað hans og dagpeninga, 20 krónur á sólarhring, ef þörf gerist að hann sé sóttkvíaður vegna skoðunargerðarinnar, þangað til þeirri sóttkvíun er lokið.
- b. Fiskiskip, önnur en héraðs, skulu greiða allan þann kostnað, sem annars fellur á sóttvarnarsjóð. Hið sama er og um önnur útlend skip, ef þau hafa ekki ætlað sér á íslenska höfn og álitíð verður, að þau hafi einungis komið þar vegna veikinda eða til þess að ganga þar undir sóttkvíun.
- c. Um greiðslu kostnaðar vegna sóttkvíunar sjúklinga með sóttir, aðrar en erlendar, fer í samræmi við lög um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúk-

dóma. Skip, önnur en hérland, skulu þó ætíð skyld að greiða allan þann kostnað fyrir skipshafnir sínar. 65

19. júní

- d. Þann kostnað, sem leiðir af lögum þessum, er skip-stranda, skal greiða af strandfénu, að svo miklu leyti sem það hrekkur til.
- e. Fari einhver í banni laga þessara út í skip, sem eiga að hafa uppi sóttvarnarveifu, skal hann sjálfur greiða allan kostnað, er af því kann að hljótast, að svo miklu leyti sem efni hans hrökkva til. Skal taka kostnað þann lögtaki, ef þörf gerist.
- f. Úr sóttvarnarsjóði eða ríkissjóði verður ekki greiddur sá kostnaður, er leiðir af töfum skipa samkv. lögum þessum, hvorki útgerðinni, skipverjum né farþegum, ekki heldur skaðabætur fyrir tjón á skipum eða farangri, né fyrir atvinnuspjöll, er leiða kann af framkvæmd laganna.

Unz safnast hefir í sóttvarnarsjóð svo að nægi til viðunandi endurnýjunar á núverandi sóttvarnarhúsi ríkisins í Reykjavík, er ráðherra heimilt að greiða úr ríkissjóði allan kostnað, sem leiðir af lögum þessum.

25. gr.

Hvert það skip, sem afgreitt er hér á landi, á heimting á að fá hjá sóttgæzlumanni skirteini um það, hvort nokkur erlend sótt eða annar alvarlegur næmur sjúkdómur gangi á brottfararstaðnum eða í grenndinni. Sóttgæzluskirteini þetta veitist ókeypis.

Hver sá, er sóttkvíaður hefir verið, á heimting á eftir afstaðna sóttkvíun að fá vottorð um það. Skipstjóri á heimting á samskonar vottorði fyrir skip sitt, þegar sóttkvíun þess er löglega afstaðin. Vottorð þessi veitast ókeypis.

26. gr.

Ákvæði þessara laga ná til hverskonar loftfara á sama hátt og til skipa, eftir því sem við getur átt. Til skipstjóra svarar loftfarsstjóri. Gjöld (sbr. 23. og 24. gr.) af 1—2 hreyfla flugvélum skulu vera sem af skipum undir 60 smálestum, af 3 hreyfla flugvélum og þar yfir sem af skipum frá 60 og upp að 100 smálestum og af loftskipum sem af skipum yfir 100 smálestir.

27. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara eða fyrirskipunum þeim, sem gefnar eru úr samkvæmt þeim, varða sektum frá 50—2000 kr., ef þyngri hegning er eigi við lögð eftir almennum lögum. Þegar gefin hefir verið út auglýsing samkvæmt 10. gr. og sérstakar varnir upp teknar gagnvart erlendri sótt, varða brot gegn ákvæðum laganna þar að lútandi fangelsi eða 100—5000 kr. sektum, ef miklar málsbætur eru. Sektirnar renna í sóttvarnarsjóð.

Farangur þann, sem reynt hefir verið að flytja inn eða fluttur hefir verið inn gegn banni, útgefnu samkvæmt lögum þessum, skal gera upptækan. Ef eigi þarf að lóga honum, rennur ágóðinn í sóttvarnarsjóð.

Með mál, sem rísa út af brotum á lögum þessum, skal farið sem opinber lögreglumál.

65

19. júní

28. gr.

Lög nr. 34 6. nóv. 1902, um varnir gegn því, að næmir sjúkdómar berist til Íslands, lög nr. 34 27. júní 1925, um breyting á þeim lögum, lög nr. 24 11. júlí 1911, um sóttgæzluskirteini skipa, og lög nr. 31 20. júní 1923, um læknisskoðun aðkomuskipa, eru úr gildi numin, og önnur ákvæði, er fara kynnu í bága við þessi lög.

29. gr.

Lög þessi skal prenta á íslenzku, dönsku, þýzku, ensku og frönsku, svo stórt upplag, að nægilega mörg eintök verði send íslenzkum ræðismönnum í öðrum löndum, og eitt eintak fengið hverju sóttvarnarskyldu skipi.

30. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

66

19. júní

L Ö G

um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Það er almenn skylda að gæta sem mestrar varúðar við hverskonar næmum sjúkdómum og gera sér allt far um að sýkja hvorki sjálfa sig né aðra, að svo miklu leyti sem framkvæmanlegt er og þýðingu hefir.

Læknum og þeim, sem með lækningar fara, svo og öðrum heilbrigðisstarfsmönnum, er sérstaklega skylt, hverjum í sínum verkahring, að vekja athygli á sýkingarhættum og gefa ráð og leiðbeiningar hér að lútandi.

Skylt er hlutaðeigendum jafnan að hlýða fyrirmælum læknis um nauðsyn

legar, viðurkenndar og venjulegar ráðstafanir til varnar gegn sóttnæmisútbreiðslu frá sjúklingi, er hann hefir til meðferðar.

66
19. júní

2. gr.

Héraðslæknar skulu, hver í sínu umdæmi, undir umsjón landlæknis og ráðherra, sjá um opinberar varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma samkvæmt lögum þessum. Fari svo, að hlutaðeigandi héraðslæknir geti eigi leyst það starf að hendi, er lög þessi leggja honum á herðar, skal ráðherra sjá um, að einn eða fleiri læknar verði settir honum til aðstoðar.

Skyldir eru sýslumenn, bæjarfógetar (í Reykjavík lögreglustjóri), hreppsstjórar, svo og sveitarstjórnir og heilbrigðisnefndir, ef til eru, að veita héraðslæknum hjálp við framkvæmd hinna opinberu sóttvarna.

Ráðherra gefur út almennar reglur fyrir því, hvernig haga skuli opinberum vörnum gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma.

3. gr.

Ætíð skal beita opinberum vörnum gegn þessum sjúkdómum: pest, austurlenzkri kóleru, bólusótt, dílasótt, blóðkreppusótt og gulri hitasótt.

Ráðherra getur fyrirskipað, að opinberum vörnum skuli og beita gegn öðrum næmum sjúkdómum, svo sem influenzu, mislingum, skarlatssótt, barnaveiki, kikhósta, taugaveiki, blóðsótt, hettusótt, heilasótt og mænusótt, þegar þessar sóttir eru skæðar, þegar líklegt þykir, að hefta megi hættulega útbreiðslu þeirra með opinberum vörnum en ekki án slíkra varna, eða þegar aðrar sérstaklega knýjandi ástæður eru fyrir hendi.

4. gr.

Í hvert sinn er einhver sá sjúkdómur kemur upp, er nefndur er í 1. málsg. 3. gr., skal hlutaðeigandi héraðslæknir þegar í stað beita hinum almennu sóttvarnarreglum, en tilkynna það landlækni jafnskjótt.

Telji héraðslæknir nauðsyn til bera að beita hinum almennu sóttvarnarreglum að meira eða minna leyti gegn öðrum næmum sjúkdómum samkvæmt 2. málsg. sömu gr., ber hann málið undir landlækni og biður fyrirmæla ráðherra. Ef héraðslæknir telur svo aðkallandi að beita hinum almennu sóttvarnarreglum að meira eða minna leyti, að hverskonar töf sé hættuleg, er honum heimilt að gera það til bráðabirgða, án þess að leita til þess heimildar fyrirfram, en tilkynna skal hann landlækni jafnskjótt ráðstafanir sínar.

Um varnir gegn berklaveiki, holdsveiki og kynsjúkdómum fer eftir sérstökum lögum.

5. gr.

Nú hafa verið teknar upp opinberar sóttvarnir samkvæmt lögum þessum, og kveður þá ráðherra nánar á um það, hverjar ráðstafanir skuli gera til að hefta útbreiðslu sjúkdómsins. Þegar þau fyrirmæli hafa verið lögð fyrir hlutaðeigandi héraðslækni, hagar hann sóttvörnunum samkvæmt þeim þang-

- 66 að til öðruvísi verður fyrir mælt af ráðherra. Ef héraðslæknir telur nauðsyn-
 19. júní legar breytingar á tilhögun sóttvarnanna, leggur hann tillögur sínar þar að
 lútandi fyrir landlækni og bíður nýrra fyrirmæla ráðherra. Ef héraðslæknir
 telur breytingarnar svo aðkallandi, að hverskonar töf sé hættuleg, er honum
 heimilt að framkvæma þær til bráðabirgða, enda séu varnirnar eftir sem áður
 í samræmi við hinar almennu sóttvarnarreglur, en tilkynna skal hann land-
 lækni jafnskjótt ráðstafanir sínar.

6. gr.

Þegar ástæða er til að ætla, að maður hafi dáið úr einhverjum þeim sjúk-
 dómi, sem annaðhvort er skylt eða nauðsynlegt að beita opinberum vörnum
 við samkvæmt lögum þessum, eða hinn dáni er grunaður um að hafa verið
 smitberi einhvers þess sjúkdóms, getur hlutaðeigandi lögreglustjóri lagt fyrir,
 að rannsaka skuli parta af líkinu eða jafnvel kryfja það, ef þörf er á til þess,
 að ákveðið verði, hvort opinberum vörnum skuli beitt.

7. gr.

Eigi má nota farþegaskip, farþegabifreiðar, farþegalofför eða önnur til-
 svarandi fólksflutningataeki til að flytja sjúklinga með sjúkdómum, né smit-
 bera þeirra sjúkdóma, sem skylt er að beita opinberum vörnum við eða opin-
 berum vörnum er beitt við, nema fylgt sé öllum fyrirmælum um flutning slíkra
 sjúklinga eða smitbera.

Ákvæði þessarar greinar ná jafnan til skarlatssóttar, barnaveiki, taugaveiki
 og heilasóttar, þó að opinberum vörnum sé ekki beitt gegn útbreiðslu þeirra.

8. gr.

Nú kemur sjúkdómur upp á heimili, eða yfirvofandi er, að hann komi
 upp á heimili og auðsætt þykir eða líklegt, að sé einhver af þeim sjúk-
 dómum, sem nefndir eru í 3. gr. 1. eða 2. málsgrein, eða vitað er eða grun-
 samlegt, að einhver heimilismaður sé smitberi einhvers þess sjúkdóms,
 og skal þá húsráðanda þegar skylt að skýra lækni sínum frá því. Ef lækn-
 irinn er ekki hlutaðeigandi héraðslæknir og fellst á, að um slíkan sjúkdóm
 eða smitbera geti verið að ræða, tilkynnir hann það héraðslækninum. Húsráð-
 anda, sem er fjarri lækni, er og heimilt, ef hann kys það heldur, að tilkynna
 sjúkdóminn hreppstjóra eða hreppsnefndarmanni í hreppi sínum, eða skýra þeim
 frá smitberanum, en hann skal þá jafnskjótt láta hlutaðeigandi héraðslækni
 vita. Með heimilismönnum eru einnig taldir aðkomumenn þeir, er hafa þar hús-
 næði eða náttstað um stundarsakir, og þeir, er þar eru í fæði. Nú kemur slíkur
 sjúkdómur eða smitburður upp meðal þeirra, er í nauðungarvist eru á einhverj-
 um stað, eða í sjúkrahúsum, elliheimilum, barnahælum, skólum og líkum stofn-
 unum, og er þá forstöðumanni eða forráðamanni skylt að skýra frá því. Komi
 sjúkdómurinn eða smitburðurinn upp á skipi eða í veri á vertíð meðal skips-
 hafnar, skal skipstjóri eða formaður skýra frá því.

Starfandi læknum er sérstaklega skylt að hafa vakandi auga á næmum sjúkdómum, er ástæða gæti verið til að beita opinberum vörnum við, svo og smitberum slíkra sjúkdóma og tilkynna jafnskjótt hlutaðeigandi héraðslækni, ef þeir verða þeirra varir.

Viti einhver til þess að vanrækt hafi verið að segja héraðslækni frá sjúkdómi eða smitburði samkvæmt þessari grein, skal hann þegar í stað skýra frá því á þann hátt, er að framan er sagt.

Þurfi hreppstjóri eða hreppsnefndarmaður, samkv. grein þessari, að takast ferð á hendur, fær hann kostnaðinn endurgreiddan úr sveitarsjóði eftir reikningi, er hreppsnefndin samþykkir.

9. gr.

Nú er eigi unnt að hafa sjúkling eða smitbera svo afskekktan á heimili sínu, að óhætt sé við útbreiðslu sótnæmisins, og er þá héraðslækni heimilt, í samræmi við ákvæði 3. og 4. gr., að láta flytja hann á sjúkrahús eða eitthvert annað hús, er til þess er hentugt og hægt er að fá. Er sjúklingur eða smitberi skyldur að vera þar, þangað til hættulaust er að flytja hann eða láta hann fara þaðan, enda fái hann þar hæfilega læknishjálp og aðhjúkrun. Heimilt er og að fara eins að, þá er rannsaka skal vafasöm sjúkdómstílfelli eða smitburð. Við flutning sjúklingsins eða smitberans skal þess gætt, að svo vel fari um hann sem unnt er, án þess að hætt sé við sótnæmisútbreiðslu.

10. gr.

Ef sjúklingur eða smitberi er ekki fluttur frá heimili sínu, getur lögreglustjóri eða hreppstjóri eftir fyrirmælum héraðslæknis, í samræmi við ákvæði 3. og 4. gr., takmarkað samgöngur milli heimilis hans (húss eða bæjar) og annara heimila, eða bannað með öllu utanheimilismönnum að koma á heimilið, og einnig heimamönnum að fara á annara manna heimili. Þegar samgöngur eru takmarkaðar, skal, ef þörf er á, setja mann af öðru heimili til að líta daglega eftir hinu sýkta heimili og annast nauðsynlega aðflutninga, en skylt er að gera það, ef samgöngur eru með öllu bannaðar. Banna má og að flytja af sýktu heimili muni og matvæli, einkum mjólk og mjólkurafurðir.

Á sama hátt getur héraðslæknir takmarkað eða bannað sölu varnings, sem sötthætta getur stafað af, einnig verzlunum, svo sem matvælabúðum, brauðbúðum og mjólkurbúðum, ennfremur veitingar á gistihúsum og veitingastöðum.

Matvælakaupmenn, matsalar, veitingamenn, brauðsalar og einkum mjólkursalar eru skyldir til, ef krafizt verður vegna framkvæmda þessara laga, að láta í té skrá yfir viðskiptamenn sína, að svo miklu leyti, sem þeir eru þeim kunnir. Einnig eru menn skyldir að gefa sig fram, sem viðskipti hafa haft við slíkan ákveðinn kaupmann, útsölu mann eða veitingamann, ef héraðslæknir krefst þess með auglýsingu.

11. gr.

Nú hefir sjúkdómur, er opinberum vörnum er beitt við, gert vart við sig á heimili, þar sem eru börn eða aðrir nemendur, er ganga í skóla, eða smitberi slíks sjúkdóms hefst þar við, og mega þá nemendurnir ekki sækja skólann fyrr en ekki er hætt við sóttnæmisútbreiðslu frá þeim, að álitu héraðslæknis eða samkvæmt úrskurði ráðherra. Þessa skal og jafnan gætt um skarlatssótt, barnaveiki, taugaveiki, heilasótt og mænusótt, þó að opinberum vörnum sé ekki beitt gegn þeim, og um næmar sóttir yfirleitt, nema þær séu svo útbreiddar orðnar, að þýðingarlaust teljist.

Um skólakennara gildir hið sama að þessu leyti og nemendur.

12. gr.

Í byggðarlagi, þar sem sjúkdómur gengur, er opinberum vörnum er beitt við, svo og í nærsveitunum, getur lögreglustjóri eða hreppstjóri, eftir fyrirmælum héraðslæknis í samræmi við ákvæði 3. og 4. gr., skipað, að loka skuli skólum, jafnt almennum skólum sem skólum einstakra manna, bannað almenna mannfundi og opinberar skemmtisamkomur (kvikmyndasýningar, leiksýningar, samsöngva, dansleiki, hlutaveltur o. s. frv.), aðrar samkomur (brúðkaupsveizlur, innanfélags skemmtanir o. s. frv.), þar sem margir koma saman í sama húsi, svo og messugerðir og líkfylgdir.

Á sama hátt getur lögreglustjóri eða hreppstjóri lokað verzlunum, svo sem matvælabúðum, brauðbúðum og mjólkurbúðum, ennfremur gistihúsum og veitingastöðum.

13. gr.

Þegar mjög mikil hætta vofir yfir, getur lögreglustjóri, eftir fyrirmælum héraðslæknis í samræmi við ákvæði 3. og 4. gr., skipað fyrir, að afkvía skuli sýkta kaupstaði, kaптún, þorp eða sveitir eða hluta þeirra, svo og önnur stór svæði, og skal hann annast nauðsynlegar ráðstafanir um samgöngubannið.

Nú óskar bæjarstjórn þess, sýslunefnd eða hreppsnefnd, fyrir hönd kaupstaðar, sýslu eða hrepps, að afkvía kaupstaðinn, sýsluna eða hreppinn eða hluta þeirra, til þess að ekki berist þangað hættulegur faraldur. Getur þá ráðherra, ef ástæða virðist til, heimilað afkviunina og falið lögreglustjóra framkvæmdirnar í samráði við hlutaðeigandi héraðslækni. En þegar svo stendur á, skal allur kostnaður við þær ráðstafanir greiddast úr hlutaðeigandi sveitarsjóði eða sýslusjóði.

14. gr.

Nú hefir verið beitt sóttvarnarráðstöfunum gegn grunuðum taugaveikismitbera eða öðrum grunuðum smitbera, og á hann þá kröfu á, að hann verði rannsakaður til hlitar og úr því skorið, ef unnt er, hvort grunurinn er á rökum byggður. Á sama hátt á taugaveikissmitberi, eða annar smitberi, sem sóttvarnarráðstöfunum hefir verið beitt gegn, kröfu á að fá þá læknishjálp, sem til þess þarf, að hann verði, ef unnt er, losaður við smitburðinn.

Ráðherra er heimilt að semja um að veita viðvarandi taugaveikissmitbera

eða aðstandendum slíks smitbera, og eins þó að aðeins sé um grun að ræða, sem ekki verður hnekk, styrk úr ríkissjóði um lengri eða skemmri tíma, gegn því að smitberanum verði tryggilega ráðstafað, svo að sýkingarhætta stafi ekki af honum.

66

19. júní

15. gr.

Skýlt er mönnum að þola, að fram fari sótthreinsun á sjálfum þeim, á búslóðum þeirra, húsum og bæjum, einnig á skipum og öðrum farartækjum, svo og á lausum munum, þar er verið hefir einhver af sjúkdómum þeim, er nefndir eru í 3. gr., 1. og 2. málsg., eða smitberar slíkra sjúkdóma, og þá endranær, er héraðslæknir fyrirskipar það í samræmi við þessi lög.

Sé það miklum umsvifum og erfiðleikum bundið að hreinsa lausa muni, má láta brenna þá eða eyða þeim á annað hátt, en skaðabætur skulu greiddar eiganda.

Til þess að hafa sótthreinsanir á hendi skal héraðslæknir ráða sótthreinsunarmenn, fleiri eða færri innan héraðs síns, og setur þeim umdæmi. Hann veitir hverjum sótthreinsunarmanni næga tilsögn til starfans, og semur við hann um ákveðna borgun fyrir hverja sótthreinsun eftir reglum, sem ráðherra setur.

Nú fær héraðslæknir engan hæfan mann til að taka að sér sótthreinsun fyrir hæfilega borgun, og getur hann þá leitað aðstoðar sýslumanns eða bæjarfógeta (í Reykjavík lögreglustjóra), sem er heimilt að skipa eftir tillögum héraðslæknis hvern þann mann, er honum sýnist, á aldrinum 25—50 ára, til þess að hafa á hendi sótthreinsun innan síns hrepps eða kaupstaðar í 3 ár. Ef sá, er þannig er skipaður sótthreinsunarmaður, þykist ekki geta haft starfann á hendi sökum heilsubrests eða annara orsaka, getur ráðherra leyst hann frá að gegna þessum starfa, telji hann ástæður hans á rökum byggðar. Verði ekki samkomulag um hæfilega borgun fyrir hverja sótthreinsun, ákveður ráðherra borgunina.

Heimilismönnum er skýlt að annast endurgjaldslaust alla þá vinnu við sótthreinsunina, sem þeir geta af hendi leyst og sótthreinsunarmaður þarf með og heimtar. Þeim er og skýlt að leggja til ókeypis heitt vatn og kalt, eldivið og sæpu eftir þörfum, en ekki önnur efni, sem til sótthreinsunar þarf.

Ráðherra sér um, að ætíð séu fyrirbyggjandi á kostnað ríkissjóðs hjá læknum nægar birgðir af efnum þeim, sem þarf til sótthreinsunar samkvæmt lögum þessum.

16. gr.

Allan kostnað við opinberar ráðstafanir samkvæmt lögum þessum (sbr. þó 15. gr. 5. mgr.) skal greiða úr ríkissjóði, nema þar sem sérstaklega er tekið fram, að hann skuli greiða úr sveitarsjóði eða sýslusjóði (8. gr. 4. málsg., og 13. gr. 2. málsg.). Þar á meðal skal greiða úr ríkissjóði kostnað allan við flutning sjúkra manna og ferðakostnað smitbera af heimili á sjúkrahús eða annað, svo og fyrir dvöl þeirra þar samkvæmt 9. gr., þar með talin aðhjúkrun, lyf og læknishjálp, ennfremur ferðakostnað smitbera til rannsóknar eða lækninga samkvæmt 14. gr., svo og allan kostnað við rannsóknina og læknishjálpinu, þar með talinn dvalarkostnaður á sjúkrahúsi.

66 Ráðherra er og heimilt að láta greiða úr rikissjóði að meira eða minna leyti
 19. júní kostnað við læknishjálp, aðhjúkrun og eftirlit með sjúklingum í heimahúsum, þegar um sjúkdóm er að ræða, sem opinberum vörnum er beitt við, og ætla má, að slíkt sé nauðsynlegt til að hefta útbreiðslu sjúkdómsins.

Ríkissjóður greiðir ekki þann kostnað, sem leiðir af því, er ferðir manna eða farartækja eru hindraðar samkvæmt lögum þessum, né heldur skaðabætur fyrir þau atvinnuspjöll, er leiða kann af framkvæmd þeirra.

17. gr.

Brot gegn lögum þessum eða gegn almennum eða sérstökum fyrirskipunum samkvæmt þeim varða fangelsi eða sektum, 50—5000 krónum, nema hærri hegning sé ákveðin í almennum lögum.

Ef maður hefir einhvern þann sjúkdóm, sem um ræðir í 3. gr. 1. málsg., eða er smitberi slíks sjúkdóms, eða maður hefir dvalið á heimili, þar sem einhver af þeim sjúkdómum gengur, eða slíkur smitberi dvelur, þá skal hann jafnan, er hann kemur á önnur heimili, á skip eða í önnur fólksflutningatæki, láta húsráðanda, skipstjóra eða forráðamann vita. Sama gildir um þá sjúkdóma, sem taldir eru í 2. málsg. sömu greinar, ef opinberum vörnum er beitt gegn þeim, og einnig án þess um skarlatssótt, barnaveiki, taugaveiki og heilasótt. Nú vanrækir hann þetta, og má þá, auk hegningarinnar, sem ákveðin er í 1. málsg. þessarar greinar, dæma hann til skaðabóta fyrir það, er leiða kann af vanrækslu hans.

Með mál, sem rísa út af brotum á lögum þessum, skal farið sem opinber lögreglumál.

18. gr.

Lög nr. 24 16. nóvember 1907, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma, og lög nr. 14 31. maí 1927, um breyting á þeim lögum, eru úr gildi numin.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalíuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

67

19. júní

um breyting á lögum nr. 10 20. júní 1923, um sýsluvegasjóði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

3. gr. laganna skal orða svo:

Í sýsluvegasjóð skal árlega greiða vegaskatt af öllum skattskyldum fasteignum innan sýslu. Skattur þessi greiðist á manntalsþingi af ábúanda hverrar jarðar, en af eiganda hverrar lóðar og húseignar í kaптúnum. Sýslunefnd ákveður jafnan fyrir eitt ár í senn, hve hár skuli vera það ár vegaskattur af löndum og lóðum, en hann má ekki lægri vera en 2 af hverju þúsundi virðingarverðs samkvæmt fasteignamati og ekki hærri en 6 af þúsundi, nema samþykki atvinnumálaráðherra komi til í hvert sinn. Vegaskattur af húseignum skal jafnan vera helmingi lægri að hlutfallstölu en ákveðið hefir verið af löndum og lóðum.

Þegar ákveðinn er vegaskattur, skal miðað við áætluð gjöld til vegabóta, að viðbætti eyðslu umfram áætlun undanfarið ár, en að frádregnu áætluðu tillagi ríkissjóðs, ef til þess kemur, samkvæmt 8. gr. Með gjöldum til vegabóta teljast vextir og afborganir af lánum, teknum til vegabóta, enda hafi ráðherra samþykkt lánskjörin, að fengnum tillögum vegamálastjóra.

2. gr.

Á eftir 3. gr. laganna kemur ný grein, sem verður 4. gr., svo hljóðandi, og breytist greinatala samkvæmt því:

Vegaskatt er hreppsfélagi heimilt að greiða úr sveitarsjóði að nokkru eða öllu leyti, sé það samþykkt með meiri hluta atkvæða á lögsmætum sveitarfundu, og sé tilkynning þar um komin til sýslumanns fyrir 1. apríl. Gildir sú skipun þangað til fundarsamþykktin er úr gildi numin með sama hætti. Jafnar þá hreppsnefnd skattinum niður með útsvörum, og skal hreppsnefndaroddviti greiða hann sýslumanni á gjalddaga. Nú á einhver fasteign í hreppi eða kaup-túni, aðra en jörð í fastri ábúð eða jarðarhluta, en er þar ekki útsvarsskyldur, eða greiðir þar ekki útsvar eftir sömu reglum og aðrir, og er þá hreppsnefnd heimilt að krefja eiganda um vegaskattinn sem þúsundgjald af eigninni, eftir því, sem hann er ákveðinn að lögum. — Gjald þetta hefir lögtaksrétt.

67

19. júní

8. gr. laganna skal orða svo:

Nú er á einu ári varið meira fé úr sýsluvegasjóði og með framlagi samkv. síðari málsgr. 5. gr. en svarar 2‰ af fasteignaverði landa og lóða og 1‰ af fasteignaverði húsa, og skal þá ríkissjóður greiða á móti því, sem umfram er, sem hér segir: Móts við það framlag, sem svarar til 2‰—4‰ af land- og lóðaverði og 1‰—2‰ af húsaverði, greiðist jafnmikið framlag úr ríkissjóði, en móts við það, sem umfram er, greiðist tvöfalt úr ríkissjóði.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og eru jafnframt úr gildi numin lög nr. 28 31. maí 1927.

5. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella texta þeirra inn í meginmál laga nr. 10 20. júní 1923, um sýsluvegasjóði, og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

68

19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 17 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. málsgr. 1. gr. laganna skal orða svo:

Sjóðir þessir skulu styrktir með árlegu tillagi úr ríkissjóði, er nemi kr. 1,50 fyrir hvern gjaldskyldan mann.

2. gr.

68

19. júní

3. gr. laganna skal orða svo:

Hver gjaldskyldur karlmaður greiðir í sjóðinn 3 kr. á ári, en kvenmaður 1 kr. 50 au.

3. gr.

12. gr. laganna skal orða svo:

Í hverjum kaupstað og hreppi skal á ári hverju að jafnaði, ef verðugir umsækjendur hafa gefið sig fram, úthluta öllu því gjaldi, er gjaldskyldum mönnum ber að greiða það ár í kaupstaðnum eða hreppnum, ennfremur $\frac{2}{3}$ af þeim styrk, sem lagður er til styrktarsjóðsins úr ríkissjóði á árinu, og hálfum vöxtum af styrktarsjóðnum fyrir næsta ár á undan. Ennfremur er bæjarstjórnnum og hreppsnefndum heimilt að bæta við árlegt úthlutunarfé allt að jafnmikilli upphæð úr bæjar- eða sveitarsjóði og til úthlutunar kemur af framlagi ríkissjóðs.

4. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 33 26. okt. 1917, um breyting á lögum nr. 17 9. júlí 1909, um almennan ellistyrk.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

69

19. júní

L Ö G

um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 56 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Skemmtanaskatt samkvæmt lögum nr. 56 1927 skal til ársloka 1934 innheimta með 80% álagi. Þó skulu leiksýningar, hljómleikar og söngskemmtanir innlendra manna undanþegnar álaginu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

70

19. júní

L Ö G

um útflutning saltaðrar síldar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sérhver tunna saltaðrar síldar, sem út er flutt, skal vera auðkennd þannig, að það sjáist, að síldin sé íslensk og á hvern hátt hún er verkuð, ásamt ein-

kennisstöfum eða firmanafni útflytjanda þess, er í hlut á. Nánari ákvæði um þetta skal ráðherra setja með reglugerð.

70
19. júní

2. gr.

Bannað er að afvatna sild, sem áður hefir verið söltuð, ef hún er ætluð til útflutnings.

Heimilt er þó ráðherra, ef brýn nauðsyn ber til, að veita undanþágu frá þessu fyrir ákveðið magn og eina sendingu í senn, enda sé slík sild auðkennd með sérstöku merki, er ráðherra ákveður, og þess getið í farmskjöllum, að um afvatnaða sild sé að ræða.

3. gr.

Brot gegn 1. gr. þessara laga varða sektum frá 50—1000 kr., gegn 2. gr. 1000—10000 kr., og renna þær í ríkissjóð. Mál út af brotum gegn lögum þessum skal farið með sem almenn lögreglumál.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um innlánsvöxtu.

71
19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bankar, sparisjóðir eða aðrar stofnanir, sem rétt hafa til sparisjóðsstarfsemi eða til að taka á móti innlánsfé til ávöxtunar, mega ekki greiða hærri vöxtu af innstæðufé en Landsbanki Íslands greiðir. Gildir þetta jafnt, hvort sem um er

71 að ræða fé í venjulegum viðskiptabókum stofnunarinnar, á innlánssskírteinum, 19. júní hlaupareikningi eða til ávöxtunar á annan sérstakan hátt.

2. gr.

Nú hefir peningastofnun tekið fé til ávöxtunar á innlánssskírteini eða á annan hátt með sérstökum samningi, áður en lög þessi öðlast gildi, með hærri vöxtum en lög þessi leyfa, og skulu þeir þá standa óhaggaðir til næsta gjalddaga, þó eigi lengur en sex mánuði frá því að lög þessi öðluðust gildi.

3. gr.

Lög þessi ná ekki til Söfnunarsjóðs Íslands.

4. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, frá 100—5000 kr. Með mál út af brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1933 og gilda til ársloka 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalíuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

72

L Ö G

19. júní

um breyting á lögum nr. 43 3. nóv. 1915, um atvinnu við vélgæzlu á íslenskum gufuskipum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

2. grein laganna orðist svo:

Sá einn, er öðlazzt hefir vélgæzluskírteini, á rétt til að vera undirvélstjóri á íslenzku gufuskipi með 300 ha. vél (indiceret) og minni.

Skirteinið öðlast sá einn, er:

72

- a. hefir staðizt vélgæzlupróf eða vélstjórapróf í vélstjóraskóla Reykjavíkur.
- b. hefir stundað járnsmíði í 3 ár og verið kyndari í eitt ár eða verið aðstoðarmaður í vél eða vélstjóri með undanþágu í 3 ár og hefir meðmæli smíða þeirra eða vélstjóra, er hann hefir unnið með,
- c. hefir ekki verið dæmdur fyrir nokkurt það verk, er svivirðilegt telst að almenningsáliti.

Ráðherra setur reglugerð um, hvernig vélgæzlukennslunni skuli háttáð og um vélgæzluprófið og prófskilyrði.

2. gr.

3. gr. laganna orðist svo:

Sá einn, er fullnægir skilyrðum þeim, er sett eru í 2. gr. laga þessara, og hefir verið undirvélstjóri á gufuskipi með meira en 75 ha. vél (indiceret) í eitt ár, á rétt til að vera yfirvélstjóri á gufuskipum með 300 ha. vél og minni. Hið sama er um þá, er hafa verið vélstjórar með undanþágu á gufuskipum, ef þeir hafa staðizt próf í vélstjóraskólanum eða vélgæzludeild hans.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um bann við okri, dráttarvexti o. fl.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar samið er um vexti af skuld, en ekki tiltekin upphæð þeirra, skulu
þeir vera 5 af hundraði á ári.

2. gr.

Ef skuld er tryggð með veði í fasteign eða handveði, skal vera frjálst að
taka af henni í ársvexti allt að 6 af hundraði.

3. gr.

Af öðrum skuldum en þeim, er í 2. gr. getur, skal vera frjálst að taka í
ársvexti allt að 8 af hundraði.

4. gr.

Nú er áskilið annað endurgjald fyrir lánveitingu eða umlíðun skuldar en
vextir af henni, og má það aldrei vera hærra en svo, að endurgjaldið alls svari
til þeirrar vaxtahæðar af höfuðstól skuldarinnar, er getur um í 2. og 3. gr.

5. gr.

Þegar skuldari greiðir eigi skuld sína á réttum tíma, er hann skyldur til
frá eindaga skuldarinnar unz hann greiðir hana að greiða skuldareiganda í
dráttarvexti af henni einum meira af hundraði en heimilað er í 1. gr. eða um
hefir verið samið milli aðilja, þó svo, að dráttarvextir fari aldrei meira en
1% fram úr vaxtahæð þeirri, sem getur um í 2. og 3. gr.

6. gr.

Ef samið er um vexti eða annað endurgjald fyrir lánveitingu eða umlíð-
un skuldar, eða dráttarvexti fram yfir það, sem leyfilegt er samkv. lögum þess-
um, eru þeir samningar ógildir, og hafi slíkt verið greitt, ber skuldareiganda
að endurgreiða skuldara þá fjárhæð, sem hann hefir þannig ranglega af hon-
um haft.

Sá, sem áskilur sér vexti eða annað endurgjald fyrir lánveitingu eða um-
líðun skuldar, eða dráttarvexti fram yfir það, sem leyfilegt er samkv. lögum
þessum, svo og sá, sem er milligöngumaður við slíka samninga, skal sæta

sektum, er eigi séu lægri en fjórfaldur og eigi hærri en tuttugu og fimmfaldur 73
 ágóði sá, er ólöglega var áskilinn eða tekinn. Nú verður eigi sannað, hve mikill 19. júní
 sá ágóði var, og skal þá ákveða sektina eftir málavöxtum.

7. gr.

Hafi nokkur maður notað sér bágindi annars manns, einfeldni hans, fákunnáttu eða léttúð eða það, að hann var honum háður, til þess að afla sér hagsmuna eða áskilja sér þá, þannig, að bersýnilegur mismunur sé á hagsmunum þessum og endurgjaldi því, er fyrir þá kom eða skyldi koma, eða hagsmunir þessir skyldu veittir án endurgjalds, skal gerningur sá, er þannig er til kominn, ógildur gagnvart þeim aðila, er á var hallað með honum.

Sama gildir, þótt annar maður en sá, sem gerningurinn var gerður við, eigi sök á misferli því, sem getið er í 1. málsg. þessarar greinar, enda sé þeim, er haginn átti að hafa af gerningnum, það kunnugt eða megi vera það kunnugt.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og frá sama tíma er úr gildi numin tilskipun frá 27. maí 1859, um leiguburð af peningum, og lög frá 7. febr. 1890, um vexti. Önnur lagaákvæði um vexti og dráttarvexti, svo og 232. gr. siglingalaga, nr. 56 30. nóv. 1914, skulu halda gildi sínu.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

um veiting ríkisborgararéttar.

74

19. júní

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
 Vinda og Gauta, hertogi í Slésvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
 Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Ammendrup, Paul Christoffer, klæðskeri í Reykjavík, fæddur í Danmörku.
2. Björn Franzson, stúdent í Reykjavík, fæddur í Noregi.

- 74**
19. júní
3. Brynjólfur Björnsson, stud. polit. í Kaupmannahöfn, fæddur í Danmörku.
 4. Hermannsen, Störker Cedrup, vélstjóri í Vestmannaeyjum, fæddur í Noregi.
 5. Honningsvaag, Petter Matthias, sjómaður á Akureyri, fæddur í Noregi.
 6. Jakobsen, Knud Olai, skósmiður á Þingeyri, fæddur í Noregi.
 7. Jensen, Frede, vefari á Akureyri, fæddur í Danmörku.
 8. Kobbelt, Eduard August, vélasmiður á Siglufirði, fæddur í Þýzkalandi.
 9. Kristensen, Arne, verkamaður í Reykjavík, fæddur í Noregi.
 10. Nielsen, Niels Christian, verkstjóri í Reykjavík, fæddur í Danmörku.
 11. Olsen, Jentoft G. H., lifrarbræðslumaður í Reykjavík, fæddur í Noregi.
 12. Olsen, Simon Andreas, vélstjóri á Ísafirði, fæddur í Noregi.
 13. Pedersen, Hagerup M. S., húsasmiður í Reykjavík, fæddur í Noregi.
 14. Rønning, Johan, rafvirki í Reykjavík, fæddur í Noregi.
 15. Vidnes, Peder R. S. Olsen, verkamaður á Eyrarbakka, fæddur í Noregi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

75
19. júní

L Ö G

um breyting á lögum nr. 40 7. maí 1928 (Jarðræktarlög).

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

14. gr. laganna orðist svo:

Eftir því, sem fé sjóðsins hrekkur til, skal því varið til að styrkja bændur með ákveðnu framlagi, miðað við kaupverð, til að eignast meiri háttar verkfæri til jarðræktar og heimilisnota, svo sem hér segir:

- a. Helmingsframlag veitist til kaupa á hestaverkfærum til jarðvinnslu.
 - b. Þriðjungsframlag veitist til kaupa á heyyinnuvélum og tóvinnuvélum.
- Enginn bóndi getur fengið meira framlag úr sjóðnum en 300 krónur.

Sá, er styrks beiðist, sendir umsókn sína, stilaða til Búnaðarfélags Íslands, 75
stjórn búnaðarfélags þess, sem hann er í, og sér hún þá um útvegum verkfær- 19. júní
anna og greiðslu andvirðis.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

76

um breyting á lögum nr. 43 23. júní 1932, um barnavernd.

19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 10. tölulið 6. gr. laganna bætist: Í Reykjavík er kennslumálaráð-
herra heimilt að skipa einn eftirlitsmann og annan mann til vara, að fengnum
tillögum barnaverndarráðs, og annast hann þá skoðun allra kvikmynda, sem þar
eru sýndar, og úrskurðar, hvort börnum skuli heimill aðgangur að þeim. Úr-
skurð sinn stimplar eftirlitsmaður á hverja mynd, og gildir hann um þá mynd
hvar sem er á landinu. Kvikmyndahús greiðir eftirlitsmanni eða varaeftirlits-
manni þóknun þá, er ráðherra ákveður, fyrir hverja mynd.

2. gr.

Aftan við 6. gr. laganna bætist tveir nýir töluliðir, svo hljóðandi:

11. Í reglugerð, er nefndin setur og ráðherra staðfestir, má setja ákvæði, er
banna í umdæmi nefndarinnar sölu á tóbaki til barna og unglunga innan
16 ára aldurs, banna að setja sælgætis- og tóbaksverzlanir á stofn í nánd
við barnaskóla, leikvelli eða aðra samkomustaði barna, banna umferða-

76
19. júní

sölu sælgætis og tóbaks og takmarka eða banna með öllu einstakar sælgætistegundir, sem talizt geta, beinlínis eða óbeinlínis, hættulegar börnum o. s. frv. Ennfremur má í slíkri reglugerð fela barnaverndarnefndum að hafa eftirlit með sjónleikum, sem börn hafa aðgang að, og að heimila þeim að leggja bann við sýningu á þeim fyrir börn, ef þeim þykir ástæða til.

12. Í reglugerð, er nefndin setur og ráðherra staðfestir, má takmarka opinbera blaðasölu barna í umdæmi nefndarinnar.

3. gr.

Aftan við 14. gr. laganna bætist ný málsg. , svo hljóðandi:

Heimilt er bæjarstjórn eða sveitarstjórn að veita, samkvæmt tillögum barnaverndarnefndar eða skólanefndar, fátækum barnaheimilum styrk, sem eigi telst þurfamannastyrkur, enda sjái nefndin um það, að styrknum sé varið börnunum til hjálpar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

FJÁRLÖG

fyrir árið 1934.

77

19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertegi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI.

Tekjur:

1. gr.

Árið 1934 er ætlazt til, að tekjur ríkisins verði svo sem talið er í 2.—5. gr.,
og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru talðar.

2. gr.

Ætlað er á, að þessir skattar og tollar nemi:

	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur... ..	370000	1415000
2. Tekjuskattur og eignarskattur ..	1000000	
3. Lestagjald af skipum... ..	45000	
4. Aukatekjur	550000	
5. Erfðafjárskattur	55000	1740000
6. Vitagjald.	425000	
7. Leyfisbréflagjöld	15000	
8. Stimpilgjald... ..	400000	
9. Skólagjöld	15000	
10. Bifreiðaskattur	280000	
11. Útflutningsgjald ..	800000	
12. Áfengistollur (þar á meðal óáfengt öl, áfengislaus vín, ávaxtasafi og gosdrykkir)... ..	450000	
Flyt ...	1250000	3155000

77

19. júní

	kr.	kr.
Flatt ...	1250000	3155000
13. Tóbakstollur	1150000	
14. Kaffi- og sykurtollur	975000	
15. Annað aðflutningsgjald	100000	
16. Vörutollur	1200000	
17. Verðtollur	1000000	
		5675000
18. Gjald af innlendum tollvörum		150000
19. Skemmtanaskattur		100000
Samtals ...		9080000

3. gr.

	kr.	kr.
A.		
I. Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:		
1. Rekstrarhagn. símans	215000	
2. — víneinkasölu	700000	
3. — tóbakseinkasölu	350000	
4. — ríkisprensmiðju	40000	
5. — ríkisvélsmiðju	25000	
6. — Vífilsstaðabús	4000	
7. — Kleppsbús	3000	
		1337000
II. Frá dregst:		
1. Rekstrarhalli póstsjóðs	17140	
2. — útvarps	11125	
		28265
Eftir		1308735
Sundurliðun.		
Póstsjóður.		
I. Gjöld:		
1. Laun:		
a. Eftir launalögum	110000	
Flyt ...	110000	

		kr.	kr.	77 19. júní
	Flutt ...	110000	...	...
	b. Póstafgreiðslumenn utan Reykjavíkur	87000		
	c. Bréfhirðingamenn	25000		
			222000	
2.	Póstflutningar		260000	
3.	Annar kostnaður:			
	a. Skrifstofukostnaður í Reykjavík, eftir reikningi	24000		
	b. Skrifstofukostnaður og aðstoð utan Reykjavíkur	20000		
	c. Húsaleiga utan Reykjavíkur á stærri pósthöfum og póstafréiðslum	12000		
	d. Önnur gjöld	65000		
	e. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)... ..	4140		
			125140	
				607140
II.	Tekjur			590000
	Fært á 3. gr. A. II. 1. tekjuhelli	...	...	17140
	Síminn.			
I.	Tekjur			1750000
II.	Gjöld:			
	a. Til einkasíma í sveitum	30000		
	b. Til starfrækslu landssíma m. m.:			
	1. Kostnaður af aðalskrifstofu landssíma	60000		
	2. Ritsímastöðin í Reykjavík	157000		
	3. Loftskýtastöðin í Reykjavík.	31000		
	4. Bæjarsíminn í Reykjavík og Hafnarfirði	490000		
	5. Áhaldahúsið	12000		
	6. Ritsímastöðin á Akureyri	45000		
	7. Ritsímastöðin á Seyðisfirði	58000		
	8. Ritsímastöðin á Ísafirði... ..	28000		
	9. Símastöðin á Borðeyri	15000		
	10. Símastöðin í Vestmannaeyjum	23500		
	11. Símastöðin á Siglufirði	17000		
	12. Til annara símastöðva og eftirlitsstöðva	120000		
			1056500	
	Flyt ...	1086500		1750000

	kr.	kr.
Flutt ...	1086500	1750000
Launabætur símritara, kvenvarðstjóra, kven-símritara o. fl., svo og Steindórs Björnssonar, Jónasar Eyvindssonar og Gróu Dalhoff, greiðist eftir sömu reglum sem verið hefir, enda færist þær greiðslur á framangreinda liði viðkomandi stöðva.		
c. Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m. ...	45000	
d. Viðbót og viðhald stöðvanna ...	50000	
e. Kostnaður af ferðalögum vegna starfrækslunnar, eftir reikningi, allt að ...	10000	
f. Viðhald landssímanna...	185000	
g. Framhaldsgjald ...	23000	
h. Til kennslu handa símamönnum ...	2000	
i. Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Bern ...	2000	
j. Ýmis gjöld ...	5000	
k. 1. Fyrning á sjálfv. stöð og línukerfi ...	100000	
2. — á húsum og áhöldum ...	25000	
	125000	
l. Slysatrygging...	1500	
		1535000
Fært á 3. gr. A. I. 1		215000
Eignabreytingar.		
Út.		
I. Afborgun af láni L. M. Ericsson, húseign á Seyðisf. o. fl.		75000
II. Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa		45000
III. Til nýrra símalína ...		90000
að því tilskildu, að samkomulag náist við héruð, er hlut eiga að máli.		
Fært á 20. gr. Út I. 2. a og II. 3		210000
Vineinkasalan.		
I. Tekjur (brúttó af vörusölu) ...		900000
II. Gjöld:		
a. Ýmiskonar rekstrarkostnaður ...	192000	
b. Fyrning á pakkhúsi og áhöldum (sjá 20. gr.) ...	8000	
		200000
Fært á 3. gr. A. I. 2		700000

		kr.	kr.	77 19. júní
Útvarpið.				
I. Gjöld:				
a. Starfræksla:				
1. Yfirstjórn	17000			
2. Útvarpsstöðin	55000			
3. Útvarpssalur	20000			
4. Útvarpsefni	70000			
5. Skrifstofan... ..	18000			
6. Óviss gjöld	10000			
7. Húsaleiga, hiti o. fl.	25000			
		215000		
b. Vextir af láni frá Marconifélaginu í London		16125		
c. Fyrning húss, véla og áhalda (sjá 20. gr.)		30000		
			261125	
II. Tekjur (þar í ágóði viðtækjaverzlunar)			250000	
Fært á 3. gr. A. II. 2. tekjuhalli			11125	
Eignabreytingar.				
Út.				
Afborgun af láni frá Marconifélaginu í London £ 5600 á 22,15 (fært á 20. gr. Út I. 2. b.)			124040	
B.				
Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru taldar:				
1. Eftirgjald eftir jarðeignir ríkissjóðs..			20000	
2. Tekjur af kirkjum			100	
3. Arnarhvoll:				
a. Tekjur		60000		
b. Gjöld:				
1. Vextir (6,2% af 363500)	22500			
2. Ýmiskonar rekstrarkostnaður	30230			
3. Fyrning hússins (sjá 20. gr.)	7270			
		60000		
Samtals ...			20100	

77

19. júní

4. gr.

Tekjur af bönkum og vaxtatekjur eru áætlaðar:

	kr.	kr.
1. Vextir af bankavaxtabréfum, keyptum samkvæmt lögum nr. 14 9. júlí 1909		17000
2. Vextir af stofnfé Landsbankans, 6% af 3 millj. . . .		180000
3. Vextir af veðd.bréfum Búnaðarbankans, 6% af 1,5 millj.		90000
4. Aðrir vextir... ..		235625
Samtals		522625

5. gr.

Óvissar tekjur eru taldar 60000 kr.

Þar í 1/4 af tekjum Menningarsjóðs.

II. KAFLI.

Gjöld:

6. gr.

Árið 1934 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánum ríkissjóðs eru taldir:

	kr.	kr.
Vextir:		
1. Innlend lán		116961
2. Dönsk lán, d. kr. 114585.99 á 100.00		114586
3. Ensk lán, £ 49220 - 0 - 0 á 22.15		1090223
4. Vextir af lausaskuldum		135000
Samtals		1456770

8. gr.

77

19. júní

	kr.	kr.
Borðfé Hans Hátignar konungsins		60000

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		225000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		4000
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		2170
Samtals		231170

10. gr.

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

I. Ráðuneytið, ríkisféhirðir o. fl.

1. Til ráðherra:

a. Laun... ..	32700
b. Til risnu	6000

2. Til utanferða ráðherra.. .. .

3. Laun starfsmanna stjórnarráðsins

4. Annar kostnaður

5. Fyrir að gegna ríkisféhirðisstörfum

Par af 1000 kr. persónuleg launabót til núverandi ríkisbókara.

	kr.	kr.
	38700	
	6000	
	89200	
	60000	
	32000	
Flyt	225900	

	kr.	kr.
Flutt ...	225900	
6. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:		
a. Þóknun fyrir ritstjórn tíðindanna o. fl. 700		
b. Til pappírs og prentunar 18000		
c. Til kostnaðar af sendingu með póstum 1000		
	19700	
7. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum og til hitunar og lýsingar hans	5000	
8. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.)	2046	
		252646
II. Hagstofan:		
1. Laun	11800	
2. Pappír, prentun og hefting hagskýrsla	14000	
3. Prentun eyðublaða.	2500	
4. Húsaleiga, hiti og ljós m. m.	5000	
5. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður	22000	
		55300
III. Utanríkismál o. fl.		
1. Til sendiráðs í Kaupmannahöfn:		
a. Laun sendiherra	20000	
b. Húsaleiga	6000	
c. Kostnaður við embættið	20000	
d. Til skrifstofuhalds	20000	
	66000	
2. Til meðferðar utanríkismála	12000	
3. Ríkisráðskostnaður	4000	
4. Kostnaður af sambandslaganefnd	500	
		82500
Samtals ...		390446

11. gr.

77

19. júní

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar o. fl. er veitt:

	kr.	kr.
A.		
Dómgæzla og lögreglustjórn.		
1. Hæstiréttur:		
a. Laun.	28700	
b. Annar kostnaður	10000	
Par af 3000 kr. til ritara.		38700
2. Laun bæjarfógeta, sýslumanna og lögreglustjóra..		140000
3. Laun hreppstjóra..		24000
4. Skrifstofukostnaður lögmannsins í Reykjavík:		
a. Laun 3 fulltrúa og 2 skrifara	23000	
b. Húsaleiga, hiti, ljós og ræsting	4860	
c. Ýmis gjöld	6500	
d. Til samningar spjaldskrár yfir afsals- og veð- málabækur	500	
		34860
5. Skrifstofukostnaður tollstjórans í Reykjavík:		
a. Laun 5 skrifara	20000	
b. Laun 6 tollritara... ..	30000	
c. Aðstoð og aukavinna... ..	10000	
d. Húsaleiga, ljós og hiti	8400	
e. Innheimtukostnaður	20000	
f. Ýmis gjöld	14000	
		102400
6. Skrifstofukostnaður lögreglustjórans í Reykjavík:		
a. Laun 2 fulltrúa og 5 skrifara	25000	
b. Húsaleiga, ljós og hiti	8800	
c. Ýmis gjöld	3500	
		37300
7. Toll- og löggæzla		70000
8. Skrifstofukostnaður sýslumanna og bæjarfógeta... ..		100000
9. Til landhelgisgæzlu, gegn allt að 250000 kr. framlagi úr landhelgissjóði		300000
10. Framlag til landhelgissjóðs		20000
Flyt ...		867260

77

19. júní

	kr.	kr.
Flutt ...		867260
11. Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaður fangelsa (Par af fyrning kr. 1770, sjá 20. gr.).		15000
12. Til vinnuhælisins í Litla-Hrauni (Par af fyrning kr. 5300, sjá 20. gr.).		25000
13. Sakamálaakostnaður og lögreglumála		30000
14. Borgun til sjóðómsmanna		2000
15. Borgun til setu- og varadómara		5000
16. Til endurskoðunar réttarfarslögjafarinnar		3000
Samtals A. ...		947260
B.		
Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.		
1. Burðareyrir og embættisskeyti:		
a. Endurgjald handa embættismönnum fyrir burðareyri undir embættisbréf	45000	
b. Fyrir embættisskeyti	55000	
		100000
2. Brunaábyrgðar- og fasteignagjald nokkurra ríkisfasteigna		25000
3. Til embættisefirlitsferða		6000
4. Gjöld til yfirskattaneftnda, skattstofu Reykjavíkur og fyrir skattvirðingar		45000
5. Til ríkisskattaneftndar		6000
6. Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl.		25000
Samtals B. ...		207000

12. gr.

Til læknaþkipunar og heilbrigðismála er veitt:

	kr.	kr.
1. Laun		230000
2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis, eftir reikningi ...		6000
Flyt ...		236000

		77
		19. júní
	kr.	kr.
Flutt ...		236000
3. Styrkur til læknisvitjana handa sveitum, sem eiga sérstaklega erfða læknissókn		7550
Styrkurinn skiptist þannig: 1. Til Kolbeinsstaða-, Eyja- og Miklaholtshreppa í Hnappadalssýslu, 200 kr. til hvers, 600 kr. — 2. Til Staðarsveitar 200 kr. — 3. Til Bæjarhrepps 300 kr. — 4. Til Öræfinga 400 kr. 5. Til Þingvallahrepps 200 kr. — 6. Til Grímseyinga 400 kr. — 7. Til Suðureyrarhrepps 200 kr. — 8. Til Klofnings- og Skarðshreppa 300 kr. — 9. Til Holts- og Haganeshreppa 300 kr. — 10. Til Breiðdalshrepps 300 kr. — 11. Til Eyrarsveitar 200 kr. — 12. Til Flat-eyjarhrepps í Þingeyjarsýslu 200 kr. — 13. Til Selvogshrepps 150 kr. — 14. Til Vestur- og Austur-Eyja-fjallahreppa 200 kr. — 15. Til Slétu-, Grunnavíkur- og Snæfjallahreppa, 300 kr. til hvers, 900 kr. — 16. Til Borgarfjarðarhrepps í Norður-Múlasýslu 300 kr. — 17. Til Rauðasands- og Barðastrandarhreppa, 150 kr. til hvors, og til Múlahrepps 250 kr., 550 kr. — 18. Til Fjallahrepps í Norður-Þingeyjarsýslu og Jökuldalshrepps í Norður-Múlasýslu, vegna byggðar í Möðrudalsheiði og Jökuldalsheiði, 200 kr. til hvors, 400 kr. — 19. Til Árneshrepps í Strandasýslu 600 kr., sé héraðið læknislaust. — 20. Til Nauteyrarhrepps 300 kr. 21. Til Reykjarfjarðarhrepps 150 kr. — 22. Til Loðmundarfjarðarhrepps 150 kr. — 23. Til Álftveringa 250 kr.		
4. Til læknis í Reykjavík, er skylt sé að gegna sjúkra- vitjunum í Kjós, Kjalarnesi, Mosfellssveit og Reykja- víkurhéraði, utan kaupstaðarins, og fara eftir taxa héraðslækna		1200
5. Til augnlækninga:		
a. Styrkur til augnlæknis í Reykjavík... ..	800	
b. Styrkur til augnlæknis á Akureyri	800	
c. Styrkur til lækningaferða kringum landið	800	
		2400
Ferðastyrkurinn skiptist að jöfnu milli augnlæknis í Reykjavík, er hafi til yfirsóknar svæðið milli Eski- fjarðar og Ísafjarðar, að báðum stöðum meðtöldum,		
Flyt ...		247150

	kr.	kr.
Flutt ...		247150
og augnlæknis á Akureyri, er hafi hinn hlutann, frá Hólmavík til Norðfjarðar, enda hafi þeir dvöl a. m. k. á einni höfn eða tveim í hverri sýslu.		
6. Styrkur til tannlæknis Vilhelms Bernhöfts í Reykjavík		800
7. Styrkur til háls-, nef- og eyrnalæknis Ólafs Þorsteins-sonar í Reykjavík		800
Styrkurinn til augnlæknis í Reykjavík og lækna Vilhelms Bernhöfts og Ólafs Þorsteinssonar er bundinn því skilyrði, að þeir, hver um sig, segi stúdentum í læknadeild háskólans til í sinni sérfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálp á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 4 sinnum á mánuði, og gefi skýrslu um það.		
8. Til ráðumsjóðs Íslands, styrkur til ráðumlækninga		2000
9. Til styrktar lækni til að nema lyfjafræði, gegn að minnsta kosti 1000 kr. framlagi annarsstaðar að, fyrsta greiðsla af þremur		2000
10. Til Jónasar Kristjánssonar héraðslæknis, Sauðárkróki, ferðastyrkur til að sækja læknafund í Stokkhólmi, þar sem rætt verður um hollustu og óhollustu mataræðis		1000
11. Til fjörefnarannsóknna á þjóðlegum íslenskum matvælum		3000
12. Landsspítalinn:		
Rekstrarkostnaður		76200
Sá kostnaður sundurliðast þannig:		
A. Laun lækna	41000	
B. Annar kostnaður:		
1. Laun starfsfólks	79000	
2. Fæði	68000	
3. Þvottur og ræsting	32000	
4. Lyf og umbúðir	17000	
5. Ljós og hiti	24000	
6. Viðhald og umbætur	25000	
7. Skattar	5000	
8. Til að kaupa stórsegul til augnlækninga	2000	
9. Ýmis gjöld	20000	
Flyt ...	272000	
	41000	332950

77

19. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...	272000	41000
	Par af 3500 kr. til þess að leggja útvarpsleiðslur og heyrnartæki að rúmum sjúklinga.		332950
	10. Fyrning húsa og áhalda	44500	
			316500
C.	Til ljósmæðra- og hjúkrunarkvennadeildar, þar í fæði ljósmæðranema		11200
	Par frá dregst:		368700
	1. Daggjöld sjúklinga	232000	
	2. Tekjur af röntgendeild	45000	
	3. Skurðstofugjald o. fl.	15500	
			292500
	Mismunur ...		76200
13.	Hold sveikraspítalinn		57082
	Sá kostnaður sundurliðast þannig:		
A.	Laun lækna		6900
B.	Annar kostnaður:		
	1. Laun starfsmanna	11400	
	2. Viðurværi 30 manna	12000	
	3. Klæðnaður	1000	
	4. Lyf og sáraumbúðir	1800	
	5. Ljós og hiti	9000	
	6. Húsbúnaður og áhöld	1000	
	7. Viðhald á húsum	2500	
	8. Þvottur og ræsting..	1000	
	9. Flutningskostnaður	1000	
	10. Greiftrunarkostnaður	500	
	11. Skemmtanir	500	
	12. Skattar o. fl.	3000	
	13. Ýmisleg gjöld	1000	
	14. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	4482	
			50182
			57082
	Flyt ...	...	390032

77

19. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...		390032
14. Geðveikrahælið á Kleppi:			
I. Gamli spítalinn			45527
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun læknis		5900	
B. Önnur gjöld:			
1. Kaup fastra starfsmanna	13000		
2. Kaup daglaunamanna	750		
3. Matvæli	29000		
4. Fatnaður sjúklinga ..	3000		
5. Klæðnaður starfsfólks	500		
6. Lyf og sáraumbúðir	500		
7. Ljós og hiti	9000		
8. Viðhald og áhöld	6000		
9. Þvottur og ræsting... ..	4000		
10. Flutningskostnaður... ..	2000		
11. Skemmtanir	500		
12. Skattar m. m.... ..	2500		
13. Óviss gjöld	1400		
14. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	3064		
		75214	
		81114	
Par frá dragast þessar tekjur:			
Meðgjöf með 65 sjúklingum, kr. 1,50 á dag ...		35587	
	Mismunur ...	45527	
II. Nýi spítalinn ..			69255
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun læknis		5900	
B. Önnur gjöld:			
1. Kaup fastra starfsmanna	26000		
2. Kaup daglaunamanna	1500		
3. Matvæli	36000		
4. Fatnaður sjúklinga	3500		
5. Fatnaður starfsfólks .	1000		
6. Lyf og sáraumbúðir .	3500		
Flyt ...	71500	5900	504814

					kr.	kr.	77 19. júní
				Flutt ...	71500	5900	504814
7.	Ljós og hiti	...	...	...	10000		
8.	Viðhald og áhöld	...	...	...	6000		
9.	Þvottur og ræsting	...	...	...	6500		
10.	Flutningskostnaður	...	...	...	2000		
11.	Skattar og tryggingar	...	...	...	3000		
12.	Skemmtanir	...	...	...	500		
13.	Óviss útgjöld	...	...	...	1500		
14.	Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	...	...	...	3355		
						104355	
Par frá dregst:						110255	
Innborgað frá sjúklingum					...	41000	
					Mismunur	...	69255
15.	Heilsuhælið á Víflsstöðum	...	...	...	...		1350
Sá kostnaður sundurliðast þannig:							
A.	Laun yfirlæknis	...	...	...	...	5900	
B.	Laun aðstoðarlæknis	...	...	...	...	5000	
C. Önnur gjöld:							
1.	Kaup starfsmanna	...	...	...	40000		
2.	Viðurværi	...	...	...	100000		
3.	Lyf og hjúkrunargögn	...	...	...	16000		
4.	Ljós og hiti	...	...	...	24000		
5.	Þvottur og ræsting	...	...	...	15000		
6.	Viðhald húsa	...	...	...	10000		
7.	Viðhald véla	...	...	...	3000		
8.	Húsbúnaður og áhöld	...	...	...	10000		
9.	Flutningskostnaður	...	...	...	5000		
10.	Óviss gjöld	...	...	...	5000		
11.	Fyrning á húsum (sjá 20. gr.)	...	...	...	3350		
						231350	
Par frá dragast þessar tekjur:						242250	
Meðgjöf með 120 sjúklingum, 5 kr. á dag					219000		
Meðgjöf með 15 börnum, 4 kr. á dag					21900		
						240900	
					Mismunur	...	1350
Flyt					...	...	506164

77

19. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...		506164
16. Heilsuhælið á Reykjum í Ölfusi:			
Rekstrarkostnaður			1272
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun lækni og annars starfsfólks		9000	
B. Annar kostnaður:			
1. Fæði... ..	14000		
2. Lyf og hjúkrunargögn	1000		
3. Ljós	1000		
4. Þvottur og ræsting... ..	2000		
5. Viðhald húsa og áhalda	2000		
6. Flutningur og símakostnaður	2000		
7. Óviss gjöld	1500		
8. Fyrning húsa	1272		
		24772	
Þar frá dregst:		33772	
Daggjald sjúklinga 6500 legud., 5 kr. á dag		32500	
	Mismunur ...	1272	
17. Heilsuhælið í Kristnesi:			
Rekstrarkostnaður			970
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun lækni og aðstoð		7400	
B. Annar kostnaður:			
1. Laun starfsfólks	27000		
2. Fæði... ..	45000		
3. Lyf og hjúkrunargögn... ..	3500		
4. Ljós og hiti	12000		
5. Þvottur og ræsting... ..	3000		
6. Viðhald húsa og véla	5000		
7. Viðhald læknistækja	500		
8. Húsbúnaður og áhöld... ..	5000		
9. Flutningskostnaður	4000		
10. Ýmis gjöld	5000		
11. Fyrning húsa og áhalda	7670		
		117670	
	Flyt ...	125070	508406

		77	
		kr.	kr.
			19. júní
	Flutt ...	125070	508406
Hér frá dregst:			
Daggjald 68 sjúklinga, 5 kr. á dag		124100	
	Mismunur ...	970	
18. Önnur gjöld:			
a. Styrkur til sjúkrahúsa og sjúkraskýla, allt að ...		15000	
Sjúkrahús og sjúkraskýli, sem styrksins vilja verða aðnjótandi, sendi umsóknir um hann fyrir 1. október, enda fylgi umsóknunum rekstrarreikningar, gerðir eftir fyrirmælum heilbrigðisstjórnarinnar.			
Styrkupp hæðirnar miðast við fjölda legudaga, enda fari tekjur þær, sem sjúkrahúsið eða sjúkraskýlið hefir af hverjum sjúklingi á legudag, að viðbættum styrknum fyrir hvern legudag, ekki fram úr þeirri upphæð, sem talizt getur sanngjarn kostnaðarverð á hverjum stað, miðað við sjúkrahúsrekstur í landinu yfirleitt. Það er og skilyrði fyrir styrkveitingu, að sjúklingar þeir, sem ríkissjóður greiðir sjúkrahúsunum eða sjúkraskýlunum fyrir, njóti sömu kjara sem innanhéraðssjúklingar.			
b. Til sjúkrahúsbyggingar í Reyðarfjarðarhéraði, gegn tvöföldu framlagi annarsstaðar að, 1. greiðsla af þremur		10000	
c. Styrkur til að reisa læknisbústaði og sjúkraskýli...		11000	
Par af $\frac{1}{3}$ kostnaðar, allt að 3000 kr., til kaupa á röntgentækjum til sjúkraskýlisins á Blönduósi, og 3000 kr. lokastyrkur til sjúkrahúsbyggingar á Siglufirði.			
d. Til Reykhólalæknishéraðs, til greiðslu vaxta af skuldum (er nema nál. 20500 kr.) vegna læknisbústaðar á Reykhólum		1200	
e. Bólusetningarkostnaður		3500	
f. Gjöld samkv. 13. gr. í lögum 16. nóv. 1907, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma		12000	
g. Gjöld samkv. 25. gr. í lögum 6. nóv. 1902, um varnir gegn því, að næmir sjúkd. berist til Íslands		2000	
	Flyt ...	54700	508406

77

19. júní

	kr.	kr.
Flutt ...	54700	508406
h. Gjöld samkv. lögum nr. 16 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum	10000	
i. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum	2000	
j. Til hjálparstöðvar hjúkrunartélagssins Líknar, gegn a. m. k. jafnmiklu frá bæjarsjóði Reykjavíkur ...	4000	
k. Til sjúkraheimilis Hvítabandsins	5000	
l. Til hjálparstöðvar Rauðakrossdeildar Akureyrar fyrir berklaveika, gegn jafnmiklu frá bæjarsjóði Akureyrar	500	
m. Styrkur til Súgfirðinga til að hafa lærða hjúkrunarkonu	1000	
n. Til félags íslenzkra hjúkrunarkvenna	500	
o. Til styrktar mönnum, er þurfa að fá sér gervilimi	2000	
p. Viðbótarlaun yfirsetukonu í Grímsey, gegn jafnmikilli launabót annarsstaðar að	300	
q. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs	1600	
		81600
19. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra		65000
Samtals ...	...	655006

13. gr.

Til samgöngumála er veitt:

	kr.	kr.
A.		
Vegamál.		
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða:		
1. Laun vegamálastjóra... ..	6900	
2. Laun aðstoðarverkfræðings	6160	
3. Ferðakostnaður þeirra og fæðispeningar, eftir reikningi	5000	
Flyt ...	18060	

		kr.	kr.	77 19. júní
	Flutt ...	18060		
4.	Til aðstoðarmanna og mælinga	16000		
5.	Skrifstofukostnaður	13000		
			47060	
II. Þjóðvegir.				
a. Til nýrra akvega:				
1.	Kjósarvegur... ..	15000		
2.	Stykkishólmsvegur	6000		
3.	Vesturlandsvegur	7000		
4.	Saurbæjarvegur	4000		
5.	Holtavörðunheiðarvegur	40000		
6.	Geiradalsvegur	4000		
7.	Langadalsvegur í Ísafjarðarsýslu ...	3000		
8.	Breiðadalsheiðarvegur í Ísafj.s. ...	8000		
9.	Kollafjarðarvegur	3000		
10.	Húnavatnssýsluvegur	5000		
11.	Hofsósvegur	5000		
12.	Blönduhlíðarvegur	10000		
13.	Öxnadalsvegur	7000		
14.	Ljósavatnsskarðsvegur	12000		
15.	Pistilfjarðarvegur	7000		
16.	Bakkafjarðarvegur	4000		
17.	Vopnafjarðarvegur	4000		
18.	Jökulsárhlíðarvegur	5000		
19.	Úthéraðsvegur	6000		
20.	Fjarðarheiðarvegur	10000		
21.	Breiðdalsvegur	4000		
22.	Geithellnavegur	5000		
23.	Suðursveitarvegur	3000		
24.	Síðuvegur	5000		
25.	Eyjafjallavegur	20000		
26.	Hreppavegur	8000		
		210000		
b.	Viðhald og umbætur	400000		
			610000	
III. Til brúargerða			100000	
IV. Fjallvegir			25000	
	Flyt ...		782060	

	kr.	kr.
Flutt ...		782060
V. 1. Til áhalda	15000	
2. Til bókasafns verkamanna	300	15300
VI. Til sýsluvega:		
1. Tillög til akfærra sýsluvega, allt að gegn að minnsta kosti jafnmiklu tillagi annars- staðar að og öðrum þeim skilyrðum, sem at- vinnumálaráðherra setur.	15000	
2. Tillag til akfærra sýsluvega, 15% af bifreiðaskatti	42000	
3. Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 10 1923	100000	157000
VII. Til malbikunar á þjóðvegaköflum, 20% af bifreiðaskatti		56000
VIII. Til dragferjubalds:		
1. Á Lagarfljóti	300	
2. - Skjálfandafljóti	300	
3. - Blöndu	300	900
IX. Til ferju á Hrosshyl í Þjórsá		250
X. Styrkur til þess að halda uppi vetrarflutningum yfir Hellisheiði		5000
XI. Vöruflutningastyrkur til hafnleysishéraða á Suðurlandi Um úthlutun styrksins til hinna einstöku héraða fer eftir reglum, er atvinnumálaráðherra setur.		12000
XII. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum Atvinnumálaráðuneytið veitir styrkinn ábúendum á afskekktum bæjum í þjóðbraut.		3200
XIII. Iðgjöld til slysaftryggingar verkamanna samkv. lög- um nr. 44 27. júní 1925		5000
XIV. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		552
Samtals A. ...		1037262
B.		
Samgöngur á sjó.		
1. Til strandferða:		
a. Ríkissjóðs	330000	
Flyt ...	330000	

		kr.	kr.	77 19. júní
Flutt ...		330000		
enda verði launagreiðsla til yfirmanna skipanna í samræmi við launagreiðslur eftir lögum nr. 63 7. maí 1928, að því leyti, sem við verður komið og við á. (Þar af fyrning kr. 50000, sjá 20. gr.).				
b. Eimskipafélags Íslands		250000		
c. H/f Skaftfellings		24000		
			604000	
2. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum... ..			77800	
Samtals B. ...			681800	
C.				
Vitamál og hafnargerðir.				
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:				
1. Laun vitamálastjóra		6900		
Hann sé umsjónarmaður vitamála og hafnargerða og ókeypis ráðunautur landsstjórnar, héraðsstjórna og bæja í öllu því, er varðar vitamál og hafna.				
2. Laun aðstoðarverkfæðings		6160		
3. Til Benedikts Jónassonar, vangoldið frá fyrri árum		661		
4. Húsaleiga, ljós og hiti		6300		
5. Til skrifstofuhalds, eftir reikningi		7000		
6. Ferðakostnaður og fæðispeningar, eftir reikningi		2500		
7. Til aðstoðarmanna og mælinga		3500		
			33021	
II. Laun vitavarða..			25000	
III. Rekstrarkostnaður vitanna			125000	
IV. Sjómerki, þar með talið viðhald sæluhúsa			8000	
V. Til áhaldakaupa			5000	
VI. Ýmislegt			25000	
VII. Til hafnargerðar á Akranesi			25000	
VIII. Til bryggjagerða og lendingarbóta, allt að $\frac{1}{3}$ kostnaðar, gegn $\frac{2}{3}$ annarsstaðar að, enda sé það fé fyrir hendi og stjórnarráðið samþykki áætlun, og sé verkið framkvæmt undir eftirliti vitamálastjóra ...			48000	
Flyt ...			294021	

	kr.	kr.
Flutt ...		294021
IX. Til öldubrjóts austur af Siglufjarðareyri, gegn tvöföldu tillagi frá hafnarsjóði Siglufjarðar. Fyrsta greiðsla af fimm		40000
X. Til sjómælinga		10000
XI. Fyrning (sjá 20. gr.),		84430
Samtals C. ...		428451

14. gr.

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

	kr.	kr.
A. Kirkjumál.		
a. Biskupsdæmið:		
1. Laun biskups	7900	
2. Skrifstofukostnaður, eftir reikningi,	3000	
		10900
b. Önnur gjöld:		
1. Til prestakalla samkvæmt lögum 27. febr. 1880, 1. gr.	300	
2. Hluti ríkissjóðs af lífeyrisgjaldi presta samkvæmt lögum nr. 49 1907	120	
3. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkvæmt lögum	8000	
4. Framlag til prestlaunasjóðs... ..	260000	
Stjórninni er heimilt að greiða síra Einari Thorlacius í Saurbæ 1000 kr. úr prestlaunasjóði fyrir að vinna að undirbúningi og fjársöfnun til Hallgrímskirkju.		
5. Til dómkirkjuprestsins í Reykjavík, fyrir skýrslugerðir	1000	
6. Embættiskostnaður presta	60000	
7. Til húsabóta á prestssetrum	24000	
8. Til Kvennabrekkusafnaðar í Dalasýslu, vegna sérstakra fjárhagsvandræða út af kirkjubyggingu ...	3000	
		356420
Samtals A. ...		367320

		kr.	kr.	77 19. júní
B. Kennslumál.				
I. Háskólinn:				
a.	Laun	102400		
	Par af til kennslu í lífeðlisfræði og lyfjafræði kr. 3000.			
b.	Til kennslu í réttarlæknisfræði	400		
c.	Til kennslu í söng	800		
d.	Til kennslu í bókhaldi	400		
e.	Námsstyrkur	15000		
f.	Húsaleigustyrkur	9000		
g.	Rekstrarstyrkur til rannsóknarstofu háskólans (þar í styrkur til jarðvegsrannsókna, kr. 5000,00)	25000		
h.	Til kennsluáhalda læknadeildar	800		
i.	Til kennslu í efnafræði	1600		
j.	Hiti, ljós, ræsting og vélgæzla	4000		
k.	Önnur gjöld:			
1.	Til ritara og dyravarðar 4000 auk hlunninda, er dyravörður hefir áður notið.			
2.	Ýmis gjöld 5000			
		9000		
l.	Ferðastyrkur vegna stúdentaskipta	750		
m.	Til stúdentaráðs háskóla Íslands, til þess að starfrækja leiðbeiningaskrifstofu	800		
n.	Til þýzks sendikennara	1000		
o.	Til sendikennara í frakknesku	1000		
p.	Fyrning á Kirkjustræti 12 (sjá 20. gr.)	188		
			172138	
II. Námsstyrkur erlendis:				
a.	Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum ...	24000		
b.	Námsstyrkur samkvæmt ákvörðun mennta- málaráðs	16000		
	Styrkinn má veita konum sem körlum til hvers þess náms, er menntamálaráðið telur nauðsyn að styrkja.			
			40000	
	Flyt ...		212138	

		kr.	kr.
	Flutt ...		212138
III. Fræðslumálastjórnin:			
1. Laun fræðslumálastjóra	6900		
2. Til eftirlitsferða, eftir reikningi, allt að	800		
3. Skrifstofukostnaður, eftir reikningi	5000		
			12700
IV. Menntaskólinn almenni:			
a. Laun	74320		
b. Önnur gjöld:			
1. Til bókasafns skólans	800		
2. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	8000		
3. Til viðhalds	3000		
4. Til stundakennslu og til prófdómenda, allt að	9000		
5. Húsaleigustyrkur handa 15 lærisveinum, 75 kr. handa hverjum	1125		
6. Námsstyrkur	2800		
7. Læknisþóknun	400		
8. Til kennslutækja	1000		
9. Ýmisleg gjöld	3500		
10. Til verðlaunabóka	200		
11. Vegna kostnaðar við skólastjórn	1500		
12. Til bókasafnsins Íþöku	200		
13. Fyrning (sjá 20. gr.)	3540		
		35065	
Húsaleigustyrk og námsstyrk má aðeins veita efnilegum, reglusömum og efnalitlum nemendum. Húsaleigustyrkur sé venjulega aðeins veittur utanbæjarmönnum, og að námsstyrk gangi utanbæjarmenn fyrir innanbæjarmönnum, að öðru jöfnu.			109385
V. Menntaskólinn á Akureyri:			
a. Laun	38180		
b. Önnur gjöld:			
1. Til aukakennara og stundakennslu	21000		
2. Vegna kostnaðar við skólastjórn	2000		
3. Til bóka og kennsluáhalda	1200		
4. Til eldiviðar og ljósa	10000		
Flyt ...	34200	38180	334223

				77	
				kr.	kr.
					19. júní
	Flutt ...	34200		38180	334223
5. Námsstyrkur	1000				
Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.					
6. Til dyravörzlu	2000				
7. Til viðhalds og endurbóta	10000				
8. Til ýmislegra gjalda	3500				
9. Fyrning (sjá 20. gr.)	3160				
				53860	
					92040
VI. Kennaraskólinn:					
a. Laun				16800	
b. Önnur gjöld:					
1. Stundakennsla	4000				
2. Eldiviður og ljós	2500				
3. Bókakaup og áhöld... ..	400				
4. Námsstyrkur	2500				
Utanbæjarnemendur gangi að styrk fyrir innanbæjarnemendum, að öðru jöfnu.					
5. Til viðhalds	800				
6. Ýmisleg gjöld	3500				
7. Fyrning (sjá 20. gr.)	1090				
				14790	
					31590
VII. Stýrimannaskólinn:					
a. Laun				12720	
b. Önnur gjöld:					
1. Til stundakennslu	2000				
2. Til eldiviðar og ljósa	1800				
3. Til Sveinbjarnar Egilssonar, til fyrirlestra	300				
4. Ýmisleg gjöld	3000				
5. Fyrning (sjá 20. gr.)	700				
				7800	
					20520
Flyt ...				...	478373

		kr.	kr.
VIII. Vélstjóráskólinn:			
	Flutt ...		478373
a. Laun ..	...	8400	
b. Önnur gjöld:			
1. Til stundakennslu	...	800	
2. Húsnæði	...	3800	
3. Ljós og hiti	...	1150	
4. Til prófhalda	...	1000	
5. Ýmis gjöld ..	...	650	
6. Til starfrækslu vélgæzludeildar	...	4000	
		11400	
			19800
Við skólana undir liðunum IV.—VIII. skal vera skólagjald, að minnsta kosti 150 kr. fyrir hvern innanbæjarnemanda. Stjórnarráðið má þó, eftir tillögum skólastjóra, veita undanþágu frá skólagjaldi, ef í hlut eiga efnalitlir, en einkar efnilegir nemendur.			
IX. Bændakennsla:			
1. Til bændaskólans á Hólum:			
a. Laun ...	...	8520	
b. Til smíða-, leikfimi- og dráttlistar-			
kennslu	...	1450	
c. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms...	...	2000	
2. Til kennsluáhalda	...	600	
3. Til eldiviðar og ljósa...	...	3500	
4. Ýmisleg gjöld	...	3000	
		9100	
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	...	1034	
		20104	
2. Til bændaskólans á Hvanneyri:			
a. Laun ...	...	8880	
b. Til smíða- og leikfimikennslu	...	1300	
c. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms	...	2875	
2. Til kennsluáhalda	...	500	
Flyt ...	3375 10180	20104	498173

		kr.	kr.	77 19. júní
Flutt ..	3375	10180	20104	498173
3. Til eldiviðar og ljósa ...	4000			
4. Ýmisleg gjöld	3000			
		10375		
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	1790		22345	42449

Styrkurinn til verklegs náms í bændaskólunum á Hólum og Hvanneyri veitist nemendum, sem stunda verknám samkvæmt samningi, eigi skemur en 8 vikur á ári, og skila skólunum dagbókum um vinnubrögðin yfir námstímann, enda sjái skólastjóri nemendum fyrir ókeypis fæði og kennslu. Nemi styrkurinn aldrei hærri upphæð á hvern nemanda en 18 kr. fyrir hverja viku námstímans.

Styrkinn má aðeins greiða eftir á, samkvæmt skýrslu um námið, og sé í henni getið, hve háan vikustyrk hver nemandi skal fá.

X. Iðnfræðsla:

- Til iðnaðarmannafélagsins í Reykjavík, til þess að reka iðnskóla í Reykjavík, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar 6500
- Til iðnaðarmannafélagsins á Akureyri, til kvöldskólahalds 1500
- Til iðnaðarmannafélagsins á Ísafirði, til skólahalds 1000
- Til iðnaðarmannafélagsins í Hafnarfirði, til kvöldskólahalds 1200
- Til iðnaðarmannafélagsins í Vestmannaeyjum, til kvöldskólahalds 1200

Styrkurinn til þessara 5 skóla má þó ekki fara yfir $\frac{4}{5}$ rekstrarkostnaðar.

Skólar þessir skulu senda ráðuneytinu skýrslu um starf sitt.

- Til verklegs framhaldsnáms erlendis 2800

Flyt 554822

		kr.	kr.
	Flutt ...		554822
XI. Verzlunarskólar:			
a. Til kaupmannafélagsins og verzlunarmanna- félagsins í Reykjavík, til að halda uppi skóla fyrir verzlunarmenn, undir umsjón lands- stjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar	5000		
b. Til sambands samvinnufélaganna, til þess að halda uppi verzlunarskóla, undir yfirlit lands- stjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar ...	5000		
			10000
XII. Kvennaskólar:			
1. Til kvennaskólans í Reykjavík:			
a. Húsnæðisstyrkur	5000		
b. Rekstrarstyrkur	18000		
c. 40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið, allt að	4000		
d. Námsstyrkur til sveitastúlkna... ..	1000		
		28000	
2. Til kvennaskólans á Blönduósi:			
a. Rekstrarstyrkur	12000		
b. 65 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið, allt að	2000		
		14000	
Skólar þessir standa undir yfirlit lands- stjórnarinnar.			42000
XIII. Almenn barnafræðsla:			
1. Laun kennara í föstum skólum og dýrtíðaruppbót	360000		
2. Laun farkennara og dýrtíðaruppbót	70000		
3. Til farkennslu og eftirlits með heimafræðslu, með sömu skilyrðum sem verið hefir	4000		
4. Styrkur til byggingar barnaskóla utan kaupstaða	15000		
			449000
XIV. Unglinga- og alþýðuskólar:			
1. Til alþýðuskólans á Eiðum:			
a. Laun	9120		
b. Til hannyrða-, leikfimi- og smíða- kennslu	2000		
Flutt ...	11120		1055822

		kr.	kr.
	Flutt ...	11120	1055822
c. Önnur gjöld:			
1. Til kennsluáhalda ...	500		
2. Til eldiviðar og ljósa ...	4000		
3. Ýmisleg gjöld ...	3000		
4. Til viðhalds ...	4000		
	11500		
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.) ...	800	23420	
2. Til héraðsskóla samkv. l. nr. 32 1929			
a. Rekstrarstyrkur ...	75000		
b. Stofnkostnaður ...	5000		
		80000	
3. Til gagnfræðaskóla samkv. l. nr. 48 1930. ...		50000	
4. Til gagnfræðaskóla Reykvíkinga ...		2500	
5. Til unglingafræðslu utan kaupstaða, samkv. 20. gr. l. nr. 48 1930 ...		12000	
6. Til bókasafna við unglingaskóla ...		1600	
7. Ritstyrkur fyrir kennslubækur handa skólum ...		1600	171120
XV. Húsmæðrafræðsla:			
1. Til húsmæðradeildar við alþýðuskóla Þingeyinga		4500	
2. Til húsmæðrafræðslu á Hallormsstað. ...		8000	
Styrkir samkvæmt tölul. 1.—2. eru bundnir því skilyrði hvor um sig, að atvinnumálaráðherra samþykki reglugerðir skólanna.			
3. Til kvenfélagsins Óskar í Ísafjarðarkaupstað, til húsmæðrafræðslu, gegn 1000 kr. annarsstaðar að		4500	
Noti félagið ekki styrkinn, má greiða hann öðrum á Ísafirði eða í Ísafjarðarsýslu, að óbreyttum skilyrðum.			
4. Til húsmæðrafræðslu í Vík í Mýrdal ...		800	
5. Til Bjargar C. Þorláksson ...		1500	
			19300
XVI. Til kennslu heyrnar- og málleysingja m. m. ...			33550
Par af fyrning húss kr. 550,00 (sjá 20. gr.).			
Stjórnin annast um, að vandamenn nemendanna eða nemendurnir sjálfir greiði kostnað, ef efni þeirra leyfa, samkv. tilsk. 28. febr. 1872, 2. gr.			
	Flyt ...	...	1279792

	kr.	kr.
Flutt ...		1279792
XVII. Til blindravinafélags Íslands		3500
XVIII. Sundkennsla o. fl.:		
1. Til sundkennslu í Reykjavík	300	
Styrkur þessi er bundinn því skilyrði, að kennsla þessi fari fram að minnsta kosti 2 mánuði að vorinu og 1 mánuð að haustinu og að lærisveinar ríkisskólanna og skóla fyrir unglinga og fullorðna, sem styrktir eru af ríkisfé, njóti kennslunnar ókeypis.		
2. Laun Ólafs Pálssonar og Jóns Pálssonar fyrir sundkennslu þá, sem getur í 1. lið, og til að kenna öðrum sundkennurum björgunarsund ...	2400	
3. Til sundkennslu o. fl. annarsstaðar en í Rvík ...	2400	
Styrkurinn veitist bæjarstjórnnum og sýslunefndum með því skilyrði, að annarsstaðar frá sé lagt til sundkennslunnar eigi minna en ríkissjóðsstyrknum nemur.		
4. Til þess að gera nýjar, steinsteyptar sundlaugar og sundskýli, enda séu þær til afnota fyrir almenning og landsstjórnin samþykki uppdrátt og kostnaðaráætlun, helmingur kostnaðar, allt að	5000	10100
XIX. Til Ríkarðs Jónssonar, til þess að halda uppi kennslu í teikningu og tréskurði í þjóðlegum stíl		1500
XX. Til Geirs Þormars tréskurðarmeistara á Akureyri, til að halda uppi kennslu á Norðurlandi í teikningu og tréskurði í þjóðlegum stíl		600
XXI. Til ípróttakennslu og leikfímikennaraprófs, samkv. l. nr. 24 1932		2400
XXII. Til ípróttasambands Íslands		5000
XXIII. Til glímufélagsins Ármanns, upp í halla af ferð glímuflokks til Stokkhólms í tilefni af íslenzku vikunni þar		1500
Samtals B. ...		1304392

15. gr.

77

19. júní

Til vísinda, bókmennta og lista er veitt:

	kr.	kr.
1. Landsbókasafnið:		
a. Laun	22550	
b. Launabót til 2. bókavarðar, 1000 kr.	1000	
c. Til aðstoðar	3800	
d. Til þess að kaupa bækur og handrit og til bókbands	12000	
e. Til þess að semja spjaldskrá	800	
f. Til þess að semja og prenta skrá um handrit ...	2400	
g. Til ritaukaskrár	900	
h. Brunaábyrgðargjald fyrir safnið	360	
i. Húsaleiga	2000	
j. Ýmisleg gjöld... ..	1000	
		46810
2. Þjóðskjalasafnið:		
a. Laun	6400	
b. Til bókbands, bóka- og handritakaupa, umbúnaðar skjala og aðstoðarmanns	5000	
c. Ýmis gjöld	1000	
		12400
3. Þjóðminjasafnið og verndun fornminja:		
a. Laun þjóðminjavarðar (fornminjavarðar)	6400	
b. Til aðstoðar, eftir reikningi	2500	
c. Til þess að útvega forngripi	1200	
d. Til áhalda og aðgerða... ..	1200	
e. Til rannsókna og ferðakostnaðar	800	
Þjóðminjasafnið sé opið 6 stundir á viku, eftir nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.		
		12100
4. Náttúrufræðifélagið:		
a. Tillag	2000	
b. Til aðstoðarmanns	1400	
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að safnið sé til sýnis almenningi, ekki sjaldnar en einu sinni á viku.		
		3400
Flyt	...	74710

	kr.	kr.
Flutt ...		74710
5. Landsbókasafnshúsið:		
a. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	6500	
b. Til viðhalds og áhalda	1800	
c. Fyrning (sjá 20. gr.)	3639	
		11939
6. Til kaupstaðabókasafna, gegn eigi minna tillagi úr bæjarsjóði og sýslusjóði		1800
7. Aukastyrkur til fjögurra bókasafna:		
a. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davíð skáld frá Fagraskógi hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500	
b. Til bókasafnsins á Ísafirði, að því tilskildu, að Guðmundur Gíslason Hagalín rithöfundur hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500	
c. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði	800	
d. Til bókasafns Hafnarfjarðar	1000	
		6800
8. Til Alþýðubókasafns Reykjavíkur		5000
9. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi frá sýslusj.		2500
10. Til hins íslenska bókmenntafélags		2800
enda haldi það áfram útgáfu hins íslenska fornbréfasafns sem að undanförmu.		
11. Til Þjóðvinafélagsins		1400
12. Til Fornleifafélagsins		800
13. Til Sögufélagsins, til þess að gefa út alþingisbækur, landsyfirdóma o. fl.		2400
14. Til bókasafns Bílddæla		500
15. Til útgáfu allt að 20 arka af þjóðsagnasafni Sigfúsar Sigfússonar, gegn þreföldu framlagi annarsstaðar að		800
16. Til Helga Guðmundssonar kennara í Austmannsdal, til þjóðsagnasöfnunar á Vestfjörðum og útgáfu safnsins		800
17. Til Björns K. Þórólfssonar, til þess að semja skrá um skjöl, er Ísland varða og geymd eru í skjalasöfnum í Kaupmannahöfn, enda fái Þjóðskjalasafnið eftirrit af skránni		1200
Flyt ...		113449

		77
		19. júní
	kr.	kr.
Flutt ...		113449
18. Til leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti 2000 kr. framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur, enda leyfi það, að útvarpað sé án endurgjalds síðustu sýningu hvers leiks... ..		4000
Styrkurinn er og því skilyrði bundinn, að menntamálaráðið samþykki starfsskrá félagsins.		
19. Til frú Soffíu Guðlaugsdóttur, til sjálfstæðra leiksýninga		1000
20. Til leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti 500 kr. framlagi frá Akureyrarkaupstað.		1000
21. Til leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti 300 kr. framlagi frá Ísafjarðarkaupstað		600
22. Til tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti 2000 kr. framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur		2500
23. Til Páls Ísólfssonar, til þess að veita kirkjuorgelleikurum og barnakennurum utan Reykjavíkur ókeypis kennslu í orgelleik, hljómfraði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum... ..		1600
24. Til Sambands íslenzkra karlakóra		3000
25. Til Péturs Á. Jónssonar söngvara... ..		1200
26. Styrkur til skálda og listamanna, þó eigi minna en 500 kr. til hvers		5000
27. Til dr. Guðm. Finnbogasonar til þess að vinna að bók um eðliseinkenni Íslendinga, lokagreiðsla		2000
28. Til Halldórs Kiljan Laxness, til ritstarfa		2500
29. Til Jóns Leifs tónskálds		1500
30. Til Þórbergs Þórðarsonar, til þess að safna orðum úr alþýðumáli, enda sé safnið eign ríkisins		1600
31. Til Jóns Ófeigssonar yfirkennara, til útgáfu þýk-íslenzkrar orðabókar, síðari greiðsla		2000
32. Til útgáfu íslenzk-þýzkrar orðabókar		1200
Styrkur þessi greiðist þegar orðabókin er fullprentuð.		
33. Til Hannesar Þorsteinssonar, til þess að semja æfisögur lærðra manna íslenzkra á síðari öldum, enda sé handritið eign ríkisins að honum látnum		1600
34. Til Sigurðar Nordals, til ritstarfa		2000
35. Til Magnúsar Ásgeirssonar, til ljóðapýðinga		1200
Flyt ...		148949

77

19. júní

	kr.	kr.
Flutt ...		148949
36. Til Ólafs Marteinssonar mag. art., til orðtöku og vísnaðsfunnar		1000
37. Til Bjarna Sæmundssonar, til fiskirannsóknna:		
a. Föst laun með dýrtíðaruppbót	5900	
b. Til ferða og annara útgjalda við rannsóknirnar ...	1000	
		6900
38. Til Árna Friðrikssonar, vegna ritstarfa og fyrirlestra um fiskilíf og fiskiveiðar		1000
39. Til Odds Oddssonar, til ritstarfa		400
40. Til Guðbrands Jónssonar, til þess að semja miðalda-menningarsögu		1500
41. Til Frimanns B. Arngrímssonar, til þess að safna steinum og jarðtegundum og rannsaka, að hverju sé nýtt		1200
42. Til Páls Þorkelssonar, til þess að vinna að málsháttasafni sínu		800
43. Til listasafnshúss Einars Jónssonar		3711
(Par af fyrning kr. 711 (sjá 20. gr.).		
44. a. Til Einars Jónssonar myndhöggvara, 5000 kr. með verðstuðulsuppbót	5900	
enda hafi hann forstöðu og umsjón listasafns síns, er sé almenningi til sýnis endurgjaldslaust 4 stundir á viku.		
b. Til sama, til aðstoðar	1000	
		6900
45. Til Skáksambands Íslands, upp í ferðakostnað 5 tafmanna á alþjóðaskákþing í Englandi sumarið 1933		1000
Samtals ...		173360

16. gr.

77

19. júní

Til verklegra fyrirtækja er veitt:

	kr.	kr.
1. Til atvinnubóta í kaupstöðum og kauptúnum gegn tvöföldu framlagi frá bæjar- og sveitarfélög- um, enda sé þeim jafnframt gefinn kostur á láni, er nemi helmingi framlags þeirra.		300000
2. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki atvinnu- málaráðuneytið fjárhagsáætlun búnaðarþingsins... ..		200000
3. Til sandgræðslu... .. Par af 3000 kr. til áveitu og sandgræðslu í Meðallandi og 2000 kr. til varnargarðs fyrir sandgræðslu í Ós- eyrarneslandi.		30000
4. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögnum		400000
5. Til búfjárræktar samkv. l. nr. 32 1931		42000
6. Tillag til búnaðarbanka Íslands:		
a. Til byggingar- og landnámssjóðs	200000	
b. Tillag til teiknistofu og leiðbeininga um húsagerð til sveita	4000	
c. Til ræktunarsjóðs:		
1. Afgjöld þjóðjarða	20000	
2. Kostnaðartillag	4000	
3. Hluti af útflutningsgjaldi.. ..	50000	
	74000	
		278000
7. Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna, samkv. lögum um verkamannabústaði, nr. 27 1931...		70000
8. Til ræktunarvegna í Vestmannaeyjum, gegn $\frac{1}{3}$ fram- lagi úr bæjarsjóði		6000
9. Vegna ráðstafana um tilbúinn áburð, allt að		30000
10. Til garðyrkjufélags Íslands:		
Laun garðyrkjustjóra... ..		3400
11. Til skógræktar:		
a. Laun	10700	
Par af 600 kr. húsaleiguuppbót til Einars Sæ- mundsens.		
b. Til skóggræðslu	8000	
		18700
Flyt ...		1378100

	kr.	kr.
Flutt ...		1378100
12. Til dýralækninga:		
a. Laun handa 4 dýralæknum	14640	
b. Til Hólmgeirs Jenssonar, til dýralækninga	700	
		15340
13. Til fjárkláðalækninga		2000
14. Til efnarannsóknarstofu í Reykjavík:		
a. Laun forstöðumanns, auk 25 % af öllum tekjum stofnunarinnar, 4100 kr. með dýrtíðaruppbót ...	4920	
b. Til aðstoðar	4800	
c. Húsaleiga	3000	
d. Til ljósa, eldsneytis og ræstingar	1200	
e. Til áhaldakaupa	500	
		14420
15. Til veðurstofu Íslands:		
a. Laun forstöðumanns og fulltrúa	15100	
b. Til aðstoðar	17200	
c. Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.	12000	
d. Til veðurskeyta o. fl.	11000	
e. Til loftskeytataækja	750	
f. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting... ..	3600	
g. Eftirlit með veðurathugunarstöðvum o. fl.	1000	
h. Til að varpa út veðurskeytum á erlendum málum	1500	
i. Til jarðskjálftamælinga	600	
		62750
16. Rafmagnseftirlit ríkisins:		
a. Laun forstöðumanns	5100	
b. — rafvirkja	4200	
c. Ferðakostnaður	3000	
d. Skrifstofukostnaður	2200	
e. Til áhaldakaupa	1000	
	15500	
Tekjur	15500	
17. Gjöld vegna laga um eftirlit með verksm. og vélum		600
18. Til landmælinga... ..		35000
19. Til Fiskifélagsins, enda samþykki atvinnumálaráðu- neytið fjárhagsáætlun fiskiþingsins og félagið sjái um á sinn kostnað útgáfu fiskimanna-almanaks		80000
Flyt ...		1588210

		kr.	kr.	77 19. júní
	Flutt ...		1588210	
20.	Til þess að annast birtingu útvarpaðra veðurfregna í verstöðvum landsins		5000	
21.	Laun yfirmatsmanna o. fl.:			
	a. 5 fiskiyfirmatsmanna	28800		
	b. Laun 4 ullarmatsmanna	2000		
	c. Laun 6 kjötmatsmanna	4500		
	d. Ferðakostnaður yfirmatsmanna	8000		
			43300	
22.	Til eftirlits með skipum og bátum og öryggi þeirra:			
	a. Laun skipaskoðunarstjóra	6900		
	b. Til skrifstofukostnaðar... ..	7000		
	c. Ferðakostnaður, allt að	2000		
			15900	
23.	Til erindrekkstrar í Miðjarðarhafslöndunum, gegn tvöföldu fjárframlagi annarsstaðar að		8000	
24.	Til Iðnsambands Íslands... ..		1200	
25.	Til undirbúnings »Íslenzku vikunnar«		2000	
26.	Til sambands íslenzkra heimilisiðnaðarfélaga		4000	
27.	Til Boga A. J. Þórðarsonar, styrkur til vélakaupa til þrjónaverksmiðju hans		1000	
28.	Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námsskeiðum í tréskurði og heimilisiðnaði		650	
29.	Til Halldóru Bjarnadóttur, til þess að vinna að eflingu heimilisiðnaðar... ..		1500	
30.	Til Guðrúnar Finnsdóttur		300	
31.	Til kvenfélags Hvammshrepps í Vík í Mýrdal, til þess að halda uppi kennslu í handavinnu kvenna ...		500	
32.	Til kvenfélagasambands Íslands		1600	
33.	Til sambands norðlenskra kvenna		400	
34.	Til sambands austfirzkra kvenna		400	
35.	Til sambands sunnlenskra kvenna		400	
36.	Til sambands vestfirzkra kvenna		400	
37.	Til kvenfélagasambands Mýra- og Borgarfjarðarsýslu		300	
38.	Til sambands breiðfirzkra kvenna		250	
39.	Til bandalags kvenna		400	
	Flyt ...		1675710	

	kr.	kr.
Flutt ...		1675710
40. Til Sambands sunnlenskra kvenna, styrkur til að halda uppi námskeiðum fyrir húsmæður og húsmæðraefni		2500
41. Til kvenréttindafélags Íslands		400
42. Til landsfundar kvenna		1200
43. Til vinnumiðstöðvar kvenna, gegn að minnsta kosti jafnmiklu framlagi annarsstaðar að		1600
44. Til vörumerkjaskrásetjara		1600
45. Handa ungmennafélagi Íslands, til eflingar íþróttar og skógræðslu		4000
Félagið gefi landsstjórninni skýrslu um, hvernig fénu er varið.		
46. Til bandalags skáta		400
47. Til dýraverndunarfélags Íslands, til dýraverndunarstarfsemi		1000
48. Til fiskræktarfélagsins Blöndu, $\frac{1}{3}$ rekstrarkostnaðar, allt að		500
49. Til fiskræktarfélags Fljótsdalshéraðs, $\frac{1}{3}$ rekstrarkostnaðar, allt að		1000
50. Til Finns Guðmundssonar, til þess að ljúka námi í vatnalífrræði (svíffræði) í Þýzkalandi		2500
51. Húsameistari ríkisins:		
a. Laun	6900	
b. Skrifstofukostnaður	5000	
		11900
52. Gjöld vegna laga um skipulag bæja og sjávarþorpa, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar að		5000
53. Til vatnsrennslismælinga		1000
54. Til að ljúka við mælingar í Landeyjum		2000
55. — — — — á vatnasvæði Hornafjarðarfljóts		2000
56. Til þess að ljúka við fyrirhleðslu Skálmar í Álftaveri, gegn $\frac{1}{3}$ annarsstaðar að		1500
57. Til Búnaðarbanka Íslands, fyrsta greiðsla vaxta og afborgana af viðlagasjóðslánum málara Ásgríms Jónssonar og Jóns Stefánssonar, að upphæð samtals		
Flyt ...		1715810

	kr.	kr.
Flutt ...		1715810
13 þús. kr. til hvors, sem ríkið tekur að sér að greiða að fullu... ..		3300
enda greiði skuldunautar aftur ríkinu, hvor að sínum hluta, í eigin málverkum jafnvirði þess, er ríkissjóður greiðir af skuldinni á hverju ári, að mati manns eða manna, sem stjórnin kveður til þess í hvert sinn.		
Samtals ...		1719110

77

19. júní

17. gr.

Til almennrar styrktarstarfsemi er veitt:

	kr.	kr.
1. Styrkur til berklasjúklinga		700000
2. Gjöld samkv. l. nr. 68 1932, um br. á fátækralögunum		100000
3. Styrkur til sjúkrasamlaga		12000
Af þessum lið má greiða sjúkrasamlagi hins ísl. prentarafélags styrk í samræmi við styrk til annara sjúkrasamlaga.		
4. Til styrktarsjóðs verkamanna- og sjómannafélaganna í Reykjavík		3000
5. Til sjúkra- og styrktarsjóðs vitavarða		400
6. Til slysatryggingar samkv. 2. gr. laga nr. 73 1928 ...		15000
7. Til slysavarna		8000
enda sé stjórnarráðinu send skýrsla um starfsemina.		
8. Til þess að hjálpa nauðstöddum Íslendingum erlendis		1000
9. Tillag til ellistyrktarsjóða... ..		50000
10. Til Stórstúku Íslands, til bindindisstarfsemi		12000
Par af til sambands bindindisfélaga í skólum lands- ins 2500 kr.		
11. Til Péturs Sigurðssonar, til útbreiðslu bindindis og annara menningarmála, gegn tvöföldu framlagi annars- staðar að		1000
Flyt ...		902400

	kr.	kr.
Flutt ...		902400
12. Til slysaftryggingarsjóðs félagsins Dagsbrúnar		400
13. Til sjúkrasjóðs Fellshrepps		300
14. Til sjúkrasjóðs Hofshrepps		300
15. Til styrktar- og sjúkrasjóðs verkakvennafélagsins Framsóknar í Reykjavík		400
16. Til sjúkrasjóðs Félags járnsmíðanema í Reykjavík ...		200
17. Til styrktarsjóðs sjómannafélags Vestmannaeyja		400
18. Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins Drífanda í Vestmannaeyjum		400
19. Til sjúkrasjóðs verklyðsfélags Akureyrar		300
20. Til sjúkrasjóðs verkakvennafélagsins Einingará Akureyri		200
21. Til sjúkrasjóðs kvenfélagsins á Hellusandi		300
22. Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins á Pingeyri ...		300
23. Til sjúkrasjóðs hjúkrunarfélags Ólafsvíkur		300
24. Til Ekknasjóðs Vestmannaeyja		800
Fjárveitingarnar undir 12.—24. tölul. eru bundnar því skilyrði, að jafnmikið fé að minnsta kosti komi annarsstaðar að, og að stjórnarráðinu sé send skýrsla um starfsemina.		
25. Til elliheimilisins »Grundar« í Reykjavík		4000
26. Til gamalmennahælis á Ísafirði		1000
27. Til gamalmennahælis á Seyðisfirði		1000
28. Til fávitahælis, byggingarstyrkur		5000
Samtals ...		918000

18. gr.

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

	kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:		
a. Embættismenn	43256,27	
b. Embættismannaækkjur og börn	17003,89	
c. Prestsekkjur	6402,55	
Flyt ...	66662,71	

					kr.	kr.	77 19. júní
				Flutt ...	66662,71		
d.	Lífeyrir samkvæmt lögum nr. 49 1923	...	...		2500,00		
e.	— — — — 51 1921	...	...		2550,00		
						71712,71	
II. Styrktarfé og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:							
a. Embættismenn:							
1.	Til Sigurðar Magnússonar læknis	...	...	600,00			
2.	— Sigurðar Kvarans héraðslæknis	...	...	405,00			
3.	— Þorvalds Pálssonar læknis...	...	...	300,00			
					1305,00		
b. Embættismannaekkjur og börn:							
1.	Til Magneu Ásgeirsson	...	...	200			
2.	— Ólivu Guðmundsson	...	...	175			
3.	— Theodóru Thoroddsen	...	...	800			
4.	— Sigríðar Hjaltadóttur	...	...	400			
5.	— Ingileifar Snæbjarnardóttur	...	..	400			
6.	— Sigríðar Fjeldsted læknisekkju	...	...	450			
7.	— Sigríðar Finnbogadóttur	...	...	800			
8.	— Rannveigar Tómasdóttur ..	...	...	600			
9.	— Önnu Gunnlaugsson ..	...	...	900			
10.	— Kristbjargar Marteinsdóttur	...	...	1200			
11.	— Kristínar Jacobson	...	...	600			
12.	— Kirstínar P. Blöndal	...	...	300			
13.	— Guðlaugar Magnúsdóttur...	...	...	2000			
14.	— 2 barna hennar	...	...	200			
15.	— Rögnu Gunnarsdóttur læknisekkju	...	...	600			
16.	— Jenny Forberg	...	...	600			
17.	— Ástu Hallgrímsson	...	...	600			
18.	— Ástu Einarson	...	..	600			
19.	— Aðalbjargar Sigurðardóttur	...	...	1200			
20.	— Dómhildar Jóhannsdóttur	...	...	1200			
21.	— Önnu Þorgrímsdóttur læknisekkju, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	...	...	1300			
22.	— Soffiu Johnsen læknisekkju	...	...	500			
23.	— Kristínar Þórarinsdóttur læknisekkju	...	...	400			
24.	— Sigríðar Blöndal læknisekkju...	...	...	300			
25.	— Hrefnu Einarsdóttur læknisekkju,						
Flyt ... 16325					1305,00	71712,71	

		kr.	kr.
	Flutt ...	1305,00	71712,71
	600 kr., auk 100 kr. með einu barni í ómegð		
	700		
26.	Til Sigríðar Jónsdóttur læknisekkju ...		
	400		
27.	— Súsönnu Friðriksdóttur		
	500		
28.	— Önnu Jónsson, ekkju Klemens Jónssonar		
	450		
29.	— Polly Ólafson, ekkju Gísla J. Ólafson		
	600		
30.	— Margrétar Lárusdóttur læknisekkju		
	400		
31.	— Eriku Gíslason, ekkju Odds Gíslasonar, bæjarfógeta		
	1000		
32.	— Ingibjargar Jónsdóttur, ekkju Björns Magnússonar símtjóra		
	300		
		20675,00	
c. Uppgjafaprestar:			
1.	Til Bjarna prófasts Einarssonar ...	780,00	
2.	— Sigurðar prófasts Gunnarssonar .	662,25	
3.	— Guttorms Vigfússonar	600,00	
4.	— Björns Þorlákssonar	208,00	
5.	— Jóns Árnasonar	445,00	
6.	— Þórðar Ólafssonar	370,00	
7.	— Páls Stephensens	355,00	
8.	— Helga P. Hjálmarssonar	475,00	
9.	— Einars Pálssonar	430,00	
10.	— Kristins Danielssonar	520,00	
11.	— Jóns Finnssonar	385,00	
12.	— Magnúsar prófasts Bjarnarsonar	355,00	
13.	— Ólafs prófasts Stephensens ...	550,00	
		6135,25	
d. Prestsekkjur:			
1.	Til Auðar Gísladóttur	300,00	
2.	— Bjargar Einarsdóttur	500,00	
3.	— Guðrúnar Björnsdóttur	500,00	
4.	— Guðrúnar J. Jóhannesdóttur ...	300,00	
5.	— Guðrúnar Ólafsdóttur	300,00	
6.	— Guðrúnar Pétursdóttur	300,00	
7.	— Guðrúnar Torfadóttur	300,00	
8.	— Ingunnar Loftsdóttur	300,00	
	Flyt ...	2800,00	28115,25
			71712,71

		77	
		kr.	kr.
		19. júní	
	Flutt ... 2800,00	28115,25	71712,71
9.	Til Hlífar Bogadóttur, 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar, sem er í ómegð 500,00		
10.	— Kirstínar Pétursdóttur 300,00		
11.	— Sigrúnar Kjartansdóttur 300,00		
12.	— Steinunnar Pétursdóttur 300,00		
13.	— Sigríðar Halldórsdóttur Jónsson 300,00		
14.	— Guðlaugar Vigfúsdóttur 209,20		
15.	— Ingibjargar Magnúsdóttur 157,90		
16.	— Guðfinnu Jensdóttur 183,04		
17.	— Guðrúnar Sigurðardóttur 181,07		
18.	— Guðbjargar Hermannsdóttur ... 181,70		
19.	— Þórunnar Bjarnadóttur 155,56		
20.	— Guðrúnar S. Jónsdóttur 250,00		
21.	— Önnu Stefánsdóttur 200,00		
22.	— Helgu Skúladóttur 227,06		
23.	— Guðríðar Ólafsdóttur 164,26		
24.	— Guðríðar Helgadóttur, ekkju Jóh. L.L. Jóhannssonar, 132 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð 332,00		
25.	— Arndísar Pétursdóttur... .. 137,90		
26.	— Guðnýjar Þorsteinsdóttur 173,56		
27.	— Valgerðar K. Guðmundsdóttur frá Grenivík 135,37		
28.	— Jakóbínu Sigurgeirsdóttur frá Borg 157,44		
29.	— Kamillu Briem 170,57		
30.	— Kristínar Jónsdóttur prófastsekkju á Brjánslæk 300,00		
31.	— Sigríðar Þórðardóttur... .. 144,00		
32.	— Sigurlaugar Knudsen 300,00		
33.	— Þóru Jónsdóttur 217,28		
34.	— Margrétar Jónasdóttur 300,00		
35.	— Sigríðar Jónasdóttur 146,71		
36.	— Sigríðar Jóhannesdóttur 300,00		
37.	— Ástríðar Petersen prófastsekkju 200,00		
38.	— Margrétar Sigurðard. prófastsekkju 500,00		
39.	— Jóhönnu Magnúsd. prófastsekkju 300,00		
Flyt ... 10224,62		28115,25	71712,71

		kr.	kr.
	Flutt ...	10224,62	
40.	Til Guðrúnar Mettu Sveinsdóttur ...	300,00	28115,25
41.	— Vilborgar Jónsdóttur prestsekkju	300,00	
42.	— Líneyjar Sigurjónsd. prófastsekkju	500,00	
43.	— Bergljótar Blöndal	200,00	
44.	— Sigríðar Helgadóttur	300,00	
			11824,62
e. Kennarar, kennaraekkjur og börn:			
1.	Til Önnu Ásmundsdóttur	300	
2.	— Guðlaugar Zakaríasdóttur	360	
3.	— Magnúsar Einarssonar	500	
4.	— Elínar Briem Jónsson	600	
5.	— Steinunnar Frimannsdóttur	450	
6.	— Guðmundar Björnssonar	200	
7.	— Baldvins B. Bárðdals	200	
8.	— Jóns Strandfelds	150	
9.	— Einars Hávarðssonar	150	
10.	— Elísabetar Jónsdóttur	300	
11.	— Ragnheiðar Torfadóttur... ..	400	
12.	— Ásdísar Þorgrímsdóttur 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	600	
13.	— Sigurjóns Rögnvaldssonar	200	
14.	— Ástu Magnúsdóttur kennaraekkjju	200	
15.	— Ögmundar Sigurðssonar	2500	
16.	— Cathincu Sigfússon... ..	600	
17.	— Ragnh. Guðjónsdóttur	300	
18.	— Lárusar Rists kennara	600	
19.	— Jóhanns P. Péturssonar kennara .	200	
20.	— Helgu Finnisdóttur	1200	
21.	— Ingivalds Nikulássonar kennara...	200	
22.	— Victoríu Bjarnadóttur kennaraekkjju	150	
			10360,00
f. Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra:			
1.	Til Guðm. Kristjánssonar	300	
2.	— Böðvars Jónssonar... ..	400	
3.	— Þóru Matthíasdóttur	300	
4.	— Vigdísar Steingrímsdóttur	300	
	Flýtt ...	1300	50299,87
			71712,71

		kr.	kr.
	Flutt ...	1300	50299,87
5.	Til Þórunnar Sigurðardóttur, ekkju Halldórs Bjarnasonar pósts ...	200	71712,71
6.	— Anínu Arinbjarnardóttur ...	200	
7.	— Eliesers Eiríkssonar ...	200	
8.	— Jóhannesar Þórðarsonar ...	300	
9.	— Guðm. Kristjánssonar ...	300	
10.	— Stefáns Stefánssonar, Eskifirði ...	600	
11.	— Böðvars Sigurðssonar pósts ...	300	
12.	— Halldórs Benediktssonar pósts ...	200	
13.	— Ragnheiðar Bjarnadóttur, ekkju Þorleifs Jónssonar ...	1000	
14.	— Friðriks Jónssonar pósts ...	450	
15.	— Einars Ólasonar fyrrum pósts ...	300	
16.	— Þórodds Bjarnasonar pósts ...	600	
17.	— Sigríðar Guðmundsdóttur, ekkju Böðvars Þorlákssonar ...	300	
18.	— Kristjáns Jónssonar pósts ...	200	
19.	— Hedvig Blöndal, ekkju Óla Blöndals póstritara, 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	600	
20.	— Guðmundar Ólafssonar fyrrv. pósts á Akureyri ...	300	
21.	— Torfa Sæmundssonar pósts ...	200	
22.	— Guðjóns Kjartanssonar pósts ...	250	
23.	— Jóns Jónssonar í Galtarholti, f. pósts	200	
24.	— Álfheiðar Blöndal, ekkju Kristjáns Blöndals póstaðgreiðslumanns ...	300	
25.	— Mariu Jónsdóttur, ekkju Fr. Klemmenssonar... ..	300	
		8600,00	
g. Rithöfundar:			
1.	Til Indriða skrifstofustjóra Einarssonar	3500	
2.	— Einars Hjörleifssonar Kvarans ...	3000	
3.	— Þorsteins Gíslasonar ...	2000	
4.	— Guðmundar Friðjónssonar ...	1500	
5.	— dr. Helga Péturss ...	4000	
6.	— Kristínar Sigfúsdóttur skáldkonu...	1000	
Flyt ...		15000	58899,87
			71712,71

		kr.	kr.
	Flutt ... 15000	58899,87	71712,71
7.	Til Einars Benediktssonar 5000		
8.	— Sigurðar Sigurðssonar skálds ... 800		
9.	— Jakobs Thorarensens 1200		
10.	— Sigurjóns Friðjónssonar 1000		
11.	— Guðmundar Kambans 1800		
12.	— Unnar Benediktsdóttur skáldkonu 1000		
13.	— Bríetar Bjarnhéðinsdóttur 1000		
14.	— Herdísar Andrésdóttur 500		
15.	— Ólínu Andrésdóttur 500		
		27800,00	
h. Ekkjur og börn skálda og rithöfunda:			
1.	Til Jakóbínu Pétursdóttur 200		
2.	— Guðrúnar Jónsdóttur 300		
3.	— Arnbjargar Einarsdóttur 300		
4.	— Guðrúnar Sigurðardóttur 300		
5.	— Ólínu Þorsteinsdóttur 300		
6.	— Eleanor Sveinbjörnsson 1200		
7.	— Kristínar Jakobsdóttur 800		
8.	— Sigríðar Jónsdóttur 500		
		3900,00	
i. Ýmsir starfsmenn og ekkjur:			
1.	Til Petreu Jónsdóttur 300		
2.	— Kristínar Sigurðardóttur jubíl- ljósmóður 500		
3.	— Matthildar Þorkelsdóttur jubíl- ljósmóður 500		
4.	— Þórdísar Símonardóttur jubílljós- móður 500		
5.	— Þórunnar Gísladóttur ljósmóður ... 500		
6.	— Önnu Þorsteinsdóttur ljósmóður ... 400		
7.	— Kristínar Jónasdóttur ljósmóður ... 300		
8.	— Nikólinu Björnsdóttur ljósmóður ... 300		
9.	— Sigurfljóðar Einarsdóttur ljósmóður 300		
10.	— Jórunnar Guðmundsdóttur ljós- móður 300		
11.	— Margrjetar Grímsdóttur ljósmóður 200		
12.	— Kristínar Guðmundsdóttur ljósm. 200		
	Flutt ... 4300	90599,87	71712,71

		kr.	kr.
			77 19. júní
	Flutt ... 4300	90599,87	71712,71
13.	Til Hólmfríðar Friðfinnsdóttur ljósmóður ... 200		
14.	— Áslaugar Bjarnadóttur ljósmóður 300		
15.	— Hildar Jónsdóttur ljósmóður ... 300		
16.	— Guðrúnar Guðmundsdóttur ljósmóður ... 300		
17.	— Halldóru Metúsalemsdóttur ljósmóður ... 300		
18.	— Jensínu Pálsdóttur ljósmóður ... 200		
19.	— Margrétar Jónsdóttur ljósmóður ... 200		
20.	— Guðrúnar Magnúsdóttur ljósmóður 200		
21.	— Gróu Jónsdóttur ljósmóður ... 200		
22.	— Þuríðar Jónsdóttur ljósmóður ... 300		
23.	— Guðríðar Guðmundsdóttur ljósmóður ... 200		
24.	— Guðrúnar Einarsdóttur ljósmóður 200		
25.	— Guðrúnar Jóhannesdóttur ljósmóður 300		
26.	— Sigríðar Narfadóttur ljósmóður ... 300		
27.	— Hólmfríðar Björnsdóttur, ekkju Guðm. Hjaltasonar... 300		
28.	— Páls Erlingssonar ... 1200		
29.	— Kristins Jónssonar, vegavinnustjóra á Akureyri ... 300		
30.	— Einars Guðmundssonar, fyrrum vegavinnustjóra ... 300		
31.	— Ólafs Guðmundssonar, fyrrum ferjumanns ... 300		
32.	— Guðlaugar Jónsdóttur, ekkju Jóns síldarmatsm. Stefánssonar ... 200		
33.	— Sigríðar Sveinsdóttur, ekkju Jakobs Björnssonar síldarmatsmanns ... 300		
34.	— Gests Guðmundssonar, fyrrum vita- varðar ... 400		
35.	— Vigfúsar Sigurðssonar, fyrrum vita- varðar 300		
36.	— Sigfúsar Sigfússonar frá Eyvindará 800		
Flyt ... 12200		90599,87	71712,71

		kr.	kr.
	Flutt ... 12200	90599,87	71712,71
37.	Til Steinunnar Sigurðardóttur, ekkju Magnúsar Vigfússonar 600		
38.	— Margrjetar Jónsdóttur, ekkju Þórðar vitavarðar Þórðarsonar 300		
39.	— Ágústu Ólafsdóttur, ekkju Magnúsar Gunnarssonar 300		
40.	— Halldóru Pétursdóttur Briem 600		
41.	— Kristjönu Benediktsdóttur 400		
42.	— Bjargar Guðmundsdóttur 400		
43.	— Guðbjargar A. Þorleifsdóttur í Múlakoti 400		
44.	— Henriette Kjær... .. 600		
45.	— Helgu Ófeigsdóttur, ekkju Árna Zakaríassonar 400		
46.	— Guðrúnar Egilson, 2000 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð 2300		
47.	— Guðjóns Guðlaugssonar... .. 1200		
48.	— Önnu Bjarnadóttur, ekkju Hjálmars Lárussonar 300		
49.	— Jóhannesar Jörundssonar hafnsögu- manns, Hrísey 300		
50.	— Halldóru Þórðardóttur 600		
51.	— Vigdísar Bergsteinsdóttur fyrrv. spít- alaráðskonu 300		
52.	— Sigríðar Magnúsd. hjúkrunarkonu 500		
53.	— Jónínu Marteinsd. hjúkrunarkonu 300		
54.	— Guðleifar Erlendsdóttur fyrrv. hjúkrunarkonu 300		
55.	— Arndísar Sigurðardóttur, þvotta- konu í Laugarnesspítala... .. 300		
56.	— Sigurðar Péturssonar fangavarðar 1000		
57.	— Ragnheiðar Erlendsdóttur, ekkju Valdimars Daðasonar tollþjóns ... 300		
58.	— Susie Briem, ekkju Halldórs Briems 800		
59.	— Valgerðar Steinsen fyrrv. spítala- ráðskonu 500		
60.	— Benedikts P. Gröndals 800		
	Flyt ... 26000	90599,87	71712,71

		77 19. júní	
		kr.	kr.
	Flutt ... 26000	90599,87	71712,71
61.	Til Jóns Runólfssonar sýsluskrifara ... 600		
62.	— Ingveldar Guðmundsdóttur, ekkju Erlendar Zakaríassonar... .. 300		
63.	— Sigríðar Pálsdóttur, ekkju Gunnlaugs Indriðasonar 400		
64.	— Halldórs Brynjólfssonar blinda ... 350		
65.	— Halldórs Þórðarsonar fyrrv. dyra- varðar Alþingis 300		
66.	— Friðfinns Guðjónssonar leikara ... 800		
		28750,00	
Á styrkveitingar í II. a.—i. greiðist dýrtíðar- uppbót eftir reglum launalaganna.			
j.	Til ekkju Jóhanns skálds Sigurjónssonar 1000,00		
k.	Lífeyrir hjónanna á Staðarfelli 3000,00		
			123349,87
III.	Dýrtíðaruppbót á fjárhæðirnar í I. og II. a.—i. ...		38212,52
Samtals ...			233275,10

19. gr.

Til óvissra útgjalda eru veittar 150000 kr.

77

19. júní

III. KAFLI.

Eignahreyfingar.

20. gr.

		kr.	kr.
Inn.			
I. Fyrningar:			
1. Samkvæmt	3. gr. A.	167140	
2. —	3. — B.	7270	
3. —	9. —	2170	
4. —	10. —	2046	
5. —	11. —	5300	
6. —	12. —	67693	
7. —	13. —	134982	
8. —	14. —	12852	
9. —	15. —	4350	
			403803
II. Vætanlega útdregið af bankavaxtabréfum, keyptum skv. lögum nr. 14 9. júlí 1909			24000
III. Endurgreiddar fyrirframgreiðslur			10000
IV. Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna			100000
V. Tekjur Menningarsjóðs, $\frac{3}{4}$ hlutar			30000
Samtals ...			567803
Út.			
I. Afborganir lána ríkissjóðs og ríkisstofnana:			
1. Ríkissjóðslán:			
a. Innlend lán	163950,00		
b. Dönsk lán, d.kr. 321353,99 á 100.00	321354,00		
c. Ensk lán, £ 6762—4—0 á 22.15	149783,00		
		635087	
Flyt ...		635087	

		kr.	kr.	77 19. júní
	Flutt ...	635087		
2. Lán ríkisstofnana:				
a. Síminn (sjá 3. gr. A. Út I.) ...	75000			
b. Útvarpið (sjá 3. gr. A. Út) ...	124040			
		199040		
			834127	
II. Til eignaaukningar ríkisstofnana:				
1. Búið á Víflsstöðum (sjá 3. gr. A. I. 6) ...		4000		
2. Búið á Kleppi (sjá 3. gr. A. I. 7) ...		3000		
3. Síminn: Ný símakerfi o. fl. (sjá 3. gr. Út II—III.)		135000		
			142000	
III. Til byggingar nýrra vita ...			60000	
IV. Til lögboðinna fyrirframgreiðslna ...			10000	
V. Til Menningarsjóðs (sjá 20. gr. Inn V) ...			30000	
Samtals ...			1076127	

firlit.

77

irlit.

19. júní

		kr.	kr.
Gjöld:			
7. gr.	Vextir		1456770,00
8. gr.	Borðfé konungs		60000,00
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		231170,00
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		390446,00
11. gr. A.	Til dómgæzlu og lögreglustjórnar	947260,00	
— B.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur	207000,00	
			1154260,00
12. gr.	Til læknaSKIPunar og heilbrigðismála		655006,00
13. gr. A.	Vegamál	1037262,00	
— B.	Samgöngur á sjó	681800,00	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	428451,00	
			2147513,00
14. gr. A.	Kirkjumál	367320,00	
— B.	Kennslumál	1304392,00	
			1671712,00
15. gr.	Til vísinda, bókmennta og lista... ..		173360,00
16. gr.	Til verklegra fyrirtækja		1719110,00
17. gr.	Til almennrar styrktarstarfsemi		918000,00
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		233275,10
19. gr.	Óviss útgjöld		150000,00
	Rekstrarafgangur		30837,90
	Samtals ...		10991460,00

irlit.

		kr.
Út:		
7.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	10960622,10
	Aðrar útborganir:	
20. gr. I.	Afborganir lána	834127,00
— II.	Til eignaaaukningar ríkisstofnana	142000,00
— III.	Til byggingar nýrra vita	60000,00
— IV.	Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10000,00
— V.	Til menningarsjóðs	30000,00
	Par af kr. 3000 til menntamálaráðs.	
	Samtals ...	12036749,10

Stjórninni er heimilt:

- I. Að kaupa því verði, er dómkvaddir menn meta, íbúðarhús sýslumannsins í Borgarnesi.
- II. Að kaupa því verði, er dómkvaddir menn meta, steinsteyppuhús fyrir póst og síma á Blönduósi.
- III. Að kaupa fyrir fé úr kirkjujarðasjóði, því verði, er dómkvaddir menn meta, jörðina Skálholt í Biskupstungum.
- IV. Að kaupa fyrir fé úr kirkjujarðasjóði húseignir séra Ólafs Sæmundssonar í Hraungerði, er hann lætur af prestskap.
- V. Að veita styrk í eitt skipti fyrir öll til þess að koma á stofn mjólkurbúum til osta- og smjörgerðar og mjólkurniðursuðu. Styrkurinn nemi allt að $\frac{1}{4}$ kostnaðar og sé því aðeins greiddur, að fyrirtækið sé fullbúið til starfrækslu.
- VI. Að verja allt að 400000 kr. til að bæta upp verð á útfluttu dillakjöti ársins 1933, ef nauðsyn er á sökum óviðunandi verðlags, svo og til ráðstöfunar á því kjöti, sem kann að verða umfram markaðinn, allt eftir þeim reglum, sem landbúnaðarráðuneytið setur, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands og Sambands íslenskra samvinnufélaga.
- VII. Að taka á leigu á hentugum stað í Reykjavík kjallara til öruggrar geymslu á innlendum kartöflum, sem ætlaðar eru til sölu hér á landi, og lána hann aftur íslenskum kartöfluframleiðendum og þeim, sem verzlameð íslenskar kartöflur, gegn hæfilegum leigumála, er stjórnin ákveður.
- VIII. Að láta Fiskifélagi Íslands í té ókeypis lóð á Arnarhólstúni á horni Ingólfsstrætis og Skúlagötu.
- IX. Að greiða Jósef J. Björnssyni kennara full laun, þegar hann lætur af kennslustarfi.
- X. Að greiða úr ríkissjóði til Jóns Guðmundssonar, eiganda gistihússins Valhallar, þær 5000 kr., sem heimilað er í fjárlögum 1933, 22. gr. I., að greiða honum af fé því, sem inn kemur vegna alþingishátíðarinnar.
- XI. Að endurgreiða úr lífeyrissjóðum embættismanna og barnakennara þeim Jóni Halldórssyni fyrrv. ríkisféhirði, Sigurði Kristjánssyni ritstjóra og skólastjórunum Lárusi Bjarnasyni og Bjarna Bjarnasyni það fé, án vaxta, sem þeir hafa greitt í sjóðina.
- XII. Að veita Ásmundi Sveinssyni myndhöggvara allt að 10 þús. kr. lán til þess að reisa sér vinnustofu, gegn þeim skilyrðum, er stjórnin ákveður, og má skipta útborgun lánsins á 3 ár.
- XIII. Að veita Jóni Þorleifssyni málara allt að 10 þús. kr. lán til að standast kostnað af byggingu vinnustofu. Lánið endurgreiðist ríkinu með eigin málverkum lántakanda á 4 árum á því verði, er þar til kvaddir menn af ríkisstjórninni meta í hvert sinn.
- XIV. Að verja allt að 10 þúsund kr. af verzlunarágóða Viðtækjaverzlunar ríkisins til þess að greiða fyrir útvarpsnotum hjá þeim, sem örðugasta eiga aðstöðu að dómi atvinnumálaráðuneytisins.

- XV. Að ábyrgjast lán, allt að 50000 kr., til þess að reisa stúdentagarð í Reykjavík. 77
- XVI. Að ábyrgjast allt að 30 þús. kr. lán fyrir rannsóknarstofu háskólans, vegna húsbýggingar. 19. júní
- XVII. Að ábyrgjast allt að 60 þús. kr. lán fyrir h/f Djúpbátinn til bátskaupa, gegn 1. veðrétti í skipinu og endurábyrgð sýslufélags Norður-Ísafjarðarsýslu. (Endurveiting).
- XVIII. Að ábyrgjast allt að 600 þús. kr. lán fyrir Ísafjarðarkaupstað og Eyrarhrepp til rafvirkjunar, gegn þeim tryggingum, er ríkisstjórnin metur gildar.
- XIX. Að ábyrgjast allt að 60 þús. kr. lán til Hvammshrepps til raforkuveitu í Vík í Mýrdal, gegn endurábyrgð sýslufélags Vestur-Skaftafellssýslu og 1. veðrétti í raforkustöðinni.
- XX. Að ábyrgjast allt að 50 þús. kr. lán fyrir Vestmannaeyjakaupstað til stækkunar á raforkuveitu kaupstaðarins.
- XXI. Að ábyrgjast allt að 60 þús. sterlingspunda lán, sem Eimskipafélag Íslands tekur í Englandi til greiðslu á skuldum félagsins í Danmörku, ásamt afborgunum í Hollandi, enda verði lánið tryggt með fyrsta veðrétti í eftirtöldum skipum félagsins: Gullfossi, Goðafossi, Dettifossi og Lagarfossi.
- XXII. Að ganga í ábyrgð fyrir allt að 120000 kr. láni fyrir nýstofnað samvinnufélag á Eskifirði til kaupa á fiskiskipum, enda nemi lánið eigi meiru en $\frac{4}{5}$ af kaupverði skipanna fullbúinna til fiskiveiða. Lánið skal tryggt með sjálfskuldarábyrgð félagsmanna, ábyrgð Eskifjarðarhrepps og fyrsta veðrétti í skipunum. Forstöðumaður og annar endurskoðandi félagsins skulu samþykktir af ríkisstjórninni. (Endurveiting 90000 kr.).
- XXIII. Að ganga í ábyrgð fyrir allt að 350 þús. kr. láni fyrir innlent félag til þess að reisa síldarbræðslustöð á Seyðisfirði, er geti unnið úr ca. 600 málum síldar á sólarhring, enda fari lánið eigi fram úr 90% stofnkostnaðar, sé tryggt með 1. veðrétti í eigninni og ábyrgð Seyðisfjarðarkaupstaðar, en samþykktir og starfsreglur félagsins og ráðning forstjóra þess háð samþykki atvinnumálaráðherra.
- XXIV. Að ábyrgjast allt að 100 þús. kr. lán fyrir Vestmannaeyjakaupstað, gegn fullum tryggingum.
- XXV. Að ábyrgjast fyrir Sláturfélag Suðurlands, Mjólkurfélag Reykjavíkur, Kaupfélag Borgfirðinga og Kaupfélag Árnesinga 150 þús. kr. lán, til stofnunar sútunarverksmiðu.
- XXVI. Að ábyrgjast lán, allt að 400 þús. kr., fyrir hafnarsjóð Siglufjarðarkaupstaðar, til byggingar öldubríjós austur af Siglufjarðareyri, gegn þeim tryggingum, er stjórnin metur gildar.
- XXVII. Að ábyrgjast fyrir Tunnuverksmiðu Siglufjarðar s/f, gegn þeim tryggingum, er stjórnin metur gildar, allt að 70 þús. kr. rekstrarlán, er greiðist upp árlega.

77

19. júní

23. gr.

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Alberts Þórðarsonar bankabókara, 500 kr. 1934, svo og uppbót á þá fjárhæð, eftir sömu reglu sem bankinn veitir hana á laun starfsmanna sinna, og að greiða Birni Kristjánssyni uppbót á eftirlaun hans, eftir sömu reglu.

Stjórninni er heimilt að greiða Þóru Beck, ekkju Þórólfs Becks skipstjóra, eftirlaun eftir svipuðum reglum sem Eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum skipstjóra sinna, og sé upphæðin færð á útgerðarreikning Esju.

24. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1933 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

25. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, ef hún telur bera til þess brýna nauðsyn, að draga af öllum fjárveitingum fjárlaganna, sem ekki eru lögum bundnar, um allt að 25%, eftir því sem við verður komið, og ennfreður að fresta um ákveðinn tíma rekstri stofnana.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

78

19. júní

um Kreppulánasjóð.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórnæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á tímabilinu frá 1. júlí 1933 til 31. des. 1942 leggur ríkissjóður fram allt
að 2,5 millj. kr. til sérstakrar lánsstofnunar, er nefnist *Kreppulánasjóður*. Skulu
árlegar vaxtagreiðslur Búnaðarbanka Íslands, þar með taldar vaxtagreiðslur
Ræktunarsjóðs og veðdeildar bankans, ganga upp í ofan nefnt framlag ríkis-
sjóðs, sem er vaxtalaust stofnfé Kreppulánasjóðs.

2. gr.

Til viðbótar ofangreindu stofnfé skal útvega Kreppulánasjóði starfsfé með
útgáfu handhafaskuldabréfa. Skulu þau gefin út af stjórn sjóðsins, og má fjár-
hæð þeirra nema allt að 9 millj. kr. Trygging fyrir skuldabréfunum skal vera:

1. Stofnfé sjóðsins.
2. Skuldabréf þau, er sjóðurinn fær frá lántakendum.
3. Ábyrgð ríkissjóðs.

Vextir af bréfunum skulu vera 4,5% á ári. Þau skulu gefin út í einum
flokki, og skal innleysa eigi minna en 1/40 hluta þeirra á ári hverju, í fyrsta
sinn 1935. Fjármálaráðherra gefur fyrirmæli um sjóðinn, og skal þar nánar
kveðið á um gerð bréfanna, fjárhæð þeirra, greiðslu vaxta, innlausn þeirra
og annað, er þurfa þykir.

Færi svo, að reiðufé Kreppulánasjóðs reyndist eigi nægjanlegt til að greiða
skuldbindingar hans, skal ríkissjóður leggja fram það, sem á vantar, og skulu
þá þau framlög síðar endurgreiðast af eignum sjóðsins, ef þær hrökkva til.

3. gr.

Skuldabréf Kreppulánasjóðs skulu með nafnverði vera gildur gjaldeyrir til
greiðslu á skuldum eldri en frá 1. jan. 1933, að svo miklu leyti sem þær eru
ekki tryggðar með fasteignaveði eða handveði, svo sem nánar er fyrir mælt í
lögum þessum. Sama gildir um greiðslu á víxlum, sem gefnir hafa verið út
eftir 1. jan. 1933, ef skuldin upphaflega hefir verið stofnuð fyrir þann tíma.

78

19. júní

4. gr.

Fé sjóðsins skal varið til lánveitinga handa bændum og öðrum, er reka landbúnað sem aðalatvinnuveg, með þeim nánari skilyrðum, er í lögum þessum greinir. Ennfremur er heimilt að lána fé úr sjóðnum ábúendum smábýla við kaupstaði og kaupsýslu, enda sé um stærð býlis fullnægt ákvæðum 57. gr. laga nr. 31 1929.

Lán og greiðslur úr sjóðnum fara fram sumpart í reiðufé, sumpart í skuldaþréfum Kreppulánasjóðs, eftir nánari ákvörðun stjórnar sjóðsins.

5. gr.

Skilyrði fyrir lánveitingum úr sjóðnum eru þessi:

1. Að umsækjandi reki landbúnað sem aðalatvinnuveg.
2. Að hann hafi þann bústofn, sem að áliti sjóðsstjórnarinnar er nægilegur til framfærslu fjölskyldu hans samhliða öðrum tekjuvönunum.
3. Að skuldir hans í hlutfalli við eignir séu svo miklar, að sjóðsstjórnin telji honum ókleift að standa við skuldbindingar sínar eða reka bú sitt á heilbrigðum grundvelli. Við mat á því skal tekið sérstakt tillit til, hvort eignirnar eru arðberandi eða óarðbærar (t. d. hús á jörðu).
4. Að umsækjandi að dómi sjóðsstjórnarinnar sé vel hæfur til að reka landbúnað.
5. Að hann geti sett þá tryggingu fyrir láninu, er sjóðsstjórnin tekur gilda, enda séu lán þessi ásamt skuldum þeim, sem samið er um samkvæmt 13. gr., forgangsskuldir næst á eftir þeim forgangskröfum, sem nú eru í lögum.
6. Að hann geti að dómi sjóðsstjórnarinnar staðið undir árlegum greiðslum af lánum sínum, er hann hefir fengið stuðning samkvæmt lögum þessum, samhliða heilbrigðum búrekstri.

6. gr.

Til aðstoðar sjóðsstjórninni um að afla gagna til ákvarðana um lánveitingar skal skipa þriggja manna nefnd í hverri sýslu. Skal einn skipaður af sjóðsstjórninni, annar af hlutaðeigandi sýslunefnd, en atvinnumálaráðherra skipar formann nefndarinnar.

Sýslunefnd ákveður, hver skuli vera þóknun til nefndarmanna fyrir störf þeirra. Skal greiða til hvers 5 kr. á dag upp í dagkaup og ferðakostnað úr Kreppulánasjóði, en sýslusjóður skal greiða þann kostnað, er verður fram yfir það.

7. gr.

Umsóknir um lán úr Kreppulánasjóði, stílaðar til sjóðsstjórnarinnar, skulu sendar hlutaðeigandi héraðsnefnd, sem afgreiðir þær þegar til sjóðsstjórnarinnar með rökstuddri umsögn um, hvort hún telji, að umsækjendur geti komið til greina um lánveiting. Ennfremur skal héraðsnefnd útvega og senda sjóðsstjórninni eftirfarandi gögn svo fljótt sem verða má:

1. Sundurliðaða skrá um eignir lánbeiðanda og mat héraðsnefndar á þeim,

- byggt á síðasta skattaframtali. Sé þar nákvæmlega fram tekið, hverjar fasteignir hans eru, hve mikið hann á af hverri tegund búpenings, vélar og verkfæri, kröfur á aðra og annað, sem máli skiptir.
2. Sundurliðaða skrá yfir lánardrottna lánbeiðanda, og skal þar greina skuldarupphæð, hvort skuld er tryggð með veði eða ábyrgð, og hver tryggingin er, gjalddaga, afborgunarskilmála, greiðslukjör o. fl.
 3. Sundurliðaða skrá yfir ábyrgðir lánbeiðanda, og skal þar greina, hverjar aðrar tryggingar eru fyrir ábyrgðarskuldunum, og þess getið, hverjar líkur eru fyrir, að ábyrgðirnar falli á lánbeiðanda.
 4. Vottorð hreppstjóra um, hve lengi lánbeiðandi hefir rekið búskap, og hvar.
 5. Drengskaparyfirlýsing lánbeiðanda um, að allar upplýsingar séu gefnar eftir beztu vitund.
 6. Rökstutt álit héraðsnefndar um aðstöðu lánbeiðanda til búrekstrar, þar á meðal fjölskyldustærð og framfæringatölu, fólksafla og afkomumöguleika.
 7. Upplýsingar um aðstöðu til markaðs fyrir búsafurðir hans og um hlunnindi.
 8. Álit héraðsnefndar um það, undir hve háum greiðslum vaxta og afborgana lánbeiðanda sé unnt að standa, samhliða lífvænlegum búrekstri.
 9. Aðrar upplýsingar, sem sjóðsstjórnin kann að óska eftir.

8. gr.

Þegar eftir að sjóðsstjórnin hefir fengið tillögur héraðsnefndar tekur hún ákvörðun um það, hvort lánbeiðandi geti komið til greina við lánveiting. Skal hún þá láta birta þrisvar í Lögbirtingablaðinu áskorun til allra þeirra, sem fjárkröfur eiga á lánbeiðanda, þar með taldar ábyrgðir, um að lýsa kröfum sínum fyrir stjórn sjóðsins, með sex vikna fyrirvara frá síðustu birtingu auglýsingar. Skal í auglýsingunni tekið fram, að allar ótryggðar kröfur falli niður ógildar, ef þeim er ekki lýst innan hins tiltekna frests. Ef skuldareigandi, sem eigi hefir lýst viðurkenndri kröfu innan hins tiltekna frests, síðar meðan á samningaumleitunum stendur færir líkur fyrir, að hann hafi eigi átt kost á að sjá auglýsinguna, svo sem vegna fjarveru, sjúkdóms o. s. frv., er sjóðsstjórninni þó heimilt að taka kröfu hans til greina. Að öðru leyti falla niður þær kröfur, sem eigi er lýst innan hins tiltekna frests. Sé ekki lýst öllum þeim kröfum, sem taldar eru fram samkvæmt 7. gr. 2. lið, skal sjóðsstjórnin sannprófa, hvort framtalið er rétt.

9. gr.

Að liðnum innköllunarfresti skal sjóðsstjórnin svo fljótt sem því verður við komið taka ákvörðun um, hvort hún telur fært að veita lánbeiðanda lán úr Kreppulánasjóði. Telji hún, að umsækjandi geti eigi komið til greina, skal honum þegar í stað tilkynnt það, annaðhvort bréflega eða með símskeyti.

10. gr.

Nú telur stjórn Kreppulánasjóðs, að umsækjandi uppfylli þau skilyrði, sem lög þessi setja fyrir lánveitingum úr sjóðnum, og skal hún þá svo fljótt sem

78 19. júní auðið er semja frumvarp til skuldaskila fyrir hann, ef hún telur að hann þurfi að fá eftirgjöf á skuldum. Í frumvarpi skulu taldar sér í flokki þær skuldir, er samningnum er eigi ætlað að ná til, og getið trygginga fyrir þeim, og í öðrum flokki þær skuldir, sem ætlazt er til, að samið sé um. Þá skal og skilmerkilega getið, hve háan hundraðshluta skuldunaut er ætlað að greiða af skuldum þeim, er samningar ná til.

11. gr.

Þegar eftir að samningsfrumvarp það, sem í 10. gr. getur, er fullsamið, skal sjóðsstjórnin með ábyrgðarbréfi eða símskeyti tilkynna það öllum þeim lánardrottnum, er kröfu hafa lýst í búið, og boða þá á fund með hæfilegum fyrirvara. Samtímis skal skuldunaut sjálfum tilkynnt efni samningsins, og skal hann innan fimm daga frá því tilkynning barst honum í hendur segja til um, hvort hann treystist til að ganga að honum. Sé svar neitandi, skal fundarboð afturkallað í tæka tíð. Þangað til fundurinn er haldinn skal frumvarp eða staðfest afrit af því liggja skuldheimtumönnum til sýnis í skrifstofu sjóðsins.

12. gr.

Á skuldheimtumannafundi þeim, er í 11. grein getur, skal sjóðsstjórnin leggja fram samningsfrumvarp, svo og nákvæman efnahagsreikning skuldunauts, staðfestan af stjórn sjóðsins. Skuldheimtumenn eiga heimting á að fá sérhverjar upplýsingar um hag skuldunauts, er sjóðsstjórnin getur í té látið. Þeim er og heimilt að bera fram breytingartillögur við frumvarpið, og skulu þær ræddar og bornar undir atkvæði sérstaklega. Verði þær samþykktar, hefir sjóðsstjórnin heimild til að taka frumvarpið aftur, ef hún telur þær verulega máli skipta. Að öðrum kosti ber stjórnin frumvarpið undir atkvæði skuldheimtumanna þegar að loknum umræðum og atkvæðagreiðslum um breytingartillögur.

13. gr.

Hljóti frv. atkvæði svo margra skuldheimtumanna, að þeir hafi ráð yfir meira en helmingi þeirra krafna, er samningnum er ætlað að ná til, hefir sjóðsstjórnin heimild til að staðfesta það, og er það þá bindandi einnig fyrir þá skuldheimtumenn, er greitt hafa atkvæði móti því, eða eigi mætt á fundi. Leysir það þá skuldunaut undan skyldu til að greiða þann hundraðshluta hvernar samningskröfu, sem undan er skilin í samningnum, bæði gagnvart lánardrottni sjálfum, ábyrgðarmönnum og öðrum, er annars hefðu átt endurgjaldskröfu á hendur honum fyrir greiðslu skuldarinnar.

14. gr.

Þegar eftir að samningur er staðfestur skal sjóðsstjórnin ganga frá lánsskjölum og sjá um, að formlega sé gengið frá öllu því, sem samningurinn kveður á um.

15. gr.

Samningur haggar eigi heimild lánardrottins til að ganga að tryggingu eða ábyrgð, sem þriðji maður hefir sett fyrir kröfum á skuldunaut.

16. gr.

78

19. júní

Samningurinn hefir engin áhrif á þær kröfur, er hér greinir:

1. Skuldir tryggðar með fasteignaveði, þó því aðeins, að skuldarupphæð nemi eigi meiru en verðmæti veðsins. Sé skuldin hærri en verðmæti veðsins samkvæmt mati því, sem lagt er til grundvallar við samningsgerðina, ná samningar til þess hluta skuldarinnar, sem fer fram úr verði veðsins, enda óski veðhafi ekki eftir kaupum á hinni veðsettu eign fyrir að minnsta kosti 15% hærra verð en matsverð.
2. Skuldir tryggðar með handveði. Gildir að öllu hið sama um þær og hinar, sem taldar voru undir 1. lið.
3. Forgangskröfur samkv. 8. kap. skiptalaganna, að svo miklu leyti sem eigur skuldunauts teljast hrökkva fyrir þeim.
4. Skuldir tryggðar með lausafjárveði, stofnaðar fyrir 1. jan. 1933, að svo miklu leyti sem veðið hrekkur fyrir þeim. Komi það hinsvegar í ljós, að skuldin sé hærri en verðmæti veðsins samkvæmt mati því á eigum skuldunauts, sem lagt er til grundvallar við samningsgerðina, ná samningar til þess hluta skuldarinnar, sem fer fram úr verði veðsins.

17. gr.

Frá því að skuldunautur hefir sent lánbeiðni til sjóðsstjórnarinnar og þangað til samningaumleitunum endanlega er lokið, má skuldunautur eigi greiða skuldheimtumönnum skuldir, sem áður eru stofnaðar, hvort sem þær eru fallnar í gjalddaga eða eigi, nema um veðkröfur eða ótviræðar forgangskröfur sé að ræða. Hann má ekki selja eignir sínar umfram venjulega afurðasölu og ekki veðsetja þær, nema fyrir nauðsynlegum rekstrarlánunum, og yfirleitt ekki gera neinar þær ráðstafanir, er veruleg áhrif geti haft á efnahag hans. Komi í ljós eftir að samningur hefir verið staðfestur, að skuldunautur hefir brotið ákvæði greinar þessarar, er sjóðsstjórninni heimilt að ógilda samninginn og endurheimta lánið án fyrirvara, ef útborgað hefir verið. Það fé, er skuldheimtumenn þegar hafa tekið á móti, verður eigi endurheimt.

18. gr.

Frá því að skuldainnköllun er útgefin og þangað til samningaumleitunum er lokið, má enginn af skuldheimtumönnum gera aðför hjá skuldunaut, né heldur verður bú hans tekið til gjaldþrotaskipta á sama tíma. Nú takast eigi samningar og bú skuldunauts er tekið til gjaldþrotaskipta áður en sex mánuðir eru liðnir frá því samningaumleitunum lauk og við skiptin kemur það í ljós, að skuldunautur hefir brotið gegn ákvæðum 17. gr., og má þá með málsókn rifta þeim samningum eða greiðslum, er ólöglega hafa fram farið, samkv. reglum gjaldþrotaskiptalaga, enda sé málsókn hafin innan sex vikna frá því búskipti byrja. Tímabilið frá því að skuldainnköllun er útgefin og þangað til samningsumleitunum er lokið telst ekki með fyrningartíma skuldar, víxilréttar né neinna réttargerða.

78

19. júní

Lánum úr Kreppulánasjóði skal varið einungis til greiðslu á skuldum lántakanda, og verða þau veitt gegn þeim tryggingum, er stjórn sjóðsins metur gildar. Vextir af lánunum skulu vera 4 af hundraði á ári. Lánstíminn skal fara eftir ákvörðun sjóðsstjórnar, þó aldrei lengri en 42 ár. Afborgunarskilmálum skal eftir því sem unnt er haga svo, að Kreppulánasjóður geti staðið straum af innlausn skuldabréfa sinna samkvæmt 2. gr.

Þó skal það áskilið, að ef efnahagur lántakanda breytist svo, að honum verði auðvelt að greiða lán sitt á skemmri tíma, að dómi sjóðsstjórnar, þá geti hún gert honum að greiða hærri afborganir af láninu.

Ennfremur skal það áskilið, að ef lántakandi breytir um atvinnuveg, þá sé sjóðsstjórninni heimilt að segja láninu upp.

Gjaldldagi skal vera 15. nóv. ár hvert. Ef ekki eru gerð skil á árgjaldi fyrir 31. des. næst á eftir gjalddaga, er lánið allt fallið í gjalddaga, og ber stjórn sjóðsins þá að gera nauðsynlegar ráðstafanir til innheimtu þess.

20. gr.

Stjórn Kreppulánasjóðs fram til 31. desember 1935 skipa þrír menn, aðalbankastjóri Búnaðarbankans og tveir menn, er atvinnumálaráðherra skipar eftir tilnefningu landbúnaðarnefnda Alþingis. En eftir þann tíma skal stjórn Búnaðarbankans falin stjórn sjóðsins án endurgjalds.

Búnaðarbankinn hefir á hendi afgreiðslu sjóðsins og reikningshald. Reikningar hans skulu endurskoðaðir af endurskoðendum Búnaðarbankans, úrskurðaðir af atvinnumálaráðherra og birtir í B-deild stjórnartíðindanna.

21. gr.

Stjórn Kreppulánasjóðs er heimilt að taka lán til þess að flýta fyrir starfsemi sjóðsins, en þó aldrei meira en svo, að öruggt sé, að lánin verði endurgreidd með því fé, er til sjóðsins á að falla samkv. 1. gr.

22. gr.

Lánveitingum úr Kreppulánasjóði skal vera lokið fyrir 31. desember 1935.

23. gr.

Auk þeirra lána, er ræðir um hér að framan, er stjórn Kreppulánasjóðs, með samþykki ráðherra, heimilt að veita bændum lán til greiðslu á umsömdum afborgunum og vöxtum fasteignaveðslána í opinberum lánsstofnunum, eftir því sem nánar kann að verða ákveðið í sérstökum lögum.

24. gr.

Í reglugerð fyrir Kreppulánasjóð má setja þau ákvæði um stjórn sjóðsins, starfrækslu og dráttarvexti, er nauðsynleg þykja, þótt ekki sé gert sérstaklega

ráð fyrir þeim í þessum lögum, enda fari þau ekki í bága við nein ákvæði í 78
lögnum.

19. júní

25. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

79

19. júní

um heimildir til ýmissa ráðstafana vegna fjárkreppunnar.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Stjórn Búnaðarbanka Íslands heimilast að veita, eftir því sem nauðsynlegt
þykir, greiðslufrest á afborgunum af lánum úr Ræktunarsjóði, Byggingar- og
landnámssjóði og veðdeild bankans um allt að 5 ára tímabil í hverri stofnun.
Greiðslufrestur þessi getur náð jafnt til þeirra lána, er þegar hafa lent í van-
skilum, og þeirra, er hingað til hefir verið borgað reglulega af, en má aldrei
ná yfir meira en 5 ára bil af hverju einstöku láni.

2. gr.

Á sama hátt og í 1. gr. segir heimilast stjórn Landsbanka Íslands að veita
greiðslufrest í 5 ár á afborgunum af þeim lánum úr veðdeild bankans, er bænd-
ur eða aðrir, sem hafa landbúnað að aðalatvinnu, eiga að standa skil á.

3. gr.

Greiðslufrestur sá, er um ræðir í 1. og 2. gr., hefir engin áhrif á útdrátt
bankavaxtabréfa veðdeildanna eða jarðræktarbréfa, og skal því árlega draga

79 út og innleysa jafnháa fjárhæð og gert mundi, þó enginn greiðslufrestur væri
 19. júní veittur. Þar, sem svo stendur á, að öll bréf veðdeildarflokks eru í eign ríkissjóðs, skal ríkisstjórninni þó heimilt að veita undanþágu frá, að meira sé útdregið úr þeim flokki en raunverulega hefir verið borgað af skuldabréfum þess sama flokks á umliðnu ári.

4. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni að greiða úr ríkissjóði allt að $1\frac{1}{2}\%$ af vöxtum fasteignalána þeirra manna, er landbúnað stunda sem aðalatvinnuveg, á gjalddaga lánanna árin 1933 og 1934, en þó ekki meira en svo, að lántakandi greiði sjálfur $4\frac{1}{2}\%$ á ári. Heimild þessi er því skilyrði bundin, að stjórn Kreppulánasjóðs telji, að skuldunautar geti ekki að öðrum kosti risið undir vaxtabyrðinni samfara heilbrigðum búrekstri.

Heimild þessi nær og til sömu þátttöku í greiðslu vaxta af stofnlánum til frystihúsa og mjólkurbúa á árunum 1933 og 1934.

5. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni að greiða eða taka að sér greiðslu á lánum, allt að $\frac{1}{4}$ stofnkostnaðar, er tekin hafa verið til að reisa frystihús samvinnufélaga eða sýslufélaga, enda sé aðalhlutverk þeirra að frysta kjöt til útflutnings.

Sama gildir og um lán, sem hvíla á Sláturfélagi Suðurlands vegna stofnkostnaðar við niðursuðuverksmiðju þess.

6. gr.

Stjórn kreppulánasjóðs heimilast að gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að bönkunum verði fært að veita afborgunarfresti þá, sem um ræðir í 1. og 2. gr., og lána til þess fé úr kreppulánasjóði.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
 (L. S.)

Þorsteinn Briem.

FJÁRAUKALÖG

80

19. júní

fyrir árið 1932.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Til viðbótar við gjöld þau, sem veitt eru í fjárlögum fyrir 1932, eru veittar
samkv. 2.—8. gr. hér á eftir kr. 74987,44.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 11. gr. er veitt:

1. Viðbót við skrifstofufé bæjarfógetans á Seyðisfirði	kr.	3500,00	
2. Fyrir endurskoðun skipamælinga	—	400,00	
			kr. 3900,00

3. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 12. gr. er veitt:

1. Bygging landsspítala	kr.	5033,65	
2. Eftirlit með sjúkrahúsum ríkisins	—	2070,45	
			7104,10

4. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 14. gr. er veitt:

1. Eftirstöðvar af byggingarkostnaði á Höskuldsstöðum	kr.	342,95	
2. Undirbúningur kirkjugarðs í Reykjavík	—	2703,50	
3. Aðgerðir húsa á Eiðum 1928	—	2000,00	
4. Finnþogi R. Magnússon: Styrkur til þjóðréttarnáms	—	750,00	
			5796,45

5. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 16. gr. er veitt:

1. Hafrannsóknir, sjúkortagerð og mælingar	kr.	10714,42	
2. Grjótrannsóknir	—	2215,61	
3. Sjóvarnargarður á Siglufirði	—	401,94	
			13331,97

6. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 18. gr. er veitt:

1. Sira Einar Pálsson: Eftirlaunastyrkur	kr.	953,16
--	-----	--------

80	2. Frú Álfheiður Blöndal, ekkja Kristjáns Blöndals	
19. júní	póstafgreiðslumanns	kr. 469,01
		_____ kr. 1422,17

7. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 19. gr. er veitt:

1. Aðgerð á húsinu Bankastræti 2 — 1500,00

8. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 20. gr. er veitt:

1. Reykjahælið: Byggingar og viðbætur kr. 32137,44
 2. Útvarpið: Stofnkostnaður — 9795,31
- _____ kr. 41932,75
- Samtals kr. 74987,44

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

81

19. júní

L Ö G**um framlenging á gildi laga um verðtoll.**

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

Lög nr. 47 15. júní 1926, um verðtoll á nokkrum vörum, svo og lög nr. 5
3. apríl 1928, um breyting á þeim lögum, skulu gilda til ársloka 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

82

19. júní

um virkjun Sogsins.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bæjarstjórn Reykjavíkur er heimilað að reisa og reka raforkustöð við Sogið, til þess að vinna úr því raforku til almenningsþarfa, svo og að leggja háspennutaugar til Reykjavíkur og að gera afspennistöð hjá Reykjavík, og að framkvæma þau mannvirki, sem þarf til þess að koma orkunni til notenda í umdæmi rafmagnsveitu Reykjavíkur.

2. gr.

Áður en byrjað er á verkinu skal senda atvinnumálaráðherra frumdrætti að hinum fyrirhuguðu mannvirkjum ásamt lýsingu á þeim. Getur ráðherra krafizt þeirra breytinga á fyrirhugaðri tilhögun verksins, sem nauðsynlegar kunna að þykja vegna almenningshagsmuna, að dómi sérfræðinga ríkisstjórnarinnar.

3. gr.

Ríkisstjórnin lætur á árunum 1933 og 1934 gera nauðsynlegar umbætur á vegum, er nota þarf vegna flutninga og aðdráttar við virkjunina. Til þessara umbóta leggur Reykjavíkurbær fram helming kostnaðar, og telst hann með kostnaði við byggingu orkuversins og greiðist jafnskjótt og lán er fengið til virkjunarinnar. Verði orkuverið reist við Efra-Sogið, má ennfremur telja með kostnaði kaupverð vatnsréttinda þeirra í Efra-Sogi, sem Reykjavíkurbær hefir keypt af eigendum Úlfjótsvatns. Þurfi vegna virkjunarinnar að gera brú á Efra-Sogið og veg frá henni vestan árinna, skulu þau mannvirki teljast til orkuversins.

4. gr.

Ríkisstjórnin ábyrgist lán handa Reykjavíkurbæ til framkvæmda samkvæmt 1.—3. gr., að upphæð allt að 7 milljónum króna, eða tilsvarendi upphæð í erlendum gjaldeyri, enda samþykki fjármálaráðherra lánskjörin.

5. gr.

Orkuverið, háspennulínan og afspennistöðin samkv. 1. gr. nefnist einu nafni Sogsvirkjunin. Skal hún rekin sem sjálfstætt fyrirtæki með sérstöku reikningshaldi samkvæmt reglugerð, er atvinnumálaráðherra staðfestir.

Sogsvirkjunin selur raforku til rafmagnsveitu Reykjavíkur. Skyld er henni einnig að láta í té raforku við stöðvarvegg í orkuverinu og við spennistöðvar á háspennulínunni frá Soginu til Reykjavíkur til almenningsnota í nærliggjandi héruðum við kostnaðarverði, að viðbættum allt að 10%. Þetta verð má þó aldrei fara fram úr því, sem rafmagnsveita Reykjavíkur borgar fyrir raforkuna, miðað við afhendingu á sama stað. Skal verð þetta, ef samkomulag næst eigi, ákveðið með mati samkvæmt 147. gr. 1. b. vatnalaganna frá 1923. Nú þykir nauðsynlegt, til þess að ákvæðum þessarar greinar verði fullnægt, að auka virkjunina frá því, er hún var í fyrstu gerð, og er Reykjavíkurbæ þá skyld að framkvæma aukninguna allt upp í það, að fallvatnið sé að hálfu fullvirkjað, en ríkisstjórnin ábyrgist lán handa Reykjavíkurbæ til þess, með sama skilyrði og segir í 4. gr. Skal aukningin framkvæmd þegar er fé til hennar er fyrir hendi, nema gildar ástæður, að dómi ráðherra, hamli.

Þegar auka þarf virkjunina fram yfir það, að fallvatnið sé virkjað til hálfs, skal ríkisstjórnin framkvæma aukninguna og gerast meðeigandi að Sogsvirkjuninni, nema samkomulag verði við bæjarstjórn Reykjavíkur um aðra tilhögun. Kaupir ríkissjóður þá tiltölulegan hluta af þeim mannvirkjum, sem fyrir eru í fyrirtækinu, þannig að hann verði eigandi fyrirtækisins að sömu tiltölu og nemur aukningu vélaflsins móts við það vélafl, er fyrir var, og eigandi að helmingi þegar fallvatnið er fullvirkjað. Kaupverðið eða hluta þess má ríkisstjórnin inna af hendi með því að taka að sér greiðslu á tilsvarendi hluta þeirra skulda, er á fyrirtækinu hvíla. Ef samkomulag um kaupverðið næst eigi, skal það ákveðið með mati samkvæmt lögum um framkvæmd eignarnáms. Á Reykjavíkurbær þaðan í frá rétt til þess, hvenær sem hann þarf, að fá sem svarar helmingi orkunnar úr fallvatninu fullvirkjuðu handa rafmagnsveitu Reykjavíkur.

Verði orkuverið reist við Efra-Sogið, skal með kostnaði við fyrstu aukningu samkvæmt þessari grein telja vatnsréttindi í Efra-Sogi fyrir landi Kaldárhöfða, með sömu upphæð og áðurnefnd vatnsréttindi fyrir landi Úlfjótsvatns.

Nú hefir virkjuninni safnast varasjóður þegar ríkissjóður verður meðeigandi hennar samkvæmt þessari grein, og verður hann þá eign Reykjavíkurbæjar og ríkissjóðs að rétttri tiltölu við greiðslur þær, er sjóðurinn hefir myndast af, frá rafmagnsveitu Reykjavíkur annarsvegar og notendum utan hennar hinsvegar.

Rétt sinn samkvæmt þessari grein getur ríkisstjórnin framselt til þess eða þeirra fyrirtækja, er þá hafa með höndum orkuveitu til almenningsþarfa um taugakerfi frá Soginu til héraða utan takmarks rafmagnsveitu Reykjavíkur.

Þegar ríkisstjórnin er orðin meðeigandi að Sogsvirkjuninni samkvæmt 7. gr., skal stjórn fyrirtækisins skipuð 5 mönnum: Tveim, er bæjarstjórn Reykjavíkur kýs, tveim, er tilnefndir verða af þeim aðilum utan rafmagnsveitu Reykja-

vikur, sem njóta orku frá Sogsvirkjuninni, og hinum fimmta, er hæstiréttur til- **82**
nefnir. Skulu þeir allir skipaðir til þriggja ára. Eftir að 1 ár er liðið frá skipun 19. júní
nefndarinnar, skulu árlega ganga úr nefndinni annaðhvort fulltrúar Reykja-
vikur eða fulltrúar kosnir af utanhéraðsnotendum eða fulltrúi hæstaréttar. Skal
varpað hlutkesti um, hverjir skulu fyrst ganga úr. Nánari fyrirmæli um stjórn
og rekstur fyrirtækisins skulu þá sett með reglugerð, er ráðherra staðfestir.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

83

19. júní

um sérákvæði um verðtoll.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Af eftirtöldum vörum skal greiða 10% verðtoll:

Silkivefnaði úr gervisilki, sokkum úr gervisilki, kjólaefni kvenna úr baðm-
ull, tvisttaui og rifti úr baðmull, fóðurvefnaði o. fl. úr baðmull, gluggatjalda-
efni úr baðmull og lérefni úr hör og hampi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda meðan viðskiptasamningur við Breta
frá 17. maí 1933 stendur.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um varnir gegn óréttmætum verzlunarháttum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Óheimilt er hverjum þeim, sem selur vöru eða hefir hana á boðstólum, að gefa út villandi upplýsingar um vöruna til að hafa áhrif á eftirspurn hennar eða sölu. Um allar auglýsingar, hvort sem þær eru birtar í blöðum, tímaritum, útvarpi eða annarsstaðar, skal þess gætt, að þær séu látlaust orðaðar, lausar við skrum og hæpnar fullyrðingar, en segi það eitt, sem satt er og rétt í öllum greinum. Sérstaklega er bannað að setja villandi auðkenni á vöruna sjálfa, umbúðir hennar eða einkennismiða, á auglýsingaspjöld, reikninga, vöruskrár eða önnur verzlunarskjöl. Villandi teljast:

- a) auðkenni, sem gefa rangar upplýsingar eða geta vakið rangar hugmyndir um framleiðslustað (eða land) vörunnar, um tegund hennar, tilbúning, efni, samsetning, gerð, eiginleika, áhrif eða verðlag.
- b) auðkenni, sem komið geta kaupandanum til þess að halda það, að allur sá mismunandi varningur, sem í verzlun er á boðstólum, stafi frá sama framleiðslustað (eða landi), eða sé búinn til á sama hátt, þótt þessu sé ekki svo varið nema að sumu leyti.
- c) auðkenni, sem segja ósatt um það, að vara hafi hlotið viðurkenningu á sýningu, hafi verið reynd af opinberum yfirvöldum eða hlotið meðmæli þeirra, eða njóti eða hafi notið einkaleyfisverndar. Falli niður einkaleyfi eða slíkt, má þó halda tákni þess á því af vörunni, sem það hefir verið sett á áður en leyfið féll niður.

Brot gegn ákvæðum þessum varða sektum, frá 50 til 4000 krónum. Refsinguna má þó þyngja, þannig að hún verði allt að sex mánaða einfalt fangelsi, þegar sökin er mikil, sérstaklega ef um er að ræða ítrekað brot.

Sá, sem sakfelldur er fyrir þessi brot, skal einnig skyldaður til þess að leiðrétta hinar villandi upplýsingar, þar á meðal villandi auðkenni á vörunum, ef um slíkt er að ræða og vörunar eru enn í eigu hans eða umráðum. Ef um er að ræða vörur, sem framleiddar eru erlendis, skal hinn sakfelldi þó mega flytja þær úr landi, ef hann kys það heldur.

2. gr.

84

19. júní

Sakarauki skal það teljast, ef hin villandi auðkenni, sem 1. gr. fjallar um, eða upplýsingar um þau eru breiddar út í blaðatilkynningum (auglýsingum), með fregnmiðum eða á auglýsingaspjöldum, sem mikið ber á.

3. gr.

Refsiákvæði þau, sem að framan greinir, skulu þó ekki gilda um þau auðkenni — þótt þau gætu vakið ranga hugmynd um framleiðslustað vörunnar —, sem hafa að almenningsáliti eða samkvæmt viðskiptavenjum fengið þá merkingu að tákna almennt tegund eða framleiðsluhætti vörunnar eða því um líkt, en ekki framleiðslustaðinn beinlínis.

Nú er það æskilegt vegna almenningsheilla, að einhver vöruauðkenni sé undanþegin ákvæðum þessum, og má þá veita slíka undanþágu með konunglegri tilskipun. Brot á ákvæðum slíkrar tilskipunar varða refsingum samkvæmt 1. gr., sbr. 2. gr., laga þessara.

Auðkenni, sem í því er fólgið, að greind er mynt, mál eða vog, telst ekki auðkenning á framleiðslustað vörunnar. Þótt notuð sé í vöruauðkenni önnur tunga en tunga þess lands, sem varan er framleidd í eða flutt frá, ber ekki að telja það eitt villandi auðkenni, nema form og efni auðkennisins sé einnig að öðru leyti saknæmt samkvæmt lögum þessum.

Auðkenni, sem eitt út af fyrir sig gæti talizt villandi um framleiðslustað vöru, skal þó ekki talið svo, ef því fylgir greinileg og rétt viðbót, sem segir til um hinn rétta framleiðslustað.

4. gr.

Bannað er að selja eða hafa á boðstólum hér á landi vörur, sem merktar eru sjálfar, eða á miða eða umbúðir, eða með tilsvaramandi heitum, alþjóðamerki hjúkrunar- og mannúðarstarfsemi, eins og merkjum hins svo nefnda „Rauða kross“ eða „Genfar kross“.

Brot gegn ákvæðum þessum varða sektum, allt að 200 kr.

Sömu refsingu skal sæta:

- a) sá, sem í heimildarleysi notar slík merki, auðkenni eða nöfn á auglýsingaspjöldum, auglýsingum, reikningum, vöruskrám eða öðrum verzlunar-skjölum.
- b) sá, sem notar íslenzka ríkisskjaldarmerkið, eða útlend ríkisskjaldarmerki án þess að hafa fengið til þess sérstakt leyfi.
- c) sá, sem selur eða hefir á boðstólum vörur, framleiddar erlendis eða erlendar að uppruna, ef á þær eða umbúðir þeirra hefir í heimildarleysi verið sett mynd eða nafn íslenzka fánans, skjaldarmerki íslenzka ríkisins eða mynd af konunginum og ættmönnum hans.

5. gr.

Útsölu (skyndisölu) má hafa annaðhvort tvisvar á ári, og standi hún þá yfir í mesta lagi einn mánuð í hvort skipti, eða einu sinni á ári, og standi hún

- 84 þá yfir í mesta lagi tvo mánuði. Nánari ákvæði um það, á hvaða tíma árs útsölur megi halda innan hinna einstöku greina verzlunarinnar, getur atvinnu-málaráðherra ákveðið með sérstakri reglugerð, eftir tillögum hlutaðeigandi kaupmannafélaga.

Nú er á einhvern hátt auglýst, að útsala sé haldin af sérstökum ástæðum, t. d. vegna flutnings verzlunarinnar, eigendaskipta eða vegna þess, að verzlunin á að hætta — hvort heldur er vegna gjaldþrota, greiðslusamnings, láts eigandans eða annara orsaka — eða til sölu á skemmdum vörum, vörum, sem sagðar eru keyptar úr gjaldþrotabúi, dánarbúi eða í sambandi við greiðslusamning, eða vörur keyptar á uppboði, og má þá sú útsala eigi standa yfir lengur en þrjá mánuði.

Um leið og auglýstar eru útsölur þær, sem ræðir um í 2. mgr. greinar þessarar, og eigi síðar en þrem dögum eftir að útsalan er byrjuð, ber að tilkynna lögreglustjóra um upphaf útsölnunnar og um það, hve lengi hún skuli standa, af hvaða ástæðum og hvaða vörur verði boðnar til sölu.

Á útsölum, sem auglýst hefir verið, að haldnar séu til þess að selja skemmdar vörur, skal þeim vörum haldið aðgreindum frá öðrum vörum verzlunarinnar, eða sett á þær sérstök merki.

6. gr.

Frá reglum þeim, sem settar eru í 5. gr. 1. og 2. mgr., getur lögreglustjóri veitt undanþágu, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi. Útsala, sem haldin er vegna þess að verzlun hættir, má þó undir engum kringumstæðum standa lengur en eitt ár.

7. gr.

Þegar boðnar eru á uppboði vörur, sem sagðar eru stafa að einhverju eða öllu leyti frá nafngreindum mönnum eða úr tilteknum búum, skal þess greinilega getið á uppboðinu um þessa muni, úr hvaða búi eða frá hvaða manni þeir stafi hver um sig. Ef haldið er uppboð á munum eða vörum frá nafngreindum manni eða úr tilteknu búi, skal þess getið greinilega í uppboðsauglýsingunni, ef á uppboðinu á jafnframt að selja aðra muni.

Í hverri uppboðsauglýsingu skal þess getið, hvort það, sem selja á, er selt fyrir reikning uppboðsbeiðanda eða annars manns.

8. gr.

Brot gegn ákvæðum 5.—7. gr. varða sektum, allt að 1000 kr.

9. gr.

Bannað er að nota í atvinnuskyni nafn, firmanafn, verzlunarmerki eða því um líkt, sem sá hefir ekki rétt til, er notar, eða reka atvinnu undir nafni, sem gefur villandi upplýsingu um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Ennfremur er sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann á tilkall til, á þann hátt,

að leitt geti til þess, að villzt verði á því og öðru einkenni, sem annað atvinnu- 84
fyrirtæki notar með fullum rétti.

19. júní

Brot gegn ákvæðum þessum, framin af ásettu ráði, varða sektum, allt að 2000 kr.

10. gr.

Bannað er að kenna verzlunar-, iðnaðar- eða atvinnufyrirtæki, svo og vöru-
tegundir, við nafn landsins, sýslu-, bæjar- eða sveitarfélags, nema leyfi við-
komandi stjórnarvalda komi til.

Brot gegn ákvæðum þessum varða sektum, allt að 5000 kr.

11. gr.

Nú fer einhver með eða útbreiðir um annað atvinnufyrirtæki rangar
sögusagnir, sem miða til þess að hnekkja því fyrirtæki, eða í því skyni að hæna
til sín viðskiptamenn þess, hvort heldur slíkar sögusagnir snerta eiganda fyrir-
tækisins, vörur þess eða aðra hagi, og skal hann þá sæta sektum, allt að 6000
kr., og ef miklar sakir eru, allt að 6 mánaða einföldu fangelsi.

12. gr.

Ef einhver notar sjálfur eða veitir öðrum í heimildarleysi upplýsingar um
verzlunar- eða rekstrarleyndarmál núverandi eða fyrrverandi húsbónda síns
eða félaga, eða rýfur af ásettu ráði sammingsbundið trúnaðarsamband, sem
veitt hefir honum vitneskju um þessi leyndarmál, þá skal hann sæta sektum,
allt að 6000 krónum, eða 6 mánaða einföldu fangelsi, ef sakir eru miklar. Þó
skal refsingin falla niður, ef liðin eru meira en 3 ár frá því að samningum
var slitið.

13. gr.

Hver sá, er með gjöfum eða hlunnindum til starfsmanns kaupmanns eða
verzlunarfyrirtækis reynir til að fá hann til þess að eiga viðskipti við sig, sæti
sektum, allt að 2000 kr. eða allt að 6 mánaða einföldu fangelsi, ef hann hefir
komið tilætlun sinni í framkvæmd og húsbóndi verzlunarmannsins beðið við
það verulegt tjón.

Sömu refsingu skal sá verzlunarmaður sæta, er tekur á móti slíkum mótum.

14. gr.

Bannað er að gefa með verzlunarvörum kaupbætismiða, happadrættis-
miða, vörugjafir eða annað, sem dregið getur kaupendur til að kaupa þá vöru-
tegund vegna verðmætis í því, er henni fylgir.

Sömuleiðis eru bannaðar auglýsingar um þessháttar kaupbæti.

Brot á þessu varða sektum, allt að 5000 kr.

15. gr.

Nú hefir framleiðandi eða heildsali sett á vörutegund eða upprunalegar um-
búðir hennar ákveðið smásöluverð, og er þá — svo fremi tilgreint verð ekki

- 84 veitir útsöllumanni ágóða, er fer fram úr 25% af innkaupsverði — bannað að
 19. júní selja vöruna eða bjóða fram í smásölu við lægra verði, nema leyfi viðkomandi
 framleiðanda eða heildsala eða önnur heimild komi til, eða salan falli undir
 1. mgr. 5. gr., eða varan sé seld notuð eða skemmd.

Brot gegn ákvæðum þessum varða sektum, allt að 4000 kr.

16. gr.

Brot gegn 3., 4. og 14. gr. laganna sæta opinberri ákæru.

Brot gegn 1., 5., 7., 9., 10., 11., 12., 13. og 15. gr. laganna sæta málsókn samkvæmt beiðni þess, er fyrir óréttinum hefir orðið.

Í refsimálum má samkvæmt kröfu dæma þeim skaðabætur, er fyrir órétti hefir orðið.

Í refsimálum er réttinum enn fremur heimilt, þegar ætla má, að einstaklingur eða fyrirtæki hafi beiðið tjón, að dæma þeim, er fyrir tjóninu hefir orðið, skaðabætur samkvæmt kröfu hans, allt að 1000 kr., þrátt fyrir það, þótt ekki verði sannað, hversu miklu tjónið hefir numið.

Kröfu um umsamdar sektir má einnig gera í refsimálum. Verður þá hin umsamda sekt talin skaðabætur.

Með refsimálin skal farið sem almenn lögreglumál.

17. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Refsiákvæði laganna gilda því aðeins, að ekki liggi þyngri refsing við eftir öðrum lögum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
 (L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

85

19. júní

um breyting á lögum nr. 18 31. maí 1927, um iðju og iðnað.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Málsliður 1. b. í 14. gr. laganna orðist svo:

hefir haft félagsréttindi í sveinafélagi í iðn sinni fyrir 1. jan. 1930.

2. gr.

Aftan við 18. gr. laganna bætist ný málsg., svo hljóðandi:

Iðnbréf og heimild til þess að taka nemendur til verklegs náms, sem veitt er samkvæmt þessari grein, gildir aðeins innan þess lögsagnarumdæmis, þar sem það er gefið út.

3. gr.

Aftan við 21. gr. laganna komi ný grein, er verður 22. gr., þannig:

Í hverjum kaupstað skal vera iðnráð. Skulu lögreglustjórar að jafnaði leita umsagnar iðnráðanna um þau mál, er undir þá falla samkvæmt II. kafla þessara laga og samkvæmt löggjöfinni um iðnaðarnám.

Ráðherra getur með reglugerð sett ákvæði um kosningu iðnráða og nánari ákvæði um starfssvið þeirra.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um skrifstofufé sýslumanna og bæjarfógeta.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Árin 1933—1937, að báðum meðtöldum, greiðir rikissjóður sýslumönnum og bæjarfógetum árlega skrifstofufé, þar með talin borgun fyrir söfnun innflutningsskýrsla, eins og hér segir:

1. Í Gullbringu- og Kjósarsýslu og Hafnarfirði	kr. 11500,00
2. – Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	— 4100,00
3. – Snæfellsnes- og Hnappadalssýslu	— 4100,00
4. – Dalasýslu	— 1100,00
5. – Barðastrandarsýslu	— 4800,00
6. – Ísafjarðarsýslu og Ísafjarðarkaupstað	— 13000,00
7. – Strandasýslu	— 2500,00
8. – Húnavatnssýslu	— 4100,00
9. – Skagafjarðarsýslu	— 4100,00
10. – Siglufjarðarkaupstað	— 7500,00
11. – Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað	— 12000,00
12. – Þingeyjarsýslu	— 4800,00
13. – Norður-Múlasýslu og Seyðisfjarðarkaupstað	— 7500,00
14. – Neskaupstað	— 2500,00
15. – Suður-Múlasýslu	— 7000,00
16. – Skaftafellssýslu	— 3000,00
17. – Vestmannaeyjakaupstað	— 10200,00
18. – Rangárvallasýslu	— 2000,00
19. – Árnessýslu	— 5800,00
20. Ennfremur greiðist lögreglustjóranum á Akranesi upp í skrifstofukostnað	— 500,00

Kr. 112100,00

2. gr.

Nú hækkar gengi gjaldeyris eða lækkar, miðað við það sem það var gagnvart gulli hinn 1. janúar 1933, og lækkar þá skrifstofuféð eða hækkar sem því

svarar, þó þannig, að minni breyting en 10% er ekki tekin til greina og ekki 86
fyrir en um næstu áramót á eftir, enda hafi gjaldeyrisbreytingin veruleg áhrif á 19. júní
verðlag þurftarvöru.

3. gr.

Skrifstofuféð greiðist með $\frac{1}{12}$ mánaðarlega fyrirfram.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og jafnframt er úr gildi numin 5. málsgr. 11.
gr. laga nr. 71 28. nóv. 1919, um laun embættismanna.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

ÁBÚÐARLÖG

87

19. júní

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI.

Um bygging jarða.

1. gr.

Jörð nefnist í lögum þessum hvert það býli, heimajörð eða hjáleiga, utan
kaupstaða eða kauptúna, sem metið er sérstaklega til verðs samkvæmt fast-
eignamati, enda framfleyti býlið 9 kúgildum í minnsta lagi eða landverð þess
að fasteignamati sé 1000 kr. hið minnsta.

2. gr.

Jarðir má því aðeins sameina, að þær verði ekki taldar lífvænleg býli og
úttektarmenn telji sameiningu gagnlega.

Ekki má sami maður samtímis hafa ábúð á tveimur eða fleiri jörðum, ef

87 þær geta framfleytt til samans meira en 46 kúgildum, eða hafa sjávargagn eða 19. júní önnur hlunnindi sem því svarar, nema úttektarmenn eða sveitarstjórn samþykki, sbr. þó 3. gr. 3. málsg. og 11. gr. 4. málsg.

Ákvæði þetta tekur þó ekki til þeirra jarða, sem eru í ábúð sama manns, er lög þessi öðlast gildi, meðan sú ábúð helst.

Landeiganda er heimilt að skipta jörð sinni í tvær eða fleiri jarðir, en leita skal hann samþykkis úttektarmanna um það, hvernig skiptingunni skuli fyrir komið.

3. gr.

Hver maður, sem á jörð, er hann nýttar ekki að staðaldri sjálfur, skal skyldur að byggja hana hæfum umsækjanda gegn hóflegu eftirgjaldi, að dómi úttektarmanna.

Nú hefir maður að staðaldri nýttjað jörð, sem hann á, og dvelur þar ekki sjálfur eða fjölskylda hans, en tún fer í órækt, mannvirki niðast niður eða jörðin rýrnar, svo að sveitarfélag biður varanlega hnekki af, allt að dómi úttektarmanna, og getur sveitarstjórn þá krafist, að hann bæti það, sem áfátt er, innan tveggja ára, en ella að hann byggji jörðina samkvæmt 1. málsg.

Nú fær landsdrottinn ekki byggt jörð sína fyrir 15. marz, og skal hann þá bjóða sveitarstjórn hana til ráðstöfunar gegn hæfilegu eftirgjaldi. Sinni sveitarstjórn ekki þeirri málaleitun innan mánaðar, er honum skylt að auglýsa jörðina til ábúðar. Geti hann þá enn ekki byggt hana, má hann ráðstafa henni 2 ár sem hentast þykir, en skylt er honum, ef hann getur ekki byggt jörðina innan þriggja ára, að bjóða sveitarstjórn hana aftur til ráðstöfunar. Hafi enginn not jarðarinnar, er landsdrottinn ekki skylt að greiða af henni opinbera skatta, en önnur lögskil af henni verður hann að inna af höndum.

4. gr.

Taki sveitarstjórn við jörð til ráðstöfunar, getur hún byggt hana öðrum, og ber þá sveitarstjórn ábyrgð á öllum jarðarafgjöldum og álagi til landsdrottins.

5. gr.

Jörð skal ávallt byggja frá fardögum til fardaga, og skal um það bréf gera, sem er byggingarbréf fyrir jörðinni. Gera skal 3 samhljóða frumrit af byggingarbréfi, er landsdrottinn og leiguliði rita nöfn sín undir í votta viðurvist. Heldur landsdrottinn einu, leiguliði öðru, en hið þriðja skal afhenda hreppstjóra, er varðveiti það með öðrum embættisskjölum.

6. gr.

Í byggingarbréfi skal greina landamerki jarðar og geta þeirra ítaka, er hún á í annara manna lönd, svo og þess, ef kvaðir eða iskyldur hvíla á henni. Þá skal og kveða á í byggingarbréfi, hverja landskuld skuli greiða eftir jörð-

ina og í hverju sé goldin. Svo og ef innstæðukúgildi fylgja jörð og hversu 87
mörg þau séu.

19. júní

7. gr.

Nú hefir landsdrottinn vanrækt að gera byggingarbréf fyrir jörð, og skal þá svo telja, að hún hafi verið byggð með sama leigumála sem síðast var á henni, enda telji úttektarmenn hann hæfilegan og hvorugur aðilja sannar, að öðruvísi hafi verið um samið. Telji úttektarmenn þennan leigumála ekki við hæfi, ákveða þeir eftirgjald jarðarinnar.

Nú meta úttektarmenn jörð til eftirgjalds, og skal þá miða landskuld við leigumála hennar að fornu, að svo miklu leyti sem jörðin er óbreytt, af-rakstur hennar í búrekstri, aðstöðu til ræktunar og sölu afurða, arð af sér-stökum hlunnindum, húsakost, váttryggingarkostnað, girðingar og önnur mann-virki, er jörðinni fylgja, svo og kvaðir, er á henni kunna að hvíla.

8. gr.

Ef landsdrottinn byggir fleirum en einum manni sömu jörð eða jarðar-part, þá skal sá hafa, er fyrr tók, en landsdrottinn fá hinum jafngott jarð-næði sem hitt var eða bæta skaðann, hvorttveggja eftir mati óvilhallra manna.

II. KAFLI.

Um ábúðartíma.

9. gr.

Allar jarðir skal byggja æfilangt, nema nauðsyn beri til að ráðstafa jörð, svo sem embættisjörðum, skólajörðum, jörð, sem sveitarfélag á innan hrepps-ins, og jörðum, sem líkt stendur á um, um tiltekinn tíma, sbr. þó 3. mgr.

Ekkja leiguliða hefir ábúðarrétt hans þar til hún giftist að nýju. Heimilt er þó landsdrotni að taka jörð eða jarðarpart úr lífstiðarábúð handa sjálfum sér, foreldri sínu, systkini, barni, stjúp barni, tengdabarni eða kjörbarni, fóst-urbarni eða barni þeirra til ábúðar, nema landsdrottinn hafi fallið frá þessum rétti í byggingarbréfi. Uppsögn ábúðar skal vera tilkynnt að minnsta kosti með árs fyrirvara.

Nú getur jörð framfleytt meiru en 36 kúgildum, að dómi trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands og úttektarmanna, og er landsdrotni þá ekki skylt að byggja æfilangt meira af jörðinni en sem því svarar.

Landsdrottinn má undanskilja leiguliðaafnotum leigur af lóðum undir hús eða land til fiskreita og uppsáturs í landi jarðarinnar, sbr. 25. gr.

Undanskilin leiguliðaafnotum eru vatnsréttindi, önnur en til heimilisnota og búsparfa, svo sem til áveitu og rafstöðvar, og nauðsynlegt land til virkjun-ar þeirra, námar og önnur því lík verðmæti, er ekki geta talizt til venjulegra leiguliðaafnota á jörð, en leiguliða ber bætur fyrir jarðrask og átroðning, er leiðir af virkjun vatns eða starfrækslu því líkra fyrirtækja.

Nú segir landsdrottinn upp ábúð, en aðeins af yfirskinsástæðum, þannig að hann hvorki flytur sjálfur á jörðina né afhendir hana öðrum til ábúðar samkvæmt 9. gr., og er þá sú uppsögn ógild og á leiguliði heimting á að fá jörðina aftur, ef hann krefst þess innan árs frá því að hann flutti af jörðinni. Auk þess bæti landsdrottinn honum allan þann skaða, er hann kann að hafa beðið af þessum sökum.

III. KAFLI.

Um hús á jörð og skyldur landsdrottins og leiguliða.

Skylt er landsdrottinn að láta fylgja leigujörð sinni nauðsynleg bæjarhús og peningshús í góðu lagi, að dómi úttektarmanna.

Vítalaust er þó landsdrottinn, ef hann leggur til nothæf jarðarhús, er nema $\frac{2}{3}$ af landverði jarðarinnar, hvorttveggja að fasteignamati. Ennfremur er landsdrottinn vítalaust, ef hann leggur til jarðarhús, er nema helmingi af landverði jarðarinnar, ef landskuld er lægri en 3% af verði lands og jarðarhúsa samkvæmt fasteignamati.

Nú fylgja jörð lóðargjöld, vatnsréttindi, námar eða önnur því lík verðmæti, er auka verð landsins fram yfir verðgildi þess til búrekstrar, og skal þá draga verðgildi þessara verðmæta frá landverðinu, þegar meta skal skyldur landsdrottins til húsabóta.

Undanþeginn þessari húsaskyldu er landsdrottinn um þær jarðir, er við auðn liggur að mati úttektarmanna, svo og þær jarðir í nánd við kaupstaði eða sjávarþorp, er rétt þykir að dómi Búnaðarfélags Íslands að skipta niður í spildur til ræktunar, enda geri landsdrottinn fyrir sitt leyti kost á leigulöndum með þeim leigumála, er Búnaðarfélag Íslands samþykkir.

Þegar endurreisa þarf jarðarhús eða auka við þau, er leiguliða skylt að leggja fram rif tófta, gröft allan og innlent efni, svo og aðdrætti á innlendu efni um allt að 2 km. veg og á útlendu efni um allt að 5 km. veg.

Nú hafa jarðnyttjar á leigujörð aukizt svo við ræktun, að jarðarhús þau, sem úttektarmenn hafa áður talið nægileg samkvæmt ákvæðum 11. gr. 1. mgr., eru orðin ónóg peningi þeim, er jörðin framfleytir, og getur leiguliði þá krafizt, að landsdrottinn auki hús á jörðinni, svo sem úttektarmenn telja nægilegt, sbr. þó 11. gr. 2.—4. mgr.

Ef landsdrottinn vill ekki auka jarðarhús, er leiguliða heimilt að gera hús svo sem þörf krefur, að dómi úttektarmanna. Skulu úttektarmenn síðan meta húsagerðina til verðs, að frádregnu framlagi leiguliða, og er landsdrottinn þá skylt að greiða leiguliða húsagerðarkostnaðinn, samkvæmt því mati, enda sé þar ekki um óþarfan íburð að ræða og fullrar hagsýni gætt. Jafnan skal lands-

drottni gerður kostur á að vera viðstaddur matsgerðina, og getur hann krafizt nægra sönnunargagna um kostnaðinn, að dómi úttektarmanna.

87

19. júní

Nú hefir landsdrottinn greitt leiguliða húsagerðarkostnaðinn samkvæmt 2.—3. málsgrein, og má þá hækka afgjald jarðarinnar sem svarar allt að almennum útlánsvöxtum Búnaðarbanka Íslands af upphæðinni, auk vátryggingargjalds af húsunum.

Sama er um endurnýjun bæjar- eða peningshúsa, ef landsdrottinn neitar að endurreisa þau. En þá skal jafnan draga frá húsagerðarkostnaði verð húsa þeirra, sem endurnýjuð eru, ásamt álagi og leiguliðabót, sbr. 14. gr., og tekur hækkun afgjalds aðeins til mismunarins.

Ákvæði 2.—3. málsgreinar gilda þó ekki, ef landsdrottinn hefir áður lagt til nægileg peningshús, sem nú verða eigi notuð að fullu, vegna breyttra búnaðarháttanna á jörðinni.

Nú flytur leiguliði af jörð áður liðin eru 10 ár frá því hús voru reist á jörðinni, og á hann þá endurgjaldskröfu á landsdrottin á $\frac{1}{10}$ af framlagi sínu fyrir hvert ár, sem vantar á þann tíma, allt samkv. mati úttektarmanna.

13. gr.

Nú á fráfarandi hús á jörð, og eru þau til frambúðar, haganlega fyrir komið og nauðsynleg til búrekstrar á jörðinni, að dómi úttektarmanna, og skal þá landsdrottin skylt að kaupa þau því verði, sem úttektarmenn meta, enda séu þá hús jarðarinnar eigi meiri eða dýrari en svo, að hana megí leigja fyrir læfilegt afgjald, að dómi úttektarmanna.

Geti leiguliði ekki selt landsdrottin né viðtakanda hús sín, er honum rétt að flytja þau af jörðinni eða selja þau öðrum til brottflutnings og skylt að sjá um, að þau séu rofin, ef viðtakandi krefst, og þá svo, að viðtakanda sé sem minnst mein að.

14. gr.

Leiguliði greiðir leiguliðabót af húsum landsdrottins. Miðast leiguliðabótin við varanleik húsanna og er ákveðin af úttektarmönnum í eitt skipti fyrir öll sem jafnt hundraðsgjald af kostnaðarverði þeirra, að fráðregnu framlagi leiguliða. Skal hundraðsgjaldið vera $\frac{1}{3}$ — $\frac{2}{3}$ % af steinhúsum, en $\frac{3}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ % af húsum úr öðru efni. Innheimtir sýslumaður það á manntalsþingum og fylgir því lögtaksréttur. Leiguliðabót allra leigujarða skal greiða í sérstakan sjóð, er nefnist endurbyggingarsjóður húsa á leigujörðum. Sjóðinn skal ávaxta í Búnaðarbanka Íslands undir yfirstjórn bankastjórnar og atvinnu-
málaráðuneytisins. Hver jörð hefir sérreikning í sjóðnum og á tilkall til sér-
eignar sinnar eða hluta af henni til að endurreisa hús og híbýli jarðarinnar.

Ef leigujörð kemst í sjálfsábúð, fellur niður greiðsla leiguliðabótar, en séreign hennar skal standa óhreyfð þar til hús jarðarinnar verða endurreist.

Atvinnumálaráðherra setur, að fengnum tillögum stjórnar Búnaðarfélags Íslands, með reglugerð nánari reglur um sjóðinn.

87

19. júní

15. gr.

Skyldur er leiguliði að halda húsum við, svo að ekki hrörni umfram eðli-
lega fyrningu, að álit og mati úttektarmanna. Setur atvinnumálaráðherra
reglur um viðhald húsa á leigujörðum, að fengnum tillögum Búnaðarfélags
Íslands.

Nú hefir leiguliði eigi haldið við jarðarhúsum samkvæmt ákvæðum, er
þar að lúta, og skulu úttektarmenn þá gera honum að bæta það, er á vantar,
með álagi.

16. gr.

Skylt er úttektarmönnum, ef landsdrottinn eða leiguliði krefst, að skoða öll
hús á leigujörð og gefa skýrslu um til aðila. Skulu úttektarmenn sérstaklega at-
huga umgengni og viðhald húsa, hversu ákvæðum þar að lútandi er fylgt og
jörð setin yfirleitt.

17. gr.

Séu jarðarhús vátryggð á leigujörðum, skal eigandi bera kostnaðinn. En
skyld er leiguliða að annast vátryggingu fyrir hönd landsdrottins, ef hann
krefst þess.

18. gr.

Nú sér landsdrottinn sér ekki fært að fullnægja þeim skyldum, sem á hann
eru lagðar með lögum þessum, og skal hann þá bjóða við votta leiguliða jörð-
ina til kaups fyrir það verð, er úttektarmenn meta, enda fái leiguliði gjald-
frest á $\frac{3}{4}$ þess hluta kaupverðs, er kann að vera umfram veðskuldir, eigi
skemmri tíma en þrjú ár, gegn almennum útlánsvöxtum Búnaðarbanka Ís-
lands og veði í jörðinni næst á eftir áhvilandi veðskuldum með uppfærslu-
rétti, og á seljandi heimtingu á, að hús séu vátryggð og kaupandi taki að
sér veðskuldir.

Þegar úttektarmenn meta kaupverð jarðar samkvæmt 1. mgr., skal það
metið með hliðsjón af gildandi fasteignamati, nema sérstakar breytingar séu
orðnar á jörðinni frá því, er fasteignamat hefir síðast farið fram.

IV. KAFLI.

Um leiguliðaskipti á jörð og skyldur leiguliða.

19. gr.

Skylt er leiguliða að eiga lögheimili á ábúðarjörð sinni, nema sveitarstjórn
og landsdrottinn samþykki annað, sbr. þó 2. gr. 2. málsg. og 3. gr.

20. gr.

Þá er leiguliðaskipti verða á jörð, má viðtakandi taka til voryrkju þá, er
hann vill, en eigi má hann flytja bú sitt á jörðina fyrir fardaga, nema fráfarandi
leyfi. Þó er viðtakanda heimill hagi, þegar 3 vikur eru af sumri, ef hann óskar.

Fardagar eru, þá er 6 vikur eru af sumri, og eru þeir fjórir. Er fimmtudagur í 87
sjöundu viku sumars fyrstur þeirra, en sunnudagur síðastur. Ef leiguliði er ekki 19. júní
kominn til jarðar að forfallalaus, þá er sjö vikur eru af sumri, né umboðsmað-
ur hans, og hvorugur þeirra hefir gert ráðstöfun til að hagnýta hana, hefir leigu-
liði fyrirgert ábúðarrétti sínum og lúki landsdrottinn eins árs jarðarafgjöld. En
landsdrottinn má nytja sér jörð það ár, ef hann getur ekki byggt öðrum.

21. gr.

Fráfarandi skal hafa flutt allt bú sitt af jörð hinn síðasta fardag, nema við-
takandi leyfi, að hann hafi það þar lengur. En hvorki má hann beita tún né
engjar, heldur verja fyrir öllum ágangi frá byrjun gróanda og þar til hann yfir-
gefur jörðina. Heimilt er fráfaranda að skilja eftir það, sem viðtakanda er ekki
mein að, af búslóð sinni, ef hann má eigi flytja það burt þegar. En það skal
hann hafa flutt burt svo fljótt sem hann má, og eigi síðar en fyrir næstu vetur-
nætur. Séu húsmunir þá eigi burt fluttir, skal ábúandi segja hreppstjóra til, og
fer hann með þá sem fé í vanhirðu.

22. gr.

Ef fráfarandi á fyrning heys, eldsneytis eða byggingarefnis, er hann hefir
aflað á þeirri jörð, skal hann bjóða viðtakanda eða landsdrottinn kaup á því eftir
mati úttektarmanna. Vilji hvorugur kaupa, má fráfarandi flytja það með sér
eða selja öðrum. En burt skal hann hafa flutt það af jörðinni fyrir næstu hey-
annir, nema öðruvísi semji. Bannað er að flytja búfjáraburð af jörðinni. Ákvæði
þessarar greinar ná þó ekki til þeirra jarða, sem landsdrottinn er ekki skylt
að húsa.

23. gr.

Fráfarandi skal hafa flutt búfjáraburð allan á tún, áður hann fer frá jörð,
svo snemma, að hægt sé að byrja ávinnslu á henni í tæka tíð. Hann skal og
hreinsa öll hús, heygarda og heytóftir, sem á jörðu eru. Ef fráfarandi vanrækir
þetta, bæti hann viðtakanda fyrir eftir mati úttektarmanna.

Ef æðarvarp, eggver, selalátur, uppsátur og fiskreitir eða önnur því lík
hlunnindi fylgja jörð, á viðtakandi öll afnot þeirra það vor, er hann flytur
sig að jörð, nema öðruvísi sé um samið. Ef reki fylgir leigujörð, á fráfarandi
það, sem rekur til miðs föstudags í fardögum.

24. gr.

Um innstæðukúgildi á jörð fer eftir samkomulagi landsdrottins og leigu-
liða. Taki leiguliði við kúgildum, skal hann greiða í leigu eftir þau 6% af verði
þeirra eftir verðlagsskrá og skila þeim fullgildum við brottför.

25. gr.

Leiguliði skal hafa öll leiguliðanot ábúðarjarðar sinnar, eða þess hluta, er
hann býr á, en það er leiguliðanot að hafa til notkunar allt land jarðarinnar

87 eða jarðarparts, öll hús og mannvirki, svo og hlunnindi, er jörðinni fylgja, 19. júní svo sem lax- og silungsveiði, selalátur, eggver og annað, sem leiguliðanotum hefir fylgt að fornri landsvenju, nema sérstakur samningur sé um annað og sveitarstjórn samþykki eða lög mæli öðruvísi fyrir.

Heimilt er að leigja öðrum hlunnindi, sem vegna fjarlægðar eða aðstöðu er erfitt að nytja frá jörðinni, enda sé býlið vel lífvænlegt til búrekstrar, að dómi úttektarmanna, þó að þau hlunnindi séu undan tekin og eigi bannað í lögum að skilja hlunnindi þessi við jörðina.

Þá má landsdrottinn og leigja lóðir undir hús eða land til uppsáturs og fiskreita og spildur til ræktunar í óyrktu landi leigujarðar, ef trúnaðarmaður Búnaðarfélags Íslands telur það eigi valda leiguliða verulegum skaða, enda lækki jarðarafgjaldið að rétttri tiltölu, eftir mati úttektarmanna.

Nú er leiguliðaréttur brotinn, og á leiguliði sókn þess máls. Ef leiguliði sækir ekki, á landsdrottinn sókn, enda skal leiguliði gera landsdrottni aðvart, ef leiguréttur hans er brotinn, og láta hann vita, hvort hann sækir.

26. gr.

Eigi má leiguliði byggja öðrum af leigujörð sinni, nema landsdrottinn leyfi. Aftur á móti má hann leyfa not hlunninda eða landsnyttja gegn öðrum jafngildum hlunnindum eða landsnyttjum, sem jörð hans þarf með. Heimilt er honum að láta í té nokkrar landsnyttjar heimilismönnum, sem vinna að búi hans. Ennfremur er honum heimilt að láta af hendi jarðarafurðir, sem hann hefir aflað sjálfur, gegn öðrum jafngildum jarðarafurðum, og sömuleiðis gegn verði, en gæta verður hann þess ætíð, að varanlegar landsnyttjar, hlunnindi og ræktun jarðarinnar rýrni ekki eða spillist fyrir slík viðskipti með jarðarnyttjar, ella greiði hann fullar skaðabætur, eftir mati úttektarmanna.

27. gr.

Ef leiguliði situr illa ábúðarjörð sína, tún eða engi fer í órækt eða hús hrörna og mannvirki spillast sökum vanhirðu hans, eða jörðin á annan hátt liður varanlegar skemmdir af hans völdum, hefir hann fyrirgert ábúðarrétti sínum, nema hann lofi að bæta úr næsta ár og setji tryggingu fyrir. Getur landsdrottinn hvenær sem er látið meta skemmdir, er orðið hafa á leigujörð hans, og er leiguliði skyldur að bæta þær að fullu.

28. gr.

Leiguliði skal greiða alla skatta og skyldur, er sérstaklega hvíla á leigujörð hans, og halda uppi lögskilum af henni landsdrottni að kostnaðarlausu. Leigur skal hann greiða fyrir 1. október ár hvert, en landskuld og önnur afgjöld af jörðinni skal greiða eftir á ár hvert í fardögum, nema öðruvísi sé um samið. Nú hefir leiguliði eigi greitt jarðarafgjöldin tveim mánuðum eftir gjalddaga, og ber honum þá að greiða af þeim almenna útlánsvexti Búnaðarbanka Íslands frá eindaga og innheimtukostnað.

Nú greiðir leiguliði eigi jarðarafgjöld að fullu fyrir veturnætur næstar eftir **87**
eindaga, og getur landsdrottinn þá byggt honum út af jörðinni, enda sé útbygging 19. júní
ing birt í síðasta lagi fyrir jól næstu á eftir.

29. gr.

Ef landskuld og leigur greiðast í öðru en peningum, er leiguliði skyldur til þess, þótt eigi sé tilskilið, að færa jarðarafgjöld á heimili landsdrottins, ef eigi er fjær en 30 km., ella hafi landsdrottinn umboðsmann, er eigi búi fjær og taki við jarðarafgjöldum. Greiðist jarðarafgjöldin í peningum, er leiguliða hinsvegar skylt að koma þeim til landsdrottins, þó að hann búi í meiri fjarlægð.

30. gr.

Hvarvetna þess, er landsdrottinn byggir leiguliða út vegna vanefnda á skyldum hans, skal hann hafa gert það fyrir jól, nema öðruvisi sé mælt í lögum þessum.

Útbygging skal vera tvímælalaus og sannanleg. Skal þar tekið skýrt fram, hverjar sakir leiguliða séu.

31. gr.

Leiguliði fyrirgerir ábúðarrétti sínum, og varðar útbyggingu, sbr. þó 1. tölul., ef hann:

1. Er ekki kominn til jarðar 7 vikur af sumri, sbr. 20. gr.
2. Brýtur fyrirmæli 26. gr.
3. Brýtur fyrirmæli 27. gr.
4. Greiðir eigi jarðarafgjöld samkvæmt 28. gr.
5. Vanefnir skyldur þær, er hann kann að hafa á sig tekið samkvæmt 40. gr., meira en eitt ár.

Þá hefir leiguliði og fyrirgert ábúðarrétti sínum án útbyggingar, ef hann vísvitandi spillir jörð, húsum eða mannvirkjum eftir að útbyggingarfrestur er liðinn, svo sem með því að rifa viði úr húsum til eldsneytis eða gera önnur þvilik spellvirki, að dómi úttektarmanna. Þó skal leiguliðinn halda ábúðarrétti sínum næsta ár, ef hann greiðir fullar skaðabætur þegar í stað eða setur fullt veð fyrir, hvorttveggja að mati úttektarmanna.

32. gr.

Nú vill leiguliði flytja sig af leigujörð sinni, og skal hann þá hafa sagt jörð lausri fyrir jól. Skal hann segja landsdrottni eða umboðsmanni hans upp leigumála þannig að sannað verði.

33. gr.

Ef leiguliði segir eigi lausri leigujörð sinni eftir lögum, en flytur sig af henni, geldur hann landsdrottni jarðarafgjöld næsta ár.

Nú hefir leiguliði sagt jörð lausri í tækan tíma, en flytur sig af henni fyrir fardaga, og bætir hann landsdrottni skaða þann, er af hefir hlotizt, eftir mati úttektarmanna.

87

19. júní

34. gr.

Nú hefir landsdrottinn byggt leiguliða löglega út, sbr. 30. gr., og vill leiguliði ekki flytja af jörð eða beitir þrásetu, og er landsdrottinn þá rétt að krefja útburðar á sína ábyrgð, og fer um það sem lög mæla fyrir.

V. KAFLI.

Um breyting á jarðarafgjöldum fyrir sérstakar ástæður.

35. gr.

Ef land jarðar spillist af vatnsgangi, skriðum, sandfoki, eldsumbrotum eða öðru af völdum náttúrunnar, sem leiguliða verður ekki sök á gefin, þá gerir hann landsdrottinn aðvart eða umboðsmanni hans og krefst skoðunar á skemmdunum. Séu skemmdir ekki meiri en svo, að bættar verði á einu ári, enda nemi kostnaður eigi meiru en þriggja ára eftirgjaldi jarðar, skulu báðir, landsdrottinn og leiguliði, bæta skemmdirnar, þannig að leiguliði leggur þó aldrei meira til en svarar eins árs afgangi af jörðinni.

Verði land jarðar fyrir meiri skemmdum og til langframa, skulu úttektarmenn meta, hve mikill hluti jarðarafgjaldsins verði að teljast leiga eftir landið sjálft og hve mikið landverð jarðirnar mundi eiga að lækka að fasteignamati vegna skemmdanna, og síðan meta, hve mörg ár sjálf landleigan á að lækka að sama skapi.

36. gr.

Nú verða breytingar á verðlagi eða aðstaða til búskapar á jörð breytist, án þess að einstök fyrirmæli laga þessara nái til þess, og getur þá aðilja krafizt, að úttektarmenn endurskoði leigumála jarðar og meti eftirgjald eftir jörð með hliðsjón af eldri leigumála og breytingum þeim, er orðið hafa síðan hann var gerður. Nú telur annarhvor aðilja leigumála jarðar óviðunandi, samanborið við leigumála á líkum jörðum í þeirri sveit eða héraði, og getur hann þá á sama hátt krafizt endurskoðunar á leigumálanum.

VI. KAFLI.

Um reka á leigujörðum.

37. gr.

Pegar reki fylgir jörð, skal landsdrottinn hafa allan fjögra álna við og lengri, en leiguliði allan við minni, nema landsdrottinn vilji nota hann til einhverra umbóta á jörðinni.

Skal þá leiguliði hirða við þann, er rekur, sem ætti hann sjálfur og draga úr flæðarmáli, svo eigi taki út aftur. Skyld er leiguliða, er sérstakt rekaþak er í ábylisjörð hans, að hirða reka fyrir eiganda, marka hann viðarmarki hans og

þjarga, svo að sjór taki ekki út. Öll álnarlöng kefli eða minni skulu þá vera eign leiguliða.

87
19. júní

38. gr.

Nú rekur hval, og skal þá landeigandi hafa $\frac{2}{3}$, en leiguliði $\frac{1}{3}$ hluta hvalsins. Leiguliði skal festa hvalinn landfestum og þjarga sem lög ákveða. Gera skal hann strax landsdrottni aðvart eða umboðsmanni hans. Komi landsdrottinn eða umboðsmaður hans ekki þegar á vettvang, er leiguliða rétt að skera hvalinn, en ábyrgjast skal hann landsdrottni allan þann hval, er hann sker. Um endurgjald til leiguliða fer sem lög ákveða.

39. gr.

Um allan annan reka á leigujörð fer eftir lagaákvæðum, er gilda þar um í hvert sinn.

VII. KAFLI.

Um jarðabætur á leigujörðum og greiðslu landsdrottins.

40. gr.

Þegar leiguliða er með ákvæðum byggingarbréfs gert að skyldu að inna af höndum jarðarafgjald að einhverju leyti með jarðabótum eða öðrum framkvæmdum, en hann vanrækir að framkvæma þær, á landsdrottinn heimtingu á endurgreiðslu jarðarafgjalds í peningum, eftir því sem úttektarmenn meta.

Heimilt er leiguliða, án samþykkis landsdrottins, að gera minni háttar jarðabætur á ábýlisjörð sinni, ef þær eru að mati trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands vel og hyggilega gerðar og stuðla að því að hækka jörðina í verði. Skal leiguliði, þá er hann fer frá jörðinni, fá jarðabætur þessar greiddar, eftir því sem úttektarmenn meta, að hækka megi þeirra vegna landskuld á jörðinni, þannig að hann fái tólfalda landskuldarhækkunina, en þó eigi yfir kostnaðarverð jarðabótanna, að frádreginni fyrningu.

41. gr.

Ef leiguliði ætlar að gera meiri háttar jarðabætur, þannig að þær á einu ári kosti hann meira en sem nemur eftirgjaldi jarðarinnar, skal hann jafnan leita samkomulags og samþykkis landsdrottins og fara fram á, að hann láti gera jarðabótina á sinn kostnað og hækki fyrir því eftirgjald jarðarinnar sem svarar vöxtum ræktunarsjóðs.

Ef landsdrottinn vill ekki gera jarðabótina á sinn kostnað, en hún að áliti trúnaðarmanns Búnaðarfélags Íslands er nauðsynleg og álitleg til að gefa góðan arð, er leiguliða heimilt að framkvæma verkið, og á hann þá, er hann fer frá jörðinni, sömu kröfu fyrir þá jarðabót eins og segir í næstu grein á undan og eftir mati sömu manna.

87

19. júní

42. gr.

Nú vill landsdrottinn gera jarðabót á jörð, sem er í fastri byggingu, og getur hann þá um það leitað samkomulags við leiguliða. Náist ekki samkomulag, getur hann látið gera jarðabótina engu að síður, en bæti leiguliða fullum bótum það, sem verkið kann að spilla leiguliðanotum hans. Þegar jarðabótinni er lokið, getur hann látið úttektarmenn skoða hana og meta, hversu mikið jarðarafgjald megi hækka við jarðabótina. Getur hann þá afhent hana leiguliða, og ber honum þá að halda henni vel við og svara henni í góðu lagi eða með álagi. Ennfremur ber honum að gjalda árlega þá hækkun á eftirgjaldi, sem metin er fyrir jarðabótina, enda fari það gjald ekki fram úr almennum útlánsvöxtum Búnaðarbanka Íslands af kostnaðarverði jarðabótarinnar.

Nú er leiguliða, að dómi úttektarmanna, ekki fært að greiða eftirgjaldshækkun samkvæmt 1. lið þessarar greinar, og er landsdrottinn þá rétt, með samþykki úttektarmanna, að taka hluta af jörðinni til nýbýlis, gegn því að bæta leiguliða missinn með umbótum á þeim hluta jarðar, er hann heldur, eða gegn hæfilegri lækkun eftirgjaldsins.

43. gr.

Leiguliðabót samkvæmt 14. gr. skal vera forgangskrafa í bú leiguliða og ganga jafnhliða þeim kröfum, sem nefndar eru í b-lið 83. gr. skiptalaga, nr. 3 12. apríl 1878. Krafa sú, er leiguliði á á hendur landsdrottinni samkvæmt 12. gr., 13. gr., 40. gr. 2. mgr. og 41. gr., skal vera forgangskrafa í bú landsdrottins, og gengur hún næst á eftir þeim forgangskröfum, sem nú eru í lögum.

VIII. KAFLI.

Um kaupskyldu á leigujörðum.

44. gr.

Nú býður landsdrottinn leiguliða ábýlisjörð hans til kaups með þeim kjörum, er segir í 18. gr., en leiguliði neitar eða hefir eigi svarað kauptilboði innan missiris, og hefir leiguliðinn þá fyrirgert ábúðarrétti sínum, og getur eigandi þá byggt honum út af jörðinni fyrir næstu jól að frestinum liðnum.

IX. KAFLI.

Um úttektir á leigujörðum.

45. gr.

Þá er leiguliðaskipti verða á jörðum, skal taka þær út með lögmætri skoðunargerð. Úttekt á jörðu skal fram fara fyrir 20. júní.

Úttektarmenn skulu gera viðtakanda og fráfaranda aðvart, hvenær úttekt

fer fram, með nægum fyrirvara, svo og landsdrottnei eða umboðsmanni hans, svo þeir geti verið þar viðstaddir og gætt réttar síns.

87
19. júní

46. gr.

Úttektarmenn skulu vera tveir. Hreppstjórar eru úttektarmenn, hver í sínum hreppi, en hinn aðalúttektarmann skipar sýslumaður, og tvo varamenn, að fengnum tillögum sveitarstjórnar. Nú hefir úttektarmaður forföll eða er svo nákominn aðila, að hann mætti eigi dómkveðja til matsstarfa í dómsmáli hans eða getur talizt villhallur, og tekur þá varamaður sæti hans. Ef úttektarmenn greinir á, skal kalla til varamann þann, sem nær er, og er hann þá oddamaður.

47. gr.

Úttektarmenn, aðrir en hreppstjóri, skulu vera skipaðir til 6 ára. Enginn er skyldugur að taka við endurskipun fyrir en 6 ár eru liðin frá því að hann hætti starfanum. Allir fullveðja búendur hreppsins, yngri en 60 ára, eru skyldir að taka við útnefningu.

Úttektarmenn skulu áður en þeir byrja starf sitt undirrita í úttektarbókina drengskaparheit um að gegna starfi sínu hlutdrægnislaust og eftir beztu vitund og sannfæringu.

48. gr.

Úttektarmenn fá þóknun fyrir starf sitt sem hér segir:

1. Fyrir úttekt á jörð skal greiða svo sem fyrir er mælt í lögum nr. 64 frá 14. nóv. 1917, um laun hreppstjóra og aukatekjur m. m., og kosti fráfarandi og viðtakandi hana að hálfu hvor.
2. Fyrir aðrar virðingar- og skoðunargerðir, er um ræðir í lögum þessum, ber hverjum úttektarmanni 6 krónur án ferðakostnaðar, og greiðir sá, er krafizt hefir virðingar eða skoðunargerðar. Þó kostar landsdrottinn og leiguliði skoðun og virðing, sem gerð er samkvæmt 13. gr., að hálfu hvor.

49. gr.

Úttektarmenn skulu hafa gerðabók, er sveitarsjóður borgar og sýslumaður löggildir. Skal í hana rita allar úttektir jarða, skoðunargerðir á jörðum samkvæmt 16. gr. og allar matsgerðir úttektarmanna samkvæmt lögum þessum. Þegar úttekt er lokið eða skoðunargerð, skulu úttektarmenn og þeir aðilar, sem eru við úttektina, rita nöfn sín undir í bókina til staðfestingar.

Ef aðilar, einn eða fleiri, neita að rita undir úttektargerð, skal þess getið í bókun. Skyldir eru úttektarmenn að gefa staðfest eftirrit úr gerðabók gegn endurgjaldi samkv. lögum um laun hreppstjóra, nr. 64 14. nóv. 1917.

50. gr.

Úttektarmenn skulu lýsa nákvæmlega stærð og ásigkomulagi húsa, hvað á skorti til þess að þau séu fullgild jarðarhús, skemmdum á þeim, ef orðið hafa

87 af völdum ábúanda, hvernig húsunum hefir verið viðhaldið og annað, eftir því
19. júní sem þurfa þykir.

Ennfremur skulu þeir taka út og lýsa öðrum mannvirkjum landsdrottins á jörðinni.

Ef innstæðukúgildi fylgja jörð, skulu úttektarmenn meta, hvort séu fullgild. Þeir skulu og kynna sér nákvæmlega allar jarðarnytjar og meta, hvort jörð er sæmilega setin.

51. gr.

Að lokinni úttektargerð greiðir fráfaramandi álag til viðtakanda. En greiði hann eigi þegar álagið, geri úttektarmenn lögtak til lúkningar álaginu í eignum þeim, sem fráfaramandi á á jörðinni, eftir því sem hann vísar á og fyrir hendi er. Geti viðtakandi sannað, að hann hafi að lögum krafizt álags frá fráfaramanda, en eigi fengið það eða hluta þess, á landsdrottinn að greiða honum það, sem á vantar.

52. gr.

Ef tvíbýli eða fleiri býli eru á jörð, skulu úttektarmenn, ef landsdrottinn óskar þess, skipta í millum þeirra húsum, matjurtagörðum og öðrum mannvirkjum, ef til eru og þess eðlis, að skipt verði. Sömuleiðis túni, engi, skógi, hlunnindum og yfirleitt öllu, sem aðilar koma sér saman um að æskja skipta á.

53. gr.

Ef einhver, sem hlut á að máli, vill eigi hlíta úttekt, sem gerð er á jörð, eða öðrum mats- og skoðunargerðum úttektarmanna samkvæmt lögum þessum, getur hann innan tveggja vikna krafizt yfirúttektar eða yfirmats. Skal þá sýslumaður innan hálf mánaðar skipa fjóra yfirúttektarmenn eða yfirmatsmenn, og skulu þeir haga úttekt eða mati á sama hátt. Sömu laun eiga þeir fyrir starfa sinn sem úttektarmenn, og greiðir krefjandi yfirúttektar það gjald, ef bótum er eigi breytt, ella fer um gjaldið sem segir í 48. gr.

X. KAFLI.

Niðurlagsákvæði.

54. gr.

Lög þessi ganga í gildi 1. janúar 1934, og koma ákvæði þeirra til framkvæmda jafnskjótt og leiguliðaskipti verða á jörð, eða nýtt byggingarbréf er gefið út eða framlengt eftir að lög þessi öðlast gildi. Þó koma ákvæði um húsabótaskyldu landsdrottins samkvæmt 11. og 12. gr. ekki til framkvæmda fyrr en í fardögum það ár, er 5 ár eru liðin frá því er lög þessi öðlast gildi.

55. gr.

Með lögum þessum falla úr gildi lög nr. 1 12. jan. 1884, jafnóðum og lög þessi koma til framkvæmda, svo og önnur lagafyrirmæli, er koma í bága við lög þessi.

87

19. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalíuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

88

19. júní

um heimild handa ríkisstjórninni til ýmissa ráðstafana vegna viðskiptasamnings við brezku stjórnina.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til þess að ákveða með reglugerð, hversu mikið af frystu og kældu kjöti megi flytja til Bretlands og ákveða, hvernig útflutningi skuli hagað.

2. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til, ef þörf krefur, að ákveða hámarksútflutning af fiski til Bretlands og ákveða með reglugerð, hvernig útflutningi skuli hagað.

3. gr.

Ríkisstjórninni veitist heimild til að hafa eftirlit með innflutningi á kolum og, ef þörf krefur, að banna um stundarsakir innflutning á kolum frá öðrum löndum en Bretlandi, svo og ákveða með reglugerð, hvernig innflutningi kola skuli hagað.

88

4. gr.

19. júní Í reglugerðum þeim og öðrum fyriræðum, er sett verða samkvæmt lögum þessum, má ákveða sektir fyrir brot gegn þeim, allt að 10000 kr., er renna í ríkissjóð, og skulu mál út af brotum sæta meðferð almennra lögreglumála.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda meðan viðskiptasamningur við Breta frá 17. maí 1933 stendur.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

89

L Ö G

19. júní

um breyting á lögum nr. 32 frá 1930, um menntaskóla á Akureyri.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

4. töluliður í 10. gr. laganna fellur burt. Liðatala greinarinnar breytist samkvæmt þessu.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

90

19. júní

um útflutning á kjöti.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ekkert kjöt má flytja út frá Íslandi til Noregs eða Englands, nema með leyfi atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins.

2. gr.

Þeir einir geta fengið leyfi til kjötútflutnings til ofan nefndra landa, sem fluttu þangað kjöt af framleiðslu árána 1930—1932. Leyfin verða miðuð við kjötútflutninginn eins og hann var hjá hverjum útflytjanda þessi ár.

Nú hafa orðið eigandaskipti að verzlun, er flutt hefir út kjöt til þessara landa, og öðlast þá hinn nýi eigandi sömu aðstöðu til útflutnings sem hinn hafði.

Sláturhús, kaupfélög og aðrar verzlánir, sem falið hafa öðrum kjötútflutning til þessara landa, skulu, ef þess er óskað, koma til greina við ákvörðun útflutningsleyfa sem sjálfstæðir útflytjendur, enda sé þá miðað við það kjötmagn, er þeir létu flytja út, og skal það kjötmagn koma til frádráttar kjötútflutningsmagns þess firma, er útflutninginn hafði á hendi, þegar útflutningsleyfi þess skal ákveðið.

3. gr.

Umsóknir um leyfi til kjötútflutnings skulu komnar í hendur atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu fyrir lok júlímánaðar ár hvert. Umsóknum þessum skulu í fyrsta sinn fylgja skilríki fyrir því, hve mikið kjöt umsækjandi hefir flutt út af framleiðslu árána 1930—1932, og sé tilgreint, hversu mikið er flutt til hvers lands af framleiðslu hvers árs um sig.

4. gr.

Ekkert kjöt má flytja til Noregs á tímabilinu 1. júlí til 15. október ár hvert.

5. gr.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið ákveður þegar útflutningsleyfi er veitt, hve mikið hver útflytjandi má flytja af kjöti til ofan nefndra landa á

90 hverjum ársfjórðungi. Sýslumenn og bæjarfógetar hafa eftirlit með því, að út-
19. júní flytjendur sendi ekki meira kjöt til ofan nefndra landa en leyft er á hverjum tíma.

6. gr.

Nú hefir verið flutt til Noregs það kjötmagn, sem nýtur tollívilnunar ár hvert, og getur þá ráðuneytið leyft frekari útflutning, ef þess er óskað.

7. gr.

Nánari fyrirmæli um kjötútflutninginn getur atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið sett með reglugerð.

8. gr.

Nú verður, að dómi atvinnumálaráðherra, óhæfilega mikið framboð á kjöti til sölu innanlands vegna óviðráðanlegra útflutningstakmarkana, og getur þá ríkisstjórnin ákveðið í reglugerð, að komið verði skipulagi á sölu kjöts innanlands, að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands, Sambands ísl. samvinnufélaga og Sláturfélags Suðurlands.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum þeim, er settar kunna að verða samkv. þeim, varða sektum, allt að 10000 kr., er renna í ríkissjóð.

Mál út af brotum skulu rekin sem almenn lögreglumál.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til 1. júlí 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalíuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

91

19. júní

um innflutningsbann á niðursoðinni mjólk.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Bannað er að flytja til landsins niðursoðna mjólk.

2. gr.

Atvinnumálaráðherra er heimilt að setja með reglugerð hámarksverð á
innlenda niðursoðna mjólk, og má í reglugerðinni ákveða sektir fyrir brot.

3. gr.

Brot gegn ákvæðum 1. gr. varða sektum frá 200—5000 kr., og renna þær
í ríkissjóð. Ólöglega innflutt mjólk skal upptæk gerð og andvirði hennar
renna í ríkissjóð.

4. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerð þeirri, er sett kann að
verða samkv. 2. gr., skulu sæta meðferð almennra lögreglumála.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um lögreglumenn.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, að fengnum tillögum bæjar- eða sveitarstjórnar, að fyrirskipa, að í bæjum (kaupstöðum og kaupsúnum), þar sem eru 1000 íbúar eða fleiri, skuli vera allt að tveimur starfandi lögregluþjónum á hverja 1000 íbúa, enda sé lögreglustjóri þar búsettur.

2. gr.

Þar, sem ríkisstjórnin gerir slíka ráðstöfun, skal ríkissjóður greiða $\frac{1}{6}$ hluta kostnaðar við lögreglu og löggæzlu bæjarins, þó eigi fyrr en að minnsta kosti einn lögregluþjónn kemur á hverja 700 íbúa. $\frac{1}{6}$ lögregluliðsins í Reykjavík skal vera sérstök deild og starfa sem lögreglumenn ríkisins á venjulegum tímum.

Í öðrum bæjum ræður ríkisstjórnin yfir starfskröftum lögreglunnar í hlutfalli við framlög, eftir því sem nánar má ákveða með reglugerð. Lögreglumenn ríkisins skulu m. a. starfa að undirbúningi sakamálsrannsókna, eftirliti með umferð á þjóðvegum, útlendingum, áfengislöggjöf og því að halda uppi reglu á mannfundum utan bæjanna.

Ríkisstjórninni er og heimilt að semja við hlutaðeigandi bæjarfélög um, að lögreglumenn ríkisins taki að sér störf í þágu bæjarfélaganna gegn endurgjaldi.

3. gr.

Lögreglumenn ríkisins skulu, hvenær sem lögreglustjórar telja þess þörf, aðstoða lögreglulið bæjanna til að halda uppi löggæzlu og reglu, enda séu þeir ekki bundnir við önnur nauðsynjastörf í þágu ríkisins.

Ef lögreglustjórar óska, er ríkisstjórninni heimilt að skipa þeim fulltrúa eða yfirlögregluþjón til að stjórna lögreglumönnum ríkisins um stundarsakir eða til langframa.

4. gr.

Lögregluna má ekki nota til þess að hafa önnur afskipti af vinnudeilum en að halda þar eins og annarsstaðar uppi friði og afstýra skemmdum, meiðslum og vandræðum.

5. gr.

92

19. júní

Skipshafnir varðskipanna teljast til lögreglumanna ríkisins. Heimilt er ráðherra að ákveða hið sama um tollverði, og eru þeir þá skyldir að inna af hendi störf lögreglumanna. Núverandi tollvörðum ríkisins verður þó ekki skipað að vinna störf lögreglumanna gegn vilja sínum.

6. gr.

Þegar sérstaklega stendur á og ráðherra telur nauðsynlegt öryggi bæjar, að lögregluliðið sé aukið meir en segir í 1. gr., getur hann, að fengnum tillögum bæjarstjórnar, bætt við varalögreglumönnum, og greiðir þá ríkissjóður allt að helmingi þess kostnaðar, sem leiðir af aukningunni, en þó ekki hærri fjárhæð en nemur $\frac{1}{4}$ kostnaðar af hinu reglulega lögregluliði.

7. gr.

Lögreglumenn ríkisins, hvort sem er í föstu starfi eða kvaddir lögreglunni til aðstoðar, eru sýslunarmenn ríkisins og njóta sömu verndar og aðstöðu og þeir menn, er gegna borgaralegri skyldu. Enginn má á neinn hátt tálma því, að maður gegni varalögreglustörfum. Brot gegn þessu ákvæði varða sektum frá 100 til 1000 kr., nema þyngri refsing liggi við að lögum, og skal með mál út af brotum þessum fara sem almenn lögreglumál.

Varalögreglumenn fá þóknun fyrir æfingar og kvaðningar. Lögreglumenn ríkisins og varalögreglumenn eiga rétt á bótum fyrir meiðslí og tjón, sem þeir verða fyrir vegna starfsins.

8. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að greiða úr ríkissjóði óhjákvæmilegan kostnað samkvæmt lögum þessum.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalluborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

VÍXILLÖG

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

FYRSTI ÞÁTTUR

Um víxla á hendur öðrum manni.

Fyrsti kapítuli.

Um útgáfu víxils og form.

1. gr.

Í víxli skal greina:

1. Orðið víxil í meginmáli skjalsins og á því máli, sem skjalið er ritað á.
2. Skilyrðislaus tilmæli um að greiða ákveðna upphæð peninga (víxilfjárhæð).
3. Nafn þess, er greiða skal (greiðandi, trassat).
4. Gjaldlega.
5. Greiðslustað.
6. Nafn þess, er við greiðslu á að taka, eða ávísá má víxilfjárhæðinni til greiðslu (viðtakandi, remittent).
7. Útgáfudag og útgáfustað víxilsins; og
8. Undirskrift þess, er víxillinn gefur út (útgefandi, trassent).

2. gr.

Nú brestur á, að greind séu í skjali öll þau atriði, sem nefnd eru í næstu grein hér á undan, og hefir skjalið þá eigi víxilgildi, nema þegar svo er ástatt sem segir síðar í þessari grein.

Sé gjalddagi eigi tilgreindur, telst víxillinn gjaldkræfur við sýningu.

Sé greiðslustaður eigi tilgreindur sérstaklega, skal sá staður, sem tilgreindur er við nafn greiðanda, talinn vera greiðslustaður víxilsins, og skal þessi staður þá einnig vera talinn heimili greiðanda.

Sé útgáfustaður eigi tilgreindur, skal líta svo á, að víxillinn hafi verið undirritaður á þeim stað, sem tilgreindur er við nafn útgefanda.

3. gr.

93

19. júní

Víxil má gefa út til ráðstöfunar útgefanda sjálfs.
 Gefa má víxil út á hendur útgefanda sjálfum.
 Gefa má víxil út fyrir reikning þriðja manns.

4. gr.

Kveða má svo á í víxli, að hann skuli greiddur hjá þriðja manni, annaðhvort á þeim stað, þar sem greiðandi býr, eða annarsstaðar.

5. gr.

Útgefandi getur kveðið svo á í víxli, sem greiðast á við sýningu eða tilteknum tíma eftir sýningu, að vexti skuli greiða af víxilfjárhæðinni, en í öllum öðrum víxlum skulu slík ákvæði metin sem óskráð.

Tilgreina skal vaxtahæðina í víxlinum, og skal ákvæðið um vexti að öðrum kosti metið sem óskráð.

Vextina skal greiða frá útgáfudegi víxilsins, sé eigi annar dagur tiltekinn.

6. gr.

Nú er fjárhæð tilgreind í víxli bæði með bókstöfum og með tölustöfum, og ber upphæðum þessum eigi saman, og gildir þá sú fjárhæðin, sem með bókstöfum er skráð.

Sé fjárhæðin tilgreind oftari en einu sinni í víxlinum, annaðhvort með bókstöfum eða með tölustöfum, og beri þeim eigi saman, gildir hin lægsta upphæðin ein.

7. gr.

Séu á víxli nöfn manna, er brestur hæfi til að taka á sig víxilskyldu, fölsuð nöfn, nöfn, sem fundin eru upp, eða nafnrítanir, sem af öðrum ástæðum eigi baka þeim skuldbindingu, er þau rituðu, eða þeim manni, er þau voru rituð í nafni hans, er þó skuldbinding hinna víxilskuldaranna gild, þrátt fyrir það.

8. gr.

Sá, sem ritar nafn sitt á víxil fyrir hönd annars manns, en hefir eigi umboð til þess, verður sjálfur skuldbundinn eftir víxlinum, enda öðlast hann, er hann hefir greitt víxilinn, sama rétt og hinn myndi hafa öðlast. Sama gildir um þann mann, er farið hefir út fyrir umboð sitt.

9. gr.

Útgefandi ábyrgist samþykki víxilsins og greiðslu hans.

Undanskilja má hann sig ábyrgð á samþykki víxilsins, en hver sá fyrirvari, er hann setur og miðar til þess að undanþiggja hann ábyrgð á greiðslu víxilsins, skal metinn sem óskráður væri.

10. gr.

Nú er víxill eigi ritaður að fullu, er hann er gefinn út, og er hann seinna fylltur út á annan veg en um hafði verið samið, og verður þetta þá eigi borið

- 93 fyrir við víxilhafa, nema hann hafi vitað betur, er hann fékk víxilinn, eða sýnt
19. júní af sér stórkostlegt gáleysi.

Annar kapituli.

Um framsal víxla.

11. gr.

Framselja má víxil, með áritun á hann, þriðja manni (framsalshafa), enda þótt víxillinn sé eigi berum orðum gefinn út til framsals.

Nú hefir útgefandi tekið í víxilinn orðin „eigi til framsals“ eða því lík orða-tiltæki, og verður víxillinn þá aðeins framseldur með því formi og með þeim áhrifum, er gilda um almennt framsal kröfu.

Framselja má víxil einnig til greiðanda, hvort sem hann hefir samþykkt víxilinn eða eigi, svo og til útgefanda eða annars víxilskuldara. Þessir menn geta framselt víxilinn aftur.

12. gr.

Framsal skal vera skilyrðislaust. Sé það skilyrðum bundið, skal meta þau sem óskráð væru.

Framsal á nokkrum hluta víxilfjárhæðar aðeins er ógilt.

Framsal til handhafa gildir sem eyðuframsal.

13. gr.

Framsal skal rita á víxilinn sjálfan eða á miða, sem festur er við hann (allonge). Framseljandi skal undirrita það.

Framsal er gilt, þótt eigi sé greint í því, hverjum víxillinn er framseldur, eða framseljandi aðeins hafi ritað nafn sitt (eyðuframsal). Í hinu síðarnefnda tilfelli er framsalið þó því aðeins gilt, að það sé ritað á bakhlið víxilsins eða á miða, sem við víxilinn er festur.

14. gr.

Við framsalið hverfa öll þau réttindi, er víxillinn veitir, til framsalshafa. Sé framsalið eyðuframsal, getur víxilhafi:

1. Fyllt það með nafni sjálfs sín eða annars manns,
2. framselt víxilinn að nýju með eyðuframsali eða til ákveðins manns, eða
3. afhent víxilinn þriðja manni, án þess að fylla eyðuframsalið eða rita framsal á víxilinn.

15. gr.

Sá, sem ritað hefir framsal á víxil, ábyrgist samþykki og greiðslu hans, nema hann hafi sérstaklega undanskilið sig þeirri ábyrgð.

Hann getur lagt bann við því, að víxillinn sé framseldur aftur, og er hann þá laus við ábyrgð gagnvart þeim, er víxilinn fá framseldan eftir það.

16. gr.

93

19. júní

Sá, sem víxil hefir í höndum, skal talinn réttur víxilhafi, ef hann sannar rétt sinn með óslitinni röð af framsölum, þótt hið síðasta framsal sé eyðuframsal. Framsöl, er út hafa verið strikuð, skulu um þetta efni metin sem óskráð væru. Nú er annað framsal næst á eftir eyðuframsali, og skal þá litið svo á, sem sá, er undir það framsal hefir ritað, hafi öðlzt víxilinn við eyðuframsalið.

Nú hefir víxill komizt úr vörzlum manns með einhverju móti, og er þá handhafa þeim, er sannar rétt sinn með þeim hætti, er segir í næstu málsgrein hér að framan, eigi skylt að skila víxlinum, nema hann hafi vitað betur, er hann fékk víxilinn, eða sýnt af sér stórkostlegt gáleysi.

17. gr.

Nú er lögsókn hafin út af víxilkröfu, og getur varnaraðili þá eigi borið fram neinar þær varnir gegn víxilhafa, er lúta að viðskiptum hans við útgefanda eða þá, er áður áttu víxilinn, nema því aðeins, að víxilhafi, er hann eignaðist víxilinn, hafi af ásettu ráði viljað baka skuldara tjón.

18. gr.

Séu orðin „til innheimtu“ í framsali, eða önnur orð, sem aðeins felst í umboð (framsal til umboðs), getur víxilhafi neytt allra þeirra réttinda, er víxillinn veitir, en eigi framselt hann, nema framsali til umboðs.

Víxilskuldarar mega þá bera þær varnir einar fram gegn víxilhafa, er bornar yrðu fram gegn framseljanda.

Umboð það, er felst í framsali til umboðs, fellur eigi úr gildi, þótt umbjóðandi andist eða missi hæfi til að taka á sig skuldbindingar.

19. gr.

Séu orðin „til tryggingar“, „að veði“ eða önnur orð, sem lúta að veðsetningu, í framsali, getur víxilhafi neytt allra þeirra réttinda, er víxillinn veitir, en framsal hans á víxlinum hefir aðeins gildi sem framsal til umboðs.

Víxilskuldarar geta eigi borið þær varnir fram gegn víxilhafa, er lúta að viðskiptum þeirra við framseljanda, nema því aðeins, að víxilhafi, er hann eignaðist víxilinn, hafi af ásettu ráði viljað baka skuldara tjón.

20. gr.

Framsál, sem ritað er eftir gjaldddaga víxilsins, hefir sömu áhrif sem framsal ritað fyrir þann tíma. Sé framsal ritað eftir að afsögn vegna greiðslufalls hefir farið fram, eða eftir að afsagnarfrestur er liðinn, hefir það þó aðeins áhrif sem almennt framsal kröfu.

Ódagsett framsal skal talið ritað áður en afsagnarfrestur leið, nema annað sannist.

Þriðji kapítuli.

Um samþykki víxla.

21. gr.

Fram til gjalddaga víxils getur hver, sem víxillinn hefir í höndum, sýnt hann til samþykkis greiðanda, á þeim stað, þar sem greiðandi býr.

22. gr.

Útgefandi getur kveðið svo á í víxli, að sýna skuli hann til samþykkis, hvort sem hann jafnframt setur frest til sýningar eða eigi.

Hann getur lagt bann við því í víxlinum, að hann sé sýndur til samþykkis, enda sé eigi að ræða um víxil, er greiðast á hjá þriðja manni eða á öðrum stað en þeim, þar sem greiðandi býr, eða víxil, er greiðast á tilteknum tíma eftir sýningu.

Hann getur einnig mælt svo fyrir, að víxillinn skuli eigi sýndur til samþykkis fyrir tiltekinn tíma.

Sérhver framseljandi getur mælt svo fyrir, að víxillinn skuli sýndur til samþykkis, hvort sem hann um leið kveður á um sýningarfrest eða eigi. Þetta gildir þó eigi, ef útgefandi hefir bannað sýningu víxilsins til samþykkis.

23. gr.

Víxil, er greiða skal tilteknum tíma eftir sýningu, skal sýna til samþykkis áður en eitt ár er liðið frá útgáfudegi hans.

Útgefandi getur stýtt frest þennan eða kveðið á um lengri frest.

Framseljendur geta stýtt þessa fresti.

24. gr.

Greiðandi getur krafizt þess, að víxill sé sýndur sér að nýju næsta dag eftir hina fyrstu sýningu. Nú er slíkri kröfu eigi sinnt, og verður sú vörn eigi höfð uppi, nema kröfunnar sé getið í afsagnargerðinni.

Víxilhafa er eigi skylt að láta víxillinn frá sér í vörzlur greiðanda, er hann sýnir víxillinn til samþykkis.

25. gr.

Samþykki skal rita á víxillinn. Það skal látið í ljós með orðinu „samþykkur“, eða öðru samsvarandi orðatiltæki, og skal það undirritað af greiðanda. Nafnrítun greiðanda á framhlið víxilsins gildir, ein út af fyrir sig, sem samþykki.

Eigi að greiða víxillinn tilteknum tíma eftir sýningu, eða eigi, eftir sérstöku ákvæði, að sýna hann til samþykkis á tilteknum fresti, skal samþykki dagsett og þá tilgreindur sá dagur, er samþykki var gefið, nema víxilhafi krefjist þess, að tilgreindur sé sá dagur, er sýning átti sér stað. Vanti dagsetningu, verður víxilhafi, til þess að varðveita fullnusturétt sinn gegn framseljendum og útgefanda, að sanna vöntun dagsetningarinnar með afsagnargerð, er fram fari í tæka tíð.

26. gr.

93

Samþykki skal vera skilyrðislaust. Þó má greiðandi takmarka samþykkið við nokkurn hluta fjárhæðar víxilsins. 19. júní

Sé annars á einhvern hátt vikið frá efni víxils við samþykki hans, skal það metið sem synjun á samþykki. Samþykkjandi er þó skuldbundinn eftir hljóðan samþykkis síns.

27. gr.

Hafi útgefandi tilgreint á víxlinum annan greiðslustað en þann stað, þar sem heimili greiðanda er, og eigi tilnefnt neinn þriðja mann, er greiðsla skuli fara fram hjá, getur greiðandi, er hann samþykkir víxilinn, tilnefnt þennan mann. Sé enginn tilnefndur, skal líta svo á, að samþykkjandi hafi skuldbundið sig til þess að leysa sjálfur víxilinn inn á greiðslustaðnum.

Hljóði víxill um greiðslu hjá greiðanda, getur hann, er hann samþykkir víxilinn, tilgreint, hvar greiðslu skuli krafizt á greiðslustaðnum, eða tilnefnt annan mann á sama stað, er greiði víxilinn.

28. gr.

Með samþykki sínu skuldbindur greiðandi sig til þess að greiða víxilinn í eindaga.

Verði víxillinn ekki greiddur, á víxilhafi, jafnvel þótt hann sé útgefandi víxilsins, beina kröfu samkvæmt víxlinum á hendur samþykkjanda um allt það, er krefja má samkvæmt 48. og 49. gr.

29. gr.

Nú hefir greiðandi ritað samþykki sitt á víxil, en strikar það út áður en hann skilar víxlinum aftur, og skal þá talið, að neitað sé um samþykki. Útstrik-unin skal talin hafa verið gerð áður en víxlinum var skilað aftur, nema annað verði sannað.

Hafi greiðandi skriflega skýrt víxilhafa eða einhverjum víxilskuldara frá samþykki sínu, er hann þó skuldbundinn við þá eftir hljóðan samþykkis síns.

Fjórði kapítuli.

Um ábyrgð á víxilkröfu (aval.).

30. gr.

Tryggja má greiðslu víxils með ábyrgð á allri víxilfjárhæðinni eða nokkrum hluta hennar.

Ábyrgðina getur tekið á sig jafnt þriðji maður sem einhver víxilskuldaranna.

31. gr.

Ábyrgð skal rituð á víxilinn eða á miða, er við víxilinn sé festur.

Henni skal lýst með orðunum „sem ábyrgðarmaður“, eða með öðru sam-

93 svarandi orðatiltæki, og skal hún undirrituð af þeim, sem í ábyrgðina gengur 19. júní (avalist).

Nafnritun ein sér á framhlið vixilsins skal metin sem ábyrgð, nema um nafnritun greiðanda eða útgefanda sé að ræða.

Í ábyrgð skal greina, fyrir hvern hún sé tekin. Nú er það eigi gert, og telst hún þá tekin fyrir útgefanda.

32. gr.

Ábyrgðarmaður er skuldbundinn með sama hætti og sá maður, er hann gekk í ábyrgðina fyrir.

Skuldbinding hans er gild, þótt skuldbinding þess manns, er hann gekk í ábyrgðina fyrir, sé ógild, enda stafi ógildi hennar eigi af formgalla.

Greiði ábyrgðarmaður vixil, öðlast hann allan rétt samkvæmt vixlinum gegn þeim manni, er hann gekk í ábyrgð fyrir, og þeim mönnum, er samkvæmt vixlinum bera ábyrgð gagnvart honum.

Fimmti kapítuli.

Um gjalddaga vixils.

33. gr.

Vixill getur hljóðað um borgun:

við sýningu (a vista);

tilteknum tíma eftir sýningu (a viso);

tilteknum tíma eftir útgáfudag (a dato) eða

á tilteknum degi.

Vixill, sem hljóðar um borgun á öðrum gjalddaga en þessum, eða greiðast á smám saman á fleiri en einum gjalddaga, er ógildur.

34. gr.

Sýningarvixill skal greiddur við sýningu. Sýna skal hann til greiðslu áður en eitt ár er liðið frá útgáfudegi hans. Útgefandi getur stýtt frest þennan eða kveðið á um lengri frest. Framseljendur geta stýtt fresti þessa.

Útgefandi getur mælt svo fyrir, að vixill, er greiðast á við sýningu, skuli eigi sýndur til greiðslu fyrir tiltekinn tíma. Telst sýningarfrestur þá frá þeim tíma.

35. gr.

Gjalddagi vixils, er hljóðar um borgun tilteknum tíma eftir sýningu, skal miðast við dagsetningu samþykkis eða afsagnargerðar.

Sé samþykki eigi dagsett, og hafi afsagnargerð heldur eigi farið fram, skal gagnvart samþykkjanda líta svo á, að vixillinn hafi verið samþykktur á síðasta degi frests þess, er settur er til sýningar vixilsins til samþykkis.

36. gr.

93

19. júní

Hljóði víxill um greiðslu einum mánuði eða fleirum eftir útgáfudag hans eða eftir sýningu, verður sami mánaðardagur í þeim mánuði, er greiða á víxilinn í, gjalddagi hans. Nú er sá dagur eigi til í mánuðinum, og er þá síðasti dagur mánaðarins gjalddagi víxilsins.

Hljóði víxill um greiðslu einum mánuði eða fleirum og hálfum mánuði eftir útgáfudag hans eða eftir sýningu, skulu heilu mánuðirnir taldir fyrstir.

Sé gjalddagi ákveðinn í upphafi mánaðar, í miðjum mánuði eða í lok mánaðar, merkja þau orð fyrsta, fimmtánda eða síðasta dag mánaðarins.

Orðin „átta dagar“ eða „fimmtán dagar“ merkja eigi eina eða tvær vikur, heldur heila átta eða fimmtán daga.

Orðin „hálfur mánuður“ merkja fimmtán daga.

37. gr.

Hljóði víxill um greiðslu á tilteknum degi á stað, þar sem annað tímatal gildir en á útgáfustað hans, skal líta svo á, að gjalddaginn sé ákveðinn eftir tímatalinu á greiðslustaðnum.

Pegar víxill, sem út er gefinn milli tveggja staða með mismunandi tímatali, hljóðar um greiðslu tilteknum tíma eftir útgáfudag, skal reikna út þann dag að tímatalinu á greiðslustaðnum, er svarar til útgáfudagsins, og skal gjalddaginn ákveðinn eftir því.

Sýningarfrestir víxla skulu taldir samkvæmt því, er segir í næstu málsgrein hér á undan.

Reglum þessum skal eigi beitt, ef það verður séð af sérstöku ákvæði á víxlinum eða af efni hans að öðru leyti, að til þess hafi verið ætlazt, að eftir öðrum reglum yrði farið.

Sjötti kapítuli.

Um greiðslu víxla.

38. gr.

Handhafi víxils, er greiðast á á tilteknum degi, tilteknum tíma eftir útgáfudag eða eftir sýningu, skal sýna víxilinn til greiðslu annaðhvort á þeim degi, er hann skyldi greiddur, eða á öðrumhvorum tveggja hinna næstu virkra daga þar á eftir.

Afhending víxils til greiðslujöfnunarstöðvar (clearing-house) jafngildir sýningu hans til greiðslu.

39. gr.

Nú greiðir greiðandi víxil, og getur hann þá krafizt þess, að víxillinn sé afhentur sér með áritaðri kvittun víxilhafa.

Víxilhafi getur eigi neitað að taka á móti greiðslu á nokkrum hluta víxilfjárhæðarinnar aðeins.

- 93** Nú er nokkur hluti víxilfjárhæðar greiddur, og getur greiðandi þá krafizt
 19. júní þess, að þeirrar greiðslu sé getið á vixlinum og að sér sé fengin sérstök kvittun fyrir henni.

40. gr.

Víxilhafa er eigi skylt að taka við greiðslu víxils fyrr en á gjalddaga hans. Nú greiðir greiðandi fyrir gjalddaga, og gerir hann það á sjálfs sín ábyrgð.

Sá, sem greiðir víxil á gjalddaga hans, leysist með því endanlega undan skuldbindingu sinni, nema um svik eða stórkostlegt gáleysi af hans hálfu sé að ræða. Honum er skylt að fullvissa sig um, að framsölin séu í rétttri og samfelldri röð, en eigi þarf hann að ganga úr skugga um, hvort undirskriftir framseljenda séu ófalsaðar.

41. gr.

Hljóði víxill um greiðslu í mynt, sem eigi er gjaldgeng á greiðslustaðnum, má greiða víxilfjárhæðina í mynt þeirri, sem gjaldgeng er á greiðslustaðnum, eftir gengi hennar á gjalddaga. Greiði víxilskuldari eigi á réttum tíma, getur víxilhafi krafizt þess, að víxilfjárhæðin sé greidd í mynt, gjaldgengri á greiðslustaðnum, hvort sem hann heldur vill eftir gengi hennar á gjalddaga eða á greiðsludegi.

Pegar reikna á gildi erlendrar myntar, skal farið eftir því, sem verzlunartízka er á greiðslustaðnum, enda hafi útgefandi eigi kveðið svo á, að víxilfjárhæðina skuli greiða eftir gengi, sem ákveðið er í vixlinum sjálfum.

Ákvæði þessi gilda eigi, er útgefandi hefir mælt svo fyrir, að greitt skuli í vissri ákveðinni mynt (fyrirvari um virka greiðslu í erlendri mynt).

Sé víxilfjárhæð greind í myntartegund, er hefir sama nafn en mismunandi gildi í landi því, þar sem víxillinn er gefinn út, og landi því, þar sem hann á að greiðast, skal lita svo á, að átt sé við mynt greiðslustaðarins.

42. gr.

Sé víxill eigi sýndur til greiðslu innan frests þess, er ræðir um í 38. gr., er hverjum víxilskuldara heimilt að koma víxilfjárhæðinni í geymslu, á kostnað og ábyrgð víxilhafa, í þeim stofnunum, sem löggiltar eru til að taka við geymslufé.

Sjöundi kapítuli.

Um fullnustu vegna samþykkisskorts eða greiðslufalls.

43. gr.

Pegar gjalddagi er kominn og víxill hefir eigi verið greiddur, getur víxilhafi leitað fullnustu hjá framseljendum, útgefanda og öðrum víxilskuldurum.

Sama rétt á víxilhafi, þó gjalddagi enn eigi sé kominn:

1. Ef neitað hefir verið um samþykki að nokkru eða að öllu.
2. Ef bú greiðanda hefir verið tekið til gjaldþrotaskipta, eða skiptaréttur hefir

tekið til greina beiðni hans um aðstoð við tilraun til nauðasamnings, eða hafi það komið í ljós við aðfarargerð, að hann geti eigi greitt skuldir sínar, eða sé hann kaupmaður og hafi stöðvað greiðslur sínar. Gildir þetta jafnt, hvort sem greiðandi hefir samþykkt vixilinn eða eigi.

3. Ef bú útgefanda, er lagt hefir bann við því í vixli, að hann sé sýndur til samþykkis, hefir verið tekið til gjaldþrotaskipta, eða skiptaréttur hefir tekið til greina beiðni hans um aðstoð við tilraun til nauðasamninga.

44. gr.

Sanna skal neitun samþykkis eða greiðslufall með opinberri gerð (afsagnargerð vegna samþykkisskorts eða greiðslufalls).

Afsögn vegna samþykkisskorts skal gerð áður en frestur sá er liðinn, sem settur er til sýningar vixilsins til samþykkis. Hafi hin fyrsta sýning, er svo stendur á sem segir í 1. mgr. 24. gr., farið fram á síðasta degi í frestinum, má samt gera afsögn á næsta degi þar á eftir.

Afsögn vegna greiðslufalls á vixli, er greiðast á á tilteknum degi, eða tilteknum tíma eftir útgáfudag eða sýningu, skal gerð á öðrum þeirra tveggja virku daga, sem næstir koma á eftir gjalddaga. Nú á vixill að greiðast við sýningu, og eiga þá ákvæði þau, er sett eru í næstu málsg. hér að framan um afsögn vegna samþykkisskorts, einnig við um afsögn hans vegna greiðslufalls, eftir því sem við á.

Hafi vixill verið afsagður vegna samþykkisskorts, þarf eigi að sýna hann til greiðslu eða afsegja hann vegna greiðslufalls.

Hafi það komið í ljós við aðfarargerð, að greiðandi geti eigi greitt skuldir sínar, eða hafi hann, sé hann kaupmaður, stöðvað greiðslur sínar, getur vixilhafi eigi leitað fullnustu vegna þessa, fyrr en hann hefir sýnt greiðanda vixilinn til greiðslu og afsögn hefir verið gerð.

Verði bú greiðanda tekið til gjaldþrotaskipta, eða taki skiptaréttur til greina beiðni hans um aðstoð við tilraun til nauðasamnings, nægir það, til þess að vixilhafi megi leita fullnustu, að hann leggi fram úrskurðinn, sem kveður á um gjaldþrotaskiptin eða nauðasamningstilraunirnar. Sama gildir, ef bú útgefanda, er lagt hefir bann við því í vixlinum, að hann sé sýndur til samþykkis, verður tekið til gjaldþrotaskipta eða beiðni hans um aðstoð til tilrauna um nauðasamning verður tekin til greina af skiptarétti.

45. gr.

Vixilhafi skal senda síðasta framseljanda og útgefanda tilkynningu um samþykkisskort eða greiðslufall innan fjöggra virkra daga eftir afsagnardag, eða hafi verið gerður fyrirvari um fullnustu án kostnaðar, þá eftir sýningardag. Hver framseljandi skal, í síðasta lagi á öðrum virkum degi eftir að hann fékk slíka tilkynningu, skýra þeim framseljanda, er næstur er fyrir framan hann, frá tilkynningu þeirri, er hann fékk, og greina nöfn og heimili þeirra, sem áður hafa sent tilkynningar, og skal þannig haldið áfram, þar til kemur að útgefanda.

93 Frestir þeir, sem að ofan eru nefndir, teljast frá móttöku næstu tilkynningar 19. júní á undan.

Þegar tilkynning er send víxilskuldara samkvæmt því, sem fyrir er mælt í næstu málsg. hér á undan, skal einnig senda þeim manni, er gengið hefir í ábyrgð fyrir þann víxilskuldara, samsvarandi tilkynningu og á sama fresti.

Nú hefir framseljandi eigi greint heimili sitt, eða tilgreint það svo, að ólæsilegt er, og er þá nægilegt, að tilkynning sé send þeim framseljanda, sem næstur er fyrir framan hann á víxlinum.

Sá, sem skyldur er til að senda tilkynningu, getur gert það með hverjum hætti sem vera skal, jafnvel með því aðeins að endursenda víxilinn.

Honum ber að sanna, að hann hafi sent tilkynninguna áður en frestur sá var liðinn, er hann hafði til að senda hana. Tilkynning telst send nógu snemma, ef bréf, er hefir hana að geyma, er afhent pósti áður en fresturinn er liðinn.

Sá, sem eigi sendir tilkynningu innan nefnds frests, glatar eigi fullnusturétti sínum, en ábyrgjast skal hann allt það tjón, er af vanrækslu hans hlýzt; skaðabæturnar mega þó ekki fara fram úr víxilfjárhæðinni.

46. gr.

Nú er rituð á skjalið athugasemdin „fullnusta án kostnaðar“, „án afsagnar“ eða því um lík athugasemd, og undirrituð af útgefanda, framseljanda eða ábyrgðarmanni, og þarf víxilhafi þá eigi, til þess að halda fullnusturétti sínum, að láta afsegja víxilinn vegna samþykkisskorts eða greiðslufalls.

Fyrirvari þessi leysir víxilhafa hvorki undan því að sýna víxilinn innan fresta þeirra, er til þess eru settir, né undan því að senda tilkynningu þá, sem mælt er fyrir um í 45. gr. Sönnun þess, að frestir hafi verið látnir hjá liða, hvílir á þeim, er bera vill það fyrir sig gegn víxilhafa.

Hafi útgefandi sett fyrirvarann, hefir hann gildi gegn öllum víxilskuldurum. Hafi framseljandi eða ábyrgðarmaður sett hann, hefir hann aðeins gildi gegn þeim, er setti hann. Nú hefir víxilhafi látið afsagnargerð fram fara, þrátt fyrir fyrirvara af hálfu útgefanda, og verður hann þá sjálfur að bera kostnað allan af henni. Sé fyrirvarinn hinsvegar settur af framseljanda eða ábyrgðarmanni, má krefja hvern víxilskuldara sem vill um afsagnarkostnaðinn, hafi afsögn verið gerð.

47. gr.

Þeir, sem út hafa gefið víxil, samþykkt hann eða framselt eða gerzt ábyrgðarmenn að honum, bera allir fyrir einn og einn fyrir alla ábyrgð gagnvart víxilhafa.

Víxilhafa er rétt að beina kröfu sinni gegn hverjum sem hann vill af þessum skuldurum, gegn einum þeirra sér eða fleirum saman, og þarf hann eigi að fara eftir þeirri röð, sem skuldbindingar þeirra eru í á víxlinum.

Sama rétt á hver víxilskuldari, sem leyst hefir víxilinn til sín.

Nú er mál höfðað gegn einum af víxilskuldurum, og er það eigi því til

fyristöðu, að krafa sé gerð gegn hinum, þó að þeir séu á vixlinum á eftir þeim, **93**
er fyrstur var lögsóttur.

19. júní

48. gr.

Víxilhafi getur krafizt af þeim, er hann leitar fullnustu hjá:

1. Þess hluta víxilfjárhæðarinnar, sem eigi var samþykktur eða eigi greiddur, ásamt vöxtum, ef vextir voru áskildir.
2. Vaxta frá gjalddaga, 6% í ársvexti.
3. Kostnaðar við afsagnargerð og við tilkynningar þær, er mælt er fyrir um í 45. gr., svo og annars kostnaðar, og
4. Þóknunar, er sé $\frac{1}{3}\%$ af víxilfjárhæðinni.

Nú er fullnustu leitað fyrir gjalddaga, og skal þá draga frá víxilfjárhæðinni víxilforvexti, eftir því sem bankaforvextir eru reiknaðir af vixlum á þeim stað, þar sem víxilhafi býr, þann dag, sem fullnustu er krafizt.

49. gr.

Sá, sem víxillinn leysir til sín, getur krafizt af þeim víxilskuldurum, er ábyrgð bera gagnvart honum:

1. Allrar þeirrar fjárhæðar, sem hann hefir greitt;
2. vaxta af þeirri upphæð frá þeim degi, er hann greiddi hana, 6% í ársvexti;
3. kostnaðar þess, er hann hefir haft, og
4. þóknunar, er sé $\frac{1}{3}\%$ af víxilfjárhæðinni. Þó mega þóknunargjöldin aldrei nema meiru samtals en 2% af víxilfjárhæðinni.

50. gr.

Hver sá víxilskuldari, sem krafinn er eða krefja má um fullnustu, á rétt á því að fá víxillinn afhentan sér ásamt afsagnargerð og kvittuðum reikningi, enda greiði hann innlausnarféð.

Hver sá framseljandi, sem innleyst hefir víxillinn, getur strikað út af honum nafn sitt og þeirra framseljenda, sem á eftir honum komu.

51. gr.

Nú er víxillinn aðeins samþykktur að því er tekur til nokkurs hluta víxilfjárhæðarinnar, og fullnustu síðan krafizt, og getur þá sá, er greiðir þann hluta víxilfjárhæðarinnar, er eigi fékkst samþykktur, heimtað, að þeirrar greiðslu sinnar sé getið á vixlinum og að sér sé jafnframt gefin sérstök kvittun fyrir henni. Víxilhafi skal ennfremur, auk afsagnargerðarinnar, fá honum staðfest eftirrit af vixlinum, og má þá leita fullnustu samkvæmt því eftirriti.

52. gr.

Hver sá, sem fullnustu getur krafizt, getur, sé annað eigi áskilið, tekið sér greiðslu með nýjum víxli (gagnvíxill), er greiðist við sýningu og gefinn sé út á hendur einhverjum þeirra, er ábyrgð bera gagnvart honum, til greiðslu á þeim stað, þar sem sá maður býr.

93 19. júní Gagnvixillinn skal nema upphæðum þeim, sem greinir í 48. og 49. gr., að viðbættu gjaldi til miðlara og stimpilgjaldi af gagnvixlinum.

Gefi vixilhafi gagnvixilinn út, skal fjárhæð hans ákveðin eftir gengi sýningarvixla, sem gefnir eru út frá greiðslustað upphaflega vixilsins til þess staðar, þar sem hlutaðeigandi vixilskuldari býr. Gefi framseljandi gagnvixilinn út, skal ákveða fjárhæðina eftir gengi sýningarvixla, sem gefnir eru út frá þeim stað, þar sem útgefandi gagnvixilsins býr, og til þess staðar, þar sem vixilskuldari býr.

53. gr.

Séu frestir þeir látnir hjá liða, sem gilda um sýningu vixils, er hljóðar um greiðslu við sýningu eða tilteknum tíma eftir sýningu, um framkvæmd afsagnargerðar vegna samþykkisskorts eða vegna greiðslufalls,

um sýningu vixils til greiðslu, er fyrirvari hefir verið gerður um fullnustu án kostnaðar,

þá glatar vixilhafi rétti sínum gegn framseljendum, útgefanda og öðrum vixilskuldurum, nema samþykkjanda.

Hafi vixill eigi verið sýndur til samþykkis innan frests þess, sem útgefandi hefir ákveðið, glatar vixilhafi rétti sínum til fullnustu, bæði vegna samþykkisskorts og vegna greiðslufalls, nema það verði séð af ákvæðinu um frestinn, að útgefandi vildi aðeins undanskilja sig ábyrgð á samþykki.

Nú er settur frestur til sýningar í framsali, og getur þá hlutaðeigandi framseljandi einn borið það fyrir sig.

54. gr.

Komi á fresti þeim, sem settur er til sýningar vixils eða til afsagnargerðar, fyrir óviðráðanleg tálmun (innlend eða erlend lagaákvæði eða aðrir óviðráðanlegir atburðir), og verði gerðir þessar eigi framkvæmdar þess vegna, lengjast frestirnir.

Vixilhafa er skylt að senda síðasta framseljanda þegar í stað tilkynningu um slíka tálmun, og að geta þessarar tilkynningar og dagsetningar hennar á vixlinum eða miða, sem við vixilinn sé festur, og rita nafn sitt undir. Að öðru leyti skal farið eftir ákvæðunum í 45. gr.

Jafnskjótt og tálmuninni er lokið, skal vixilhafi tafarlaust sýna vixilinn til samþykkis eða greiðslu, og láta afsegja hann, ef þarf.

Vari tálmunin lengur en þrjátíu daga eftir gjalddaga, má leita fullnustu án þess að nauðsynlegt sé að sýna vixilinn eða afsegja hann.

Sé um vixil að ræða, er greiðast á við sýningu eða tilteknum tíma eftir sýningu, teljast þessir þrjátíu dagar frá þeim degi, er vixilhafi sendi síðasta framseljanda tilkynningu um tálmunina, þótt það hafi verið áður en sýningarfresti lauk. Nú á vixill að greiðast tilteknum tíma eftir sýningu, og skal þá bæta þeim tíma við þrjátíu daga frestinn.

Atvik, er aðeins varða víxilhafa persónulega, eða þann mann, er hann hefir falið að sýna víxilinn eða láta afsegja hann, skulu eigi talin óviðráðanlegir atburðir (vis major). 93 19. júní

Áttundi kapituli.

Um meðalgöngu.

1. Almenn ákvæði.

55. gr.

Útgefandi, framseljandi eða ábyrgðarmaður geta tilgreint nauðleitarmanntil að samþykkja eða greiða víxilinn.

Þegar þau skilyrði eru fyrir hendi, er greinir hér á eftir, getur maður gerzt meðalgöngumaður og samþykkt víxil eða greitt hann fyrir einhvern þann víxilskuldara, er fullnustu yrði krafinn.

Meðalgöngumaður getur verið einhver sá maður, sem eigi er víxilskuldari, jafnvel greiðandi víxilsins, eða einhver sá, sem orðinn er víxilskuldari, þó ekki samþykkjandi víxilsins.

Meðalgöngumaður skal, áður en tveir virkir dagar eru liðnir, senda þeim, er hann gerist meðalgöngumaður fyrir, tilkynningu um meðalgönguna. Láti hann frest þennan hjá liða, ber hann ábyrgð á öllu því tjóni, er hljótast kann af vanrækslu hans; skaðabæturnar mega þó eigi fara fram úr víxilfjárhæðinni.

2. Samþykki fyrir meðalgöngu.

56. gr.

Meðalgöngumaður getur samþykkt víxil, jafnan er víxilhafi getur leitað fullnustu fyrir gjalddaga víxilsins, nema því aðeins, að bannað hafi verið að sýna víxilinn til samþykkis.

Nú er á víxlinum vísað á nauðleitarmanntil á greiðslustaðnum, og getur víxilhafi þá eigi krafist þann, er vísaði á nauðleitarmanninn, né þá víxilskuldara, sem á eftir honum koma, um fullnustu fyrir gjalddaga, nema hann hafi sýnt nauðleitarmanninum víxilinn og, hafi hann neitað um samþykki, þá sannað neitun hans með afsagnargerð.

Endranær getur víxilhafi neitað að taka við samþykki meðalgöngumanns. Taki hann samt við samþykkinu, missir hann rétt sinn til þess að krefjast fullnustu fyrir gjalddaga hjá þeim, er samþykkt var fyrir, og þeim víxilskuldurum, er eftir hann koma.

57. gr.

Samþykki sitt skal meðalgöngumaður rita á víxilinn og undirrita það. Í samþykkinu skal þess getið, fyrir hvern það sé gefið. Sé þess eigi getið, telst samþykkið gefið fyrir útgefanda.

93

19. júní

58. gr.

Meðalgöngumaður, er samþykkt hefir víxil, ber ábyrgð gagnvart víxilhafa og þeim framseljendum, sem koma á eftir þeim, er hann samþykkti fyrir, með sama hætti og sá maður bar ábyrgð gagnvart þeim.

Þrátt fyrir það, þótt meðalgöngumaður hafi samþykkt víxil, getur sá, er hann samþykkti fyrir, og þeir víxilskuldarar, er ábyrgð bera gagnvart þeim manni, ef þeir greiða fjárhæð þá, sem í 48. gr. segir, krafizt þess, að víxilhafi skili sér víxlinum, kvittuðum reikningi og afsagnargerð, hafi hún farið fram.

3. Greiðsla meðalgöngumanns.

59. gr.

Meðalgöngumaður getur greitt víxil, jafnan er víxilhafi gæti leitað fullnustu, hvort heldur er fyrir gjalddaga eða eftir.

Greiða skal alla þá fjárhæð, er sá skyldi greiða, er fyrir er greitt.

Greiðsla skal fara fram í síðasta lagi næsta dag eftir þann dag, er afsögn vegna greiðslufalls síðast hefði orðið gerð.

60. gr.

Hafi meðalgöngumaður, er heima á á greiðslustaðnum, samþykkt víxil, eða sé vísað á einn eða fleiri nauðleitmenn á víxlinum, er búi á greiðslustaðnum, skal víxilhafi sýna öllum þessum mönnum víxlinn og, ef með þarf, láta afsegja hann vegna greiðslufalls í síðasta lagi næsta dag eftir þann dag, er afsögn síðast hefði orðið gerð.

Sé afsögn eigi gerð á þessum fresti, er sá, er vísaði á nauðleitarmanninn, eða sá, er víxillinn var samþykktur fyrir, og framseljendur þeir, er á eftir þeim koma, leystir frá skuldbindingum sínum.

61. gr.

Víxilhafi, sem neitar að taka við greiðslu meðalgöngumanns, glatar fullnusturétti sínum gegn þeim, er leystir hefðu orðið með greiðslunni.

62. gr.

Sanna skal greiðslu meðalgöngumanns með kvittun, er rituð sé á víxlinn, og skal þess getið, fyrir hvern greitt sé. Nú er þess eigi getið, og skal þá talið, að greitt sé fyrir útgefanda.

Afhenda skal meðalgöngumanni víxlinn, ásamt afsagnargerð, hafi hún fram farið.

63. gr.

Meðalgöngumaður, er víxil greiðir, öðlast réttindi þau, er víxillinn veitir, gegn þeim, er hann greiddi fyrir, og þeim, er samkvæmt víxlinum báru ábyrgð gagnvart þeim manni; þó má hann eigi framselja víxlinn af nýju.

Framseljendur þeir, er koma á eftir þeim, er greitt var fyrir, leysast með greiðslunni. 93

19. júní

Þjóðist fleiri en einn meðalgöngumaður til að greiða, gengur sá þeirra fyrir, er flesta víxilskuldara leysir. Sá, er meðalgöngumaður gerist gagnstætt ákvæði þessu, og veit hversu á stendur, glatar fullnusturétti sínum gegn þeim, er ella hefðu leystir orðið.

Níundi kapítuli.

Um samrit og eftirrit víxla.

1. Samrit.

64. gr.

Gefa má víxil út í fleiri samhljóða eintökum (samrit).

Í texta hvers eintaks skal greina, hvert það sé í röðinni; að öðrum kosti gildir hvert eintak sem sjálfstæður víxill.

Sérhver handhafi víxils, er eigi greinir, að hann sé gefinn út í einu eintaki (einritaður), getur krafizt þess, að sér séu, á sinn kostnað, fengin samrit af víxl-inum. Í því skyni skal hann snúa sér til þess, er næstur er fyrir framan hann; sá maður er skyldur til aðstoðar honum með tilmælum til þess, er næstur er á undan honum, og svo hver af öðrum, unz beiðnin kemur til útgefanda. Framseljendum er skylt að rita af nýju framsöl sín á nýju eintökin.

65. gr.

Greiðsla samkvæmt einu af víxileintökunum leysir undan víxilskyldunni, þótt eigi sé það áskilið, að hin eintökin skuli úr gildi felld með henni. Greiðandi ábyrgist þó eftir sem áður hvert það eintak, er samþykki hans er ritað á og honum hefir eigi verið skilað.

Hafi framseljandi framselt ýmsum mönnum víxileintök, ábyrgist hann og framseljendur þeir, er á eftir honum koma, hvert það eintak, sem nafnritun þeirra er á og eigi hefir verið skilað aftur.

66. gr.

Nú sendir víxilhafi eitt af víxileintökunum til samþykkis, og skal hann þá rita á hin eintökin nafn þess manns, er þetta eintak er hjá. Skylt er þeim manni að skila því til löglegs handhafa annars víxileintaks.

Nú neitar hann að skila eintaki þessu, og getur víxilhafi þá eigi leitað fullnustu fyrr en hann hefir sannað með afsagnargerð:

1. að sér hafi eigi verið skilað eintaki því, er til samþykkis var sent, þótt hann hafi krafizt þess, og
2. að hann hafi eigi getað fengið samþykki eða greiðslu samkvæmt öðru eintaki.

2. Eftirrit.

67. gr.

Hverjum handhafa vixils er rétt að taka eftirrit af honum.

Eftirrit vixils skal nákvæmlega fylgja frumvixlinum, og skal það hafa að geyma eftirrit af framsölum og öðrum áritunum, sem á frumvixlinum eru. Þess skal getið í eftirritinu, hve langt eftirritunin nær.

Framselja má víxileftirrit, svo og rita á það ábyrgðarskuldbindingu, með sama hætti og sömu áhrifum sem um frumvixil væri að ræða.

68. gr.

Í víxileftirriti skal þess getið, hver frumvixilinn hafi með höndum, og er þeim manni skylt að skila löglegum handhafa eftirritsins frumvixlinum.

Nú færist hann undan því, og getur þá handhafi eftirritsins eigi leitað fullnustu hjá þeim, er framselt hafa eftirritið eða ritað á það ábyrgðarskuldbindingu, fyrr en hann hefir sannað það með afsagnargerð, að sér hafi eigi verið skilað frumvixlinum, þótt hann hafi krafizt þess.

Hafi verið rituð á frumvixilinn, eftir síðasta framsal áður en eftirritið var gert, þessi athugasemd: „eftirleiðis er aðeins framsal á eftirrit gilt“, eða önnur áritun sama efnis, eru framsöl þau, er seinna eru rituð á frumvixilinn, ógild.

Tiundi kapítuli.

Um breytingar á víxli.

69. gr.

Nú eru breytingar gerðar á texta vixils, og eru þá þeir, er ritað hafa nöfn sín á víxlinn eftir að breytingin var gerð, skuldbundnir í samræmi við hinn breytta texta, en hinir, er áður höfðu ritað nöfn sín á víxlinn, eru skuldbundnir í samræmi við hinn upphaflega texta hans.

Ellefti kapítuli.

Um fyrningu víxla.

70. gr.

Allar kröfur samkvæmt víxlinum á hendur samþykkjanda fyrnast á þremur árum frá gjalddaga.

Kröfur víxilhafa á hendur framseljendum og útgefanda fyrnast á einu ári frá þeim degi, er afsagnargerð fór fram, enda hafi afsögn verið gerð á réttum tíma, eða á einu ári frá gjalddaga, hafi fyrirvari verið gerður um fullnustu án kostnaðar.

Fullnustukröfur framseljanda á hendur öðrum framseljendum eða útgef- **93**
anda fyrnast á sex mánuðum frá þeim degi, er framseljandi leysti víxilinn til sín, 19. júní
eða frá þeim degi, er fyrningu var slitið gagnvart honum.

71. gr.

Fyrningu víxils er slitið, er stefna er birt í víxilmáli, krafa gerð í máli um notkun víxilkröfu til skuldajafnaðar án gagnsóknar, víxilkröfunni lýst í bú skuldunauts, er tekið hefir verið til opinberra skipta, eða kröfunni lýst fyrir skiptarétti, er skuldunautur leitar nauðasamninga án gjaldprotameðferðar á búi sínu. Fyrningu víxils er og slitið, ef sá, sem sóttur er um víxilkröfu, tilkynnir lögsóknina (litis denuntiatio) einhverjum, sem er fyrir framan hann á víxlinum. Sá, er slíka tilkynningu fær, getur slitið fyrningu þá, er ræðir um í 1. málsg. 70. gr., með því að tilkynna samþykkjanda lögsóknina.

Fyrningu víxils er slitið með stefnu til erlends dómstóls, ef skuldunautur á heimili í því landi, eða hann ber fram varnir í málinu, en ber það þó eigi fyrir sig, að dómstóllinn sé eigi dómbær, eða stefnan er birt honum sjálfum. Tilkynning um lögsókn (litis denuntiatio) við erlendan dómstól slitur fyrningu með sama hætti og stefna. Sömuleiðis er fyrningu slitið, er víxilkrafa er notuð til skuldajafnaðar í máli, sem rekið er fyrir erlendum dómstóli, samkvæmt þeim lögum, er þar gilda.

Fyrningu er slitið með lýsingu víxilkröfu í bú skuldunauts, er tekið hefir verið erlendis til opinberra skipta, ef skuldunautur átti heima í því landi, er skiptameðferðin hófst.

Fyrningu er eigi slitið gegn öðrum víxilskuldurum en þeim, er einhverri af fyrrnefndum gerðum er beint að, en fyrningarslitin koma öllum þeim að notum, sem eru fyrir framan þann á víxlinum, er fyrningu sleit.

Nú hefir fyrningu verið slitið, en lögsóknin er eigi til lykta leidd, og hefst þá nýr fyrningarfrestur frá þeim degi, er málið síðast var til meðferðar í rétti.

Nú verður gerð til slita fyrningar eigi komið fram vegna tálmana þeirra, sem ræðir um í 54. gr., og glatast þá víxilréttur eigi, ef fyrningu er slitið innan mánaðar frá því að tálmuninni lauk.

Tólfthi kapítuli.

Almenn ákvæði.

72. gr.

Nú ber gjalddaga víxils á löghelgan dag eða bankafrídag, og verður greiðslu þá eigi krafizt fyrr en næsta virkan dag á eftir. Allar aðrar gerðir, er varða víxilinn, svo sem sýning til samþykkis og afsagnargerð, má einnig aðeins framkvæma á virkum degi.

Nú á gerð fram að fara á tilteknum fresti, og er lokadagur frestsins lög-

93 helgur dagur, og lengist fresturinn þá til næsta virks dags á eftir. Aðrir löghelgir dagar innan frestsins skulu taldir með, er fresturinn er reiknaður.

19. júní

Nú er kveðið á um frest í lögum þessum eða sérstökum ákvæðum, og telst þá dagur sá, er fresturinn er talinn frá, eigi með í frestinum.

Frestsdagar til greiðslu eftir gjalddaga gilda eigi um vixla.

73. gr.

Nú glatast vixill, er greiðast á hér á landi, og má þá ógilda hann með dómi, samkvæmt þeim reglum, sem gilda um ógilding skjala með dómi. Ógildingarmál skal höfða á greiðslustað vixilsins.

Pegar stefna í ógildingarmáli er löglega birt, er útgefandi skyldur að gefa út nýjan vixil. Hafi hinn glataði vixill verið samþykktur, er samþykkjandi skyldur til að greiða hann á gjalddaga, þeim manni, er sannar rétt sinn til að taka við greiðslu. Setja skal þó útgefanda eða samþykkjanda næga tryggingu unz vixillinn er dæmdur ógildur eða ábyrgð þeirra eftir hinum glataða vixli er horfin á annan hátt.

74. gr.

Nú hefir vixilkrafa fyrnzt eða vixilréttur glatazt fyrir vangeymslu, og er eiganda vixils rétt að sækja vixilskuldara um þá fjárhæð, er hann mundi vinna honum úr hendi, ef fjárheimtan félli niður, sem um hverja aðra skuld.

ANNAR ÞÁTTUR

Um eiginvixla.

Þrettándi kapítuli.

75. gr.

Í eiginvixli skal greina:

1. Orðið vixil í meginmáli skjalsins og á því máli, sem skjalið er ritað á.
2. Skilyrðislaust loforð um að greiða tiltekna upphæð peninga.
3. Gjalddaga.
4. Greiðslustað.
5. Nafn þess, er við greiðslu á að taka, eða ávísar má vixilfjárhæðinni til greiðslu.
6. Útgáfustað og útgáfudag.
7. Undirskrift þess, er gefur skjalið út (útgefandi).

76. gr.

Nú brestur á, að greind séu í skjali öll þau atriði, sem nefnd eru í næstu grein hér á undan, og hefir skjalið þá eigi gildi sem eiginvixill, nema þegar svo er ástatt sem segir síðar í þessari grein.

Sé gjalddagi eigi tilgreindur, telst víxillinn gjaldkræfur við sýningu.

Sé greiðslustaður eigi tilgreindur sérstaklega, skal útgáfustaður skjalsins talinn vera greiðslustaður, og þá einnig vera talinn sá staður, er greiðandi býr á.

Sé útgáfustaður eigi tilgreindur, skal líta svo á, að víxillinn hafi verið undirritaður á þeim stað, sem tilgreindur er við nafn útgefanda.

77. gr.

Um eiginvíxla gilda, að því leyti, sem þeim verður við komið, þau ákvæði, sem sett eru um víxla á hendur öðrum manni og varða:

framsal víxla (11.—20. gr.),

gjaldþaga (33.—37. gr.),

greiðslu (38.—42. gr.),

fullnustu vegna greiðslufalls (43.—50. og 52.—54. gr.),

milligöngu við greiðslu (55. gr. og 59.—63. gr.),

eftirrit (67. og 68. gr.),

breytingar (69. gr.),

fyrningu (70.—71. gr.),

löghelga daga, reikning á frestum og bann gegn frestdögum til greiðslu eftir gjaldþaga (72. gr.),

glataða víxla (73. gr.), og

rétt víxilhafa til málshöfðunar, er víxilkrafa er fyrnd eða glötuð fyrir vangeymslu (74. gr.).

Sömuleiðis gilda um eiginvíxla ákvæðin um víxla, er greiðast eiga hjá þriðja manni eða á öðrum stað en þeim, þar sem heimili greiðanda er (4. gr. og 27. gr.), um heimild til að áskilja vexti (5. gr.), um það, er víxilfjárhæð er tilgreind oftast en einu sinni og eigi hin sama í öll skiptin (6. gr.), um afleiðingar þess, að nafn er ritað á víxil með þeim atvikum, er segir í 7. gr., um það, er á víxli eru nafnrítanir manna, er ritað hafa án umboðs eða farið hafa út fyrir umboð sitt (8. gr.), og ákvæðin um víxla, er eigi voru fullritaðir (10. gr.).

Ennfremur gilda um eiginvíxla ákvæðin um ábyrgð (30.—32. gr.). Sé eigi greint í áritun um ábyrgð, fyrir hvern hún sé tekin (31. gr. síðasta málsg. gr.), skal líta svo á, að hún sé tekin fyrir útgefanda.

78. gr.

Útgefandi eiginvíxils er skuldbundinn með sama hætti og samþykkjandi víxils á hendur öðrum manni.

Nú hljóðar eiginvíxill um greiðslu tilteknum tíma eftir sýningu, og skal þá sýna útgefanda hann, til áritunar um sýninguna, innan þess frests, sem getið er í 23. gr. Frestur frá sýningu telst þá frá þeim degi, er áritun útgefanda um sýningu er dagsett á víxlinum. Neiti útgefandi að rita á víxlinn um sýninguna eða að dagsetja áritunina, skal láta fara fram afsagnargerð um það (25. gr.), og telst fresturinn frá sýningu þá frá dagsetningu hennar.

ÞRIÐJI ÞÁTTUR

Um það, hve útlend lög koma til greina.

Fjórtándi kapítuli.

79. gr.

Hvort erlendur maður sé umkominn þess að gangast undir víxilskyldur, skal meta eftir lögum þess lands, er hann er ríkisfastur í. Mæli þau lög svo fyrir, að lögum annars lands skuli beitt, skal eftir hinum síðastnefndu lögum farið.

Erlendur maður, sem eigi væri þess umkominn að gangast undir víxilskyldur samkvæmt ákvæðum næstu málsg. hér að framan, er þó samt sem áður skuldbundinn hér í landi, ef hann hefir gengizt undir skylduna í einhverju því landi, þar sem hann að lögum þess lands hefði verið þess umkominn að skuldbinda sig.

80. gr.

Um form víxilskuldbindingar skal dæma eftir lögum þess lands, þar sem undir skylduna var gengið.

Nú er víxilskuldbinding ógild samkvæmt fyrstu málsg. þessarar greinar, en gild að lögum þess lands, þar sem síðar er gengizt undir skuldbindingu, og leiðir þá ógildi hinnar fyrri skuldbindingar eigi til þess, að hin síðari einnig skuli metin ógild.

Víxilskuldbinding, sem íslenzkur ríkisborgari gengst undir erlendis og fullnægir skilyrðum íslenzkra laga um form, skal talin gild hér á landi gagnvart öðrum íslenzkum ríkisborgara, þótt skuldbindingin ella myndi talin ógild samkvæmt ákvæðum fyrstu málsg. þessarar greinar.

81. gr.

Um áhrif þess, að víxill á hendur öðrum manni er samþykktur eða eigin-víxill gefinn út, skal dæma eftir lögum þess lands, þar sem víxillinn á að greiðast.

Um áhrif annara víxilskuldbindinga skal dæma eftir lögum þess lands, þar sem undir þær var gengizt, enda sé eigi öðruvísi fyrir mælt.

82. gr.

Um fresti til að leita fullnustu skal fara eftir lögum þess lands, þar sem víxillinn var gefinn út, hver víxilskuldara sem hlut á að máli.

83. gr.

Nú er svo litið á að lögum þess lands, þar sem víxillinn var gefinn út, að víxilhafi sé einnig eigandi kröfu þeirrar, er varð tilefni þess, að víxillinn var út gefinn, og skal þá farið eftir þeim lögum um það efni.

84. gr.

Fara skal eftir lögum þess lands, þar sem víxillinn á að greiðast, um það, hvort takmarka megi samþykki við nokkurn hluta víxilfjárhæðar og hvort víxilhafi geti neitað að taka við greiðslu á nokkrum hluta víxilfjárhæðarinnar aðeins.

93

19. júní

85. gr.

Um form afsagnargerðar og annara gerða, er nauðsynlegar eru til þess, að víxilrétti verði beitt eða hann varðveittur, og um frest til slíkra gerða, skal farið eftir lögum þess lands, þar sem gerðin fer fram.

86. gr.

Fara skal eftir lögum þess lands, þar sem víxill á að greiðast, um það, hversu farið skuli að, ef víxill glatast eða er stolið.

87. gr.

Eigi að beita erlendum lögum í dómsmáli, samkvæmt þeim fyrirmælum, sem um það eru sett, og séu dómnum eigi hin erlendu lög kunn, getur hann lagt fyrir hlutaðeigandi aðila að afla þeirra upplýsinga, er með þarf, um það efni.

FJÓRÐI ÞÁTTUR

Lokaákvæði.

Fimmtándi kapítuli.

88. gr.

Afsögn samkvæmt lögum þessum gerir notarius publicus eða embættismaður sá, sem að lögum gegnir notarialstörfum. Náist eigi til þessa embættismanns í tækan tíma, má láta hreppstjóra eða einn stefnuvott gera afsögnina.

89. gr.

Afsagnar má beiða munnlega, þann sem á að gera hana, ef víxillinn er fenginn honum.

90. gr.

Sé afsagnar á sama víxli krafizt hjá fleirum á sama stað, þarf eigi meira en eina afsagnargerð.

91. gr.

Afsagnargerðir skulu, sé eigi um annað samið, fara fram á tímabilinu frá kl. 9 árdegis til kl. 7 síðdegis, í starfhýsi hlutaðeigandi manns, eða á heimili hans, eigi hann ekkert starfhýsi á afsagnarstaðnum. Sé sá eigi viðstaddur, er þola skal afsagnargerð, má gera hana í eða hjá starfhýsi hans eða heimili. Sé eigi starf-

93 hýsi hans eða heimili kunn, og geti sá, er afsögn gerir, eigi fengið vitneskju um
19. júní þau hjá lögreglustjórn þess staðar, skal geta þess í afsagnargerðinni.

Því, sem hér var fyrir mælt um stað og stund afsagnargerðar, skal einnig beita, eftir því sem við á, um sýningu vixils til samþykkis eða til greiðslu.

92. gr.

Nú á afsögn vegna greiðslufalls fram að fara, og býðst sá, sem afsögn á að gera hjá, til að greiða vixilinn að nokkru eða öllu, og skal þá sá, sem afsögn gerir, veita fénu móttöku, enda sé enginn annar maður viðstaddur, er veitt geti því móttöku fyrir gerðarbeiðanda hönd. Rita skal kvittun fyrir greiðslunni á vixilinn, og sé vixilfjárhæðin greidd að fullu, ásamt vöxtum þeim, er áskildir kunna að hafa verið, sbr. 5. gr., skal afhenda vixilinn þeim, er greiðir hann, ef gerðarbeiðandi hefir eigi látið öðruvísi um mælt við þann, er afsögn gerir.

93. gr.

Í afsagnargerð skal rita: eftirrit af vixlinum eða eftirriti hans og öllu því, er á honum stendur, tilmæli eða kröfu gerðarbeiðanda og svar þess, er afsögn er gerð hjá; hafi hann engu svarað eða eigi fundizt, skal þess getið; svo skal og greina stað og stund afsagnargerðarinnar, og skal sá, er afsögn gerir, rita nafn sitt undir.

Á vixilinn eða eftirrit hans skal rita vottorð um afsagnargerðina.

94. gr.

Færa skal afsagnargerð orðrétta inn í notarialbók lögsagnarumdæmisins. Hafi hreppstjóri eða stefnuvottur gert afsögn, skal hann senda staðfest eftirrit af afsagnargerðinni til notarius innan þriggja daga frá afsagnardegi.

Eftirrit af afsagnargerð má eigi veita öðrum en gerðarbeiðanda.

95. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934, og falla þá jafnframt úr gildi vixillög fyrir Ísland, nr. 1 13. jan. 1882, og 10. gr. laga um vixilmál og vixilafsagnir, nr. 2 13. jan. 1882. Þó skal ákvæðum vixillaganna frá 13. jan. 1882, öðrum en ákvæðum þeirra um afsagnargerðir, beitt um vixla, er út voru gefnir áður en lög þessi öðlast gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um tékka.

94

19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

FYRSTI KAPÍTULI.

Um útgáfu tékka og form.

1. gr.

Í tékka skal greina:

1. Orðið tékka í meginmáli skjalsins og á því máli, sem skjalið er ritað á.
2. Skilyrðislaus tilmæli um að greiða ákveðna upphæð peninga (tékkafjárhæð).
3. Nafn þess, er greiða skal (greiðslubanki, sbr. 3. gr.).
4. Greiðslustað.
5. Útgáfustað og útgáfudag tékkans, og
6. Undirskrift þess, er tékkann gefur út (útgefandi).

2. gr.

Nú brestur á, að greind séu í skjali öll þau atriði, sem nefnd eru í næstu gr. hér á undan, og hefir skjalið þá eigi tékkagildi, nema þegar svo er ástatt sem segir síðar í þessari grein.

Sé greiðslustaður eigi tilgreindur sérstaklega, skal sá staður, sem tilgreindur er við nafn greiðslubankans, talinn vera greiðslustaður tékkans. Séu fleiri staðir en einn tilgreindir við nafn greiðslubankans, er tékkinn gjaldkræfur á þeim stað, er nefndur er fyrstur.

Sé greiðslustaður eigi tilgreindur með þeim hætti, er nú var sagt, eða með öðrum hætti, er tékkinn gjaldkræfur á þeim stað, þar sem greiðslubankinn á aðalaðsetur sitt.

Sé útgáfustaður eigi tilgreindur, skal lita svo á, að tékkinn hafi verið undirritaður á þeim stað, sem tilgreindur er við nafn útgefanda.

3. gr.

Tékka má aðeins gefa út á hendur banka eða sparisjóði, sbr. 54. gr.

Ávisanir, sem gefnar eru út á hendur öðrum en banka eða sparisjóði, hafa

94 eigi tékkagildi, enda þótt þær fullnægi skilyrðum þeim, sem sett eru í 1. gr.,
19. júní sbr. 2. gr.

4. gr.

Útgefandi skal hafa til umráða fé hjá greiðslubankanum, er honum sé heimilt, samkv. samningi við greiðslubankann, að ráðstafa með tékkum.

5. gr.

Tékki má hljóða um greiðslu:

til tiltekins manns, hvort sem bætt er við eða eigi orðunum „eða þess, er hann framselur“,

til tiltekins manns, með viðbótinni „eigi til framsals“ eða samsvarandi orðum, eða

til handhafa.

Nú er tékki gefinn út til tiltekins manns, og bætt við orðunum „eða til handhafa“ eða samsvarandi orðum, og skal þá líta svo á, sem tékkinn sé gefinn út til handhafa.

Nú er eigi greint í tékka, hver við borgun eigi að taka, og skal þá einnig líta svo á, sem tékkinn sé gefinn út til handhafa.

6. gr.

Tékka má gefa út til ráðstöfunar útgefanda sjálfs.

Gefa má tékka út fyrir reikning þriðja manns.

Tékka má eigi gefa út á hendur útgefanda sjálfum. Þó má gefa út tékka, er eigi hljóðar um greiðslu til handhafa, milli tveggja starfsdeilda sama banka.

7. gr.

Sé í tékka gefið loforð um vexti, skal meta það sem óskráð.

8. gr.

Tékki getur hljóðað um greiðslu hjá öðrum banka en greiðslubankanum, annaðhvort á þeim stað, þar sem hann hefir aðsetur sitt, eða á öðrum stað.

9. gr.

Nú er fjárhæð tilgreind í tékka bæði með bókstöfum og með tölustöfum, og ber upphæðum þessum eigi saman, og gildir þá sú fjárhæðin, sem með bókstöfum er skráð.

Sé fjárhæðin tilgreind oftari en einu sinni í tékkanum, annaðhvort með bókstöfum eða með tölustöfum, og beri þeim eigi saman, gildir hin lægsta upphæðin ein.

10. gr.

94

19. júní

Séu á tékka nöfn manna, er brestur hæfi til að taka á sig tékkaskyldu, fölsuð nöfn, nöfn, sem fundin eru upp, eða nafnritanir, sem af öðrum ástæðum eigi baka þeim skuldbindingu, er þau rituðu, eða þeim manni, er þau voru rituð í nafni hans, er þó skuldbinding hinna tékkaskuldaranna gild, þrátt fyrir það.

11. gr.

Sá, sem ritar nafn sitt á tékka fyrir hönd annars manns, en hefir eigi umboð til þess, verður sjálfur skuldbundinn eftir tékkanum, enda öðlast hann, er hann hefir greitt tékkann, sama rétt og hinn myndi hafa öðlast. Sama gildir um þann mann, er farið hefir út fyrir umboð sitt.

12. gr.

Útgefandi ábyrgist greiðslu tékkans. Hver sá fyrirvari, er hann setur og miðar til þess að undanþiggja hann ábyrgð á greiðslu tékkans, skal metinn sem óskráður væri.

13. gr.

Nú er tékki eigi ritaður að fullu, er hann er gefinn út, og er hann seinna fylltur út á annan veg en um hafði verið samið, og verður þetta þá eigi borið fyrir við tékkahafann, nema hann hafi vitað betur, er hann fékk tékkann, eða sýnt af sér stórkostlegt gáleysi.

ANNAR KAPÍTULI.

Um framsal tékka.

14. gr.

Tékka, sem hljóðar um greiðslu til tiltekings manns, má framselja, með áritun á hann, þriðja manni (framsalshafa), enda þótt tékkinn sé eigi berum orðum gefinn út til framsals.

Tékki, sem hljóðar um greiðslu til tiltekings manns, með viðbótinni „eigi til framsals“ eða samsvarandi orðum, verður aðeins framseldur með því formi og með þeim áhrifum, sem gilda um almennt framsal kröfu.

Framselja má tékka einnig til útgefanda, til fyrri framseljanda eða ábyrgðarmanns. Þessir menn geta framselt tékkann aftur.

15. gr.

Framsal skal vera skilyrðislaust. Sé það skilyrðum bundið, skal meta þau sem óskráð væru.

Framsal á nokkrum hluta tékkafjárhæðarinnar aðeins er ógilt.

94

Framsal frá greiðslubankanum er einnig ógilt.

19. júní

Framsal til handhafa gildir sem eyðuframsal.

Framsal til greiðslubankans gildir einungis sem kvittun, nema þá er svo stendur á, að bankinn hefir fleiri starfsdeildir en eina og tékkinn er gefinn út á hendur annari starfsdeild en þeirri, sem hann er framseldur.

16. gr.

Framsal skal rita á tékkann sjálfan eða á miða, sem festur er við hann (allonge). Framseljandi skal undirrita það.

Framsal er gilt, þótt eigi sé greint í því, hverjum tékkinn er framseldur, eða framseljandi aðeins hafi ritað nafn sitt (eyðuframsal). Í hinu siðarnefnda tilfelli er framsalið þó því aðeins gilt, að það sé ritað á bakhlið tékkans eða á miða, sem við tékkann er festur.

17. gr.

Við framsalið hverfa öll þau réttindi, er tékkinn veitir, til framsalshafa. Sé framsalið eyðuframsal, getur tékkahafinn:

1. fyllt það með nafni sjálfs sín eða annars manns,
2. framselt tékkann að nýju með eyðuframsali eða til ákveðins manns, eða
3. afhent tékkann þriðja manni, án þess að fylla eyðuframsalið eða rita framsal á tékkann.

18. gr.

Sá, er ritað hefir framsal á tékka, ábyrgist greiðslu hans, nema hann hafi sérstaklega undanskilið sig þeirri ábyrgð.

Hann getur lagt bann við því, að tékkinn sé framseldur aftur, og er hann þá laus við ábyrgð gagnvart þeim, er tékkann fá framseldan eftir það.

19. gr.

Sá, sem hefir í höndum tékka, er framselja má samkv. 1. mgr. 14. gr., skal talinn réttur tékkahafi, ef hann sannar rétt sinn með óslitinni röð af framsölum, þótt hið síðasta framsal sé eyðuframsal. Framsöl, er út hafa verið strikuð, skulu um þetta efni metin sem óskráð væru. Nú er annað framsal næst á eftir eyðuframsali, og skal þá litið svo á, sem sá, er undir það framsal hefir ritað, hafi öðlazið tékkann við eyðuframsalið.

20. gr.

Nú er framsal ritað á tékka, sem hljóðar um greiðslu til handhafa, og ber þá sá, sem framsalið ritaði, ábyrgð samkvæmt þeim reglum, er um fullnustu gilda, en tékkinn greiðist handhafa eftir sem áður.

21. gr.

Nú hefir tékki komizt úr vörzlum manns með einhverju móti, og er þá handhafa tékkans, er sannar rétt sinn með þeim hætti, sem segir í 19. gr., eða

sé um tékka að ræða, sem hljóðar um greiðslu til handhafa, eigi skylt að skila 94
tékkanum, nema hann hafi vitað betur, er hann fékk tékkann, eða sýnt af sér 19. júní
stórkostlegt gáleysi.

22. gr.

Nú er lögsókn hafin út af tékka, og getur varnaraðili þá eigi borið fram neinar þær varnir gegn tékkahafa, er lúta að viðskiptum hans við útgefanda eða þá, er áður áttu tékkann, nema því aðeins, að tékkahafi, er hann eignaðist tékkann, hafi af ásettu ráði viljað baka skuldara tjón.

23. gr.

Séu orðin „til innheimtu“ í framsali, eða önnur orð, sem aðeins felst í umboð, getur tékkahafi neytt allra þeirra réttinda, er tékkinn veitir, en eigi framselt hann, nema framsali til umboðs.

Tékkaskuldarar mega þá bera þær varnir einar fram gegn tékkahafa, er bornar yrðu fram gegn framseljanda.

Umboð það, er felst í framsali til umboðs, fellur eigi úr gildi, þótt umbjóðandi andist eða missi hæfi til að taka á sig skuldbindingar.

24. gr.

Framsal, sem ritað er eftir að afsagnargerð hefir fram farið, sbr. síðustu málsg. 40. gr., eða eftir lok sýningarfrests, hefir aðeins áhrif sem almennt framsal kröfu.

Ódagsett framsal skal talið ritað áður en afsagnargerð fór fram eða fyrir lok frests þess, er ræðir um í næstu málsg. hér að framan, nema annað sannist.

ÞRIÐJI KAPITULI.

Um áritanir greiðslubankans á tékka.

25. gr.

Hafi greiðslubankinn látið rita á tékka áritun, er skilja má á þá leið, að tékkinn muni verða greiddur (bókað, athugað eða því um líkt), eða hafi hann látið rita nafnritun sína á framhlið tékkans, er honum skylt að leysa til sín tékkann, sé hann sýndur til greiðslu innan þess frests, sem kveðið er á um í 29. gr.

Áritanir greiðslubankans á tékka, er fela í sér viðtækari greiðsluskyldu en þær áritanir, er ræðir um í 1. málsg. þessarar gr., hafa þó eigi frekari áhrif en þar segir.

Leysi greiðslubankinn eigi tékkann til sín, er hann er sýndur honum, á tékkahafi, eins þó útgefandi sé, beina kröfu á hendur honum um greiðslu alls þess, er krefjast má samkv. 45. og 46. gr.

FJÓRÐI KAPITULI.

Um ábyrgð á tékkakröfu (aval.).

26. gr.

Tryggja má greiðslu tékka með ábyrgð á allri tékkafjárhæðinni eða nokkrum hluta hennar. Ábyrgð getur tekið á sig jafnt þriðji maður sem einhver tékkaskuldaranna, að greiðslubankanum undanskildum.

Ábyrgð skal rituð á tékkann eða á miða, sem við hann er festur, og skal henni lýst með orðunum „sem ábyrgðarmaður“ eða með öðrum samsvarandi orðatiltækjum.

Ábyrgðin skal undirrituð af þeim, er í hana gengur. Nafnritun ein sér á framhlið tékkans skal metin sem ábyrgð, nema um nafnritun útgefanda sé að ræða.

Í ábyrgð skal greina, fyrir hvern hún sé tekin. Nú er það eigi gert, og telst hún þá tekin fyrir útgefanda.

27. gr.

Ábyrgðarmaður er skuldbundinn með sama hætti og sá maður, er hann gekk í ábyrgðina fyrir.

Skuldbinding hans er gild, þótt skuldbinding þess manns, er hann gekk í ábyrgðina fyrir, sé ógild, enda stafi ógildi hennar eigi af formgalla.

Greiði ábyrgðarmaður tékka, öðlast hann allan rétt samkvæmt tékkanum gegn þeim manni, er hann gekk í ábyrgð fyrir, og þeim mönnum, er samkvæmt tékkanum bera ábyrgð gagnvart honum.

FIMMTI KAPITULI.

Um sýningu tékka og greiðslu.

28. gr.

Greiða skal tékka, er hann er sýndur. Meta skal sem óskráð væri hvert það ákvæði, er í bága við þetta fer.

Enda þótt tékki sé sýndur til greiðslu fyrir þann dag, sem talinn er vera útgáfudagur hans, þá er hann þó gjaldkræfur á sýningardegi.

29. gr.

Tékka, sem gefinn er út hér á landi og greiðast á innanlands, skal sýna til greiðslu innan 30 daga.

Tékka, sem gefinn er út í öðru landi í Evrópu, eða í landi, sem liggur að Miðjarðarhafinu, skal sýna til greiðslu innan 40 daga, og tékka, sem gefinn er út í annari heimsálfu, innan 70 daga.

Frestir þeir, sem að ofan greinir, skulu taldir frá útgáfudegi þeim, sem í 94
tékkanum greinir. 19. júní

30. gr.

Nú er tékki gefinn út milli tveggja staða með mismunandi tímatali, og skal þá reikna út þann dag í tímatali greiðslustaðarins, er til útgáfudagsins svarar, og miða við hann.

31. gr.

Afhending tékka til greiðslujöfnunarstöðvar (clearing-house) jafngildir sýningu hans til greiðslu.

32. gr.

Hafi útgefandi tilkynnt greiðslubankanum, að hann afturkalli tékkann, er greiðslubankanum eigi heimilt að innleysa tékkann, sbr. þó 25. gr.

Nú hefir tékki eigi verið afturkallaður, og er greiðslubankanum þá heimilt að innleysa hann, þótt sýningarfrestur sé liðinn.

33. gr.

Nú andast útgefandi eftir útgáfu tékka eða missir hæfi til að taka á sig skuldbindingar, og varðar það engu um gildi tékkans.

34. gr.

Nú greiðir greiðslubankinn tékka, og getur hann þá krafizt þess, að tékkinn sé afhentur sér með áritaðri kvittun tékkahafa.

Tékkahafi getur eigi neitað að taka á móti greiðslu á nokkrum hluta tékkafjárhæðarinnar aðeins.

Nú er nokkur hluti tékkafjárhæðar greiddur, og getur greiðslubankinn þá krafizt þess, að þeirrar greiðslu sé getið á tékkanum og að sér sé fengin sérstök kvittun fyrir henni.

35. gr.

Nú greiðir greiðslubankinn tékka, sem ræðir um í 1. málsg. 14. gr., og er honum þá skylt að fullvissa sig um, að framsölin séu í réttri og samfelldri röð, en eigi þarf hann að ganga úr skugga um það, hvort undirskriftir framseljenda séu ófalsaðar.

36. gr.

Hljóði tékkinn um greiðslu í mynt, sem eigi er gjaldgeng á greiðslustaðnum, má, fram að lokum sýningarfrestsins, greiða fjárhæðina í mynt þeirri, sem gjaldgeng er á greiðslustaðnum, eftir gengi hennar á greiðsludegi. Sé tékkinn eigi greiddur við sýningu, getur tékkahafi krafizt þess, að fjárhæðin sé greidd í mynt þeirri, sem gjaldgeng er á greiðslustaðnum, hvort sem hann heldur vill eftir gengi hennar á sýningardegi eða á greiðsludegi.

Þegar reikna á gildi erlendrar myntar, skal farið eftir því, sem verzlunartízka er á greiðslustaðnum, enda hafi útgefandi eigi kveðið svo á, að tékka-fjárhæðina skuli greiða eftir gengi, sem ákveðið er í tékkanum sjálfum.

94 Ákvæði þessi gilda eigi, er útgefandi hefir mælt svo fyrir, að greitt skuli
19. júní í vissri, ákveðinni mynt (fyrirvari um virka greiðslu í erlendri mynt).

Sé tékkafjárhæð greind í myntartegund, er hefir sama nafn en mismunandi gildi í landi því, þar sem tékkinn er gefinn út, og í landi því, þar sem hann á að greiðast, eru líkurnar fyrir því, að átt sé við mynt greiðslustaðarins.

SJÖTTI KAPITULI.

Um strikaða tékka.

37. gr.

Útgefandi eða handhafi tékka geta strikað hann, með þeim áhrifum, sem í 38. gr. segir.

Strikunin er fólgin í því, að tvö samhliða strik eru dregin á framhlið tékkans.

Strikun er ýmist almenn eða sérstök. Almenn er strikunin, ef ekkert er skráð milli strikanna eða þar eru skráð orðin „til banka“ eða samsvarandi orð. Sérstök er strikunin, ef nafn tiltekins banka er skráð milli strikanna.

Breyta má almennt strikun í sérstaka strikun, en eigi sérstakri í almenna.

Strikun eða nafn hins tilgreinda banka verður eigi, svo gilt sé, strikað út aftur.

38. gr.

Tékka, sem almenn strikun er á, má greiðslubankinn aðeins greiða öðrum banka eða einhverjum viðskiptamanni sínum.

Tékka, sem sérstök strikun er á, má greiðslubankinn aðeins greiða hinum tilgreinda banka, eða, sé það greiðslubankinn sjálfur, þá einhverjum viðskiptamanni sínum. Þó má banki sá, sem nefndur er milli strikanna, fela öðrum banka að innheimta tékkann fyrir sig.

Strikaðan tékka má banki aðeins eignast frá einhverjum viðskiptamanna sinna eða frá öðrum banka. Hann má eigi taka slíkan tékka til innheimtu fyrir aðra en þá, er nú voru nefndir.

Greiðslubankinn má eigi innleysa tékka, sem á eru fleiri en ein sérstök strikun. Þetta gildir þó eigi, séu strikanirnar aðeins tvær og önnur til innheimtu á greiðslujöfnunarstöð.

Nú gætir banki eigi ákvæða greinar þessarar, og ábyrgist hann þá tjón það allt, er af því leiðir, þó eigi með hærri upphæð en fjárhæð tékkans.

39. gr.

Nú eru orðin „til reiknings“ („nur zur Verrechnung“) eða samsvarandi orðatiltæki skráð þversum á framhlið tékka, og skal tékkinn þá talinn vera strikaður.

SJÖUNDI KAPITULI.

94

19. júní

Um fullnustu vegna greiðslufalls.

40. gr.

Sé tékki eigi greiddur, er hann er sýndur til greiðslu á réttum tíma, getur handhafi hans krafizt fullnustu hjá framseljendum, útgefanda og öðrum tékkaskuldurum, enda sé greiðslufallið sannað:

- 1) með opinberri gerð (afsagnargerð),
- 2) með dagsettri yfirlýsingu greiðslubankans, ritaðri á tékkann, og sé þar tilgreindur sýningardagurinn, eða
- 3) með dagsettri yfirlýsingu frá greiðslujöfnunarstöð, um að tékkinn hafi verið afhentur þangað á réttum tíma og eigi fengizt greiddur.

Orðið „afsögn“ merkir í lögum þessum einnig yfirlýsingar þær, sem getið er um í 2) og 3) hér að framan, enda sé eigi á annan veg fyrir mælt í lögnum.

41. gr.

Afsögn skal gera áður en sýningarfrestur sé liðinn.

Nú hefir tékki verið sýndur til greiðslu á síðasta degi sýningarfrestsins, og má þá afsögn gera næsta virkan dag þar á eftir.

42. gr.

Tékkahafi skal senda síðasta framseljanda og útgefanda tilkynningu um greiðslufallið innan 4 virkra daga eftir afsagnardag, eða, hafi verið gerður fyrirvari um fullnustu án kostnaðar, þá eftir sýningardag. Hver framseljandi skal, í síðasta lagi á öðrum virkum degi eftir að hann fékk slíka tilkynningu, skýra þeim framseljanda, er næstur er fyrir framan hann, frá tilkynningu þeirri, er hann fékk, og greina nafn og heimili þeirra, sem áður hafa sent tilkynningar, og skal þannig haldið áfram þar til kemur að útgefanda. Frestir þeir, sem að ofan eru nefndir, teljast frá móttöku næstu tilkynningar á undan.

Þegar tilkynning er send tékkaskuldara samkv. því, sem fyrir er mælt í næstu málsg. hér á undan, skal einnig senda þeim manni, er gengið hefir í ábyrgð fyrir þann skuldara, samsvarandi tilkynningu og á sama fresti.

Nú hefir framseljandi eigi greint heimili sitt, eða tilgreint það svo, að ólæsilegt er, og er þá nægilegt, að tilkynning sé send þeim framseljanda, sem næstur er fyrir framan hann á tékkanum.

Sá, sem skyldur er til að senda tilkynningu, getur gert það með hverjum hætti sem vera skal, jafnvel með því aðeins að endursenda tékkann.

Honum ber að sanna, að hann hafi sent tilkynninguna áður en frestur sá var liðinn, er hann hafði til að senda hana. Tilkynning telst send nógu snemma, ef bréf, er hefir hana að geyma, er afhent pósti áður en fresturinn er liðinn.

Sá, sem eigi sendir tilkynningu innan nefnds frests, glatar eigi fullnusturétti sínum, en ábyrgjast skal hann allt það tjón, er af vanrækslu hans hlýzt; skaðabæturnar mega þó eigi fara fram úr tékkafjárhæðinni.

43. gr.

Nú er rituð á skjalið athugasemdin „fullnusta án kostnaðar“, „án afsagnar“ eða því um lík athugasemd, og undirrituð af útgefanda, framseljanda eða ábyrgðarmanni, og þarf tékkahafi þá eigi að láta afsegja tékkann vegna greiðslufalls, til þess að halda fullnusturétti sínum.

Fyrirvari þessi leysir tékkahafa hvorki undan því að sýna tékkann innan frests þess, sem til þess er settur, né undan því að senda tilkynningu þá, sem mælt er fyrir um í 42. gr. Sönnun þess, að fresturinn hafi verið látinn hjá líða, hvílir á þeim, sem bera vill það fyrir sig gagnvart tékkahafa.

Hafi útgefandi sett fyrirvarann, hefir hann gildi gegn öllum tékkaskuldurum. Hafi framseljandi eða ábyrgðarmaður sett hann, hefir hann aðeins gildi gegn þeim, er setti hann. Nú hefir tékkahafi látið afsagnargerð fram fara, þrátt fyrir fyrirvara af hálfu útgefanda, og verður hann þá sjálfur að bera kostnað allan af henni. Sé fyrirvarinn hinsvegar settur af framseljanda eða ábyrgðarmanni, má krefja hvern tékkaskuldara sem vill um afsagnarkostnaðinn, hafi afsögn verið gerð.

44. gr.

Tékkaskuldararnir bera allir fyrir einn og einn fyrir alla ábyrgð gagnvart tékkahafa.

Tékkahafa er rétt að beina kröfu sinni gegn hverjum sem hann vill af þessum mönnum, gegn einum þeirra sér eða fleirum saman, og þarf hann eigi að fara eftir þeirri röð, sem skuldbindingar þeirra eru í á tékkanum.

Sama rétt á hver tékkaskuldari, sem leyst hefir tékkann til sín.

Nú er mál höfðað gegn einum af tékkaskuldurum, og er það eigi því til fyrirstöðu, að krafa sé gerð gegn hinum, þó að þeir séu á tékkanum á eftir þeim, er fyrstur var lögsóttur.

45. gr.

Tékkahafi getur krafizt hjá þeim, er hann leitar fullnustu hjá:

- 1) þess hluta tékkafjárhæðarinnar, er eigi var greiddur,
- 2) vaxta af þeirri upphæð, 6% ársvaxta frá sýningardegi, og
- 3) kostnaðar við afsagnargerð og við tilkynningar samkv. 42. gr. og annars kostnaðar, er hann hefir haft.

46. gr.

Sá, sem tékka leysir til sín, getur krafizt af þeim tékkaskuldurum, er ábyrgð bera gagnvart honum:

- 1) allrar þeirrar fjárhæðar, sem hann hefir greitt,
- 2) vaxta af þeirri upphæð frá þeim degi, er hann greiddi hana, 6% í ársvexti, og
- 3) kostnaðar, er hann hefir haft.

47. gr.

94

19. júní

Hver sá tékkaskuldari, er krafinn er eða krefja má um fullnustu, á rétt á því að fá tékkann afhentan sér, ásamt afsagnargerð og kvittuðum reikningi, enda greiði hann innlausnarféð.

Hver sá framseljandi, sem innleyst hefir tékkann, getur strikað út af honum nafn sitt og þeirra framseljenda, sem á eftir honum koma.

48. gr.

Komi á fresti þeim, sem veittur er til sýningar tékka eða til afsagnargerðar, fyrir óviðráðanleg tálmun, innlend eða erlend lagaákvæði eða aðrir óviðráðanlegir atburðir, og verði gerðir þessar eigi framkvæmdar þess vegna, lengjast frestirnir.

Tékkahafa er skylt að senda síðasta framseljanda þegar í stað tilkynningu um slíka tálmun, og geta þessarar tilkynningar á tékkanum eða á miða, sem við tékkann sé festur, og dagsetningar hennar og rita nafn sitt undir. Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðunum í 42. gr.

Jafnskjótt og tálmuninni er lokið skal tékkahafi tafarlaust sýna tékkann til greiðslu og láta afsegja hann, ef með þarf.

Vari tálmunin lengur en fimmtán daga frá þeim degi, er tékkahafi sendi síðasta framseljandanum tilkynningu um tálmunina, þá má tékkahafi leita fullnustu, án þess að nauðsynlegt sé að sýna tékkann eða afsegja hann. Gildir þetta einnig, þótt tilkynningin hafi verið send áður en sýningarfresti lauk.

Atvik, er aðeins varða tékkahafa persónulega, eða þann mann, er hann hefir falið að sýna tékkann eða afsegja hann, skulu eigi talin óviðráðanlegir atburðir.

ÁTTUNDI KAPÍTULI.

Um samrit tékka.

49. gr.

Gefa má tékka út í fleiri samhljóða eintökum (samritum), ef hann á að greiðast erlendis og er eigi gefinn út til handhafa. Í texta hvers eintaks skal greina, hvert það sé í röðinni; að öðrum kosti gildir hvert eintak sem sjálfstæður tékki.

50. gr.

Greiðsla samkvæmt einu af eintökum tékkans leysir undan tékkaskyldunni, þótt það sé eigi áskilið, að hin eintökin skuli úr gildi felld með henni. Greiðslubankinn ábyrgist þó eftir sem áður hvert það eintak, sem ritað er á samkv. ákvæðum 25. gr. og honum hefir eigi verið skilað.

Hafi framseljandi framselt ýmsum mönnum eintök tékkans, þá ábyrg-

- 94 ist hann og framseljendur þeir, er á eftir honum koma, hvert það eintak, sem 19. júní nafnritun þeirra er á og eigi hefir verið skilað aftur.

NÍUNDI KAPÍTULI.

Um breytingar á tékka.

51. gr.

Nú eru breytingar gerðar á texta tékka, og eru þá þeir, er ritað hafa nöfn sín á tékkann eftir að breytingin var gerð, skuldbundnir í samræmi við hinn breytta texta, en hinir, er áður höfðu ritað nöfn sín á tékkann, eru skuldbundnir í samræmi við hinn upphaflega texta hans.

TÍUNDI KAPÍTULI.

Um fyrningu tékka.

52. gr.

Kröfur tékkahafa gegn framseljendum, útgefanda og öðrum tékkaskuldu-
rum fyrnast á sex mánuðum frá lokadegi sýningarfrestsins að telja.

Hafi tékkaskuldari leyst tékkann til sín, fyrnast kröfur hans gegn hin-
um tékkaskuldurunum á sex mánuðum, frá þeim degi að telja, er hann leysti
tékkann til sín eða fyrningu var slitið gagnvart honum, sbr. 53. gr.

53. gr.

Fyrningu tékka er slitið, er stefna er birt í tékkamáli, krafa gerð í máli
um notkun tékkakröfu til skuldajafnaðar án gagnsóknar, tékkakröfunni lýst í
bú skuldunauts, er tekið hefir verið til opinberra skipta, eða kröfunni lýst fyrir
skiptarétti, er skuldunautur leitar nauðasamninga án gjaldþrotameðferðar á búi
sínu. Fyrningu tékka er og slitið, ef sá, sem sóttur er um tékkakröfu, tilkynnir
lögsóknina (litis denuntiatio) einhverjum, sem er fyrir framan hann á tékk-
anum.

Fyrningu tékka er slitið með stefnu til erlends dómstóls, ef skuldunautur
á heimili í því landi, eða hann ber fram varnir í málinu, en ber það þó eigi fyrir
sig, að dómstóllinn sé eigi dómbær, eða stefnan er birt honum sjálfum. Tilkynn-
ing um lögsókn (litis denuntiatio) við erlendan dómstól slitur fyrningu með
sama hætti og stefna. Sömuleiðis er fyrningu slitið, er tékkakrafa er notuð til
skuldajafnaðar í máli, sem rekið er fyrir erlendum dómstóli, samkvæmt þeim
lögum, er þar gilda.

Fyrningu er slitið með lýsingu tékkakröfu í bú skuldunauts, er tekið hefir
verið erlendis til opinberra skipta, ef skuldunautur átti heima í því landi, er
skiptameðferðin hófst.

Fyrningu er eigi slitið gegn öðrum tékkaskuldurum en þeim, sem einhverri af fyrrnefndum gerðum er beint að, en fyrningarslitin koma öllum þeim að not- 94
um, sem eru fyrir framan þann á tékkanum, er fyrningu sleit. 19. júní

Nú hefir fyrningu verið slitið, en lögsóknin er eigi til lykta leidd, og hefst þá nýr fyrningarfrestur frá þeim degi, er málið síðast var til meðferðar í rétti.

Verði gerð til slita fyrningar eigi komið fram vegna tálmana þeirra, sem ræðir um í 48. gr., glatast tékkaréttur samt eigi, ef fyrningu er slitið innan mán-
aðar frá því, að tálmuninni lauk.

ELLEFTI KAPITULI.

Almenn ákvæði.

54. gr.

Orðið „banki“ merkir í lögum þessum banka, er stofnaðir eru með sér-
stökum lögum eða starfa samkvæmt sérstakri lagaheimild, svo og sparisjóði,
er fengið hafa staðfestingu á samþykktum sínum.

55. gr.

Eigi má sýna tékka til greiðslu né afsegja hann, nema á virkum degi.

Nú á gerð, er tékkarétt varðar, svo sem sýning til greiðslu eða afsögn,
fram að fara á tilteknum fresti, og er lokadagur frestsins löghelgur dagur, og
lengist fresturinn þá til næsta virks dags á eftir. Aðrir löghelgir dagar innan
frestsins skulu taldir með, er fresturinn er reiknaður.

Nú er kveðið á um frest í lögum þessum, og telst þá sá dagur, er frestur-
inn er talinn frá, eigi með í frestinum.

Frestdagar til greiðslu eftir sýningu gilda eigi um tékka.

56. gr.

Nú glatast tékki, er greiðast á hér á landi, og má þá ógilda hann með dómi,
samkvæmt þeim reglum, sem gilda um ógilding skjala með dómi. Ógildingar-
mál skal höfða á greiðslustað tékkans.

57. gr.

Nú hefir fullnustukrafa fyrnzt eða glatazt fyrir vangeymslu, og er þá
tékkahafa rétt að sækja tékkaskuldara um þá fjárhæð, er hann mundi vinna
honum úr hendi, ef fjárheimtan félli niður, sem um hverja aðra skuld. Sé eigi
annað gert sennilegt, skal telja, að útgefandi vinni tékkafjárhæðina tékka-
hafa úr hendi.

TÓLFTI KAPITULI.

Um það, hve útlend lög koma til greina.

58. gr.

Hvort erlendur maður sé þess umkominn að ganga undir tékkaskyldur, skal meta eftir lögum þess lands, er hann er ríkisfastur í. Mæli þau lög svo fyrir, að lögum annars lands skuli beitt, skal eftir hinum síðastnefndu lögum farið.

Erlendur maður, sem eigi væri þess umkominn að gangast undir tékkaskyldur samkv. ákvæðum næstu málsg. hér að framan, er samt sem áður skuldbundinn hér á landi, ef hann hefir gengizt undir skylduna í einhverju því landi, þar sem hann að lögum þess lands hefði verið þess umkominn að skuldbinda sig.

59. gr.

Um það, á hendur hverjum tékki verði gefinn út, skal dæmt eftir lögum þess lands, þar sem tékkann á að greiða. Þó er tékki, sem út er gefinn í öðru landi en greiðslulandinu, aldrei ógildur af þeirri ástæðu, að hann sé gefinn út á hendur einhverjum þeim, er eigi getur verið greiðandi tékka að lögum greiðslulandsins.

Nú er skjalið eigi gildur tékki samkvæmt ákvæðum næstu málsg. hér að framan, og hefir það ógildi þess þó engin áhrif á gildi skuldbindinga, sem á það eru ritaðar í öðru landi, enda væri skjalið gildur tékki að þess lands lögum.

60. gr.

Um form tékkaskuldbindingar skal dæma eftir lögum þess lands, þar sem undir skuldbindinguna var gengizt. Þó er nægilegt, að þeirra fyrirmæla hafi verið gætt, er gilda á greiðslustaðnum.

Nú er tékkaskuldbinding ógild samkvæmt fyrstu málsg. þessarar greinar, en gild að lögum þess lands, þar sem síðar er ritað undir skuldbindingu, og leiðir þá ógilding hinnar fyrri skuldbindingar eigi til þess, að hin síðari einnig skuli metin ógild.

61. gr.

Um áhrif tékkaskuldbindingar skal dæma eftir lögum þess lands, þar sem undir hana var gengizt.

62. gr.

Um fresti til að leita fullnustu skal fara eftir lögum þess lands, þar sem tékkinn var gefinn út, hver tékkaskuldaranna sem hlut á að máli.

63. gr.

Fara skal eftir lögum þess lands, þar sem tékki á að greiðast, um þessi atriði:

1. Hvort greiða skuli tékka við sýningu eða hvort tékki verði gefinn út til

greiðslu tilteknum tíma eftir sýningu, svo og, hver áhrif það hafi, að tékki er dagsettur eftir á. 94

19. júní

2. Sýningarfrest.
3. Hvort samþykkja megí tékka eða rita á hann athugasemd um, að hann sé bókaður, athugaður eða því um líkt, svo og, hver áhrif slíkar áritanir hafi.
4. Hvort tékkahafi geti krafizt greiðslu á nokkrum hluta tékkafjárhæðarinnar aðeins eða sé skylt að taka við slíkri greiðslu.
5. Hvort tékki verði strikaður, eða hvort rita megí á hann athugasemdina „til reiknings“ („nur zur Verrechnung“) eða aðra þesskonar athugasemd, svo og, hver áhrif strikunin eða athugasemdirnar hafi.
6. Hvort handhafi tékka eigi sérstakan rétt yfir fé því, sem ætlað er til greiðslu tékkans, og ef svo er, hver sá réttur hans sé.
7. Hvort útgefandi geti afturkallað tékka eða gert ráðstafanir til að stöðva greiðslu hans.
8. Hverjar ráðstafanir megí gera, ef tékki týnist eða er stolið.
9. Hvort afsögn sé nauðsynleg til varðveizlu fullnusturéttar á hendur fram-seljendum, útgefanda eða öðrum tékkaskuldurum.

64. gr.

Um form afsagnargerðar og frest til hennar, svo og um form annara gerða, er nauðsynlegar eru til þess, að tékkarétti verði beitt eða hann varðveittur, skal fara eftir lögum þess lands, þar sem gerðin fer fram.

65. gr.

Eigi að beita erlendum lögum í dómsmáli, samkvæmt þeim fyrirmælum, sem um það eru sett, og séu dómnum eigi hin erlendu lög kunn, getur hann lagt fyrir hlutaðeigandi aðila að afla þeirra upplýsinga, er með þarf um það efni.

ÞRETTÁNDI KAPÍTULI.

Um afsagnargerðir o. fl.

66. gr.

Afsögn samkvæmt lögum þessum gerir notarius publicus eða embættismaður sá, sem að lögum gegnir notarialstörfum. Náist eigi til þessa embættismanns í tækan tíma, má láta hreppstjóra eða einn stefnuvott gera afsögnina.

67. gr.

Afsagnar má beiða munnlega, þann sem á að gera hana, ef tékkinn er fenginn honum.

94

19. júní

Sé afsagnar á sama tékka krafizt hjá fleirum á sama stað, þarf eigi meira en eina afsagnargerð.

68. gr.

Afsagnargerðir skulu, sé eigi um annað samið, fara fram á tímabilinu frá kl. 9 árdegis til kl. 7 síðdegis, í starfhýsi hlutaðeigandi manns eða á heimili hans, eigi hann ekkert starfhýsi á afsagnarstaðnum. Sé sá eigi viðstaddur, er þola skal afsagnargerð, má gera hana í eða hjá starfhýsi hans eða heimili. Sé eigi starfhýsi hans eða heimili kunn, og geti sá, er afsögn gerir, eigi fengið vitneskju um þau hjá lögreglustjórn þess staðar, skal geta þess í afsagnargerðinni.

Því, sem hér var fyrir mælt um stað og stund afsagnargerðar, skal einnig beitt, eftir því sem við á, um sýningu tékka til greiðslu.

70. gr.

Í afsagnargerð skal rita: eftirrit af tékkanum og öllu því, er á honum stendur, tilmæli eða kröfu gerðarbeiðanda og svar þess, er afsögn er gerð hjá; hafi hann engu svarað eða eigi fundizt, skal þess getið; svo skal og greina stað og stund afsagnargerðarinnar, og skal sá, er afsögn gerir, rita nafn sitt undir.

Á tékkann skal rita vottorð um afsagnargerðina.

71. gr.

Færa skal afsagnargerð orðrétt inn í notarialbók lögsagnarumdæmisins. Hafi hreppstjóri eða stefnuvottur gert afsögn, skal hann senda staðfest eftirrit af afsagnargerðinni til notarius innan þriggja daga frá afsagnardegi.

Eftirrit af afsagnargerð má eigi veita öðrum en gerðarbeiðanda.

72. gr.

Um mál, sem sótt eru til fullnustu tékkakröfu, fer sem um víxilmál.

73. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934, og falla þá jafnframt úr gildi lög um tékkávisanir, nr. 38 8. nóv. 1901. Þó skal síðastnefndum lögum beitt um tékka, er út voru gefnir áður en lög þessi öðlast gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

95

19. júní

um mjólkurbúastyrk o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að greiða úr ríkissjóði, vegna yfirstandandi
kreppu, viðbótarstyrk til mjólkurbúanna í Eyjafirði, Borgarfirði, Árnessýslu og
Reykjavík, er nemi allt að $\frac{1}{4}$ af stofnkostnaði þeirra hvers um sig.

2. gr.

Mjólkurbú Flóamanna greiðir þann hluta af ríkissjóðsláni til stofnunar
búsins, sem eftir verður, þegar frá er dreginn styrkur samkvæmt 1. gr., og er
ríkisstjórninni heimilt að ákveða greiðslufrest og kjör að öðru leyti, enda verði
þær tryggingar settar fyrir skuldinni, er ríkisstjórnin metur gildar í samráði við
stjórn Búnaðarbanka Íslands. Fresturinn má þó ekki vera lengri en svo, að
samrýmzt geti ákvæðum 3. gr.

3. gr.

Að áskildu samþykki stjórnar Búnaðarbanka Íslands skal greiðslu á við-
bótarstyrk þeim til mjólkurbúa þeirra, er í 1. gr. getur, annara en Mjólkurbús
Flóamanna, þannig hagað, að Búnaðarbankinn tekur við skuldabréfi því eða
bréfum, sem Mjólkurbú Flóamanna gefur út fyrir skuld sinni samkv. 2. gr., þó
ekki fyrir hærri fjárhæð en nemur niðurfærslu þeirri á viðlagasjóðslánum
hinna búanna, er samsvara viðbótarstyrknum, enda verður þá bankinn að því
leyti skuldareigandi gagnvart Mjólkurbúi Flóamanna.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um varnarþing og stefnufrest í víxilmálum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Víxilmál má höfða og sækja fyrir gestarétti í þinghá þeirri, þar sem víx-
illinn á að greiðast.

2. gr.

Nú er víxilmál eigi rekið fyrir gestarétti, og skulu þó frestir allir vera sem
í gestaréttarmálum.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934, og falla þá jafnframt úr gildi lög um
sérstakt varnarþing í víxilmálum, nr. 33 11. júlí 1911. Síðastnefndum lögum
skal þó beita um tékka, er út voru gefnir áður en þessi lög öðlast gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

97

19. júní

um heilbrigðisráðstafanir um sölu mjólkur og rjóma.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í öllum þeim kaupstöðum og kaupsbúum hér á landi, þar sem fram fer sala á mjólk og rjóma frá fullkomnum mjólkurbúum, er viðurkennd hafa verið af atvinnumálaráðherra, skal óheimilt að selja þessar vörur ógerilsneyddar. Undanþegin þessu banni skulu þó mjólkurbú, er að dómi atvinnumálaráðherra hafa sérstaka aðstöðu til þess að hreinsa mjólkina á annan hátt og koma henni óskemmdri á markaðinn.

Ákvæði fyrri málsgreinar taka ekki til svonefndrar barnamjólkur né til þeirrar mjólkur, sem framleidd er innan kaupstaðarins eða kaupsbúsins og framleiðandi selur utan mjólkurbúðar beint til neytenda, enda skulu um slíka sölu sett ákvæði í reglugerð, er bæjarstjórn eða hreppsnefnd semur og atvinnumálaráðherra staðfestir, og má þar ákveða sektir til bæjar- eða sveitarsjóðs fyrir brot gegn henni, allt að 500 kr. Brot gegn ákvæðum fyrri málsgreinar varða og sektum til sama sjóðs, allt að jafnhárri upphæð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um læknishéraða- og prestakallasjóði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Sé læknishérað læknislaust, svo að eigi komi til greiðslu á embættislaunum, eða hluta þeirra, til þjónandi lækni í því héraði, skulu launin eða launahlutinn með dýrtíðaruppbót renna í sérstakan sjóð, er verður eign hlutaðeigandi héraðs. Við ákvörðun þessarar upphæðar skal jafnan miða við byrjunarlaun eins og þau eru ákveðin í lögum um laun embættismanna.

Nú kemur ekki til útborgunar allt það fé, sem áætlað er í fjárlögum sem læknisvitjanastyrkur handa sveitum, sem eiga sérstaklega erfiða lækniþókn, og rennur þá það, sem afgangur verður af áætluðu fé til hvers héraðs, í sjóð þess.

2. gr.

Sjóðir þeir, sem stofnaðir eru samkvæmt 1. gr., nefnast læknishéraðasjóðir. Skulu þeir vera í vörzlu og undir umsjá ráðherra, sem sér um, að fé þeirra sé jafnan handbært og ávaxtað á tryggum stað.

3. gr.

Fé læknishéraðasjóða skal varið til þess að tryggja eftir föngum, að héruðin séu sem sjaldnast læknislaus, svo sem með því að leggja það til læknisbústaða eða annars þess, sem ætla má, að verði til þess að gera héruðin eftirsóknarverðari fyrir lækna eða horfi til endurbóta á heilbrigðismálum héraðsins.

4. gr.

Landlæknir gerir, eftir að hafa leitað álits hlutaðeigandi héraðsbúa, tillögur um fjárveitingar úr læknishéraðasjóðum, en ráðherra tekur ákvarðanir um þær.

5. gr.

Þegar prestakall er prestslaust, svo að eigi kemur til greiðslu embættislauna eða hluta þeirra, skal fjárhæð sú, sem sparast, miðað við byrjunarlaun presta, renna í sérstakan sjóð, sem kirkjuráð varðveitir.

Sjóðurinn heitir prestakallasjóður og skal hann geymdur í Landsbanka

Íslands. Kirkjuráð ráðstafar sjóði þessum til verkefna þeirra, sem því eru 98
ætluð samkv. lögum nr. 21 6. júlí 1931. 19. júní

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

um veitingaskatt.

99

19. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Greiða skal í rikissjóð 10% skatt af söluverði matfanga, drykkjarfanga og annara neyzluvara, sem seldar eru í gistihúsum, kaffihúsum eða öðrum þeim veitingastöðum, sem leyfi þarf til að reka samkv. lögum nr. 21 15. júní 1926. Ennfremur eru skattskyldar veitingar í kökubúðum (konditorí) og tækifærisveitingar þær, sem leyfi þarf til þess að hafa um hönd samkv. áðurnefndum lögum. Skattur samkvæmt lögum þessum skal þó eigi reiknaður af öðru en því, sem selt er til neyzlu á staðnum.

Nú er rekin veitingastarfsemi, sem eigi þarf leyfi til samkv. gildandi lögum, en er þó sama eðlis og sú veitingasala, sem skattskyld er samkvæmt framanrituðum ákvæðum, og skulu þá þeir, er slíka starfsemi reka, skoðaðir sem skattskyldir veitingasalar.

2. gr.

Veitingasalar, er selja fæði, mjólk og skyr, enda sé hver fullkomin máltíð eigi seld hærra en kr. 1.25, mjólk og skyr eigi með meira álagi en 25% frá sölu-

- 99 verði á staðnum, greiða eigi skatt af slíkri sölu, enda sanni þeir fyrir innheimtumanni skattsins, hversu mikill hluti allrar sölu þeirra sé skattfrjáls samkvæmt þessari grein.

3. gr.

Ef veitingasali, sem veitingaskatt á að greiða samkvæmt lögum þessum, selur sama manni fæði í einn mánuð eða lengri tíma með hærra verði en segir í 2. gr., greiðir hann skatt af $\frac{1}{3}$ hluta slíkrar sölu, enda geri hann innheimtumanni skattsins fulla grein fyrir því, hve miklu fæðissala þessi nemi. Fjármálaráðuneytið getur þó sett hámarksákvæði um verð þess fæðis, sem undanþegið er skatti að $\frac{1}{3}$ samkvæmt þessari grein, og séu þau ákvæði miðuð við verðlag á hverjum stað. Ef hámarksákvæði eru sett samkvæmt framanskráðu, er skattskyld að fullu sú upphæð af verði fæðisins, sem er yfir hámarksákvæðið.

4. gr.

Undanþegnar skatti eftir lögum þessum eru veitingar handa starfsmönnum við fyrirtæki þau, sem skattskyld eru samkvæmt þeim, hvort sem þær eru látnar af hendi endurgjaldslaust eða seldar.

Fjármálaráðuneytinu er heimilt, ef því þykir ástæður mæla með, að undanþiggja veitingaskatti veitingasölu, sem rekin er í góðgerðaskyni fyrir almenning.

5. gr.

Allir þeir, sem þegar eru skyldir til að greiða veitingaskatt samkv. lögum þessum, skulu tilkynna innheimtumanni skattsins um rekstur sinn innan mánaðar frá því, að lög þessi öðlast gildi. Í tilkynningunni skal skýrt fram tekið, hverskonar reksturinn er, hver (hverjir) sé eigandi hans og hver (hverjir) stjórnandi. Ennfremur, hve margir starfsmenn vinni við reksturinn.

Þeir, sem eftir að lög þessi ganga í gildi byrja starfsemi, sem veitingaskatt ber að greiða af samkvæmt þeim, eru skyldir að tilkynna innheimtumanni skattsins um starfsemina áður en hún hefst og láta fylgja þær upplýsingar, sem getið er um í næstu málsgrein hér á undan.

Hætti starfsemi, sem skattskyld er samkvæmt lögum þessum, eða breyti um starfshætti eða heimilisfang, ber að tilkynna það tafarlaust innheimtumanni skattsins.

6. gr.

Allir veitingasalar, sem skattskyldir eru samkvæmt lögum þessum, eru skyldir að færa bækur sínar þannig, að greinilega sjáist sala hvers dags. Ber að bókfæra allt, sem selt er á hverjum degi, án tillits til þess, hvort greiðsla fer fram samdægurs. Fjármálaráðuneytið getur sett nánari reglur um bókhald veitingasala. Í lok hvers mánaðar, og í síðasta lagi innan 7 daga frá mánaðarlokum ber veitingasala að senda innheimtumanni skattsins tilkynningu, undirritaða af eiganda eða stjórnanda, um samanlagða veitingasölu í mánuðinum, og ennfremur öll gögn viðvíkjandi undanþágum þeim, sem um getur í 2. og 3. gr. þessara laga,

ef um þær er að ræða. Samkvæmt þessari tilkynningu ber veitingasala að greiða skattinn eigi síðar en 7 dögum eftir að tilkynning má í síðasta lagi vera send. 99 19. júní

Í hver ársfjórðungslok ber að senda innheimtumanni skattsins rekstrarreikning veitingasölnunnar fyrir ársfjórðunginn, ásamt nauðsynlegum fylgiskjöllum.

7. gr.

Innheimtu veitingaskatts og eftirlit með rekstri skattskyldra veitingastaða annast lögreglustjórar utan Reykjavíkur, en í Reykjavík tollstjóri, enda tilkynni lögreglustjóri í Reykjavík tollstjóra tafarlaust um alla þá, er veitingaleyfi leysa, og lögmaður um alla þá veitingasala, sem látast eða verða gjaldþrota.

8. gr.

Innheimtumenn veitingaskattsins hafa rétt til þess að framkvæma nákvæmt eftirlit með öllum skattskyldum veitingastöðum og rannsaka bókhald þeirra. Geta þeir krafist þess, að bækurnar séu þeim afhentar til eftirlits, ásamt fylgiskjöllum, þegar ástæða þykir til. Forstöðumenn og aðrir starfsmenn á veitingastöðum eru skyldir að láta í té nauðsynlega aðstoð og upplýsingar við eftirlitið.

Innheimtumaður hefir rétt til þess að krefjast upplýsinga um veitingasölu og annað, sem snertir rekstur fyrirtækisins, af hverjum starfsmanni þess, og enn fremur þeim, er vörur selja eða önnur viðskipti hafa við veitingasölu.

9. gr.

Þeim, sem eftirlit og innheimtu hafa á hendi samkv. lögum þessum, er bannað, að viðlagðri ábyrgð samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga um embættis- og sýslunarmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá því, er þeir kunna að komast að sökum starfs síns um efnahag eða rekstur veitingasala.

10. gr.

Um reikningsskil innheimtumanna fer eftir því, sem ráðuneytið skipar fyrir.

11. gr.

Ef bækur þær, sem halda á samkv. 6. gr., ásamt þar greindum reikningum, eru ekki færðar eða þær eru rangt færðar, eða ef hinar mánaðarlegu tilkynningar eru rangar eða ekki sendar skattheimtumönnum, skal viðkomandi veitingamaður greiða sekt, sem er allt að tíföld sú skattupphæð, er tapast hefir við vanrækslu hans, og auk þess greiða hinn vantalda veitingaskatt. Ef ekki er hægt að sjá, hve undandráttur skattsins hefir numið miklu, skal innheimtumaður áætla hann.

Ef það sannast, að framangreind brot eru gerð með ráðnum hug og í sviksamlegum tilgangi, má sektin nema allt að 20000 kr., eða dæma má hinn brotlega í allt að 6 mánaða einfalt fangelsi.

12. gr.

Nú er rekin veitingastarfsemi, sem skattskyld er samkv. 1. gr., og vanrækir eigandi eða forstjóri starfseminnar að tilkynna það hlutaðeigandi yfirvaldi samkv. 5. gr. Skál þá greiða í sekt fyrir dag hvern, sem veitingastarfsemi þessi er

- 99 rekin án þess að vera tilkynnt, allt að 50 kr. Fyrir brot á öðrum ákvæðum 5. gr.
19. júní laga þessara skal hinn brotlegi sæta allt að 1000 kr. sekt.

13. gr.

Ef veitingasali greiðir ekki veitingaskatt innan þess gjalddaga, sem ákveðinn er í 6. gr., ber honum að greiða 2% í dráttarvexti fyrir hvern mánuð, sem greiðslan dregst fram yfir lögmæltan gjalddaga.

14. gr.

Öll brot gegn lögum þessum, sem ekki eru ákveðin sérstök viðurlög og refsing fyrir samkv. 11., 12. og 13. gr., varða 100—1000 kr. sektum, og allt að 5000 kr. sektum, ef um endurtekin brot er að ræða. Nú hafa brot þessi valdið skatttapi, og fer þá um sektir, eftir því sem við verður komið, og greiðslu vangoldins skatts svo sem segir í 11. gr.

15. gr.

Hegningarákvæðum laga þessara ber að beita gegn eigendum eða stjórnendum veitingastarfseminnar. Nú sannast, að afgreiðslufólkið eða aðrir þeir, sem vinna við veitingastarfsemina, eru meðsekir í brotum gegn lögum þessum, og skal þá hver hinna brotlegu starfsmanna einnig greiða sekt, sem nemur $\frac{1}{5}$ hluta af sekt þeirri, sem brotið varðar.

Greiðist sektir ekki, ber að innheimta þær með aðför að lögum.

Nú innheimtist sektin ekki, þrátt fyrir aðför að lögum, og má þá láta hvern þann, sem dæmdur hefir verið til þess að greiða sektina, afplána sektina lögum samkvæmt.

16. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal farið sem almenn lögreglumál.

17. gr.

Fjármálaráðuneytið setur með reglugerð nánari ákvæði um innheimtu skattsins og framkvæmd þessara laga og ákveður sektir fyrir brot á reglugerðinni í samræmi við sektarákvæði laganna.

18. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

100

19. júní

um breyting á lögum nr. 52, 8. sept. 1931 og á lögum nr. 15, 14. júní 1929
(Útflutningsgjald á síld o. fl.).

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Fjármálaráðherra Vor hefir tjáð Oss, að samkvæmt gildandi lögum sé auk venjulegs útflutningsgjalds, sama útflutningsgjald á frystri og kældri síld sem á saltaðri síld, og óhæfilega hár tollur á fiskimjöli þurrkuðu. Telur hann óhjákvæmilegt að gera þegar í stað ráðstafanir í þá átt að lækka gjald þetta. Með því að svo er ástatt, teljum Vér nauðsyn bera til þess að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar 18. maí 1920.

Því bjóðum Vér og skipum þannig:

1. gr.

1. gr. l. nr. 52 8. sept. 1931 hljóði svo:

1. meginmálsliður 1. gr. orðist svo:

Af hverri tunnu (108—120 l.) saltaðrar eða kryddaðrar síldar, hvers konar sem er, skal greiða í rikissjóð kr. 1.00.

2. gr.

Orðin „fiskimjöl þurrkuðu“ í 2. mgr. 1. gr. laga nr. 15 14. júní 1929 falli burt.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

VEGALÖG

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 12. gr. laga, dags. í dag, um breyting á vegalögum, nr. 41 4. júní 1924, höfum látið fella texta þeirra inn í meginmál téðra laga frá 1924, og gefum þau út svo breytt sem vegalög:

FYRSTI KAFLI.

Um flokkun vega.

1. gr.

Vegir á Íslandi eru þjóðvegir, fjallvegir, sýsluvegir og hreppsvegir.

2. gr.

Þjóðvegir eru þessir:

A. Um Suðurland:

1. *Suðurlandsvegur:* Frá Reykjavík um Ölfus, Flóa og Holt austur yfir brú á Ytri-Rangá. Um Rangárvelli, Landeyjar, Eyjafjöll, Sólheimasand og Mýrdal til Víkur. Um Mýrdalssand, Skaftártungu, yfir Eldhraun, um Síðu, Fljótshverfi, Skeiðarársand, Öräfi, Breiðamerkursand, Suðursveit, Mýrar, um Hóla í Nesjum, um Almannaskarð og Lón að Lónsheiði.
2. *Þingvallabraut:* Frá vegamótum Vesturlandsvegar nálægt Köldukvisl til Þingvalla.
3. *Geysisvegur:* Frá Þingvöllum um Laugardal til Geysis.
4. *Biskupstungnabraut:* Frá vegamótum hjá Ingólfsfjalli um Grímsnes og Biskupstungur hjá Vatnsleysu að vegamótum Geysisvegar hjá Múla.
5. *Eyrarbakkevegur:* Frá Selfossi að Eyrarbakka.
6. *Laugardalsvegur:* Frá vegamótum Biskupstungnabrautar hjá Svinavatni að vegamótum Geysisvegar hjá Laugarvatni.
7. *Skeiða- og Hreppavegur:* Frá vegamótum Suðurlandsvegar í Flóa, norðan Flatholts upp Skeið og Hrunamannahrepp að vegamótum Gullfossvegar vestan við Hvítárbrú á Brúarhlöðum.
8. *Gullfossvegur:* Frá vegamótum Biskupstungnabrautar hjá Tungufljóti til Gullfoss.
9. *Gnúpverjavegur:* Frá vegamótum Skeiðavegar sunnan Laxár um brú á Kálfá að vegamótum hjá Þjórsárholti.

10. *Landvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar hjá Meiri-Tungu í Holtum upp Land að Múla. 101
19. júní
11. *Fljótshlíðarvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar hjá Garðsauka inn Fljótshlíð að Hlíðarenda.
12. *Hafnarbraut*: Frá Höfn í Hornafirði á Suðurlandsveg hjá Hólum.
13. *Reykjanesbraut*: Frá Reykjavík um Hafnarfjörð til Keflavíkur.
14. *Vífilsstaðavegur*: Frá vegamótum Hafnarfjarðarvegar til Vífilsstaða.
15. *Útvarpsstöðvarvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar fyrir innan Reykjavíkur að Útvarpsstöð á Vatnsendahæð.
16. *Þykkvabæjarvegur*: Frá vegamótum Suðurlandsvegar fyrir vestan Ægisíðu að fyrirhuguðu brúarstæði á Hólsá.

B. Um Vesturland:

1. *Vesturlandsvegur*: Frá vegamótum hjá Ártúni við Elliðaár um Mosfellssveit og Kjalarnes, kringum Hvalfjörð, yfir Ferstikluháls, um Svínadal, um Hestháls, þvert yfir Borgarfjörð sunnan við Grímsá, yfir Hvítárbrú hjá Hvítárvöllum og á vegamót Borgarnesbrautar norðan við Gufá. Um Norðurárdal, Bjarnadal, Sökkólfssdal, Miðdal, Búðardal, Svínadal, kringum Gilsfjörð, yfir Geiradal, um Þorskafjarðarheiði og Langadal að Arnagerðareyri.
2. *Hafnarfjallsvegur*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar hjá Ferstiklu út með Hvalfirði, um Leirársveit og Andakíl á vegamót Vesturlandsvegar hjá Hvítárvöllum.
3. *Akranesvegur*: Frá Akranesi inn að vegamótum Hafnarfjallsvegar hjá Lambhaga.
4. *Borgarnesbraut*: Frá Borgarnesi að vegamótum Vesturlandsvegar norðan Gufár.
5. *Borgarfjarðarbraut*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar hjá Haugum um Stafholtstungur yfir Hvítárbrú á Kálffossi.
6. *Stykkishólmsvegur*: Frá vegamótum fyrir ofan Borgarnes um Mýrar, um Kerlingaskarð og Helgafellssveit til Stykkishólms.
7. *Ólafsvíkurvegur*: Frá vegamótum Stykkishólmsvegar austan við Straumfjarðará um Staðarsveit og Fróðarheiði til Ólafsvíkur.
8. *Hellusandsvegur*: Frá Ólafsvík um Ennisdal til Hellusands.
9. *Laxárdalsvegur*: Frá vegamótum sunnan Laxár um Laxárdal og Laxárdalsheiði að vegamótum Strandavegar utan Borðeyrar.
10. *Strandavegur*: Frá vegamótum við Hrútafjarðará um Borðeyri, út með Hrútafirði, um Stikuháls, meðfram Bitrufirði, um Bitruháls, Kollafjörð, Hólmavík, Steingrimsfjarðarheiði að vegamótum Vesturlandsvegar á Þorskafjarðarheiði.
11. *Steinadalsvegur*: Frá vegamótum Vesturlandsvegar hjá Brekku í Gilsfirði um Steinadal og Steinadalsheiði að vegamótum Strandavegar í Kollafirði.

- 101** 12. *Vestfjarðavegur*:
 19. júní a. Frá Ísafirði um Breiðadalsheiði inn fyrir Önundarfjörð um Gemlu-
 fallsheiði að Gemlufalli við Dýrafjörð.
 b. Frá Þingeyri um Brekkudal að Rafnseyri.
 c. Frá Bildudal um Hálfðán fyrir Tálknafjarðarbotn um Mikladal til
 Geirseyrar við Patreksfjörð.
 13. *Bolungavíkurvegur*: Frá Ísafirði um Hnífsdal til Bolungavíkur.

C. U M N O R ð U R L A N D :

1. *Norðurlandsvegur*: Frá vegamótum hjá Dalsmynni í Norðurárdal, um Holtavörðuheiði, Hrútafjörð og Hrútafjarðarháls yfir Miðfjarðará hjá Reykjum, um Línakradal, Auðunnarstaðaháls, um Viðidalsárbrú hjá Lækjamóti, um Gljúfurárbrú hjá Miðhópi, yfir Vatnsdalsárbrú hjá Hnausum, um Blöndubré hjá Blönduósi, um Langadal og Stóra-Vatnsskarð. Yfir Skagafjörð um Norðurárdal, Öxnadalsheiði, Öxnadal, Þelamörk og Kræklingahlíð til Akureyrar. Yfir Vaðlaheiði, um Ljósavatnsskarð, Fljótshéiði og Aðalreykjadal til Húsavíkur. Um Reykjaheiði, Kelduhverfi að vegamótum austan við Jökulsárbrú nálægt Ferjubakka.
2. *Hvammstangabraut*: Frá Hvammstanga að vegamótum hjá Stóra-Ósi.
3. *Miðfjarðarvegur*: Frá vegamótum sunnan Melstaðar að Litlu-Tungu.
4. *Vesturhópsvegur*: Frá vegamótum Norðurlandsvegar hjá Vatnshorni að Vesturhópsvatni móts við Breiðabólstað.
5. *Vatnsdalsvegur*: Frá Vatnsdalshólum að Undirfelli.
6. *Svinvetningabraut*: Frá Blönduósi að Svinavatni.
7. *Skagastrandarvegur*: Frá Blöndubré við Blönduós til Skagastrandar.
8. *Siglufjarðarvegur*: Frá Hofsósi um Sléttuhlíð og Fljót til Siglufjarðar.
9. *Sauðárkróksvegur*: Frá Sauðárkróki að vegamótum austan við Viðimýri.
10. *Hofsósvegur*: Frá Sauðárkróki um Héraðsvatnabrá og Hegranes, Viðvíkursveit, um brú á Hjaltadalsá, um Óslandshlíð til Hofsóss.
11. *Eyjafjarðarbraut*: Frá vegamótum sunnan Akureyrar að Saurbæ ásamt brautinni að Kristneshæli.
12. *Dalvíkurvegur*: Frá Dalvík um brú á Svarfaðardalsá hjá Árgerði um Árskógsströnd og Arnarneshrepp, um brú á Hörgá hjá Möðruvöllum að vegamótum Norðurlandsvegar á Moldhaugahálsi.
13. *Mývatnssveitarvegur*: Frá Breiðamýri um Mývatnsheiði að Skútustöðum.
14. *Tjörnesvegur*: Frá Húsavík kringum Tjörnes að vegamótum Norðurlandsvegar hjá Lóni í Kelduhverfi.
15. *Kópaskers- og Raufarhafnarvegur*: Frá vegamótum austan við Jökulsá í Axarfirði um Kópaskerskaupþún, yfir Melrakkaslétu um Blikalón og Raufarhöfn, um Hálsa, hjá Svalbarði, um Þistilfjörð til Þórshafnar.

D. U M A U S T U R L A N D :

1. *Austurlandsvegur*: Frá vegamótum Norðurlandsvegar austan við Jökulsárbrú í Axarfirði, um Hólsfjöll hjá Grimsstöðum, hjá Möðrudal, um

Möðrudalsöræfi, um Jökuldal hjá Skjöldólfsstöðum, um Jökulsárbrú hjá Fossvöllum, um Hróarstungu, um Lagarfljótsbrú hjá Egilsstöðum, um Velli og Skriðdal, um Breiðdalsheiði, um Breiðdal, hjá Eyðölum, um Strætishvarf, um Berufjarðarströnd til Djúpavogs. Um Geithellnahrepp yfir Lónsheiði. **101** 19. júní

2. *Stranda- og Vopnafjarðarvegur*: Frá Þórshöfn þvert yfir Langanes um Strandir, Sandvíkurheiði, Vopnafjörð, Hellisheiði og Jökulsárhlið að vegamótum Austurlandsvegar vestan við Jökulsárbhú hjá Fossvöllum.
3. *Úthéraðsvegur*: Frá vegamótum Fjarðarheiðarvegar austan við Eyvindarárbrú, um Eiðapinghá og Hjaltastaðapinghá að Óshöfn.
4. *Upphéraðsvegur*: Frá Lagarfljótsbrú vestan Fljóts að Brekku í Fljótsdal.
5. *Fjarðarheiðarvegur*: Frá vegamótum Austurlandsvegar hjá Egilsstöðum um Fjarðarheiði til Seyðisfjarðar.
6. *Fagradalsbraut*: Frá vegamótum Austurlandsvegar hjá Egilsstöðum um Fagradal til Reyðarfjarðarkauptúns.
7. *Eskifjarðarvegur*: Frá Reyðarfjarðarkauptúni til Eskifjarðarkauptúns.
8. *Norðfjarðarvegur*: Frá Eskifirði til Neskaupstaðar.
9. *Fáskrúðsfjarðarvegur*: Frá Fagradalsbraut í Reyðarfirði um Sléttuströnd og Hrossadalsskarð að Búðum í Fáskrúðsfirði.
10. *Mjóafjarðarvegur*: Frá Fagradalsbraut við Köldukvisl um Eyvindardal, Slenjudal og Mjóafjarðarheiði að Mjóafirði.

3. gr.

Þar sem þjóðvegur liggur um kaupstað eða kauptún, telst þjóðvegurinn að mörkum kaupstaðarlóðar eða verzlunarlóðar.

Þar, sem mörk kaupstaðar- eða verzlunarlóðar eru ekki ákveðin, úrskurðar ráðherra, hvar þjóðvegur endar.

Nú nær byggð meðfram slíkum vegi út fyrir mörk kaupstaðar- eða verzlunarlóðar, og skal þá ekki telja þjóðveg lengra en þar að, sem byggð telst enda samkvæmt úrskurði ráðherra.

4. gr.

Fjallvegir eru þeir vegir yfir fjöll og heiðar, sem ráðherra ákveður og eigi teljast til neins annars vegaflokks.

5. gr.

Sýsluvegir eru þeir vegir, er liggja sýslna á milli og um hverja sýslu þar sem mest er þjóðbraut, svo sem í kauptún og fiskiver, enda séu þeir eigi þjóðvegir. Sýslunefndir ákveða, hvar þessir vegir skuli liggja, hver innan sinnar sýslu.

6. gr.

Hreppsvegir eru vegir um hreppa og hreppa í milli, sem hvorki eru þjóðvegir né sýsluvegir. Sýslunefnd ákveður eftir tillögum hreppsnefndar, hvar hreppsvegir skuli liggja.

ANNAR KAFLI

Um stjórn vegamála.

7. gr.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið hefir yfirstjórn allra vegamála. Til þess að stjórna framkvæmdum í þessum málum er skipaður vegamálastjóri, og skal fá honum aðstoðarmenn eftir þörfum.

Nú getur vegamálastjóri eða aðstoðarmenn hans eigi komið því við að veita forstöðu einhverri þeirri vegagerð eða brúargerð, er útheimtir sérstaka verklega þekkingu, og er atvinnumálaráðuneytinu þá heimilt að ráða til þess hvern þann hæfan mann, er fæst. Kostnaður sá, sem af þessu leiðir, telst með öðrum kostnaði við verkið.

8. gr.

Sýslunefndir hafa, undir yfirumsjón vegamálastjóra, umsjón og stjórn þeirra vegagerða og þess viðhalds, sem kostað er af sýslusjóði eða sýsluvegasjóði; fela má sýslunefnd oddvita sínum umsjón með tilteknum vegagerðum, eða sýslunefndarmanni eða hreppsnefndum umsjón með sýsluvegagerð, hverjum í sínum hreppi, og ber þeim, sem umsjón er falin, að ráða til þann verkstjóra, sem hæfur er til þess starfa. Skylt er sýslunefndum að hlíta ráðum vegamálastjóra um framkvæmd vegagerða.

Nú verður álitid nauðsynlegt að fá sérstaklega verkfróðan mann til þess að undirbúa einhverja vegagerð eða brúargerð, eða til þess að sjá um framkvæmd vegagerðar eða brúargerðar, og er þá sýslunefnd, eða oddvita í umboði hennar, heimilt að ráða til hvern þann hæfan mann, er fæst. Kostnað þann, sem af þessu leiðir, má telja með öðrum kostnaði við verkið.

9. gr.

Hreppsnefnd hefir umsjón með vinnu og aðgerð á hreppsvegum, og skal hún ráða þann til verkstjóra, sem hæfur er til þess starfa.

Nú verður álitid nauðsynlegt að fá sérstaklega verkfróðan mann til þess að undirbúa vegagerð eða brúargerð eða til þess að sjá um framkvæmd vegagerðar eða brúargerðar, og er þá hreppsnefnd heimilt að ráða til hvern þann hæfan mann, er fæst. Kostnað þann, er af þessu leiðir, má telja með öðrum kostnaði við verkið.

ÞRIÐJI KAFLI

Um gerð vega, viðhald þeirra og greiðslu kostnaðar.

10. gr.

Allir vegir skulu vera svo gerðir, að nægi umferð þeirri, sem er eða vænta má að verði um þá, að svo miklu leyti sem stjórn vegamálanna telur slíkt kleift.

11. gr.

Fram með öllum vegum skulu vera skurðir á báðar hendur, nema þar sem verkstjórinn kann að álita það óþarft. Nú þarf að veita vatni frá vegi, og er þá hver landeigandi skyldur að leyfa, að því sé gerð framrás yfir land hans, mót skaðabótum fyrir tjón það, sem hann kann að bíða af því. Skaðabæturnar skulu ákveðnar með samkomulagi eða eftir mati samkvæmt 26. gr. Þó getur enginn krafizt skaðabóta samkvæmt þessum lögum fyrir vatnsrásir, sem eru til orðnar áður en þessi lög öðlast gildi.

Jarðefni það, er grefst upp úr skurðum og verður ekki notað til fyllingar í veginn, skal leggja á þann skurðbakkann, er veit frá veginum; skal metrabreið ræma af þeim skurðbakka teljast til vegarins, og má enginn gera girðingar eða önnur mannvirki á þeirri ræmu án leyfis stjórnarvalda þeirra, er veginum ráða; enginn má heldur reisa hús nær þeim skurðbakka, er veit frá veginum, en nemi 2 metrum.

Þar, sem enginn skurður er meðfram vegi, má girðingu ekki setja nær miðju vegar en 4 metra og ekki reisa hús nær en 8 metra, nema sérstök heimild komi til.

12. gr.

Ríkissjóður kostar umbætur og viðhald þjóðvega. Skulu þeir gerðir akfærir svo fljótt sem fé er veitt til í fjárlögum. Nú verður álitid gagnlegt að gera einhvern þjóðvegarkafra akfæran, og má þá, þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi, gera það að skilyrði, að hlutaðeigandi sveitarfélög eða sýslufélög leggi fram tiltekinn hluta alls vegagerðarkostnaðar.

13. gr.

Stjórn vegamálaanna ákveður, hvaða fjallvegir skuli gerðir akfærir. Aðrir fjallvegir skulu gerðir reiðfærir og varðaðir svo sem nauðsyn ber til. Greiðist kostnaður við þá úr ríkissjóði.

14. gr.

Kostnaður við sýsluvegi greiðist úr sýslusjóði, en í hann greiði hvert hreppsfélag árlega 2 kr. fyrir hvern verkfæran karlmann í hreppnum, 20—60 ára, í hverri stöðu sem er. Heimilt er sýslunefnd að ákveða fyrir eitt ár í senn, að gjald þetta skuli vera hærra, allt að 5 kr. fyrir hvern verkfæran karlmann. Hreppstjórar skulu í októbermánuði ár hvert semja nafnaskrá yfir alla verkfæra karlmenn 20—60 ára, sem heimili hafa í hreppnum. Skulu skrárnar sendar sýslumanni fyrir árslok, en sýslumaður ákveður eftir þeim sýsluvegagjald hvers hrepps. Gjaldið skal borgað úr sveitarsjóði og greitt sýslumanni á manntalsþingi. Samrit af skránni skal hreppstjóri láta hreppsnefndaroddvita í té fyrir 20. október.

Heimilt er sýslunefndum að gera samþykkt um stofnun sýsluvegasjóða samkvæmt lögum nr. 10, 20. júní 1923, um samþykktir um sýsluvegasjóði, og fer þá um kostnað við sýsluvegi samkvæmt þeim lögum.

101

19. júní

Sýsluvegir þeir, sem liggja frá kaupþúnum eða út frá akfærum þjóðvegum, eða eru framhald af þeim, skulu gerast akfærir þar sem því verður við komið. Heimilt er að greiða úr ríkissjóði styrk til akfærra sýsluvega, er nemi allt að helmingi kostnaðar, gegn þeim skilyrðum, er ráðherra setur í reglugerð. Að öðru leyti ákveður sýslunefnd, hvernig sýsluvegir skuli gerðir. Heimilt er sýslunefndum að gera samþykktir fyrir stærri eða minni svæði innan sýslu um akfæra sýslu- og hreppsvegi, og fer þar um samkvæmt lögum nr. 38, 28. nóv. 1919.

15. gr.

Oddviti sýslunefndar skal ár hvert senda atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu skýrslu um þær vegabætur, er hafa verið framkvæmdar á kostnað sýslusjóðs, ásamt reikningi yfir tekjur og gjöld sýslusjóðsins.

16. gr.

Nú vill sýslunefnd framkvæma á einu ári meiri vegabætur á sýsluvegum en tekjur sjóðsins það ár leyfa, og getur hún þá tekið lán til þeirra; en áður sýslunefnd ákveður lántökuna, skal liggja fyrir áætlun um kostnað við hina fyrirhuguðu vegagerð eftir verkfróðan mann, og skal áætlunin vera samþykkt af vegamálastjóra.

17. gr.

Kostnaður við hreppsvegi greiðist úr sveitarsjóði, en í hann skal greiða hreppsvegagjald, 2 kr. árlega fyrir hvern verkfæran karlmann í hreppnum 20—60 ára, í hverri stöðu sem er. Heimilt er hreppsnefnd að ákveða fyrir eitt ár í senn, að hreppsvegagjald skuli vera hærra, allt að 5 kr. fyrir hvern verkfæran mann.

18. gr.

Hver sá maður, er talinn er í verkfærra skrá, skal greiða hreppsvegagjald í sveitarsjóð. Húsráðandi hver innir gjaldið af hendi fyrir heimilismenn sína, þar á meðal lausamenn, er teljast þar til heimilis. Eindagi gjaldsins er 31. desember ár hvert.

19. gr.

Til vegagerðar á hreppsvegum má ekki verja minna fé úr sveitarsjóði en nemur hinu lögskipaða hreppsvegagjaldi. Nú telur hreppsnefnd æskilegt, að framkvæmd sé á kostnað hreppsins meiri vegagerð en svo, að hreppsvegagjaldið með hækkun þeirri, sem heimiluð er í 18. gr., hrökkvi fyrir henni, og má hún þá greiða það, sem til vantar, úr sveitarsjóði, ef meiri hluti gjaldenda í hreppnum, þeirra er kosningarrétt hafa til hreppsnefndar og fund sækja, samþykkja á lögætum sveitarfundi, og sé með þeirri samþykkt ákveðið, hve mikilli upphæð megi verja til vegagerðar úr sveitarsjóði, umfram hreppsvegagjaldið.

20. gr.

Nú er lítið að vinna að hreppsvegum í hreppi, og má sýslunefnd þá ákveða, að allt að helmingi hreppsvegargjalds greiðist í peningum í sýslusjóð. Sé aftur

á móti hreppsvegavinna mikil í einhverjum hreppi, af því að þar eru engir þjóðvegir né sýsluvegir, en vegir um hreppinn langir og torfærir, má sýslunefndin ákveða, að allt að jafnmikilli upphæð og hreppsvegagjald hreppsins greiðist úr sýslusjóði.

22. gr.

Oddviti sýslunefndar skal ár hvert senda atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu yfirlit yfir hreppsvegagjöld í sýslunni og yfir gjöld sveitarsjóða til vega.

23. gr.

Nú vill hreppsnefnd taka lán til vegagerðar í hreppnum og skuldbinda sveitarsjóð til greiðslu á láninu ásamt vöxtum af því, og er henni það heimilt, ef meiri hluti allra gjaldenda í hreppnum, þeirra er kosningarrétt hafa til hreppsnefndar, samþykkir á lögætum sveitarfundi, enda samþykki sýslunefnd ályktun hreppsnefndarinnar um lántökuna.

FJÓRÐI KAFLI

Um jarðrask, landnám, átroðning o. fl.

24. gr.

Hver landeigandi er skyldur til að láta af hendi land það, er þarf undir vegi eða til breytingar eða breikkunar eða viðhalds vegum, svo og leyfa að efni til vega sé tekið í landi hans, hvort heldur er grjót, möl eða önnur jarðefni, enda komi fullar bætur fyrir. Bætur fyrir jarðrask og landnám á óyrktu landi skulu því aðeins greiddar, að þeirra sé krafizt og álitid verði, að landeigandi hafi beðið skaða við það.

Bætur fyrir jarðrask og landnám vegna þjóðvegar skulu greiðast úr sýslusjóði, þar sem land það er, sem bætur greiðast fyrir.

25. gr.

Merki, hæla, vörður eða því líkt, sem vegamálastjóri hefir látið setja til að marka útmælda veglinu, má ekki nema burt án leyfis hans.

Rétt er atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu eftir tillögu vegamálastjóra að banna, að hús verði reist eða önnur mannvirki gerð innan marka fyrirhugaðs vegar, sem mælt hefir verið fyrir og markað. Má slíkt bann vera í gildi allt að 3 árum.

26. gr.

Bætur fyrir landnám, jarðrask og átroðning þann, er nýr vegur kann að hafa í för með sér, má ákveða eftir samkomulagi milli landeiganda og umboðsmanns stjórnarvalda þeirra, sem bætur eiga að greiða. Nú næst ekki samkomulag, og skal þá ákveða bætur með mati tveggja dómkvaddra manna, að tilkvöddum báðum málsaðiljum. Kostnaðinn við matið greiðir landeigandi, ef upphæð sú,

101 er honum er metin, er nær því, sem honum hefir verið boðið, en því, sem hann 19. júní hefir krafizt, ella telst kostnaðurinn við matið með skaðabótakostnaðinum.

Nú vill annarhvor málsaðili eigi una mati, og getur hann þá heimtað yfirmat, en gera skal hann það innan mánaðar frá því að matsgerð er lokið. Yfirmat skal framkvæmt af fjórum dómkvöddum mönnum; kostnaðinn við yfirmat greiðir landeigandi, ef hann hefir krafizt þess og það gengur honum eigi í vil, ella telst hann með öðrum skaðabótakostnaði.

27. gr.

Mat skal fram fara á vettvangi þá er jörð er snjólaus. Við matið skal hafa tillit til árlegs afrakstrar af landi því, er um ræðir, svo og til þess, hvort girðingar þurfi að flytja eða nýjar að setja og athuga vandlega allt það, er getur haft áhrif á verðmæti þess, er meta skal; sérstaklega skal hafa tillit til þess, ef ætla má að land hækki í verði við vegagerðina. Nú leggst eldri stigur eða vegur niður við lagningu nýs vegar og fellur til landeiganda, og skal þá við matsgerðina meta sérstaklega hið gamla vegarstæði eða götutroðninga og draga frá upphæð þeirri, er landeiganda er metin fyrir landnám undir hinn nýja veg, eða jarðrask, leiðandi af lagningu hans. Bætur fyrir átroðning skal eigi meta í slíkum tilfellum, nema sannað verði, að meiri átroðningur stafi af hinum nýja vegi en af hinum eldri vegi eða stíg.

28. gr.

Landeigandi á bætur allar fyrir landnám, jarðrask og átroðning, en sé jörð leigð öðrum, greiði landeigandi honum 5 af hundraði árlega af skaðabótaupphæðinni meðan leigusamningur sá er í gildi, sem var þegar bæturnar voru ákveðnar. Ábúandi á þó bætur fyrir skemmdir á mannvirkjum þeim, sem eru hans eign, og skal meta þær sérstaklega.

29. gr.

Skaðabóta, er af vegagerð eða vegaviðhaldi leiða, skal krefjast innan árs frá því, er verk það var unnið, sem skaðanum olli, ella fellur réttur til skaðabóta niður.

FIMMTI KAFLI

Um brýr, ferjur, sæluhús, girðingar, hlið o. fl.

30. gr.

Brýr skal gera samkvæmt lögum nr. 32 23. júní 1932.

31. gr.

Lögferjuskylða skal vera hin sama og nú er. Sýslunefndir hafa eftirlit með því, hver í sinni sýslu, að lögferjumenn haldi lögferjum í gildu standi og gæti skyldu sinnar að öðru leyti, eftir þeim nánari reglum, sem sýslunefnd setur á hverjum stað.

Ekki má sýslunefnd hækka lögferjugjöld né afnema lögferju nema með samþykki atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins. **101**

19. júní

Nú samþykkir sýslunefnd að lækka lögferjugjöld, en lögferjumaður vill ekki hlita samþykkt sýslunefndar, og skal þá málinu skotið til úrskurðar atvinnu- og samgöngumálaráðuneytisins.

32. gr.

Nú er sett dragferja eða svifferja eða annar ferjuútbúnaður, sá er útheimtir ferjumann, í lögferjustað, og skal þá lögferjumaður skyldur að taka við hinni nýju ferju, gegna henni og hafa með henni umsjón alla. Að því leyti, sem viðhald hins nýja ferjubúnaðar álízt kostnaðarsamara en viðhald hinnar eldri ferju, skal sýslusjóður kosta það, en ríkissjóður ef ferjan er á þeim vegi, er ríkissjóði ber að halda við.

33. gr.

Nú vill sýslunefnd setja lögferju, þar sem ekki var lögferja áður, og skulu þá taka við henni landeigandi og ábúandi, en geta krafist þess, að ferjan sé lögð þeim til í upphafi. Ferjugjöldin skulu, ef samkomulag næst ekki, ákveðin af óvillhóllum, dómkvóddum mönnum.

34. gr.

Nú verða ábúendaskipti á býli því, er lögferja fylgir, og má viðtakandi þá krefjast þess, að honum sé metið álag á ferjuna.

35. gr.

Sæluhús skal gera á fjallvegum og annarstaðar þar er þurfa þykir, og telst kostnaður við byggingu þeirra með vegagerðarkostnaði, en kostnaður við viðhald þeirra og reksturs með viðhaldskostnaði.

36. gr.

Girðingar má ekki setja nær alfaravegi en svo, að 1 metri sé milli vegjaðarsins og girðingarinnar. Gaddavirsgirðingar má ekki setja nær alfaravegi en svo, að 6 metrar séu frá miðjum vegi til girðingar og ekki nær en svo að 4 metrar séu frá vegjaðrinum til girðingarinnar. Grjótgarða, torfgarða eða skiðgarða má ekki setja nær vegjaðri en 10 metra, nema með sérstöku leyfi ráðherra, ef um þjóðveg eða fjallveg er að ræða, en með leyfi sýslunefndar, ef um sýsluveg eða hreppsveg er að ræða. Hús má ekki reisa nær vegjaðri en 4 metra.

Hvergi má festa upp auglýsingaspjöld meðfram alfaravegum utan kaupstaða og kaupsýna, eða setja upp auglýsingar á annan hátt, nema um opinberar tilkynningar sé að ræða.

Heimilt er þó þeim, sem býr við alfaraveg, að auglýsa þar atvinnurekstur sinn.

37. gr.

Enginn má gera girðingu yfir veg, með hliði á fyrir veginum, nema með leyfi ráðherra, ef um þjóðveg eða fjallveg er að ræða, en með leyfi sýslunefnd-

- 101** ar, ef um sýsluveg eða hreppsveg er að ræða. Synjun sýslunefndar um slíkt leyfi
 19. júní má skjóta til ráðherra til úrskurðar. Sama bann gildir þar, sem mælt og markað hefir verið fyrir vegi, enda hafi vegamálastjóri tilkynnt jarðarabúanda, hvar mælt hafi verið.

38. gr.

Nú er leyft að gera girðingu yfir veg, með hliði á fyrir veginum, og skal þá grind vera í hliðinu, að minnsta kosti 2,6 metrar á breidd og svo gerð, að opna meggi með því að taka til hendi af hestbaki.

Heimilt er hlutaðeigandi stjórnarvöldum að afturkalla með tveggja ára fyrirvara gefið leyfi til þess að gera girðingu yfir veg, með hliði á fyrir veginum.

39. gr.

Skýlt er að halda við girðingum, svo að aldrei geti þær hindrað eða bagað umferð um veginn. Þyki vegamálastjórninni þessa ekki gætt, er ráðherra heimilt að úrskurða, að viðgerð skuli framkvæma á kostnað þess, sem að réttu ber að viðhalda girðingunni.

40. gr.

Nú liggur vegur eða stígur eða götutroðningar yfir land manns og telst eigi til neins vegaflokks, og er landeiganda þá heimilt að geri girðingu yfir þann veg, með hliði fyrir veginum, en eigi má hann loka hliðinu né með öðru móti hindra umferð um þann veg, nema hreppsnefnd leyfi.

41. gr.

Nú er vegur lagður gegnum land manns, og á hann þá rétt á að fá óhindraðan aðgang að veginum á einum stað frá landareign sinni. Skal í því skyni gera fláa á veginn, ef hann er upphleypstur eða niðurgrafinn, og sé hallinn á fláanum eigi meiri en 1:8, svo og brú á skurðinn, ef nokkur er fram með veginum, að minnsta kosti 2 metra breiða. Landeigandi skal birta verkstjóra kröfu sína í þessu efni áður en vegurinn er fullgerður á þeim stað, sem hann vill hafa aðgang að, og skal sá aðgangur gerður þar eða svo nálægt, sem kostur er á. Telst kostnaður við það verk með öðrum vegagerðarkostnaði.

Nú birtir landeigandi verkstjóra eigi kröfu sína um aðgang að veginum í tæka tíð, og skal hann þá gera aðganginn á sinn kostnað, svo og ef hann vill hafa aðgang frá fleiri stöðum í landi sínu en þeim eina.

SJÖTTI KAFLI

Um framkvæmd viðhaldsins, um vetrarviðhald og vetrarvegi.

42. gr.

Stjórnarvöld þau, sem eiga að sjá um viðhald vega samkvæmt lögum þessum, skulu fá til svo hæfa menn, sem kostur er á, til þess að hafa eftirlit með veg-

unum, og skal eigi ætla eftirlitsmanni lengri kafla en 15 km. nema staðhættir 101
krefji. 19. júní

43. gr.

Eftirlitsmenn skulu tafarlaust láta gera við allar skemmdir á vegunum, þær er hætta getur stafað af eða hindrað umferð, eða hætt er við að ágerist svo, að meiri kostnaður hljóti af. Þeir skulu á veturnum halda skurðum og rennum opnum, svo að eigi renni yfir veginn í leysingum. Að öðru leyti skulu þeir framkvæma viðhaldið eftir því, sem þeim verður fyrirskipað.

Eftirlitsmenn skulu og hafa gát á því, að vegfarendur hlýði ákvæðum þeim um umferð á vegum, sem sett eru í lögum þessum eða sett kunna að verða, svo og að vegurinn og þau mannvirki, sem honum fylgja, séu eigi skemmd af mannavöldum. Skulu þeir tafarlaust kæra öll slík brot fyrir lögreglustjóra.

44. gr.

Nú þykir ástæða til að halda vegi akfærum með snjómokstri að vetrarlagi, og má þá hreppsnefnd ákveða, að svo skuli gert, hver innan síns hrepps. Nú liggur vegur um fleiri hreppa en einn, og má sýslunefnd þá ákveða, að honum skuli haldið akfærum með snjómokstri, ef hreppsnefnd í einhverjum þeim hreppi, er vegurinn liggur um, fer fram á það.

Þyki vegamálastjórninni ástæða til að halda akfærum kafla þjóðveggar með snjómokstri að vetrarlagi, má telja þann kostnað með viðhaldi vegarins.

45. gr.

Þá er löglega hefir verið ákveðið að halda vegi akfærum með snjómokstri, skal hver hreppsnefnd annast um framkvæmd þess innan síns hrepps. Kostnaðinn við það má greiða úr sveitarsjóði, en heimilt er hreppsnefnd og að ákveða, að verkið skuli innt af hendi með skylduvinnu allra verkfærra karlmanna í hreppnum. Heimilt skal þó hverjum manni að leysa sig undan skylduvinnu með því að greiða 4 kr. fyrir hvert dagsverk.

Hreppsnefnd kveður að öðru leyti á um, hversu snjómokstri skuli hagað.

46. gr.

Heimilt er sýslunefndum og hreppsnefndum að verja fé úr sýslusjóðum eða sýsluvegasjóðum og sveitarsjóðum til þess að gera sleðabrautir að veturnum utan almannavegar, þar sem þörf þykir.

SJÖUNDI KAFLI

Sérstök ákvæði um vegi í kaupstöðum og verzlunarstöðum, sem eru hreppsfélög út af fyrir sig.

47. gr.

Í kaupstöðum og í verzlunarstöðum, sem eru hreppsfélög út af fyrir sig, ákveður bæjarstjórn eða hreppsnefnd með ráði byggingarnefndar, hvar vegir

101 skuli liggja innan kaupstaðarins eða verzlunarstaðarins og hvernig þeir skuli
19. júní gerðir.

48. gr.

Kostnaður við vegagerð og vegaviðhald í kaupstöðum greiðist úr bæjarsjóði, en í verzlunarstöðum, sem eru hreppsfélög út af fyrir sig, úr sveitarsjóði.

49. gr.

Í verzlunarstöðum, sem eru hreppsfélög út af fyrir sig, skal hálf sýsluvegagjaldið renna í sveitarsjóð, ef hreppsfélagið hefir næsta ár á undan því, er það sýsluvegagjald var á lagt, varið til vegagerðar í verzlunarstaðnum að minnsta kosti jafnmiklu fé úr sveitarsjóði og nemur hálfu sýsluvegagjaldinu, auk hreppsvegagjaldsins, sem það hafði til umráða það ár, og hafi hreppsvegagjaldið þá verið ákveðið ekki lægra en 4 kr. á hvern verkfæran mann samkvæmt 18. gr. þessara laga.

ÁTTUNDI KAFLI

Um reglur fyrir umferð um vegi.

50. gr.

Vegfarendur, hvort heldur eru gangandi, riðandi eða akandi, skulu, þá er þeir mæta einhverjum, eða ef einhver vill komast fram fyrir þá, halda sér og gripum sínum á vinstri helmingi vegarins eingöngu.

51. gr.

Stjórnarvöld þau, er eiga að annast viðhald vega, geta — hreppsnefndir og sýslunefndir þó eigi nema með samþykki ráðherra — sett þær reglur fyrir umferð um vegi þá, er þau annast um viðhald á, sem nauðsynlegar eru til þess að girða fyrir skemmdir á vegunum eða til þess að greiða fyrir umferð um veginna, svo sem bannað trjádrátt og umferð þungavagna og bifreiða með mjóum hjólgjörðum.

Ráðherra getur og sett þær reglur um hjólhæð vagna og hjólbreidd og um hlaspunga, sem þurfa þykir til að girða fyrir skemmdir á vegum.

Á sama hátt er heimilt að setja þær reglur um umferð um brýr, sem þurfa þykir.

Ráðherra getur ennfremur, að fengnum tillögum sýslunefndar, þar sem um sýsluveg eða hreppsveg er að ræða, bannað umferð bifreiða þann tíma árs, sem hættast er við skemmdum á veginum.

Reglur, sem settar verða samkvæmt þessari grein, skal birta minnst tveim mánuðum áður en þær eiga að ganga í gildi.

52. gr.

Enginn má skilja eftir á alfaravegi neitt það, er getur hindrað eða bargað umferð um veginn; þó mega bifreiðar eða vagnar standa á veginum við vinstra vegjaðar um skamman tíma, enda sé hesturinn þá leystur frá vagninum.

NÍUNDI KAFLI

101

19. júní

Um skemmdir og um sektir fyrir brot gegn lögum þessum.

53. gr.

Enginn má stífla skurði fram með vegi, eða frá vegi eða ræsi gegnum veg eða gera neitt það, er hindrað getur eðlilegt vatnsrennsli gegnum veg eða frá vegi, eða veita vatni á veg.

54. gr.

Enginn má skemma af ásettu ráði nein mannvirki, sem til vegarins teljast, svo sem brýr, ferjur, stabbasteina, kílómetrasteina, vörður eða sæluhús.

55. gr.

Hver sá, sem notar sæluhús við alfaraveg, skal ganga þriflega um það, fara gætilega með eld, eldfæri og önnur tæki, er þar kunna að vera, ganga frá hverju á sínum stað og loka dyrum, svo að ekki nái að fenna inn. Skylt er hverjum, sem verður var við, að brotið hafi verið á móti þessu, að tilkynna það tafarlaust umsjónarmanni sæluhússins eða lögreglustjóra.

56. gr.

Brot gegn lögum þessum og þeim reglugerðum og ákvæðum, sem sett verða samkvæmt lögunum, varða sektum, frá 5—500 kr., nema þyngri hegning liggi við að lögum. Bæta skal einnig á kostnað hins seka tjón það, sem hann hefir unnið.

57. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

TÍUNDI KAFLI

Niðurlagsákvæði.

58. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi númerin lög nr. 57 19. maí 1930.

59. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um samþykktir um sýsluvegasjóði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 5. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 10 20. júní 1923, um sýsluvegasjóði, höfum látið færa texta þeirra inn í meginmál téðra laga frá 1923, og gefum þau hér með út svo breytt sem lög um samþykktir um sýsluvegasjóði:

1. gr.

Heimilt er sýslunefndum að gera samþykktir um stofnun sýsluvegasjóða.

2. gr.

Kostnaður við þær vegabætur, sem að lögum hvíla á sýslufélögum, greiðist úr sýsluvegasjóði.

3. gr.

Í sýsluvegasjóð skal árlega greiða vegaskatt af öllum skattskyldum fasteignum innan sýslu. Skattur þessi greiðist á manntalsþingi af ábúanda hverrar jarðar, en af eiganda hverrar lóðar og húseignar í kaптúnunum. Sýslunefnd ákveður jafnan fyrir eitt ár í senn, hve hár skuli vera það ár vegaskattur af löndum og lóðum, en hann má ekki lægri vera en 2 af hverju þúsundi virðingarverðs samkvæmt fasteignamati og ekki hærri en 6 af þúsundi, nema samþykki atvinnumálaráðherra komi til í hvert sinn. Vegaskattur af húseignum skal jafnan vera helmingi lægri að hlutfallstölu en ákveðið hefir verið af löndum og lóðum.

Þegar ákveðinn er vegaskattur, skal miðað við áætluð gjöld til vegabóta, að viðbætti eyðslu umfram áætlun undanfarið ár, en að frádregnu áætluðu tillagi ríkissjóðs, ef til þess kemur, samkvæmt 8. gr. Með gjöldum til vegabóta teljast vextir og afborganir af lánum, teknum til vegabóta, enda hafi ráðherra samþykkt lánskjörin, að fengnum tillögum vegamálastjóra.

4. gr.

Vegaskatt er hreppsfélagi heimilt að greiða úr sveitarsjóði að nokkru eða öllu leyti, sé það samþykkt með meiri hluta atkvæða á lögmatum sveitarfundi, og sé tilkynning þar um komin til sýslumanns fyrir 1. apríl. Gildir sú skipun þangað til fundarsamþykktin er úr gildi numin með sama hætti. Jafnar þá hreppsnefnd skattinum niður með úrsvörum, og skal hreppsnefndaroddviti greiða

hann sýslumanni á gjalddaga. Nú á einhver fasteign í hreppi eða kaптúni, aðra en jörð í fastri ábúð eða jarðarhluta, en er þar ekki úrsvarskyldur, eða greiðir þar ekki útsvar eftir sömu reglum og aðrir, og er þá hreppsnefnd heimilt að krefja eiganda um vegaskattinn sem þúsundgjald af eigninni, eftir því, sem hann er ákveðinn að lögum. — Gjald þetta hefir lögtaksrétt.

102
19. júní

5. gr.

Í verzlunarstöðum, sem eru hreppsfélag út af fyrir sig, skal hálfur vegaskatturinn renna í sveitarsjóð, ef hreppsfélagið ver til vegagerðar innanhrepps á því ári að minnsta kosti jafnmiklu fé úr sveitarsjóði, sem hálfum vegaskattinum nemur, auk hreppsvegagjaldsins, sem það hefir til umráða það ár, og hafi hreppsvegagjaldið þá verið ákveðið með hámarki þeirrar upphæðar á hvern verkfæran mann, sem lög heimila.

6. gr.

Heimilt er sýslunefndum að ákveða einstökum hreppum misjafnt hundræðsgjald, er miðist við þau afnot, sem hrepparnir hafa af vegakerfi sýslunnar. Hámark hundræðsgjalds í einstökum hreppi má ekki vera meira en 30% herra en meðalgjald í sýslunni.

Nú er lagður akvegur í gegnum hreppinn, eða aðallega í þágu hreppsins, og heimilast þá sýslunefnd að setja sem skilyrði fyrir framlagi úr sýslusjóði, að hreppurinn sjái um, að lagt verði fé á móti, eftir nánari ákvæðum sýslunefndar í hvert sinn.

7. gr.

Undanskildar vegaskatti eru allar kirkjur, skólahús, sjúkrahús og þinghús. Ráðherra er heimilt, eftir tillögum sýslunefndar, að undanþiggja skattgjaldi að einhverju leyti eyjajarðir ásamt húsum og lóðum á þeim, ennfremur að ívilna að einhverju leyti jörðum, sem eru í mjög háu mati vegna sjávarhlunninda.

Á sama hátt má einnig ívilna þeim kaптúnum, sem eru sérstakt hreppsfélag og hafa lítil not af vegakerfi sýslunnar.

8. gr.

Oddviti sýslunefndar semur árlega reikning sýsluvegasjóðs. Skal reikningur undanfarins árs lagður fram á sýslufundi til samþykktar, og gilda þar um sömu reglur, sem um sýslusjóðsreikninginn. Á sýslufundi skal semja áætlun um tekjur og gjöld sýsluvegasjóðsins yfirstandandi ár.

Afrit af sýsluvegareikningnum, ásamt áætluninni, skal oddviti sýslunefndar senda vegamálastjóra að afstöðnum sýslufundi.

9. gr.

Nú er á einu ári varið meira fé úr sýsluvegasjóði og með framlagi samkv. síðari málsg. 5. gr. en svarar 2% af fasteignaverði landa og lóða og 1% af fasteignaverði húsa, og skal þá rikissjóður greiða á móti því, sem umfram er, sem

102 hér segir: Móts við það framlag, sem svarar til 2‰—4‰ af land- og lóðaverði
19. júní og 1‰—2‰ af húsaverði, greiðist jafnmikið framlag úr ríkissjóði, en móts við það, sem umfram er, greiðist tvöfalt úr ríkissjóði.

10. gr.

Eftirstöðvar af lánum þeim, sem sýslufélög hafa tekið til vegabóta áður en lög þessi öðlast gildi, má greiða úr sýsluvegasjóði, með skilorði því, er getur í niðurlagi 3. gr.

11. gr.

Nú er samþykkt gerð af sýslunefnd, og skal hún þá send atvinnu- og samgöngumálaráðherra til staðfestingar. Virðist honum hún koma í bága við grundvallarreglur laga eða rétt manna, er samþykktin endursend án staðfestingar. Fylgja henni þá synjunarástæður ráðherra. Að öðrum kosti staðfestir hann samþykktina, skipar fyrir um birtingu hennar og tiltekur, hve nær hún öðlist gildi. Gildir hún upp frá því fyrir alla þá, er á því svæði búa, er hún nær yfir.

Samþykkt, er ráðherra hefir staðfest, má eigi breyta á annan hátt en hún var stofnuð.

12. gr.

Gjöldum til vega samkvæmt samþykktum fylgir lögtaksréttur eftir lögum nr. 29, 16. des. 1885.

13. gr.

Fyrir brot gegn samþykkt má ákveða sektir, allt að 200 kr., er renna í sýsluvegasjóð, og fer um mál út af slíkum brotum sem um almenn lögreglumál.

14. gr.

Jafnframt og ráðherrann staðfestir samþykkt fyrir einhverja sýslu samkvæmt lögum þessum, fellur úr gildi í þeirri sýslu ákvæði 20. gr. laga um vegi, 22. nóv. 1907, um gjöld verkfærra manna til sýslusjóðs, og ennfreður ákvæði 6. gr. laga nr. 41 frá 11. júlí 1911, um hve nær verzlunarstaðir, sem eru hreppsfélag út af fyrir sig, skuli vera lausir við að greiða sýsluvegagjald.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og eru jafnframt úr gildi numin lög nr. 28 31. maí 1927.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

103

19. júní

um sjúkrasamlög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Láanborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að vér samkvæmt 2. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 82, 23. júní 1932, um sjúkrasamlög, höfum látið fella texta þeirra inn í meginmál téðra laga frá 1932, og gefum þau hér með út svo breytt sem lög um sjúkrasamlög:

1. gr.

Það er sjúkrasamlag, ef menn bindast félagsskap í því skyni að tryggja hver öðrum gegn tilteknum iðgjöldum uppbót á tjóni, sem veikindi valda.

2. gr.

Sjúkrasamlög eiga heimtingu á því, að þau séu lögskráð, ef þau fylgja fyrirmælum þessara laga, og ber þeim þá styrkur úr landssjóði, í kaupstöðum og kauptúnum, sem læknir er búsettur í, 2 krónur, en annarsstaðar 2 krónur 25 aura árlega fyrir hvern féлага, sem árlengt hefir greitt iðgjald í samlagssjóð.

Auk þessa styrks fær hvert sjúkrasamlag greitt úr ríkissjóði eftir á, samkvæmt ársreikningi þess, upphæð, sem nemur $\frac{1}{4}$ hluta af sjúkrahúskostnaði, þó aldrei meira en kr. 1.50 á legudag hvern.

Stjórnarráðið ræður lögskráningu sjúkrasamlaga og hefir allar þær gætur á þeim, sem því þykir þurfa.

3. gr.

Þessi eru skilyrðin fyrir því, að sjúkrasamlag geti orðið lögskráð:

1. Samlagið skal taka yfir tiltekið svæði, venjulega einn hrepp eða kaupstað,
2. Það skal veita viðtöku og full félagsréttindi hverjum manni, jafnt karli sem konu, ef hann sannar:
 - a. að hann eigi heima í samlagshéraðinu.
 - b. sé eigi yngri en 15 ára og eigi eldri en fertugur, er hann beiðist viðtöku.
 - c. sé hann búsettur í kaupstað eða kauptúni, sem læknir er búsettur í, að hann hafi ekki árstekjur meiri en 4500 kr., að viðbættum 500 kr. fyrir hvert barn innan 15 ára, sem er á framfæri hans.

103

19. júní

Gift kona getur ekki orðið hluttækur félagi í sjúkrasamlagi, ef maður hennar hefir hærri tekjur en hér segir.

- d. eigi ekki skuldlausar eignir, er nemi meira en 10 þús. kr., ef um einstakling er að ræða, en ef hjón eru, 15 þús. kr.
 - e. hafi engan viðloðandi eða ólæknandi sjúkdóm, er skerði eða geti skert vinnuþol hans, enda sé hann fullhraustur er hann gengur í samlagið.
3. Lögskráð sjúkrasamlög mega og veita viðtöku mönnum, sem eru yfir fertugt, gegn hærri iðgjöldum. Þau mega einnig veita mönnum viðtöku, þó að þá bresti hin önnur skilyrði í 2. tölulið þessarar greinar, en ekki skulu slíkir félagar eiga tilkall til neinnar tryggingar eða nokkurs styrks úr samlagssjóði eða landssjóði; þeir eru hlutlausir, en hinir hluttækir.
 4. Sjúkrasamlag verður því aðeins lögskráð, að í því sé að minnsta kosti 50 hluttækir félagar.
 5. Réttindi hluttækra samlagsmanna skulu vera: læknishjálp, sjúkrahúsvist og lyf, samkvæmt því, sem nánar er tekið fram í samþykktum hvers samlags. En jafnan skal þó hver félagi greiða sjálfur lyf þau að fjórðungi, er hann fær í heimahúsum eða utan sjúkrahúss.

Sjúkrasamlög skulu veita félögum sínum kost á að tryggja sér dagpeninga, sem þó mega ekki vera hærri en nemi $\frac{2}{3}$ af venjulegum tekjum hlutaðeiganda. Dagpeningagreiðslur falla niður, ef sjúklingur hefir tekjur sínar óskertar.

6. Iðgjöld hvers sjúkrasamlags skulu vera svo há, að stjórnarráðið telji þau nægja ásamt landssjóðsstyrknum fyrir þeirri tryggingu, sem samþykkt hvers samlags heitir samlagsmönnum.
7. Samlagið skal haga störfum sínum og stjórn eftir reglum, sem stjórnarráðið setur.

4. gr.

Ráðherra er heimilt að lögskrá sjúkrasamlög fyrir skóla, aðra en barnaskóla, með eftirfarandi skilyrðum:

1. Samlagið nái að jafnaði yfir einn skóla. Þó mega tveir eða fleiri skólar vera saman um samlag, ef þeir eru í sama hreppi eða kaupstað.
2. Samlagið skal veita viðtöku og full félagsréttindi:
 - a. hverjum nemanda skólans, nema vitað sé, að hann, ef hann er fullra 16 ára, eða framfærandi hans, ef hann er yngri, hafi þær tekjur eða sé svo efnum búinn, að hann geti ekki þess vegna orðið hlutgengur meðlimur í sjúkrasamlagi samkv. ákvæðum 3. gr., enda sé hann fullhraustur, er hann gengur í samlagið.
 - b. hverjum kennara og starfsmanni skólans, sem uppfyllir skilyrði 3. gr.
3. Samlagið uppfylli að öðru leyti skilyrði 3. gr. Þó má takmarka trygginguna meira en þar er gert ráð fyrir, svo sem með því að láta trygginguna ekki ná til sumarleyfa og sleppa dagpeningatryggingu.

5. gr.

103

19. júní

Enginn má vera hluttækur félagi í meira en einu sjúkrasamlagi í senn.

Nú óskar félagi að flytja sig úr einu samlagi í annað, og er þá stjórn þess samlags, er hann æskir inntöku í, heimilt að veita honum viðtöku án inntöku-gjalds, sérstakrar læknisskoðunar og án tillits til aldurs hans, enda sýni hann skilríki frá því samlagi, er hann fer úr, að hann sé fullgildur félagi þar.

6. gr.

Komi það fyrir, að umsækjandi í sjúkrasamlagi hafi vísitandi gefið rangar upplýsingar, t. d. um aldur, heilsufar, tekjur eða eignir, er hann skyldur að endurgreiða allt, er samlagið hefir þurft að greiða vegna hans.

Ef tekjur eða eignir hluttæks samlagsmanns fara yfir hámark það, sem ákveðið er í 2. gr., c- og d-liðum, er hann skyldur til að tilkynna það stjórn samlagsins áður en einn mánuður er liðinn frá því honum er kunnugt um breytinguna. Geri hann það ekki, er hann skyldur að endurgreiða samlaginu allan þann kostnað, er það hefir greitt vegna hans frá þeim tíma, er hann hætti að fullnægja framangreindum skilyrðum. Ekki eiga menn þeir, sem um ræðir í 1. og 2. málsg., neina kröfu um endurgreiðslu á neinu af því fé, er þeir hafa greitt í samlagssjóð.

7. gr.

Nú nær sjúkrasamlag ekki viðunandi samningum við þá, er það þarf að semja við. Er þá stjórnarráðinu heimilt að undanþiggja samlagið, að meira eða minna leyti, þeirri skyldu að sjá félögum sínum fyrir læknishjálp, lyfjum og sjúkrahúsvist. Skal þá að loknu reikningsári greiða samlagsmönnum sjálfum upp í sjúkrakostnað þeirra, samkvæmt kvittuðum sundurliðuðum reikningum frá læknum, lyfjabúðum eða sjúkrahúsum, eftir því sem fjárhagur samlagsins leyfir, þó aldrei meira en $\frac{2}{3}$ af upphæð reikninganna.

Nú kemur það fyrir, að stjórn sjúkrasamlags sér það, að útgjöld þessi verða svo mikil, að hætta er á því, að samlagið komist í fjárprot. Skal hún þá kalla saman aukafund í samlaginu, og ráðstafar hann, á hvern hátt ráða skuli fram úr málinu. Er þá heimilt samkvæmt ályktun þessa fundar, hvenær sem er á reiknisárinu:

1. Að hækka iðgjöld samlagsmanna, svo sem þurfa þykir.
2. Að undanþiggja samlagið, að meira eða minna leyti, þeirri skyldu að sjá félögum sínum fyrir læknishjálp, lyfjum og sjúkrahúsvist.

Ákvarðanir slíkra funda öðlast þó ekki gildi fyrr en þær hafa verið staðfestar af stjórnarráði Íslands, og hefir það vald til að breyta þeim, ef nauðsynlegt þykir.

8. gr.

Stjórnarráðið semur fyrirmynd að samþykktum handa sjúkrasamlögum.

103

19. júní

9. gr.

Ef sjúkrasamlag hættir að gegna þeim skilyrðum, sem sett eru í 3. gr., þá fellur niður styrkurinn úr landssjóði og afskipti stjórnarráðsins af sjúkrasamlaginu.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

KONUNGLEG AUGLÝSING**104**

14. júní

um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þareð Vér erum á förum til útlanda, viljum Vér samkvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenzkra sambandsлага, að ríkisstjórn í fjarvist Vorri sé falin á hendur ríkisarfanum.

Því birtum Vér hér með Vorum kæru og trúu þegnum, að hans konunglega tign krónprins Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg tekur við ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þar til Vér komum heim aftur.

Gjört á Amaliuborg, 14. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

105

18. júní

KONUNGLEG AUGLÝSING

um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Eftir að Vér erum aftur heim kominn úr ferð Vorri til útlanda kunngjörum Vér hér með Vorum kæru og trúu þegnum, að Vér höfum í dag sjálfur tekið við ríkisstjórninni, sem Vér 14. þ. m., samkvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga 30. nóvember 1918, höfðum falið á hendur í fjarvist Vorri hans konunglegu tign ríkisarfa Christian **Frederik** Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gjört á Sorgenfri-höll, 18. júní 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

AUGLÝSING

106

29. júní

um viðskiptasamkomulag milli Íslands og Sameinaða Konungsríkisins
Stórabretlands og Norður Írlands.

Ríkisstjórn Íslands og ríkisstjórn Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður Írlands hafa þann 19. maí 1933 gert með sér viðskiptasamkomulag það, sem hér fer á eftir:

Ríkisstjórn Íslands og ríkisstjórn Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður Írlands, sem báðar óska að greiða fyrir og efla verzlunarviðskiptin milli konungsríkisins Íslands annarsvegar og Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður Írlands hinsvegar, hafa gert með sér samkomulag um það, sem hér fer á eftir:

1. grein.

Af vörum þeim, sem taldar eru í skrá þeirri, sem fest er við samkomulag þetta, og framleiddar eru eða tilbúnar í Sameinaða Konungsríkinu, hvaðan sem þær koma, skal ekki krafizt annara eða hærri tolla eða gjalda við innflutning til Íslands en þeirra, sem taldir eru upp í skránni.

2. grein.

1. Af nýjum eða söltuðum fiski (öðrum en skelfiski), sem fluttur er frá Íslandi til Sameinaða Konungsríkisins skal ekki krafizt annars eða hærri tolls eða galda en 10% verðtolls.

2. Ríkisstjórn Sameinaða Konungsríkisins skuldbindur sig til, ef sett verða ákvæði til þess að takmarka magn af fiski, sem leyft sé að flytja inn til Sameinaða Konungsríkisins, þá skuli heildarmagnið af nýjum fiski og óverkuðum saltfiski, sem heimilt sé að flytja inn frá Íslandi, öðrum en laxi, silung, ál eða

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of Iceland, desiring to facilitate and extend still further trade and commerce between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland on the one hand, and the Kingdom of Iceland on the other hand, have agreed to the following effect: —

Article 1.

The articles enumerated in the Schedule to this Agreement produced or manufactured in the United Kingdom from whatever place arriving shall not, on importation into Iceland, be subjected to duties or charges other or higher than those specified in the Schedule.

Article 2.

1. Fresh or salted fish (other than shell fish) imported into the United Kingdom from Iceland shall not be subject to any other or higher duty or charge than a duty of 10 per cent. *ad valorem*.

2. The Government of the United Kingdom undertake that in the event of their regulating the quantity of the imports of fish into the United Kingdom the total quantity of fresh and wet salted fish permitted to be imported from Iceland, exclusive of any salmon,

106 vatnafiski, ekki fara neitt ár niður fyrir 354,000 cwts., enda séu 104,000 cwts. af þessu minnsta magni óverkaður saltfiskur.

3. Ríkisstjórn Sameinaða Konungsríkisins skuldbindur sig til þess að setja þau ákvæði, að endurgreiddur skuli tollur, sem greiddur hefir verið af nýjum fiski eða óverkuðum saltfiski við innflutning til Sameinaða Konungsríkisins, ef fiskurinn er fluttur út sem þurrkaður saltfiskur eftir að hafa verið verkaður í Sameinaða Konungsríkinu úr nýjum fiski eða óverkuðum saltfiski fluttum frá Íslandi.

4. Núgildandi ákvæði um, að þurrkaður saltfiskur, sem framleiddur hefir verið á Íslandi, skuli vera undanþeginn innflutningstolli, ef hann er fluttur til Sameinaða Konungsríkisins einungis til þess að verða endurútflettur þaðan eftir flutning um Sameinaða Konungsríkið eða eftir umhleðslu þar, skulu gilda áfram.

5. Ákvæðið í þessari grein „fiskur, sem fluttur er frá Íslandi,“ nær einnig til fiskjar, sem settur er á land í Sameinaða Konungsríkinu af islenzkum skipum, sem koma með fiskinn beint af veiðum.

3. grein.

1. Innflutningurinn til Sameinaða Konungsríkisins á kældu eða frosnu kindakjöti og lambakjöti frá Íslandi skal eigi undir neinum kringumstæðum gerður hlutfallslega minni en frá nokkru öðru erlendu ríki.

2. Ef gerðar verða breytingar á núgildandi reglum um takmörkun á innflutningi á kældu eða frosnu kindakjöti og lambakjöti til Sameinaða Konungsríkisins frá erlendum ríkjum, þá

seatrout, eels and fresh-water fish, shall be not less than 354,000 cwts. in any year, of which minimum permitted total not less than 104,000 cwts. shall consist of wet salted fish.

3. The Government of the United Kingdom undertake to bring into force, in the case of the export of dried salted fish prepared in the United Kingdom from fresh or wet salted fish imported from Iceland, a system of drawback in respect of the import duty paid on the fresh or wet salted fish on importation into the United Kingdom.

4. The existing provision for freedom from import duty of dried fish produced in Iceland, imported into the United Kingdom solely with a view to the re-exportation thereof after transit through the United Kingdom or by way of transshipment, shall continue in operation.

5. In this article, the expression „fish imported from Iceland“, includes fish landed in the United Kingdom direct from sea by Icelandic vessels.

Article 3.

1. In no circumstances shall any reduction be applied to the imports into the United Kingdom of chilled or frozen mutton and lamb from Iceland proportionately greater than that applied to similar descriptions of mutton and lamb from any other foreign country.

2. In the event of any modification in the present scheme of regulation of imports of chilled or frozen mutton and lamb into the United Kingdom

skal tekið fullt tillit til krafna þeirra, sem gerðar hafa verið af Íslands hálfu.

3. Ef eitthvert annað erlent ríki, sem flytur þessar vörur á brezkka markaðinn, sleppir eða missir rétt sinn, að einhverju eða öllu leyti, til hlutdeildar í innflutningnum á frammannefndum vörum, þá skal hlutdeild Íslands aukin hlutfallslega engu minna en hlutdeild nokkurs annars erlends ríkis.

4. grein.

Ekkert í samkomulagi þessu skal hafa áhrif á réttindi þau og skyldur, sem leiðir af nokkrum samningi, sem nú er í gildi milli Íslands og Sameinaða Konungsríkisins, og skulu í því efni sérstaklega nefndir friðar- og verzlunarsamningur gerður í Whitehall 13. febrúar 1660/61, og friðar- og verzlunarsamningur gerður í Kaupmannahöfn þann 11. júlí 1670, þar með einnig talin yfirlýsingin um breytingu á nefndum samningum, sem undirrituð var í Kaupmannahöfn þann 9. maí 1912.

Samkomulagsríkin eru ásátt um, að með hliðsjón af ákvæðunum í ofan nefndum samningum frá 1660/61 og frá 1670, skuli vörur framleiddar eða tilbúnar á Íslandi njóta í Sameinaða Konungsríkinu, og vörur framleiddar eða tilbúnar í Sameinaða Konungsríkinu njóta á Íslandi þeirra kjara, sem að öllu leyti séu ekki óhagkvæmari en kjör þau, sem vörur framleiddar eða tilbúnar í sérhverju öðru erlendu ríki njóta.

5. grein.

Samkomulagsríkin eru ásátt um, að sérhverri deilu, sem kynnir að rísa milli þeirra um rétta skýringu eða framkvæmd á einhverjum af ákvæðum

from foreign countries, full consideration shall be given to the claims of Iceland.

3. In the event of any other foreign supplying country renouncing or forfeiting in whole or in part its allocation of imports of the aforesaid products, the allocation to Iceland shall be increased in not less ratio than the allocation to any other foreign country.

Article 4.

Nothing in this Agreement shall be deemed to affect the rights and obligations arising out of any Treaty at present in force between the United Kingdom and Iceland, and, in particular, the Treaty of Peace and Commerce signed at Whitehall on the 13th February, 1660/1, or the Treaty of Peace and Commerce signed at Copenhagen on the 11th July, 1670, including the declaration amending the said treaties signed at Copenhagen on the 9th May, 1912.

The Contracting Governments agree that, having regard to the provisions of the above-mentioned treaties of 1660/1 and 1670, goods produced or manufactured in the United Kingdom shall enjoy in Iceland, and goods produced or manufactured in Iceland shall enjoy in the United Kingdom, treatment in all respects not less favourable than that enjoyed by goods produced or manufactured in any other foreign country.

Article 5.

The Contracting Governments agree that any dispute that may arise between them as to the proper interpretation or application of any of the provisions of

106 þessa samkomulags, eða á ákvæðum
29. júní einhvers samninganna, sem nefndir eru
í 4. gr., skuli, ef annarhvor samnings-
aðiljanna óskar þess, vísað til fasta al-
þjóðadómstólsins, nema samkomulags-
rikin verði ásátt um, í einhverju sér-
stöku máli, að vísa deilumálinu til ein-
hvers annars dómstóls, eða að leiða það
til lykta með einhverri annari málsmeð-
ferð. Ef einhverju deilumáli verður vísað
til fasta alþjóðadómstólsins, þá skal,
ef samkomulagsrikin verða ekki ásátt
um annað, þess farið á leit við dómstól-
inn, að hann felli úrskurð sinn eftir að
beitt hefir verið þeirri einföldu máls-
meðferð, sem 29. gr. reglugerðar dóm-
stólsins felur í sér fyrirmæli um.

6. grein.

Samkomulag þetta gengur í gildi þegar er ríkisstjórn Íslands hefir tilkynnt ríkisstjórninni í Sameinaða Konungsríkinu, að Alþingi hafi sett þau lagafyrirmæli, sem nauðsynleg eru, og skal halda áfram að gilda í þrjú ár frá gildistöku þess, enda sé fullnægt ákvæðunum í 1. lið bókunarinnar, sem undirrituð hefir verið á þessum sama degi.

Ef hvorugt samkomulagsríkjanna hefir tilkynnt hinu samkomulagsríkinu sex mánuðum fyrir lok hins nefnda þriggja ára tímabils, að það vilji láta samkomulagið falla úr gildi, þá skal það gilda áfram þar til sex mánuðir eru liðnir frá því slík tilkynning er gefin, enda sé fullnægt ákvæðunum í 1. lið bókunarinnar, sem undirrituð hefir verið á þessum sama degi.

the present Agreement or of any of the treaties enumerated in Article 4 shall, at the request of either of them, be referred to the Permanent Court of International Justice, unless in any particular case the Contracting Governments agree to submit the dispute to some other tribunal, or to dispose of it by some other form of procedure. In case any dispute shall fall to be submitted to the Permanent Court of International Justice, the Court shall, unless the Contracting Governments otherwise agree, be requested to give its decision in accordance with the summary procedure provided for in Article 29 of the Statute of the Court.

Article 6.

The present Agreement shall come into operation as soon as a notification has been given by the Government of Iceland to the Government of the United Kingdom that the necessary legislation has been passed by the Icelandic Parliament, and, subject to the provisions of paragraph 1 of the Protocol signed this day, shall continue in force during a period of three years from the date of its coming into operation.

In case neither of the Contracting Governments shall have given notice to the other six months before the expiration of the said period of three years of their intention to terminate this Agreement, it shall remain in force, subject to the provisions of paragraph 1 of the Protocol signed this day, until the expiry of six months from the date on which notice of such intention is given.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem hafa til þess fullnægjandi umboð, ritað nafn sitt undir samkomulag þetta og sett innsigli sín þar við.

Gert í London þann nitjándaga dag maí-mánaðar árið nítján hundruð þrjátíu og þrjú í tveimur eintökum á íslensku og tveimur eintökum á ensku, og skulu báðir textar vera jafngildir.

Sveinn Björnsson.

John Simon.

Walter Runciman.

In witness whereof the undersigned, **106**
being duly authorised to that effect, 29. júní
have signed the present Agreement and
have thereto affixed their Seals.

Done at London this nineteenth day
of May nineteen hundred and thirty-
three, in duplicate in English and Ice-
landic, both texts being equally au-
thentic.

Sveinn Björnsson.

John Simon.

Walter Runciman.

BÓKUN

Um leið og samkomulag um verzlun-arviðskipti, dagsett þennan sama dag, milli ríkisstjórnar Íslands og ríkisstjórnar Sameinaða Konungsríkisins Stórabretlands og Norður Írlands, er undirritað, lýsa undirritaðir, sem hafa til þess fullnægjandi umboð, því yfir, að þeir hafi fallizt á ákvæðin, sem sett eru í bókun þeirri, sem hér fer á eftir, en bókun þessi skal vera efnishluti samkomulags þess, er ofan greinir:

1. Ríkisstjórn Sameinaða Konungsríkisins skal hafa heimild til þess að segja upp samkomulaginu hvenær sem er með þriggja mánaða fyrirvara, ef á einhverju einu ári innflutningurinn til Íslands á kolum, sem unnin hafa verið í Sameinaða Konungsríkinu, fer niður fyrir 77% af heildarinnflutningnum af kolum til Íslands á sama ári, samkvæmt opinberum íslenskum verzlunarskýrslum. Samkomulagið skal þó ekki ganga úr gildi vegna þessa ákvæðis, ef á tímabilinu milli uppsagnardagsins og dags þess, sem það ætti að ganga úr gildi samkvæmt uppsögninni, svo mikið hefir verið flutt inn til Íslands af kolum unnum í Sameinaða Konungsríkinu, að það bæti upp það, sem á hefir skort.

Samkomulagsríkin taka tillit til efnis bréfs til formanns íslenzku sendinefndarinnar, dagsett í dag, og undirritað fyrir hönd kolaiðnaðarins í Sameinaða Konungsríkinu af formanni „Central Council of Colliery Owners“ og af formanninum fyrir „The British Coal Exporters' Federation“, þar sem þeir láta í ljósi ósk þeirra og fasta ásetning að gera allt, sem í þeirra valdi stendur, til þess að fullnægja kröfum íslenzkra

PROTOCOL

At the moment of signing the Agreement of this day's date between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of Iceland relating to trade and commerce, the undersigned, being duly authorised to that effect, declare that they have agreed on the provisions set out in the following Protocol, which shall form an integral part of the above-mentioned Agreement:—

1. The Government of the United Kingdom shall have the right to terminate the Agreement at any time upon three months' notice, if in any one year the amount of coal of United Kingdom origin imported into Iceland is less than 77 per cent. of the total imports of coal into Iceland in that year, as shown by the official statistics issued by the Icelandic Government. The Agreement shall not be terminated in virtue of this arrangement if, during the period between the date when notice of termination is given and the date of its taking effect, quantities of coal of United Kingdom origin are imported into Iceland sufficient to make good the deficiency.

The Contracting Governments take note of a letter to the Chairman of the Icelandic Delegation dated this day and signed on behalf of the United Kingdom coal industry by the Chairman of the Central Council of Colliery Owners and the Chairman of the British Coal Exporters' Federation, wherein they have expressed their desire and firm intention to fulfil the requirements of Icelandic buyers and users of coal by every

kolakaupenda og kolanotenda, og hafa með það fyrir augum gefið íslenskum kaupendum og notendum kola þau tryggingarloforð, sem felast í nefndu bréfi, um verð, gæði, að birgðir séu fyrir hendi, og önnur efni. Réttur ríkisstjórnarinnar í Sameinaða Konungsríkinu til þess, samkvæmt framansögðu, að segja upp samkomulaginu með þriggja mánaða fyrirvara þegar þær ástæður eru fyrir hendi, sem þar er getið, er því skilyrði bundinn, að fullnægt sé nefndum tryggingarloforðum.

2. Það er samkomulag um, að orðin „erlent ríki“ gagnvart Sameinaða Konungsríkinu skuli merkja ríki, sem ekki er hluti Bretaveldis eða land háð vernd eða fullveldi Breta, eða land með umboðsstjórn, þar sem ríkisstjórn einhvers hluta Bretaveldis hefir á hendi umboðsstjórnina.

3. Ríkisstjórn Sameinaða Konungsríkisins lýsir því yfir, að hún muni ekki krefjast að fá að njóta neinnar þeirrar ívilnunar, sem Ísland veitir Danmörku einvörðungu.

Gert í London þann nítjándan dag maí-mánaðar árið nítján hundruð þrjátíu og þrjú í tveimur eintökum á íslensku og tveimur eintökum á ensku, og skulu báðir textar vera jafngildir.

Sveinn Björnsson.

John Simon.

Walter Runciman.

means within their power; and for this purpose have given to Icelandic buyers and users the assurances contained in that letter with regard to prices, qualities, availability of supplies and other matters. The right of the Government of the United Kingdom, as stipulated above, to terminate the Agreement upon three months' notice in the circumstances set out is conditional upon those assurances being implemented.

2. It is understood that in the Agreement the term „foreign country“ in relation to the United Kingdom, means a country not being a part of the British Commonwealth of Nations nor a territory under British protection or suzerainty, nor a mandated territory in respect of which the mandate is exercised by the Government of a part of the British Commonwealth of Nations.

3. The Government of the United Kingdom declare that they will not claim the benefit of any privileges accorded by the Government of Iceland exclusively to Denmark.

Done at London this nineteenth day of May nineteen hundred and thirty-three, in duplicate in English and Icelandic, both texts being equally authentic.

Sveinn Björnsson.

John Simon.

Walter Runciman.

Númer í verzl- unaðskýrslum.	Vara.	Tollur.
9 a 1	Silkivefnaður úr gervisilki ..	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
9 a 3	Karlmannaafataefni úr ull	18 aurar per kg. plus 15% verðtollur.
9 a 7	Kjólaefni kvenna úr baðmull	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
9 a 8	Twisttau og rifti úr baðmull	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
9 a 10	Fóðurefni o. fl. úr baðmull ..	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
9 a 12	Gluggatjaldaefni úr baðmull	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
9 a 15	Léreft úr hör eða hampi	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
9 a 16	Segldúkur	2 aurar per kg.
9 a 18	Umbúðastrigi (Hessian)	2 aurar per kg.
9 b 19	Gólfdukur (Linoleum)	2 aurar per kg.
9 b 20	Tómir pokar	2 aurar per kg.
10 a 1	Sokkar úr gervisilki	18 aurar per kg. plus 10% verðtollur.
10 a 4	Sokkar aðrir en úr silki eða gervisilki	18 aurar per kg. plus 15% verðtollur.
10 a 5	Nærföt önnur en úr silki eða gervisilki	18 aurar per kg. plus 15% verðtollur.
10 a 7	Línfatnaður	18 aurar per kg. plus 15% verðtollur.
10 b 7	Regnkápur	18 aurar per kg. plus 15% verðtollur.
10 c 3	Enskar húfur	18 aurar per kg. plus 15% verðtollur.
20 a 1	Steinkol	20 aurar per 100 kg.
22 b 4	Galvanhúðaðar járnplötur ..	2 aurar per kg.
22 c 44	Vírstrengir	2 aurar per kg.

SCHEDULE

106

29. júní

Statistical Number.	Article.	Rate of Duty.
9 a. 1	Piece-goods of artificial silk	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
9 a. 3	Piece-goods of wool for men's clothing	18 aurar per kg. plus 15% <i>ad valorem.</i>
9 a. 7	Piece-goods of cotton for women's clothing	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
9 a. 8	Piece-goods of cotton, printed	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
9 a. 10	Piece-goods of cotton for linings, &c.	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
9 a. 12	Cotton curtain tissues	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
9 a. 15	Piece-goods of linen or hemp	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
9 a. 16	Sail cloth	2 aurar per kg.
9 a. 18	Hessian (packing canvas) of jute	2 aurar per kg.
9 b. 19	Linoleum	2 aurar per kg.
9 b. 20	Sacks (empty)	2 aurar per kg.
10 a. 1	Stockings of artificial silk ...	18 aurar per kg. plus 10% <i>ad valorem.</i>
10 a. 4	Stockings and socks other than silk or artificial silk	18 aurar per kg. plus 15% <i>ad valorem.</i>
10 a. 5	Hosiery, underwear (other than silk or artificial silk)	18 aurar per kg. plus 15% <i>ad valorem.</i>
10 a. 7	Body linen	18 aurar per kg. plus 15% <i>ad valorem.</i>
10 b. 7	Waterproof clothing	18 aurar per kg. plus 15% <i>ad valorem.</i>
10 c. 3	English caps	18 aurar per kg. plus 15% <i>ad valorem.</i>
20 a. 1	Coal	20 aurar per 100 kgs.
22 b. 4	Galvanized iron sheets (roofing)	2 aurar per kg.
22 c. 44	Wire rope	2 aurar per kg.

106 Tilkynningin, sem getið er um í 6. gr. samkomulagsins, um að Alþingi hafi
29. júní sett nauðsynleg lagafyrirmæli, var gefin ríkisstjórninni í Sameinaða Konungs-
ríkinu þann 28. júní 1933, og gekk samkomulagið samdægurs í gildi.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 29. júní 1933.

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um ullarmat.

107

11. ágúst

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 8. gr. laga, nr. 29 19. júní 1933, um breyting á lögum nr. 45 3. nóv. 1915, um ullarmat, höfum látið fella texta þeirra inn í meginmál laga nr. 45 1915 og gefum þau hér með út svo breytt:

1. gr.

Öll ull, sem flutt er héðan af landi, skal metin og flokkuð eftir gæðum af ullarmatsmönnum undir umsjón yfirullarmatsmanna. Ullarmatsmennirnir skulu einnig hafa umsjón með útskipun ullarinnar og meðferð hennar í útflutningsskipunum, og er útflytjendum ullar skylt að hlýða fyrirmælum þeirra um það. Hverri ullarsendingu skal fylgja vottorð ullarmatsmanns um, að ullin sé skoðuð og flokkuð eftir réttum reglum. Skal sýslumaður eða hreppstjóri hafa vottað með undirskrift sinni, að löglega skipaður ullarmatsmaður hafi undirritað vottorðið í viðurvist hans. Sé hreppstjóri sjálfur útflytjandi ullarinnar eða ekki búsettur á útflutningsstaðnum, skipar sýslumaður til þess annan hæfan mann.

2. gr.

Ráðherra getur lagt bann við því, að verzlanir kaupi ómetna ull eða taki hana í umboðssölu. Ennfremur má leggja bann við því, að verzlanir kaupi óþvegna vorull, nema ullin sé metin og hlutaðeigandi verzlanir starfræki ullarþvottahús, sem sé svo fullkomið, að dómi ullarmatsmanns, að meðferð og mat ullarinnar geti verið í góðu lagi.

3. gr.

Sameiginlegt merki á allri ull, sem flutt er út frá Íslandi, skal vera stimpill með nafni landsins. Auk þess skal haft undirmerki, er sé skammstafað nafn verzlunar þeirrar eða kaupfélags, er ullina flytur út eða selur til útflutnings. Í undirmerkinu mega aldrei vera færri en tveir bókstafir. Ennfremur skulu höfð merki, er greini ullartegundir eða flokka. Loks skal hver sekkur tölusettur.

4. gr.

Nánari reglur um mat ullar, merking og meðferð við útskipun og í skipi, setur Stjórnarráðið í erindisbréfum ullarmatsmanna og yfirullarmatsmanna.

5. gr.

Ráðherra skipar yfirullarmatsmenn. Skulu þeir hafa aflað sér þekkingar á ullarmati og meðferð ullar, með því að hafa áður starfað að ullarmati, eða á ann-

107 an hátt. Yfirullarmatsmenn skulu vera fjórir, hver í sínu umdæmi, en umdæmin eru þessi:

11. ágúst

1. Frá Vík í Mýrdal til Borgarness, að báðum stöðum meðtöldum og Vestmannaeyjar.
2. Frá Búðum til Hvammstanga.
3. Frá Blönduósi til Þórshafnar.
4. Frá Bakkafirði til Hornafjarðar.

Yfirmatsmenn skulu að öllum jafnaði vera búsettir sem næst miðju þess umdæmis, sem þeir hafa til yfirsóknar.

Einn af yfirullarmatsmönnum, sá er ráðherra skipar til þess, skal jafnframt vera ráðunautur stjórnarinnar í öllu því, sem að ullarmati lýtur, og nefnist hann ullarmatsformaður. Skal hann og veita ullarmatsmönnum og yfirullarmatsmönnum fræðslu um framkvæmd ullarmatsins og flokkun ullarinnar, og er yfirullarmatsmönnum og ullarmatsmönnum skylt að haga ullarmatinu eftir fyrirmælum hans, og má leita úrskurðar hans, ef ágreiningur verður um ullarmatið.

Ráðuneytið tiltekur nánar starfsvið hans, eftir því sem þurfa þykir.

6. gr.

Lögreglustjóri skipar ullarmatsmenn á hverjum útflutningsstað, einn eða fleiri, eftir því sem yfirullarmatsmaður telur þurfa og eftir tillögum hans.

7. gr.

Ullarmatsmenn og yfirullarmatsmenn skulu áður en þeir taka til starfa undirrita drengskaparheit um, að þeir vilji rækja starf sitt með alúð og samvirkusemi og fara eftir reglum þeim, er settar eru um það. Stjórnarráðið stílar þeim heitið.

8. gr.

Árslaun ullarmatsformanns skulu vera 800 kr., en árslaun yfirullarmatsmanna skulu vera 400 kr. til hvers þeirra og greiðist úr ríkissjóði.

Kaup ullarmatsmanna greiða verðlanir þær og kaupfélög þau, er ull flytja út, eftir því sem ákveðið verður í erindisbréfi ullarmatsmanna.

Ekki mega ullarmatsmenn né yfirullarmatsmenn þiggja neina þóknun, hverju nafni sem nefnist, frá þeim, sem metið er fyrir, frá skipstjórum á útflutningsskipunum né öðrum, sem við útflutning ullarinnar eru riðnir, aðra en þá, sem ákveðin er í erindisbréfi. Ekki mega þeir heldur vera í þjónustu þeirra, er láta meta ull, né kaupa ull til útflutnings, hvorki fyrir sjálfa sig né aðra.

9. gr.

Yfirullarmatsmenn skulu ferðast um umdæmi sitt árlega og líta eftir ullarmati, og leiðbeina ullarmatsmönnum við störf þeirra. Þeir skulu og í ferðum sínum leiðbeina mönnum í ullarverkun, eftir því sem við verður komið.

Ferðakostnað sinn fá þeir greiddan úr landssjóði, eftir reikningi, sem Stjórnarráðið úrskurðar.

10. gr.

107

Sá, sem flytur út eða lætur flytja út ull, án þess að gæta fyrir mæla laga þessara um mat, flokkun og merking hennar, sæti 200—2000 kr. sektum til lands-sjóðs. Með mál út af brotum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

11. ágúst

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Marselisborg, 11. ágúst 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

108

um refaveiðar og loðdýrarækt.

11. ágúst

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 8. gr. laga, nr. 62 19. júní 1933, um breyting og viðauka við lög nr. 44 19. maí 1930, um refaveiðar og refa-rækt, höfum látið fella texta þeirra inn í lög nr. 44 1930 og gefum þau út svö breytt sem lög um refaveiðar og loðdýrarækt:

I. KAFLI.

Um refaveiðar.

1. gr.

Skylt er sýslunefndum að sjá um, að hreppsnefndir hafi umsjón og eftirlit með eyðing refa, eins og lög þessi mæla fyrir.

2. gr.

Sérhver hreppsnefnd skal á hverju vori annast um grenjaleitir og grenja-vinnslu í heima- og afréttarlöndum hreppsins, hvort heldur sem lönd þessi leggja innan eða utan sýslufélagsins.

Nú eiga tveir eða fleiri hreppar leitar svæði saman, og annast þeir þá í sam-einingu um grenjaleitir.

Heimilt er sýslunefndum að veita þeim hreppum undanþágu frá grenjaleit-

- 108** um, er fullvíst þykir, að ekkert gren sé til í heima- eða afréttarlöndum, eða þar
 11. ágúst hafi ekki fundizt dýr síðustu árin.

3. gr.

Hreppsnefnd eða þeir, er upprekstrarfélag velur eða sameiginlegur fjall-skilafundur fleiri hreppa, skulu ráða einn eða fleiri skotmenn til grenjavinnslu í þeim löndum, er þeim ber að annast um samkv. 2. gr. Skal hann (þeir) reiðubúinn til grenjavinnslu hvenær sem gren finnst, ásamt með vökumanni, sem ráðinn er af sömu aðiljum og skotmaður tekur gildan.

4. gr.

Óheimilt er öðrum en þeim, sem til þess eru ráðnir samkvæmt 3. gr., að vinna gren eða taka yrðlinga, nema atvik liggi svo til, að ekki hafi náðst í skotmann í tæka tíð.

5. gr.

Pegar gren finnst, hvort heldur er í grenjaleit eða ekki, skal það ekki yfirgefið, ef kostur er. En finni það einn maður og geti ekki komið vitneskju til næsta bæjar nema fara sjálfur, skal hann gera það, en flýta skal hann sem mest för sinni og þegar í stað fara á grenið aftur og ekki yfirgefa það fyrr en skotmaður kemur. Þó er ferðamanni ekki skylt að fara aftur á gren, þó finni. En skyldur er sá, sem vitneskju fær, að aðvara skotmann tafarlaust. Skal sá, er þannig varðveitir gren eða aðvarar skotmenn, fá hæfilega þóknun fyrir ómök sín.

6. gr.

Allir yrðlingar, sem teknir eru á greni eða annarsstaðar á víðavangi, eru eign þess sveitarfélag eða sveitarfélaga, er annast um grenjavinnslu á því svæði samkv. 2. gr., enda greiði sveitarfélagið eða sveitarfélögin allan kostnað við grenjavinnsluna.

Heimilt er þó ábúanda að taka þátt í grenjavinnslunni á þann hátt að bera helming kostnaðar af greni, er finnst í landi hans. Allur annar refaveiðakostnaður greiðist þá af sveitarsjóði eða sveitarsjóðum (fjallskilasjóði), ef fleiri en einn hreppur eiga afrétt saman.

Yrðlingar og aðrar tekjur af grenjavinnslunni skiptast þá einnig eftir sömu hlutföllum og greiðsla kostnaðar.

Tilkynning ábúanda um, að hann kjósi að taka þátt í grenjavinnslunni, skal vera skrifleg og afhent hlutaðeigandi hreppsnefndaroddvita, eða fjallskilastjóra þar, sem fleiri hreppar eiga afrétt saman, fyrir fyrsta sumardag áður en grenjavinnsla fer fram.

7. gr.

Borgun til skotmanns og vökumanns fer eftir því, sem um semst við hreppsnefnd eða trúnaðarmann upprekstrarfélags eða leitarsvæðis.

Nú er gren unnið að einhverju eða öllu leyti á þann hátt, er segir í niðurlagi 4. greinar, og skal þá sá, er dýrunum náði, fá borgun, sem ekki má vera undir helmingi þess, sem hinn ráðni skotmaður hefði fengið, og aldrei meiri en hann hefði haft.

8. gr.

Hreppsnefndir eða þeir, sem valdir hafa verið til þess að sjá um refaeyðing samkvæmt ákvæðum annarar málsgreinar 2. gr., skulu fyrir 1. desember ár hvert leggja fram sundurliðaðan reikning yfir tekjur og kostnað við refaeyðing í af-réttar- eða heimalöndum þeirra.

9. gr.

Nú vinnast hlaupadýr á öðrum tíma en grenjaleit fer fram, og á þá skot-maður 10 kr. fyrir hvert dýr, er hann sannar, að hann hafi unnið. Sýslunefnd get-ur þó hækkað eða lækkað gjald þetta.

Greiðist gjaldið úr hlutaðeigandi sýslusjóði.

10. gr.

Engu má raska á grenjum nema með samþykki og að fyrirsögn sveitar-stjórna. Ekki má láta hunda hlaupa á gren á grenjavinnslutímanum né hafa þar óþarfan umgang eða hark.

11. gr.

Sveitarstjórn heldur skrá yfir öll þekkt gren og gerir stutta lýsingu á þeim. Hún skal láta byggja vörður og skotbyrgi við gren, þar sem þörf er á, og halda þeim við. Hún getur og látið laga skemmd gren, sem auðunnin eru, en ónýta önn-ur, sem torunnin eru.

12. gr.

Sýslunefndum er heimilt að setja með reglugerð, er atvinnumálaráðuneytið staðfestir, nánari reglur um framkvæmd laga þessara innan sýslunnar, svo sem um grenjaleitir, grenjavinnslu og kaupgreiðslu til skotmanna og annað, er lýt-ur að eyðing refa.

II. KAFLI.

Um loðdýrarækt.

13. gr.

Hver sá, er ætlar að setja á stofn refaræktarbú eða annað loðdýraræktarbú, eða stunda refaeldi eða eldi annara loðdýra, hvort heldur til skinnaframleiðslu eða til sölu á lifandi dýrum, þarf til þess leyfi sýslunefndar. Það telst loðdýra-ræktarbú, þar sem refir eða önnur loðdýr eru alin árlangt, en refaeldi eða loð-dýraeldi, þar sem refir eða önnur loðdýr eru alin skemmri tíma, hvort sem fleiri eru eða færri.

14. gr.

Bannað er að geyma refi eða önnur loðdýr, sem að dómi atvinnumálaráð-herra gætu orðið skaðleg ef þau sleppa úr haldi, öðruvísi en í fulltryggum girð-ingum eða annari öruggri vörzlu. Nú sleppur slíkt dýr úr vörzlu og næst ekki. Skal þá eigandi sæta að minnsta kosti 200 kr. sekt fyrir hvert dýr, sem sleppur.

108

11. ágúst

Atvinnumálaráðuneytið setur með reglugerð ákvæði um öryggi refagirðinga og annara loðdýragirðinga, geymslu og flutning dýranna og um lækniseftirlit með loðdýraræktarbúum. Hreppstjórar í sveitum og lögreglustjórar í kaupstöðum skulu hafa sérstakt eftirlit með því, að geymsla refa og annara loðdýra sé svo örugg sem reglugerð ákveður.

16. gr.

Eigi má flytja út refi lifandi, nema þeir séu fallegir og vel aldir og fylgi dýralæknisvottorð hverri útflutningssendingu um ástand og heilbrigði dýranna á útflutningsdegi og hvort yrðlingar séu eða eldri dýr.

Þessi vottorð skulu staðfest af lögreglustjóra eða umboðsmanni hans.

Eigi má flytja út yrðlinga fyrir 20. sept. Atvinnumálaráðherra getur þó veitt undanþágu frá þessu ákvæði, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

Ráðherra getur sett tilsvarendi reglur og segir í þessari grein um útflutning annara loðdýra, eftir því sem ástæða kann að þykja til.

17. gr.

Hvert loðdýraræktarbú og annað loðdýraeldi er skyldugt að borga allan kostnað, er eftirlit og annað, er búið varðar, hefir í för með sér, eftir reikningi. Verði ágreiningur um reikning, sker sýslunefnd úr.

18. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, varða sektum frá 20—5000 kr., er renna í hlutaðeigandi sýslusjóð þar sem brotið er framið, og skulu mál út af brotum sæta meðferð almennra lögreglumála.

19. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi fallnar reglugerðir þær um grenjavinnslu og refarækt, er sýslunefndir hinna einstöku héraða hafa sett, að því leyti er þær koma í bága við lög þessi eða reglugerð, er atvinnumálaráðuneytið setur um refagirðingar.

Svo eru úr gildi númer lög nr. 48, 28. nóv. 1919, að því er snertir eyðing refa, og önnur lagaákvæði, sem koma í bága við lög þessi.

20. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Marselisborg, 11. ágúst 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

OPIÐ BRÉF**109**

5. okt.

er stefnir saman Alþingi til aukafundar fimmtudaginn 2. nóvember 1932.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt stjórnarskrá konungsríkisins Íslands 18. maí 1920, allramildilegast höfum ákveðið að láta Alþingi koma saman til aukafundar fimmtudaginn 2. nóvember 1933.

Um leið og Vér birtum þetta bjóðum Vér öllum þeim er setu eiga á Alþingi að koma nefndan dag til Reykjavíkur og verður þá sett Alþingi eftir að guðspjónustugerð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gjört á Sorgenfrihöll, 5. október 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

KONUNGSBRÉF**110**

5. okt.

um setning Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vér viljum hérmeð veita yður sem forsætisráðherra Vorum umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi er koma á saman til aukafundar fimmtudaginn 2. nóvember 1933.

Gjört á Sorgenfrihöll, 5. október 1933.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

111

15. nóv.

AUGLÝSING

um samning milli Póststjórnar Íslands og Póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands um skipti á böggjum í bögglaþósti.

Póststjórnir Íslands og hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands eru ásáttar um að hefja regluleg bein skipti á böggjum milli Íslands og Stóra-Bretlands og Norður-Írlands.

Í samningi þessum og starfsreglugerð, sem fylgir honum, merkja orðin „hið sameinaða konungsríki“ Stóra-Bretland og Norður-Írland, eyjarnar í Ermarsundi og eyna Mön.

SAMNINGUR

1. grein.

Takmörk þyngdar og stærðar.

1. Böggull til Íslands, settur á pósti í hinu sameinaða konungsríki, má ekki fara fram úr 22 pundum að þyngd, 3 fetum og 6 þunlungum að lengd og 6 fetum að lengd og ummáli samanlögðu; og böggull til hins sameinaða konungsríkis, settur á pósti á Íslandi, má ekki fara fram úr 10 kílógrömmum að þyngd, 1,05 metra að lengd og 1,80 metra að lengd og ummáli samanlögðu.
2. Um nákvæman útreikning þyngdar og stærðar bögguls gildir álit sendipósthússins, nema um bersýnilega skekkju sé að ræða.

2. grein.

Transít á böggjum.

Hvor póststjórnin um sig ábyrgist transítheimild fyrir böggla yfir landsvæði sitt til eða frá hverju landi, sem þær hvor um sig hafa bögglaðið-skipti við.

Transítböggla skulu háðir ákvæðum þessa samnings og starfsreglugerðarinnar að svo miklu leyti, sem þau eiga við.

3. grein.

Fyrirframgreiðsla, burðargjald og taxi.

1. Fyrirframgreiðsla á burðargjaldi undir böggla er skylda nema sé um áfram-senda eða endursenda böggla að ræða.
2. Burðargjaldið skal samsett af upphæðum þeim, er falla í hlut hverrar póststjórnar, sem tekur þátt í flutningnum á landi eða sjó.

4. grein.

Landburðargjald.

111

15. nóv.

Undir böggla, sem fluttir eru úr öðru landinu til afhendingar í hinu, skal landburðargjald hins sameinaða konungsríkis vera fr. 1.75 og fr. 3.15 undir böggla, sem fara ekki fram úr 5 kílógrömmum (11 lb) og 10 kílógrömmum (22 lb) að þyngd hver um sig, og landburðargjald Íslands skal vera fr. 0.80, fr. 1.25 og fr. 2.00 undir böggla, sem fara ekki fram úr 1 kílógrammi (3 lb), 5 kílógrömmum (11 lb) og 10 kílógrömmum (22 lb) að þyngd hver um sig.

Póststjórn Íslands áskilur sér rétt til þess að breyta gjaldi sínu í samræmi við hverja þá breytingu, sem kann að verða gerð á gjöldum með alþjóðasamningum á eftir Lundúnasamningnum frá 1929.

Póststjórn hins sameinaða konungsríkis áskilur sér rétt til þess að breyta landburðargjöldum sínum í samræmi við hverja þá breytingu á téðum gjöldum, sem kann að verða ákveðin í sambandi við bögglapóstskipti hennar við önnur lönd almennt.

5. grein.

Sjóburðargjald.

Hvorri póststjórninni um sig heimilast að ákveða gjald fyrir hvern sjóflutning, sem hún sér fyrir.

6. grein.

Gjald fyrir tollmeðferð.

Póststjórn Íslands má taka fyrir afhendingu til tollstjórnar og tollmeðferð, eða fyrir afhendingu til tollstjórnar eingöngu, þóknun er fari ekki fram úr 50 sentímum á böggul eða annað slíkt gjald, sem alþjóðasamningar, er taka við af Lundúnasamningnum frá 1929, kunna að ákveða.

Póststjórn hins sameinaða konungsríkis má taka slíka þóknun eins og hún kann að verða ákveðin á hverjum tíma fyrir samskonar þjónustu í bögglapóstskiptum hennar við önnur lönd almennt.

7. grein.

Tollar og önnur gjöld, sem ekki eru póstgjöld.

Tollgreiðslur og öll önnur gjöld, sem ekki eru póstgjöld, skulu greidd af viðtakendum böggla, nema þar sem öðruvísi er ákveðið í samningi þessum.

8. grein.

Gjaldfrjálsir bögglar.

Sendendur geta tekið að sér greiðslu á öllum gjöldum, sem hvíla á bögglum við afhendingu, gegn því að láta viðtökupósthúsinu í té á undan yfirlýsingu um það.

- 111** Í þessu efni verða sendendur að taka að sér að greiða upphæðir þær, sem
15. nóv. póststjórn ákvörðunarlandsins krefst, og, ef nauðsyn krefur, setja fullnægjandi veð.

Póststjórnin, sem leggur gjöldin út vegna sendanda, má taka fyrir það umbodsgjald, sem ekki má fara fram úr 50 sentimum fyrir böggul. Gjald þetta er óviðkomandi gjaldinu fyrir tollmeðferð, sem nefnt er í 6. grein að framan.

Fyrir böggul, sem sendur er samkvæmt þessum ákvæðum og upprunninn úr hinu sameinaða konungsríki, skal póststjórn hins sameinaða konungsríkis heimilt að taka sérstakt gjald af sendanda, og má það ekki fara fram úr 1 shilling.

9. grein.

Geymslugjald.

Hvor póststjórnin um sig hefir heimild til þess að taka hvert það geymslugjald, sem löggjöf hennar ákveður fyrir böggul, sem sendur er „poste restante“ eða sem ekki hefir verið sóttur innan hins tiltekna tíma.

Gjald þetta má í engu einstöku tilfelli fara fram úr 5 frönkum.

10. grein.

Forboð.

1. Póstbögglar mega ekki innihalda neitt bréf, orðsendingu eða skjal, sem talið geta hreinar persónulegar bréfaskriftir í nútíð, né heldur nokkra tegund pakka með annari utanáskrift en viðtakanda böggulsins eða fólks, sem hjá honum býr.

Þó er leyfilegt að láta í böggul opna vöruskrá, er aðeins inniheldur þær upplýsingar, er mega standa í vöruskrá.

2. Ennfremur er bannað að láta í böggul:

- a) hluti, sem samkvæmt eðli sínu eða umbúnaði geta verið hættulegir lífi póstmanna, óhreinkað eða skemmt aðra böggla;
- b) sprenghætta, eldfima eða hættulega hluti (þar í innifalið hlaðnar hvellhettur, hlaðin skothylki og eldspýtur);
- c) lifandi dýr (að undanteknum býflugum, sem skulu settar í öskjur, er séu þannig gerðar að ekki stafi hættu af fyrir póstmenn, en þó sé hægt að rannsaka innihaldið);
- d) hluti, sem bannaður er innflutningur á með lögum, með tollreglugerðum eða öðrum ákvæðum;
- e) klámfenga og ósæmilega hluti.

Þar að auki er bannað að senda mynt, platinu, gull eða silfur hvort heldur unnið eða óunnið, dýra steina, gimsteina og aðra dýrgripa í bögglum með ótilgreindu verði til landa, sem leyfa tilgreiningu á verði.

3. Böggull, sem ranglega hefir verið settur á póst, skal endursendur til upprunalandsins, nema póststjórn ákvörðunarlandsins hafi heimild samkvæmt löggjöf sinni að fara öðruvísi með hann.

Nú er í böggli bréf eða orðsending, sem telja má hreinar persónulegar **111**
bréfaskriftir í nútíð, og skal þá eigi undir neinum kringumstæðum endur- 15. nóv.
senda böggulinn af þeim ástæðum.

4. Spreng hætt, eldfim eða hættuleg efni og klámfenga eða ósæmilega hluti skal eigi endursenda til upprunalands, heldur skal farið með þá af pósthjórnninni, sem verður þeirra vör í póstinum, eins og innanlandsreglugerðir hennar mæla fyrir.
5. Nú er böggull, sem ranglega hefir verið settur á póst, hvorki endursendur til upprunastaðar né afhentur viðtakanda, og skal þá pósthjórnn upprunalandshins fá nákvæmar upplýsingar um meðferð hans, svo hún geti gert nauðsynlegar ráðstafanir.

11. grein.

Móttökukvittun.

Sendandi bögguls með tilgreindu verði getur fengið móttökukvittun samkvæmt skilyrðum þeim, sem sett eru um ábyrgðarsendingar í alþjóðapósthnamningnum.

Móttökukvittun er ekki hægt að fá fyrir böggul, sem ekki er með tilgreindu verði.

12. grein.

Áframsending.

1. Böggul má áframsenda vegna þess að viðtakandi hefir skipt um heimilisfang í ákvörðunarlandinu.

Pósthjórnn ákvörðunarlandshins má taka sama gjald fyrir áframsendinguna og ákveðið er í innanlandsákvæðum hennar. Á sama hátt má áframsenda böggul frá öðru hvoru landanna, sem samning þenna gera, til einhvers annars lands, að því tilskyldu að böggullinn fullnægi þeim skilyrðum, sem sett eru fyrir frekari áframsendingu hans, og, sem höfuðregla, að viðbótagjaldið sé greitt fyrirfram þegar áframsendingin byrjar, eða að skrifleg skilríki liggi fyrir um að viðtakandi ætla að greiða það.

2. Aukagjöld, sem lögð eru á vegna áframsendingar og ekki greidd af viðtakanda eða umboðsmanni hans, skulu ekki strikast út við frekari áframsendingu eða endursendingu til upprunastaðar, heldur skulu þau tekin af viðtakanda eða sendanda, eftir því sem við á, ásamt sérhverju sérstöku gjaldi, sem á kann að falla, og pósthjórnn ákvörðunarlandshins heimilar ekki að strika út.

13. grein.

Um skakkt senda böggla.

Böggla, sem komast út af rétttri leið eða sem ranglega hafa verið teknir til flutnings, skal senda á ný eða endursenda samkvæmt fyrirráælum 1. og 2. liðs 27. greinar starfsreglugerðarinnar.

14. grein.

Óskilabögglar.

1. Hafi sendandi eigi sent beiðni um hið gagnstæða, skal endursenda honum án tilkynningar fyrirfram og á hans kostnað böggul, sem ekki er hægt að koma til skila, enda hafi hann legið þann tíma, sem fyrirskipaður er samkvæmt ákvæðum póststjórnar ákvörðunarlandsins.

Þó skal böggull, sem viðtakandi neitar algerlega, endursendur þegar í stað.

2. Um leið og sendandi lætur böggul á póst getur hann beðið um, ef ekki er hægt að afhenda böggulinn eftir utanáskriftinni, að annaðhvort sé

a) farið með hann sem afsalaðan eða að hann sé

b) boðinn til afhendingar eftir annari utanáskrift í ákvörðunarlandinu.

Um annað er ekki að velja. Ef sendandi neytir þessarar heimildar verður hann að setja beiðnina á fylgibréfið og skal hún vera annaðhvort eins eða lík og þessar fyrirmýndir:

„Ef ekki er hægt að afhenda eftir utanáskrift, afsalað“.

„Ef ekki er hægt að afhenda eftir utanáskrift, skal afhenda“.

Sama beiðni skal einnig rituð á umbúðir böggulsins.

3. Gjöld, sem hvila á endursendum óskilabögglum, skulu innheimt samkvæmt fyrirmælum 35. greinar.

15. grein.

Afnám tollgjalda.

Baðir aðilar þessa samnings taka að sér að hvetja hlutaðeigandi tollstjórnir til að afnema tollgjöld á bögglum, sem eru endursendir til upprunastaðar, afsalaðir af sendendum, eyðilagðir eða áframsendir til þriðja lands.

16. grein.

Sala og eyðilegging.

Hluti, sem hættu er á að gangi úr sér eða skemmist, og aðeins slíka hluti, má selja þegar í stað og jafnvel á leiðinni fram eða aftur, án undangenginnar tilkynningar eða lagalegra formsatriða. Sé einhverra orsaka vegna ekki hægt að framkvæma söluna, skulu hinir skemmdu eða úr sér gengnu hlutir eyðilagðir.

17. grein.

Afsalaðir bögglar.

Böggla, sem ekki er hægt að afhenda viðtakendum og sem sendendur hafa afsalað sér, skal póststjórn ákvörðunarlandsins ekki endursenda, heldur fer hún með þá eins og löggjöf hennar mælir fyrir. Vegna slíkra böggla skal póststjórn ákvörðunarlandsins ekki gera neina kröfu á hendur póststjórn sendi-landsins.

18. grein.

Fyrirspurnir.**111**

15. nóv.

1. Gjald, sem fari ekki fram úr 1 franka, má taka fyrir hverja fyrirspurn um böggul eða póströfuávisun.
Ekkert gjald skal tekið, hafi sendandi þegar borgað sérstakt gjald fyrir móttökukvittun.
2. Fyrirspurnir skulu aðeins leyfðar innan eins árs tíma að telja frá deginum næst á eftir þeim, er böggullinn var látinn á póst.
3. Sé fyrirspurn komin fram vegna vangár af póstmanna hálfu, skal fyrirspurnargjaldið endurborgað.

19. grein.

Póströfuböggla. — Burðargjöld, skilyrði og reikningsskil.

1. Böggla má senda gegn póströfu í viðskiptum milli hins sameinaða konungsríkis og Íslands.
Upphæð póströfunnar skal tilgreind í mynt landsins, sem böggullinn er frá.
Hámarksupphæð póströfu á böggli til afhendingar í hinu sameinaða konungsríki skal vera £ 40, og á böggli til afhendingar á Íslandi £ 40. Við útreikning póströfuupphæðar skal broti úr penny sleppt. Báðar póststjórnirnar leyfa póströfuböggla í transít um sínar þjónustur. Reikningar tilheyrandi innheimtum póströfum skulu eigi að síður gerðir og greiddir beina leið milli uppruna- og ákvörðunarlanda póströfuböggla.
2. Póströfuböggla skal farið með og borgað undir sem almenna böggla, eða ef svo ber undir, sem böggla með tilgreindu verði. Auk þess greiðir sendandi sérstakt gjald, sem skal ákveðið af póststjórn upprunalandins, og má það ekki vera meira en:
 - a) 2½ d fyrir hvert 1 £ eða brot úr 1 £ af póströfuupphæðinni á böggli, sem látinn er á póst í hinu sameinaða konungsríki.
 - b) 55 aurar fyrir upphæð, er fer ekki fram úr 50 kr., 80 aurar fyrir upphæð, er fer fram úr 50 kr., en ekki fram úr 100 kr., og 50 aurar fyrir hverjar 100 krónur eða brot úr 100 krónum til viðbótar af póströfuupphæðinni á böggli, sem látinn er á póst á Íslandi.
3. Hin innheimta póströfuupphæð skal send í póströfuávisun, sem sé gefin út ókeypis.
4. Til viðbótar hinu sérstaka gjaldi, sem ákveðið er í 2. lið, skal póststjórn hins sameinaða konungsríkis heimilt að taka af sendanda póströfubögguls, sem látinn er á póst í hinu sameinaða konungsríki, viðbótargjald er fari ekki fram úr 2 d fyrir hvern böggul, og af viðtakanda póströfubögguls, sem afhentur er í hinu sameinaða konungsríki, viðbótargjald, er fari ekki fram úr 4 d fyrir hvern böggul.

20. grein.

Afnám eða breyting á póströfupphæð.

Eftir að póströfuböggull er settur á póst, getur sendandi hvorki fengið upphæð póströfunnar afnumda né breytt henni.

21. grein.

Póströfubögglar. — Ábyrgð vegna týnslu, rána eða skemmda.

Báðar póststjórnirnar skulu ábyrgar eftir skilyrðum þeim, sem sett eru í 27. til 33. grein hér á eftir, fyrir týnslu póströfubögguls, svo og fyrir ráni eða skemmdum á innihaldi hans.

22. grein.

Skaðabætur fyrir vanrækta, ófullnægjandi eða sviksamlega innheimtu á póströfupphæð.

Hafi böggullinn verið afhentur viðtakanda án innheimtu á póströfupphæðinni, á sendandi rétt á skaðabótum, þó því aðeins að krafa hafi verið sett fram innan þess tímabils, sem tiltekið er í 18. grein, og að vanrækslan á innheimtunni sé ekki að kenna yfirsjón hans sjálfs eða hirðuleysi. Sama gildir og, ef upphæð sú, sem innheimt var hjá viðtakanda, er lægri en upphæð póströfunnar, eða ef innheimta á upphæðinni hefir verið framkvæmd á sviksamlegan hátt.

Skaðabæturnar skulu undir engum kringumstæðum fara fram úr póströfupphæðinni.

Með því að greiða skaðabætur öðlast hlutaðeigandi póststjórn réttindi sendanda á allt að hinni greiddu upphæð að því er snertir aðgang, ef til kæmi, gegn viðtakanda eða þriðja manni.

23. grein.

Ákvæði um ábyrgð á póströfum.

Greiðsla hjá póststjórn upprunallandsins á hinum reglulega innheimtu upphæðum fer fram fyrir reikning póststjórnar ákvörðunarlandsins. Á sama hátt fer greiðsla á skaðabótum fram fyrir reikning póststjórnar ákvörðunarlandsins, ef ábyrgðin hvílir á henni.

Eftir að böggull hefir verið afhentur er póststjórn ákvörðunarlandsins ábyrg fyrir póströfupphæðinni, nema hún geti sannað, að yfirsjónin stafi af því að póststjórn sendilandsins hafi brotið fyrirskipaðar reglur, eða geti leitt rök að því, að böggullinn eða fylgibréfið, er þau voru afhent í hennar þjónustu, hafi ekki verið með þeim áritunum eða merkjum, sem fyrirskipuð eru í starfsreglugerðinni um póströfuböggla, eða að böggullinn hafi ekki verið sérstaklega færður úr á bögglapóstskrána samkvæmt 31. grein starfsreglugerðarinnar.

Póststjórn ákvörðunarlandsins skal skylt að endurgreiða samkvæmt fyrir- **111**
mælum 33. greinar upphæð þá, sem pósthjórn sendilandsins hefir lagt út. 15. nóv.

24. grein.

Póstkröfuávisanir.

Upphæð pósthkröfuávisunar, sem af einhverjum ástæðum er ekki hægt að greiða viðtakanda skal ekki endurgreidd pósthstjórninni, sem útgáfupósthús ávisunarinnar heyrir undir, heldur skal hún geymd til ráðstöfunar viðtakanda hjá pósthstjórn upprunallands pósthkröfuböggulsins og skal falla til hennar að lokum, þegar hinn löglegi tími, sem hún er í gildi, er runninn út.

Að öllu öðru leyti og með þeim fyrirvara, sem starfsreglugerðin getur um, skulu pósthkröfuávisanir vera háðar ákvæðum pósthávisanasamningsins, sem pósthstjórnirnar hafa gert sín á milli.

25. grein.

Böggjar með tilgreindu verði. — Burðargjöld og skilyrði.

1. Böggjar mega vera með tilgreindu verði allt að 10.000 franka.
2. Ábyrgðargjald, sem pósthstjórn upprunallandsins ákveður, skal tekið fyrir hverja 300 franka eða minna af hinni tilgreindu upphæð.
3. Pósthstjórn upprunallandsins skal einnig heimilt, að taka af sendanda bögguls með tilgreindu verði afgreiðslugjald, er eigi má fara fram úr 50 sentímum.
4. Sendandi bögguls með tilgreindu verði skal fá ókeypis pósthkvittun fyrir böggli sínum um leið og hann er látinn á pósth.

26. grein.

Sviksamleg tilgreining verðs.

Tilgreining verðsins má ekki fara fram úr hinu raunverulega verði á innihaldi böggulsins og umbúðum hans, en leyfilegt er að tilgreina aðeins nokkurn hluta þessa verðs.

Sviksamleg tilgreining á hærra verði en hinu raunverulega verði böggulsins hefir í för með sér hverja þá sókn að lögum, sem löggjöf upprunallandsins leyfir.

Nú hefir innihald bögguls ekkert peningalegt gildi og má þó tilgreina verð hans að nafni til, í þeim tilgangi að njóta tryggingar þeirrar, sem meðferð böggla með tilgreindu verði býður.

27. grein.

Ábyrgð vegna týnslu, rána eða skemmda.

1. Með þeim undantekningum, er segir í næstu grein á eftir, skulu báðar pósthstjórnirnar ábyrgar fyrir týnslu böggla og fyrir týnslu, ráni eða skemmdum á innihaldi þeirra, að öllu eða nokkru leyti.

Sendandi á í þessu efni rétt á skaðabótum, er svari hinni raunverulegu

111

15. nóv.

upphæð tapsins, ránsins eða skemmdanna. Fyrir almenna böggla skal upphæð skaðabótanna ekki fara fram úr 25 frönkum fyrir böggul allt að fimm kílógrömmum að þyngd (11 lb) og 40 frönkum fyrir böggul yfir fimm kílógrömm að þyngd. Fyrir böggul með tilgreindu verði mega bæturnar ekki fara fram úr upphæð hins tilgreinda verðs.

Pegar týnslan, ránið eða skemmdirnar koma fyrir í þjónustu ákvörðunarlandsins, getur pósthjón þess greitt viðtakanda skaðabæturnar á eigin kostnað og án þess að ráðgast við pósthjón upprunalandsins, að því tilskyldu að viðtakandi geti fært sönnur á, að sendandi hafi afsalað sér rétti sínum í hendur viðtakanda.

2. Þegar skaðabætur eru ákveðnar kemur óbeinn skaði eða hagnaður, sem tapast, ekki til greina.
3. Skaðabætur skulu reiknaðar eftir gangverði vara af sömu tegund eins og það var á staðnum á þeim tíma, er varan var tekin til flutnings.
4. Þegar greiða ber skaðabætur fyrir tap, eyðileggingu eða algerðar skemmdir á böggli eða fyrir rán á öllu innihaldi hans, á sendandi rétt á að fá endurgreiddan sendingarkostnaðinn líka.
5. Ábyrgðargjaldið og afgreiðslugjaldið, ef svo ber undir, falla undir öllum kringumstæðum til hlutaðeigandi pósthjóna.

28. grein.

Undantekning frá reglunni um ábyrgð.

Báðar pósthjónirnar eru undanþegnar allri ábyrgð:

- a) ef um ofurefli er að ræða (vis major);
- b) þegar þær geta ekki gert grein fyrir böggulunum vegna þess að þjónustuskjölín hafa eyðilagst af völdum ofureflis (vis major);
- c) þegar skaðinn hefir orsakast af yfirsjón eða hirðuleysi sendanda, eða stafar af eðli sendingarinnar;
- d) þegar um er að ræða böggla, þar sem innihaldið fellur undir eitthvað af forboðum þeim, sem nefnd eru í 10. grein;
- e) þegar um er að ræða böggla, sem verðið á er ranglega tilgreint hærra en hið raunverulega verð innihalds og umbúða;
- f) þegar um er að ræða böggla, sem sendandi hefir enga fyrirspurn gert um innan þess tíma, sem segir í 18. grein;
- g) þegar um er að ræða böggla, sem innihalda dýra steina, gimsteina eða einhvern hlut úr gulli, silfri eða platinu, ef þeir fara fram úr 2500 frönkum að verðmæti og eru ekki útbúnir í öskjum af þeirri stærð, sem fyrir er mælt í 3. lið 6. greinar í starfsreglugerðinni.

29. grein.

Hvenær ábyrgð hættir.

111

15. nóv.

Báðar pósthjórnrnar hætta að bera ábyrgð á böggllum eftir að þeir hafa verið afhentir samkvæmt fyrirmælum innanlandsreglugerða þeirra og eigendur eða umboðsmenn þeirra hafa tekið við þeim athugasemdalaust.

30. grein.

Greiðsla á skaðabótunum.

Greiðsla á skaðabótum skal framkvæmd af pósthjórnu upprunalandshins, nema í því tilfelli, sem nefnt er í 1. lið 27. greinar, þar sem pósthjórnu ákvörðunarlandsins framkvæmir greiðsluna.

Pósthjórnu upprunalandshins getur þó, að fengnu samþykki sendanda, heimilað pósthjórnu ákvörðunarlandsins að gera upp við viðtakanda.

Pósthjórnu sú, sem greiðsluna innir af hendi, heldur réttinum til endurgreiðslu gegn pósthjórnninni, sem ábyrgðina ber.

31. grein

Frestur á skaðabótagreiðslu.

1. Skaðabætur skulu greiddar eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan árs, að telja frá deginum eftir að krafan var sett fram.
2. Pósthjórnu upprunalandshins er heimilt að gera upp við sendanda á kostnað hinnar pósthjórnnarinnar, ef hún, eftir löglega aðvörun, hefir látið líða níu mánuði án þess að taka ákvörðun í málinu.
3. Pósthjórnu upprunalandshins getur, þegar sérstaklega stendur á, frestað skaðabótagreiðslu fram yfir eitt ár, ef ekki er hægt að útkljá hvor ábyrgðina beri vegna atvika, sem hlutaðeigandi pósthjórnrir ráða ekki við.

32. grein.

Ákvæði um skaðabótaskyldu.

1. Þangað til hið gagnstæða verður sannað, hvílir ábyrgðin á þeirri pósthjórnu, sem eftir að hafa tekið á móti bögglinum frá hinnri pósthjórnninni athugasemdalaust og eftir að hafa fengið í hendur öll fyrirskipuð gögn til eftirgrennslunar, getur hvorki sýnt fram á, að böggullinn hafi réttilega verið afhentur viðtakanda eða umboðsmanni hans, né heldur reglulega sendur áfram til næstu pósthjórnnar, ef svo ber undir.
2. Nú er böggull sendur úr öðru hvoru landinu til afhendingar í hinu, en týnist, skemmist eða rænt er úr honum meðan hann er í flutningi og ekki er hægt að sanna í hvors þjónustu það hafi komið fyrir, þá skulu báðar pósthjórnrirnar bera skaðabótaupphæðina að jöfnu.
3. Sömu reglur skulu gilda, að því leyti sem hægt er, þegar aðrar pósthjórnrir

111

15. nóv.

hafa flutninginn með höndum. Þó skal hvorug póststjórnin vera ábyrg, ef um er að ræða böggul, sem sendur er í transít úr öðru hvoru landinu um hitt, en tap, rán eða skemmdir verða í póstpjónustu einhvers lands, sem ekki tekur á sig neina ábyrgð.

4. Tollgjöld og önnur gjöld, sem ekki hafa fengizt afnumin, skulu borin af þeirri póststjórn, sem ábyrgð ber á tapi, skemmdum eða ráni.
5. Með því að greiða skaðabæturnar öðlast hlutaðeigandi póststjórn réttindi þess, sem við þeim hefir tekið, á allt að upphæð þeirri, sem greidd hefir verið, að því er snertir aðgang, ef til kæmi, að viðtakanda, sendanda eða þriðja manni.

Ef böggull, sem talinn hefir verið glataður, kemur fram seinna annaðhvort heill eða að nokkru leyti, skal þeim, er skaðabætur voru greiddar, gefinn kostur á að taka böggulinn gegn endurgreiðslu skaðabótaupphæðarinnar.

33. grein.

Endurgreiðsla skaðabóta til póststjórnar upprunalandsins.

Póststjórn sú sem ábyrgðin hvílir á, eða ber kostnað greiðslunnar samkv. 30. grein, er skyld að endurgreiða skaðabótaupphæðina innan þriggja mánaða frá tilkynningu um greiðsluna. Upphæðin skal innheimt hjá hinni ábyrgu póststjórn í reikningum þeim, sem gert er ráð fyrir í 2. lið 33. greinar starfsreglugerðarinnar.

Póststjórn sú, sem réttilega hefir sannast á að beri ábyrgðina, og sem hefir í upphafi neitað að greiða skaðabæturnar, skal einnig bera allan viðbótarkostnað, sem kann að leiða af óréttmætum drætti á greiðslunni.

34. grein.

Endurgjald fyrir flutning.

Fyrir hvern böggul, sem sendur er úr öðru hvoru landanna til afhendingar í hinu, endurgreiðir sendipóststjórnin ákvörðunarpóststjórninni þær þóknanir, sem henni bera samkvæmt fyrirmælum 4. og 5. greinar.

Fyrir hvern böggul, sem sendur er úr öðru hvoru landanna í transít um hitt skal sendipóststjórnin endurgreiða hinni póststjórninni þóknanir þær, sem henni ber fyrir flutning og ábyrgð böggulsins.

35. grein.

Kröfur vegna áframsendingar eða endursendingar.

Sé um að ræða áframsendingu eða endursendingu á böggli úr öðru landinu til hins, skal sú póststjórnin, sem sendir á ný, krefja hina póststjórnina um þóknanir þær sem henni ber sjálfri og sérhverri annari póststjórn, sem tekur þátt í á-

framsendingunni eða endursendingunni. Gjaldið skal sett á bögglastkrána, sem **111**
á við þann pósthlutning, sem böggullinn er í. 15. nóv.

36. grein.

Gjald fyrir áframsendingu í ákvörðunarlandinu.

Sé um að ræða frekari áframsendingu eða endursendingu til upprunastaðar fellur gjald það fyrir áframsendingu, sem ræðir um í 2. lið 12. greinar, til landsins sem áframsendi böggullinn innan landssvæðis síns.

37. grein.

Ýms gjöld.

1. Eftirfarandi gjöld falla óskert til þeirrar pósthjónnar, sem hefir innheimt þau:
 - a) hið sérstaka gjald, sem nefnt er í 8. grein, fjórðu málsgrein;
 - b) gjaldið fyrir móttökukvittun, sem nefnt er í 11. grein;
 - c) fyrirspurnargjaldið, sem nefnt er í 18. grein, 1. lið;
 - d) aukagjaldið fyrir pósthkröfuböggul, sem nefnt er í 19. grein, 4. lið;
 - e) afgreiðslugjaldið fyrir böggul með tilgreindu verði, sem nefnt er í 25. grein, 3. lið.
2. Gjöldin fyrir tollmeðferð, sem nefnd eru í 6. grein falla til pósthjónnar ákvörðunarlandsins. Umboðsgjaldsins, sem nefnt er í 8. grein, þriðju málsgrein, getur sama pósthjónn einnig krafizt.

38. grein.

Pósthkröfugjald.

Gjald það, sem nefnt er í 2. lið 19. greinar skiptist milli pósthjónna sendi- og ákvörðunarlands eins og gert er ráð fyrir í 2. lið 35. greinar starfsreglugerðarinnar.

39. grein.

Ábyrgðargjald.

Þegar um er að ræða böggla með tilgreindu verði skal pósthjónn upprunalsins færa pósthjónn ákvörðunarlandsins til tekna fyrir landflutning 5 sentíma fyrir hverja 300 franka hins tilgreinda verðs eða minna. Sjái pósthjónn ákvörðunarlandsins fyrir sjóflutningi, skal pósthjónn upprunalsins færa henni til tekna viðbótargjald, er nemi 10 sentímum fyrir hverja 300 franka hins tilgreinda verðs eða minna.

40. grein.

Ýmisleg ákvæði.

1. Frankar þeir og sentímar, sem nefndir eru í samningi þessum, eru gullfrankar og sentímar eins og þeir eru skilgreindir í alþjóðapósth samningnum.

- 111** 2. Á böggla skal ekki leggja nein önnur póstgjöld en þau, sem greind eru í samningi þessum, nema með gagnkvæmu samþykki beggja póststjórnanna.
15. nóv. 3. Þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi getur hvor póststjórnin um sig upphafið bögglaþóstdæmið um stundarsakir, að öllu eða nokkru leyti, með því skilyrði að tilkynna hinni póststjórninni það þegar í stað, og símleidis ef nauðsyn krefur.
4. Báðar póststjórnirnar hafa sett eftirfarandi starfsreglugerð til öryggis á framkvæmd á samningi þessum. Frekari einstök atriði, sem ekki koma í bága við fyrirmæli þessa samnings og sem ekki er gert ráð fyrir í starfsreglugerðinni, lagfærað smámsaman með gagnkvæmu samþykki.
5. Innanlandslöggjöf hins sameinaða konungsríkis, og innanlandslöggjöf Íslands skulu gilda um allt það, sem ekki er gert ráð fyrir í ákvæðum þessa samnings eða í starfsreglugerðinni til framkvæmda á honum.

41. grein.

Um hvenær samningurinn kemur til framkvæmda og hversu lengi hann skuli gilda.

Samningur þessi kemur til framkvæmda þann 1. desember 1933, og gildir í eitt ár frá þeim degi að telja, er önnur hvor póststjórnin segir honum upp.

Þessu til staðfestingar hafa undirritaðir, sem hafa verið gerðir fullgildir til þess, sett nöfn sín undir samning þenna og fest innsigli sín við.

Gerður í tveimur eintökum á íslenzku og á ensku, í Reykjavík hinn 3. dag nóvembermánaðar 1933 og í London hinn 17. dag októbermánaðar 1933.

S. Briem
(L. S.)

Howard Kingsley Wood
(L. S.)

Þetta er hérmeð birt almenningi.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 15. nóvember 1933.

Magnús Guðmundsson.

Vígfús Einarsson.

AUGLÝSING

112

15. nóv.

um starfsreglugerð til framkvæmda á pósthögglasamningnum milli Póststjórnar Íslands og Póststjórnar hins sameinaða konungsríkis Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, dagsettur 17. okt. og 3. nóv. 1933.

1. grein.

Flutningsleið.

1. Hvor póststjórnin um sig skal flytja eftir sömu leiðum og með sömu tækjum og hún flytur eigin böggla, þá böggla, sem hin póststjórnin afhendir henni til flutnings í transit um landsvæði hennar.
2. Skakkt sendir böggla skulu sendir á ný til hins rétta ákvörðunarstaðar eftir beinustu leið sem póststjórnin, er sendir á ný, ræður yfir.

2. grein.

Tilhögun flutnings. Útvegur poka.

1. Skipti á bögglum milli landanna skulu framkvæmd af pósthúsum, sem báðar póststjórnirnar verða ásáttar um.
2. Bögglum skal skipst á milli landanna í pokum, er séu fyrirbundnir og innsiglaðir eins og vera ber.
Sé ekki öðruvísi ákveðið skal flutningur á bögglum, sem sendir eru úr öðru hvoru samningslandanna í transit um hitt, framkvæmdur „à dé-couvert“ (í stykkjatali).
3. Miði með áletruðum nöfnum viðskiptapósthúsa uppruna- og ákvörðunarlands skal festur við opið á hverjum poka, og skal aftan á miðanum tilfæra tölu böggla í pokanum.
4. Poki sá, sem böggla skráin er í og önnur skjöl, skal auðkenndur sérstaklega.
5. Póströfuböggla sendir í pósti skulu, eftir því sem við verður komið, látnir niður í pokann, sem skráin og önnur skjöl eru í. Komist þeir ekki allir í pokann sem skráin er í, skal pokinn eða pokarnir, sem þeir eru sendir í, auðkenndir með greinilegum miða.
6. Á sama hátt skulu böggla með tilgreindu verði fluttir í sérstökum pokum, og skulu merkimiðar þessara poka auðkenndir með einhverju sýnilegu tákni, sem póststjórnirnar koma sér saman um.
7. Þyngd hvers bögglapóstpoka má ekki fara fram úr 36 kílógrömmum (80 pundum avoirdupois).
8. Pokarnir skulu lagðir til af póststjórn hins sameinaða konungsríkis og kostnaður við þá borinn að jöfnu af báðum póststjórnunum.

Pokarnir skulu einvörðungu notaðir til skipta á bögglum milli hins

- sameinaða konungsríkis og Íslands og ekki til neinnar annarar þjónustu, og skal pósthjónin Íslands krafín um verð hvers poka, sem hún ekki stendur skil á.
9. Pokar þeir sem íslenska pósthjónin þarf ekki á að halda undir bögglaflutning til hins sameinaða konungsríkis, skulu endursendir tómir, tíu í búnti (níu pokar niðri í einum) og sendir sem sérstakur póstur skráður til þess viðskiptapósthúss, sem pósthjónin hins sameinaða konungsríkis tiltekur. Tala poka sem þannig eru sendir skal sett á bögglafrá og skal hún vera önnur en sú, sem sjálfir bögglairnir eru settir á og merkt sérstaklega með áframhaldandi númerum fyrir hvert ár.

3. grein.

Upplýsingar, sem skal láta í té.

1. Hvor pósthjónin um sig skal láta hinn í té í töfluformi:
 - a) nöfn þeirra landa, sem það getur flutt til böggla, sem því eru afhentir;
 - b) leiðir þær, sem eru opnar ofangreindum bögglum, frá því þeir koma inn á landsvæði þess eða í þjónustu þess;
 - c) heildarupphæð þóknana þeirra, sem ber að greiða því af hinn pósthjóninni fyrir hvern ákvörðunarstað;
 - d) tölu tollskráa, sem eiga að fylgja hverjum böggli;
 - e) allar aðrar nauðsynlegar upplýsingar.
2. Hvor pósthjónin um sig skal tilkynna hinn nöfn þeirra landa, sem hún ætlar að senda böggla til í transít um landsvæði hinnar, nema tala böggla í hverju einstöku tilfelli sé lítil.

4. grein.

Ákvæði um jafngildi.

Hvorri pósthjónin um sig skal vera frjálst, er hún ákveður gjöldin fyrir böggla, að taka þau jafngildishlutföll, er henta bezt mynt hennar.

5. grein.

Ytri frágangur böggla.

- Sérhver böggull verður:
- a) Að bera nákvæma utanáskrift viðtakanda með latneskum bókstöfum. Utanáskriftir með blýanti eru ekki leyfðar, en bögglafrá með utanáskrift með blekblýanti, þar sem það, sem skrifað er á, hefir verið vætt áður, skulu þó teknir. Utanáskriftin skal sett á böggulinn sjálfan eða á miða, er sé svo vandlega festur við böggulinn, að hann geti ekki losnað. Sendanda bögguls skal ráðið til þess, að láta afrit af utanáskriftinni inn í böggulinn og geta þar um sína utanáskrift.

- b) Að vera útbúinn á þann hátt, sem svarar til flutningslengdarinnar og sem verndar innihaldið. **112**

15. nóv.

Hluti, sem geta meitt póstmenn eða skemmt aðrar sendingar, skal búa um þannig, að engin hætta stafi af þeim.

6. grein.

Sérstakar umbúðir.

1. Lagarkenndar vörur og efni, sem auðveldlega verða lagarkend, skal búa um í tvöföldum ílátum. Á milli hins fyrra (flösku, glass, krukku, öskju o. s. frv.) og hins seinna (öskju úr málmi eða sterku tré) skal vera bil, sem fyllt sé sagi, úrsælding eða einhverju öðru efni, nægilega miklu til þess að drekka í sig allan löginn, ef ílátið kynni að brotna.
2. Þur duft til litunar, svo sem anilín o. s. frv. skulu því aðeins tekin til flutnings, að þau séu lokuð í sterkum málmöskjum, sem aftur skulu settar í tréöskjur með sagi á milli ílátanna.
3. Sérhver böggull, sem inniheldur dýrmæta steina, gimsteina eða einhvern hlut úr gulli, silfri eða platinu, sem er yfir 2500 franka virði, skal vera útbúinn í kassa er ekki sé minni en 3 fet og 6 þumlungar (1.05 metrar) að lengd og ummáli til samans.

7. grein.

Fylgibréf og tollskrár.

1. Hverjum böggli skal fylgja fylgibréf og eins margar tollskrár og reglugerðir ákvörðunarlandsins mæla fyrir.
2. Þó mega eitt fylgibréf og tilsvareandi tollskráafjöldi fylgja tveimur eða þremur (en ekki fleiri) almennum böggjum, sem settir eru samtímis á póst af sama sendanda til sama viðtakanda. Þetta ákvæði gildir þó ekki um póströfuböggla, böggla með tilgreindu, verði, eða böggla, sem eiga að afhendast gjaldfrjálsir.
3. Báðar póststjórnirnar taka ekki á sig neina ábyrgð á að tollskrárnar séu réttar.

8. grein.

Gjaldfrjálsir bögglar.

1. Böggull, sem á að afhendast viðtakanda gjaldfrjáls, skal bera utanáskriftarmegin og á fylgibréfinu gulan miða, sem á standi skýru lettri orðin: „Franc de droits“.
2. Hverjum böggli, sem sendur er „gjaldfrjáls“, skal fylgja frankóseðill, vandlega festur við fylgibréfið.

9. grein.

Móttökukvittun.

1. Bökkjar með tilgreindu verði, sem sendendur biðja um móttökukvittun fyrir, skulu greinilega merktir „Advice of Delivery“ eða „A.R.“ Fylgibréfin skulu merkt á sama hátt.
2. Bökkjum þessum skal fylgja eyðublað líkt og það, sem fylgir starfsreglugerð alþjóðapóstsamningsins. Þetta kvittunarform skal útbúið af upprunapósthúsinu eða einhverju öðru pósthúsi, sem póststjórn upprunalandins ákveður, og skal það fest við fylgibréf böggulsins, sem það á við.

Komi það ekki til ákvörðunarpósthússins, býr þetta pósthús út nýtt kvittunareyðublað, sem þjónustuplagg.

3. Þegar ákvörðunarpósthúsið hefir útfyllt eyðublaðið eins og vera ber, skal senda það aftur opið og burðargjaldsfrjálst til sendanda böggulsins.
4. Ef sendandi gerir fyrirspurn um móttökukvittun, sem honum hefir ekki verið send til baka innan hæfilegs tíma, skal farið að eftir sömu reglum og nefndar eru í 10. grein næst á eftir. Í því efni er ekki tekið neitt gjald aftur og skrifar upprunapósthúsið efst á eyðublaðið orðin: „Duplicata de l' avis de réception“.

10. grein.

Móttökukvittun umbeðin eftir póstin.

Þegar sendandi biður um móttökukvittun eftir að böggullinn hefir verið látinn á póst, skal upprunapósthúsið eða eitthvert annað pósthús, sem póststjórn upprunalandins tiltekur, útbúa kvittunareyðublað og festa það við fyrirspurnareyðublað frimerkt fyrir gjaldi því, sem fyrirskipað er í alþjóðapóstsamningum.

Fyrirspurnareyðublaðið, með viðfestu kvittunareyðublaðinu, skal fara með samkvæmt ákvæðum 30. greinar hér á eftir, með þeirri einu undantekningu, að hafi böggullinn verið reglulega afhentur, skal ákvörðunarpósthúsið halda fyrirspurnareyðublaðinu eftir, en senda móttökukvittunina til baka á sama hátt og segir í 3. lið næstu greinar á undan.

11. grein.

Áletrun um póstkröfu.

1. Póstkröfubökkjar og fylgibréf þeirra skulu bera utanáskriftarmegin áletrunina „C.O.D.“ („Remboursement“) skrifað eða prentað með skýru lettri, og þar á eftir upphæð póstkröfunnar án útpurkunar eða leiðréttingar, jafnvel þótt staðfest sé.
2. Sendandi skal enn fremur skrifa nafn sitt og heimilisfang á böggulinn og framhlið fylgibréfsins með latneskum bókstöfum.

12. grein.

112

Merkimiði póströfu.

15. nóv.

Póströfuböggla skulu ásamt fylgibréfum sínum bera utanáskriftarmeg-in rauðgulan merkimiða í laginu eins og fyrirmynd þá, sem fylgir starfsreglugerð alþjóðapóstsamningsins.

13. grein.

Póströfuávisun.

1. Hverjum póströfuböggli skal fylgja póströfuávisunareyðublað. Eyðublað þetta skal fest við fylgibréfið og skal á því standa upphæð póströfunnar í mynt upprunalands böggulsins og, að því er snertir kröfur með böggjum frá Íslandi, jafngildi þess í sterling, og, sem almenn regla, skal sendandi böggulsins tilgreindur sem viðtakandi ávisunarinnar. Hvor póststjórnin um sig getur þó látið stíla póströfuávisanir tilheyrandi böggjum, sem eru upprunnir úr hennar þjónustu, til upprunapósthúsa böggla eða annara pósthúsa sinna. Afklippingur ávisunarinnar skal tilgreina nafn og heimilisfang viðtakanda böggulsins sem og stað og dagsetningu póstunar.
2. Innfærslur með blýanti skulu ekki leyfðar á póströfuávisunareyðublöð.

14. grein.

Myntbreyting póströfuupphæðar.

Upphæðum póstkrafna skal breytt í mynt ákvörðunarlands böggulsins af póststjórn Íslands, sem skal í þessu efni nota sama gengi sem hún notar við myntbreytingu póstávisana til upprunalands böggla.

15. grein.

Greiddslufrestur póstkrafna.

Upphæð póströfu skal greidd af viðtakanda böggulsins innan þess tíma, sem tiltekinn er í reglugerðum ákvörðunarlandsins.

Eftir að þessi frestur er liðinn skal böggullinn álitinn óafhendanlegur samkvæmt fyrirætlum 14. greinar samningsins.

16. grein.

Áframsending póströfuböggla.

1. Póströfuböggla má áframsenda, ef hið nýja ákvörðunarland hefir póströfuböggulskipti við upprunalandið. Í þessu tilfelli skulu póströfuávisunareyðublöðin, sem hafa verið útbúin af póststjórn upprunalandsins, fylgja böggjunum. Pósthús hins nýja ákvörðunarstaðar fer að með innheimtu og

112
15. nóv.

skil á póströfuupphæðinni eins og böggullinn hefði verið sendur beint til þess.

2. Sé beðið um áframsendingu til lands, sem hefir ekki póströfuböggla-skipti við upprunalandið, skal farið með böggulinn sem böggul, er ekki er hægt að afhenda.

17. grein.

Útgáfa póströfuávisunar.

Jafnskjótt og póstkrafan er innheimt skal ákvörðunarpósthúsið, eða eitt-hvert annað pósthús, sem póststjórn ákvörðunarlandsins tiltekur, fylla út hlut-ann „Þjónustuupplýsingar“ („Indications de service“) á póströfuávisunareyðu-blaðinu, og senda það síðan, stimplað með dagstimpli sínum, burðargjaldsfritt til viðtökupósthúss böggulsins, eða þess pósthúss, sem póststjórn upprunalsins hefir sérstaklega tiltekið á sjálfu eyðublaðinu.

Póströfuávisanirnar skulu útborgaðar sendendum böggla eftir regl-um þeim, sem póststjórn útborgunarlandsins setur.

18. grein.

Ógilding eða skipti á póströfuávisunareyðublöðum.

1. Póströfuávisunareyðublað tilheyrandi böggli, sem af einhverjum ástæð-um er endursendur sendanda, skal gert ógilt af pósthúsi því, sem endur-sendir böggulinn, og skal það endursent viðfest fylgibréfið.
2. Þegar póströfuávisunareyðublað misferst, tapast eða eyðileggst áður en póstkrafan hefir verið innheimt, býr ákvörðunarpósthúsið, eða eitt-hvert annað pósthús, sem póststjórn ákvörðunarlandsins tiltekur, út eftirrit.

19. grein.

Tapaðar póströfuávisanir.

1. Í stað póströfuávisunar, sem hefir misfarizt, tapast eða eyðilagst, eftir að póstkrafan hefir verið innheimt, skal koma eftirrit eða útborgunarheimild, þegar báðar póststjórnirnar hafa gengið úr skugga um að ávisunin hafi ekki verið útborguð.
2. Póströfuávisanir, sem ekki hefir verið hægt að afhenda viðtakendum inn-an þess tíma, sem þær gilda samkvæmt póstávisanasamningnum milli pósts-stjórnanna, skulu, er tíminn, sem þær gilda, rennur út, kvittaðar af póst-stjórn landsins, sem átti að greiða þær, og færðar til gjalda þeirri póst-stjórninni, sem hefir gefið þær út.
3. Í stað póströfuávisana, sem hafa verið afhentar viðtakendum, en þeir ekki vitjað greiðslu á innan þess tíma, sem þær gilda samkvæmt póstávisana-samningnum milli póststjórnanna, skulu koma útborgunarheimildir. Útborg-

unarheimildir þessar skulu útbúnar af póststjórninni, sem innheimti póstkröfurnar undir eins og hún er gengin úr skugga um að hinar upprunalegu ávísanir hafi ekki verið borgaðar út innan þess tíma, sem þær giltu, og skulu þær kvittaðar af hinni póststjórninni, sem færir upphæðirnar, sem skuldast, til gjalda í fyrsta reikning, sem hún býr út eftir móttöku útborgunarheimildanna. 112
15. nóv.

4. Póststjórn sú, sem gefur út póstkröfuávisun, skal gera hinni póststjórninni aðvart ef ekki hefir verið krafið um ávisunina innan þess tíma, sem hún gildir.
5. Póstkröfuávisanir, sem ekki er hægt að borga út vegna ónákvæmrar útfyllingar hjá ákvörðunarpósthúsi böggulsins, skulu endursendar pósthúsinu til leiðréttingar, sem þjónustusending með ábyrgð, eins fljótt og unnt er.

20. grein.

Tilgreining á verðupphæð.

Sérhver böggull með tilgreindu verði og tilheyrandi fylgibréf skal bera áletrað hið tilgreinda verð í mynt upprunalandsins. Skal þessi áletran gerð án útburkunar eða leiðréttingar, jafnvel þótt staðfest sé. Upphæð hins tilgreinda verðs skal breytt í gullfranka af póststjórn upprunalandsins. Skal breytingin skrifuð greinilega með nýjum tölum við hliðina á eða undir þeim tölum, er sýna upphæð hins tilgreinda verðs í mynt upprunalandsins.

21. grein.

Verðmerkimiðar o. s. frv.

Sérhver böggull með tilgreindu verði og tilheyrandi fylgibréf skal bera lítinn rauðann miða með áletraninni „Insured“ eða „Valeur Déclarée“ með latnesku letri.

Þegar í böggli eru mótaðir peningar, stangagull eða silfur eða aðrir dýrgripir, skulu lökk eða önnur innsigli, merkimiðar allskonar og öll frimerki vera sett á með millibili þannig, að þau skýli ekki skemmdum á umbúðunum. Ennfremur skulu merkimiðar og frimerki, ef nokkur eru, ekki sett þannig á, að þau brjótist yfir báðar hliðar umbúðanna og hylji röndina.

22. grein.

Innsigln böggla með tilgreindu verði.

Sérhver böggull með tilgreindu verði skal vera innsiglaður með lakki eða blýi eða öðrum innsiglum með sérstöku einslögudu tákni eða merki sendanda, og skulu innsiglin vera nægilega mörg til þess að hindra það, að hægt sé að eiga við innihaldið án þess að glögg merki sjáist um skemmdirnar.

- 112** Fyrir sendendum slíkra böggla skal rækilega brýnt, að útbúa fylgibréfin,
 15. nóv. alltaf þegar hægt er, með nákvæmri líkingu af innsiglinu eða hinu sérstaka merki, sem nefnt er hér á undan.

23. grein.

Tilgreining þyngdar á bögglum með tilgreindu verði.

Þyngdin í grömmum á hverjum böggli með tilgreindu verði skal nákvæmlega tilgreind af póststjórn upprunalsins:

- a) utanáskriftarmegin á bögglinum;
- b) á fylgibréfinu, á hinum þar til ákveðna stað.

24. grein.

Innritunarnúmer og viðtökustaður.

Sérhver böggull ásamt tilheyrandi fylgibréfi skal bera nafn viðtökupósthússins og miða með innritunarnúmerinu. Sama viðtökupósthús má ekki samtímis nota tvær eða fleiri samhljóða númeraraðir merkimiða, nema þá að þær séu aðgreindar með greinilegu merki.

25. grein.

Dagstimplun.

Fylgibréfið skal stimplað utanáskriftarmegin af viðtökupósthúsinu með stimpli, er sýni bæði hvar og hvenær böggullinn sé látinn á póst.

26. grein.

Endursending frankóseðla. — Endurheimta á útlögðum upphæðum.

1. Pósthús það, sem leggur úr tollgjöldin og önnur gjöld fyrir sendanda „gjaldfrjáls“ bögguls, fyllir út þann hluta, sem því viðkemur, á bakhlið frankóseðilsins, og sendir hann svo með tilheyrandi fylgiskjölum, ef nokkur eru, í lokuðu umslagi án tilgreiningar á innihaldi til þess pósthúss, sem tilgreint er framan á frankóseðlinum.
2. Þegar böggull með miðanum „franc de droits“ og réttilega skráður kemur í þjónustu ákvörðunarlandsins án frankóseðils, skal pósthús það, sem hefir tollmeðferðina á hendi, búa út eftirrit af frankóseðlinum, og gæta þess, að setja nafn upprunals böggulsins í stað þess sem stendur á frankóseðlinum, og tilgreina, svo framarlega sem hægt er, dagsetninguna þegar böggullinn er látinn á póst.

Þegar frankóseðill glatast eftir afhendingu á böggli, skal búa út eftirrit á sama hátt.

3. Frankóseðlar tilheyrandi bögglum, sem af einhverjum ástæðum eru endursendir til upprunalsins, og hafa ekki sætt tollmeðferð hjá póststjórn

ákvörðunarlandsins, skulu gerðir ógildir af pósthúsi því er endursendir 112
böggla.

15. nóv.

4. Við móttöku frankóseðils, er sýnir gjöld þau, sem póststjórn ákvörðunarlandsins hefir lagt út, breytir póststjórn upprunalegsins upphæðum þessara gjalda í sína eigin mynt, eftir gengi, sem hún sjálf ákveður, en sem þó má ekki fara fram úr gengi því, sem hún notar við útgáfu póstávísana til hlutaðeigandi lands. Hin breytta upphæð skal tilgreind á stofni eyðublaðsins og staðfest með undirskrift þess póstmanns, er hefir framkvæmt breytinguna.

27. grein.

Áframsending.

1. Af böggli, sem er áframsendur, vegna þess að hann hefir verið sendur skakkt, skal póststjórnin, sem áframsendir, ekki taka tollgjöld eða önnur gjöld.

Þegar póststjórn endursendir slíkan böggul til þess lands, sem hún hefir móttengið hann frá beint, skal hún endurgreiða þóknunir þær, sem hún hefir fengið, og gera athugasemd um skekkjuna með leiðréttingarskýrslu.

Í öðrum tilfellum, og ef upphæð þóknanna reynist ónóg til þess að bera kostnaðinn við áframsendinguna, skal póststjórnin, sem áframsendir, reikna póststjórn þeirri, sem hún sendir böggulinn til, flutningsgjöld þau, sem henni ber fyrir flutning áfram, því næst færir hún sér til tekna upphæð þá sem til vantar hjá því viðskiptapósthúsi, sem hún hefir fengið hinn skakkt senda böggul beint frá. Ástæðan fyrir kröfunni skal tilkynnt hinu siðarnefnda með leiðréttingarskýrslu.

2. Þegar böggull hefir ranglega verið tekinn til flutnings vegna vangár pósthjónustunnar svo að hann verður, þess vegna, að endursendast til upprunalegsins, skal póststjórn sú, sem sendir böggulinn til baka, færa póststjórninni, sem hún tók við bögglinum frá, aftur til tekna þóknunir þær, sem hún hefir fengið hans vegna.
3. Þóknunir fyrir böggul, sem er áframsendur, sakir þess að viðtakandi hefir skipt um bústað eða sakir vangár sendanda, til lands, sem hið sameinaða konungsríki eða Ísland hafa bögglapóstskipti við, skulu teknar af póststjórn þeirri, sem böggullinn er sendur til, nema gjöldin fyrir flutninginn séu greidd um leið og áframsendingin fer fram, en þó skal fara með böggulinn eins og skrifað hefði verið utan á hann beina leið frá landinu, sem áframsendir til hins nýja ákvörðunarlands.
4. Böggull, sem er áframsendur óborgaður, skal sendur áfram í sínum upprunalegu umbúðum og með sínu upprunalega fylgibréfi. Þurfi einhverra orsaka vegna, að búa um böggulinn á ný eða að endurnýja fylgibréfið með fylgibréfsafriti, skal nafn upprunapósthúss böggulsins, hið uppruna-

112
15. nóv.

lega innritunarnúmer og, að svo miklu leyti sem hægt er, dagsetning viðtöku á upprunapósthúsi sett bæði á böggul og fylgibréf.

28. grein.

Endursending óskilaböggla.

1. Hafi sendandi óskilabögguls mælt öðruvísi fyrir en segir í 2. lið 14. greinar samningsins, þarf póststjórn ákvörðunarlandsins ekki að hlýta þeim fyrir-mælum, en getur endursent böggulinn til upprunalsins eftir að legu-frestur sá, sem ákvæði ákvörðunarlandsins setja, er liðinn.
2. Póststjórn sú, sem endursendir sendanda böggul, skal skýra stutt og greini-lega á bögglinum og tilheyrandi fylgibréfi frá ástæðunum fyrir því, að af-hending hefir ekki farið fram. Upplýsingar þessar mega vera handskrif-aðar, settar á með stimpli eða merkimiða. Hið upprunalega fylgibréf til-heyrandi endursendum böggli, skal sent til baka með honum til uppruna-landsins.
3. Böggull, sem á að endursendast sendanda, skal færður á bögglapóstskrána með athugasemdinni „Rebut“ í athugasemdadálki. Skal farið með hann og tekið gjald fyrir hann eins og böggul, sem væri áframsendur vegna bú-staðaskipta viðtakanda.

29. grein.

Sala. — Eyðilegging.

1. Sé böggull seldur eða eyðilagður samkvæmt ákvæðum 16. greinar samnings-ins, skal gera skýrslu um söluna eða eyðilegginguna.
2. Andvirði hins selda skal fyrst og fremst varið til greiðslu á gjöldum þeim, sem hvíla á bögglinum. Ef einhver afgangur verður skal hann sendur póst-stjórn upprunalsins til afhendingar sendanda, sem greiðir kostnaðinn við sendinguna.

30. grein.

Fyrirspurnir um böggla eða póstkröfuávísanir.

Undir fyrirspurnir um böggla eða póstkröfuávísanir, sem ekki hafa verið endursendar, skal nota eyðublað líkt og fyrirmynd þá, sem fest er við starfs-reglugerð póstbögglasamnings alþjóðapóstsambandsins. Eyðublað þessi skulu send til þeirra pósthúsa, sem hvor póststjórnin um sig tilgreinir, og skulu þau afgreidd á þann hátt, sem báðar póststjórnirnar koma sér saman um.

31. grein.

Bögglapóstskrá.

1. Verðböggla, póstkröfuböggla, endursendir og óbörgaðir áframsendir böggla skulu innritaðir hver um sig af viðskiptapósthúsinu á bögglapóstskrá. Skráning annara böggla, nema transítböggla, skal fara fram með því móti, að

setja aðeins tölu böggla við hvert þyngdarmark og athugasemd í skrána um tölu gjaldfrjálsra böggla. Transítböggla skulu innritaðir hver fyrir sig, en tveir og fleiri slíkir böggla til sama lands og með sömu þóknanaupphæð, mega þó færast í einu lagi. Fylgibréf, tollskrár, frankóseðlar, móttökukvittanir, póströfuávisunareyðublöð o. s. frv. skulu send með skránni.

2. Hvert viðskiptapósthús, sem sendir, skal tölusetja böggla skrárnar í efra vinstra horni með áframhaldandi töluröð yfir árið fyrir hvert viðskiptapósthús, sem tekur við póstinum, og, að svo miklu leyti sem hægt er, setja undir töluna nafn skipsins, sem flytur póstin. Síðasta númer ársins skal fært á fyrstu böggla skrá árið eftir, til athugunar.

32. grein.

Samanburður í viðskiptapósthúsunum. Tilkynningar um skekkjur.

1. Þegar viðskiptapósthús tekur á móti póstflutningi, hvort heldur böggla eða tómum pokum, skal það bera saman böggla og hin ýmsu skjöl, sem fylgja heim, eða tömu pokana, ef svo ber undir, við innfærslurnar á skránni, og ef nauðsynlegt er, skal það tilkynna sendingar, sem vanta, eða aðrar skekkjur með leiðréttingarskýrslu.
2. Skekkjur í burðargjaldshlutunum fyrir transítböggla skulu tilkynntar viðskiptapósthúsi sendilandsins með leiðréttingarskýrslu. Leiðréttingar á öðrum skekkjum í burðargjaldshlutum eða samlagningu skulu gerðar í sambandi við tilbúning ársfjórðungsskýrslanna, sem eru tilgreindar í 33. grein hér á eftir.

33. grein.

Reikningar fyrir þóknanirnar.

1. Hvor póststjórnin um sig útbýr ársfjórðungsskýrslu yfir allan böggla póst, sem sendur hefir verið yfir ársfjórðunginn til hennar frá hverju viðskiptapósthúsi hinnar, er greinir aðalupphæð fyrir póstflutning, hvort heldur henni til tekna eða skuldar.
2. Skýrslur þessar skulu sendar hlutaðeigandi póststjórn í næsta mánuði á eftir ársfjórðungnum, sem þær eiga við.
3. Ársfjórðungsskýrslurnar skulu athugaðar og viðurkenndar af hlutaðeigandi póststjórn með samanburði við sjálfar böggla póstskrárnar, og teknar upp í heilu lagi í árs-aðalreikningi, sem skal búinn til af póststjórninni sem á inni.

34. grein.

Reikningsskil.

1. Greiðsla á reikningsjöfnuðinum skal framkvæmd af skuldunaut til eiganda á sama hátt og fyrir er mælt í alþjóðapóstsamningnum um greiðslu á jöfnuði transítreikninga.

112
15. nóv.

2. Tilbúningur og sending aðalreiknings, sem og greiðsla á jöfnuði hans, skal fara fram eins fljótt og auðið er, og í síðasta lagi innan þriggja mánaða frá lokum þess tímabils, sem reikningurinn á við. Þegar þessi frestur er liðinn, skulu upphæðir þær, sem önnur póststjórnin skuldar hinni, bera vexti er nemi 7 af hundraði á ári og reiknast þeir frá þeim degi, er umgetinn frestur rennur út.

35. grein.

Reikningar póströfuávísana.

1. Reikningsskil viðvikjandi póströfuávisunum, sem hvor póststjórnin um sig borgar út, skulu fara fram með viðbótarreikningum við hinn sérstaka reikning yfir póstávisanaviðskipti milli beggja póststjórnanna.
2. Í reikningi þessum skulu póströfuávisanirnar, sem eiga að fylgja með útborgaðar og kvittaðar, færðar inn eftir stafrófsröð útgáfupósthúsanna og í þeirri númeraröð, sem þær eru færðar í bækur þeirra. Póststjórn sú, sem býr úr reikninginn, skal draga frá aðalupphæð inneignar sinnar hálfan af hundraði ($\frac{1}{2}\%$), sem er þóknun til hinnar póststjórnarinnar og tilgreind í 38. grein sammingsins.

Endurskoðun á reikningi þessum fer fram samkvæmt fyrirmælum póstávisanasammingsins milli póststjórnanna.

3. Aðalupphæðir póströfuávisanareikningsins skulu teknar upp í aðalreikninginn yfir póstávisanir fyrir sama tímabil, og greiddar sem hluti af honum.

36. grein.

Frankóseðlar. Reikningar yfir tollgjöld o. s. frv.

1. Reikningsskil er snerta tollgjöld o. s. frv., sem lögð eru út af annari póststjórninni fyrir reikning hinnar, skulu fara fram með sérstökum ársfjórðungsreikningum, sem skulu útbúnir af hinni skuldugu póststjórn í mynt inneignarlandsins. Frankóseðlarnir skulu færðir á reikninginn eftir stafrófsröð pósthúsanna, sem hafa lagt út fyrir kostnaðinum, og í þeirri töluröð, sem þessi pósthús hafa merkt þá.
2. Hinn sérstaki reikningur ásamt frankóseðlunum skal sendur póststjórninni, sem á inni, ekki síðar en í lok næsta ársfjórðungs á eftir þeim, sem hann á við. Neikvæðan reikning skal ekki gera.
3. Reikningar þessir skulu endurskoðaðir samkvæmt reglum þeim, sem settar eru í hinum sérstaka póstávisanasamningi milli póststjórnanna.
4. Reikningar þessir skulu útkljáðir, annaðhvort með póstávisun eða vixli í mynt inneignarlandsins, eða á hvern þann hátt, sem samkomulag verður um.

37. grein.

Upplýsingar og tilkynningar.**112**

15. nóv.

Hvor póststjórnin um sig skal láta hinni í té allar nauðsynlegar upplýsingar um einstök atriði er snerta starfið og gang þess.

38. grein.

Hvenær reglugerðin kemur til framkvæmda og hversu lengi hún gildir.

Reglugerð þessi skal koma til framkvæmda sama dag og samningurinn um póstbökkla gengur í gildi, og gilda um jafnlangan tíma og sá samningur. Hlut- aðeigandi póststjórnir skulu þó hafa vald til þess að breyta með sameiginlegu samþykki einstökum atriðum hennar, eftir því sem henta þykir.

Gerð í tveimur eintökum á íslenzku og á ensku, í Reykjavík hinn 3. dag nóvembermánaðar 1933 og í London hinn 17. dag októbermánaðar 1933.

S. Briem
(L. S.)

Howard Kingsley Wood
(L. S.)

Þetta er hérmeð birt almenningi.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 15. nóvember 1933.

Magnús Guðmundsson.

Vígfús Einarsson.

113

9. des.

KONUNGSBRÉF

um þingsuppsögn.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér viljum hérmeð veita yður sem Vorum forsætis-
ráðherra umboð til þess í Voru nafni að segja Alþingi slitið þegar það
hefir lokið störfum sínum nú bráðlega.

Gjört á Amaliuborg þann 9. desember 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

114

9. des.

KONUNGLEG AUGLÝSING

um að ríkisstjórn sé falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Þarð Vér erum á förum til útlanda, viljum Vér sam-
kvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga,
að ríkisstjórn í fjarvist Vorri sé falin á hendur ríkisarfanum.

Því birtum Vér hér með Vorum kærú og trúú þegnum, að hans konung-
lega tign krónprins Christian *Frederik* Franz Michael Carl Valdemar Georg
tekur við ríkisstjórn í Voru nafni frá þessum degi þangað til Vér komum
heim aftur.

Gjört í Esbjerg, 9. desember 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

KONUNGLEG AUGLÝSING

115

16. des.

um að konungur sé kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Eftir að Vér erum aftur heim kominn úr ferð Vorri til útlanda kunngjörum Vér hér með Vorum kæru og trúu þegnum, að Vér höfum í dag sjálfur tekið við ríkisstjórninni, sem Vér 9. þ. m., samkvæmt lögum 11. febrúar 1871, sbr. 3. gr. dansk-íslenzkra sambandslaga 30. nóvember 1918, höfum falið á hendur í fjarvist Vorri hans konunglegu tign krónprins Christian Frederik Franz Michael Carl Valdemar Georg.

Gjört í Esbjerg, 16. desember 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 41 27. júní 1921, um breyting á 1. gr. tolllaga,
nr. 54 11. júlí 1911.

116

19. des.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrir 12., 13. og 14. lið í 1. gr. laganna komi:

12. Af öllum tegundum af suðusúkkulaði, iðnsúkkulaði og kakaódeigi kr. 1.00 af hverju kg.
13. a. Af kakaódufti 50 aura af hverju kg.
b. Af kakaóbaunum, brenndum, muldum og ómuldum, 50 aura af hverju kg.
c. Af kakaóbaunum, óbrenndum og ómuldum, 35 aura af hverju kg.
14. Af öllum tegundum af: Brjóstsykri, konfekt, átsúkkuladi og sykruðum ávöxtum kr. 2,00 af hverju kg.

- 116** Verði ágreiningur um flokkun í framangreinda þrjá tollflokka, fellir fjár-
19. des. málaráðherra um það fullnaðarúrskurð.

2. gr.

Ríkisstjórninni skal heimilt til ársloka 1934 að innheimta með 25% gengisviðauka tolla af vörum þeim, sem taldar eru í 1. gr. þessara laga.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 19. desember 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

117

L Ö G

29. des.

um breyting á lögum nr. 86 14. nóv. 1917, um fiskiveiðasamþykktir og lendingarsjóði, og lögum nr. 21 27. júní 1925, um breyting á þeim lögum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldiuborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. laga nr. 21 27. júní 1925 skal orða svo:

Sama vald veitist bæjarstjórnnum Vestmannaeyjakaupstaðar og Reykjavíkur, enda gilda öll ákvæði þessara laga um sýslunefndir og sýslufélög einnig um bæjarstjórnir og bæjarfélög Vestmannaeyja og Reykjavíkur.

2. gr.

Á eftir 5. gr. laga nr. 86 14. nóv. 1917 kemur ný grein, svo hljóðandi, sem verður 6. gr., og breytist greinatala laganna samkvæmt því:

Nú er svo ástatt, að hreppsnefnd þykir brýn nauðsyn bera til að gera samþykkt fyrir hreppinn samkvæmt lögum þessum eða breyta áður gerðri samþykkt, en svo er langt til reglulegs sýslufundar, að ekki þykir mega draga til þess tíma að setja samþykktina, og getur þá hreppsnefndin gert samþykkt til bráðabirgða, enda er sú samþykkt háð ákvæðum 2., 4. og 5. gr. um fundarsamþykki, staðfestingu og birtingu. Bráðabirgðasamþykkt, sem staðfest hefir verið, skal jafnan borin undir næsta fund sýslunefndar. Ef sýslunefnd fellst á bráðabirgða-

samþykktina óbreytta, skal það tilkynnt atvinnumálaráðuneytinu, en það birtir hana síðan sem fiskiveiðasamþykkt. Ef sýslunefnd breytir bráðabirgðasamþykkt, skal með samþykktina með áorðnum breytingum farið sem nýtt frumvarp væri, enda fellur þá bráðabirgðasamþykktin úr gildi. Bráðabirgðasamþykkt fellur og þegar niður, ef sýslunefnd synjar samþykkis.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hefða.

Gjört á Amaliuborg, 29. janúar 1934.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

118

29. des.

um breyting á lögum nr. 71 8. sept. 1931, um verkamannabústaði.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Fyrir orðið „bankaábyrgð“ í 3. tölul. 2. gr. laganna komi: bakábyrgð.

2. gr.

Í stað „6%“ í 3. gr. laganna komi: 5%.

3. gr.

Ákvæði laga þessara taka einnig til lána þeirra, er þegar hafa verið veitt úr byggingasjóðum samkvæmt l. nr. 71 frá 8. sept. 1931, um verkamannabústaði.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1934.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 29. desember 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

119

29. des.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 59 14. júní 1929, um kosningar í málefnum
sveita og kaupstaða.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. laganna skal orða svo:

Rétt til kosninga í málefnum sveita og kaupstaða eiga allir, karlar og
konur, sem:

- 1) eru 21 árs eða eldri, þegar kosning fer fram,
- 2) eru íslenzkir ríkisborgarar eða hafa jafnan rétt við þá,
- 3) eru fjárráðir,
- 4) hafa óflekkað mannorð,
- 5) hafa átt lögheimili í kjördæmi (hreppi eða kaupstað) síðasta árið fyrir
kjördag.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og skal þá tafarlaust leiðrétta kjörskrár í
öllum kaupstöðum landsins til samræmis við ákvæði laga þessara.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amalluborg, 29. desember 1933.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

